

2020

Rocznik Statystyczny Województwa Lubelskiego

Statistical Yearbook of Lubelskie Voivodship

Komitet Redakcyjny Urzędu Statystycznego w Lublinie
Editorial Board of Statistical Office in Lublin

Przewodniczący

President

Krzysztof Markowski

Członkowie

Members

Urszula Bronisz, Anna Cichosz, Elżbieta Duda, Waldemar Dymek, Sławomir Dziaduch, Jerzy Hasiec, Andrzej Jakubowski, Aleksandra Jangas-Kurzak, Renata Jończyk, Ewa Kuniewicz, Zofia Kurlej, Beata Kwiatkowska-Królikowska, Elżbieta Łoś, Andrzej Matacz, Marzena Mularczyk, Artur Myna, Anna Niemczyk, Agnieszka Nocko, Jarosław Plewik, Anna Powęska, Anna Puzio, Magdalena Rosołowska, Marek Tatarski, Grzegorz Zabiegły, (sekretarz secretary) Aneta Olszewska-Welman

OPRACOWANIE MERYTORYCZNE I PRACE WYDAWNICZE

CONTENT-RELATED WORKS AND EDITORIAL WORKS

Zespół pracowników Urzędu Statystycznego w Lublinie

The team of employees of the Statistical Office in Lublin

pod kierunkiem

supervised by

Sławomira Dziaducha

Zdjęcie zamieszczone na okładce

Photograph on the cover

Lublin – Zamek Lubelski (Adobe Stock)

ISSN 0485-3210

Publikacja dostępna na stronie internetowej – <http://lublin.stat.gov.pl>

Publication available on website – <http://lublin.stat.gov.pl>

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła

When publishing Statistical Office data – please indicate the source

PRZEDMOWA

Wiarygodna i pewna informacja jest niezbędnym czynnikiem do oceny zmian zachodzących w życiu społeczno-gospodarczym oraz pomaga w podejmowaniu decyzji i planowaniu dalszych kroków związanych z rozwojem regionu. Wychodząc naprzeciw tym oczekiwaniom pracownicy Urzędu Statystycznego w Lublinie przygotowali kolejną, już czterdziestą piątą edycję, „Rocznika Statystycznego Województwa Lubelskiego”.

Bieżąca edycja została opracowana w nowej formie. Tablice statystyczne uzupełniono mapami i wykresami, które wzbogaciły zawartość merytoryczną Rocznika. Ponadto, zastosowanie graficznej formy prezentacji danych statystycznych pozwala na łatwiejsze zrozumienie informacji statystycznych i przedstawionych za ich pomocą relacji przestrzennych zjawisk. Dzięki temu Rocznik wizualizuje zjawiska i nadaje publikacji charakter poglądowy, zachowując przy tym swoją dotychczasową funkcję informacyjno-poznawczą.

Szczegółowe dane statystyczne zgrupowano w 22 działach tematycznych. Opracowanie kończą dwie tablice przeglądowe zawierające ważniejsze dane o województwie w latach 2000, 2010, 2015 i 2019 oraz wybrane informacje o województwie na tle kraju w 2019 r. Zamieszczony materiał statystyczny uzupełniono uwagami ogólnymi zawierającymi wyjaśnienia dotyczące terminologii, metodologii i zakresu informacji.

W obecnej edycji Rocznika, w wyniku połączenia dwóch działów („Geografia” oraz „Stan i ochrona środowiska”) powstał dział „Warunki naturalne i ochrona środowiska”, natomiast z działu „Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo” wyodrębniono dwa działy – „Rolnictwo” oraz „Leśnictwo i łowiectwo”.

Rocznik, poza wydaniem książkowym, dostępny jest w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu <http://lublin.stat.gov.pl>. Szczegółowe informacje z poszczególnych dziedzin społeczno-gospodarczych dostępne są również w Urzędzie Statystycznym oraz na stronach internetowych GUS w Banku Danych Lokalnych.

Mam nadzieję, iż publikacja ta pozwoli Państwu zapoznać się z podstawowymi zjawiskami i faktami, jak również będzie przydatna dla wielu pogłębionych ocen, analiz i porównań. Korzystając z okazji pragnę także podziękować wszystkim osobom i instytucjom za cenne uwagi i wnioski, a przede wszystkim tym, którzy wzbogacili naszą publikację dostarczając dane z zakresu swojej działalności.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Lublinie

Krzysztof Markowski
dr Krzysztof Markowski

PREFACE

Credible and reliable information is essential to evaluate changes in the socio-economic life. It also helps with making decisions and planning further steps connected with the regional development. To meet these expectations, the employees of the Statistical Office in Lublin prepared the 45th edition of "Statistical Yearbook of Lubelskie Voivodship".

This edition was developed in a new form. Statistical tables were supplemented with maps and charts, which enriched the substantive content of the Yearbook. Furthermore, a graphical form of the statistical data presentation allows for easier understanding of statistical information and spatial relations between the phenomena depicted with the use of this information. Due to that, the Yearbook visualises the phenomena and gives the publication an illustrative nature, at the same time maintaining its informational and cognitive function.

Detailed statistical data were grouped in 22 thematic chapters. The publication finishes with two review tables containing the most important data on the voivodship in 2000, 2010, 2015 and 2019, as well as selected data on the voivodship in comparison with the rest of the country in 2019. What is more, the statistical material included herein was supplemented with general notes containing explanations regarding terminology, methodology and the scope of information.

In this Yearbook edition, a chapter entitled "Environment and environmental protection" was created as a result of joining two other chapters ("Geography" and "Environmental protection"). Moreover, two new chapters – "Agriculture" and "Hunting and forestry" – were isolated from a chapter entitled "Agriculture, hunting and forestry".

The Yearbook is available in a book form and electronic version on the Office website: <http://lublin.stat.gov.pl>. Detailed information on particular socio-economic fields is also accessible in the Statistical Office and on the GUS website in the Local Data Bank section.

I hope that this publication will introduce you to the basic facts and phenomena, and will be useful for conducting in-depth evaluations, analyses and comparisons. Also, I would like to thank for all the valuable comments and conclusions from individuals and institutions, especially those who helped us with preparation of this publication by providing data from the scope of their activity.

Director
Statistical Office
in Lublin

Krzysztof Markowski, PhD

Lublin, December 2020

Spis rzeczy

Przedmowa	
Objaśnienia znaków umownych	
Ważniejsze skróty	

Działy

I. Warunki naturalne i ochrona środowiska	
II. Samorząd terytorialny	
III. Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości	
IV. Ludność	
V. Rynek pracy	
VI. Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne	
VII. Gospodarstwa domowe. Mieszkania	
VIII. Edukacja i wychowanie	
IX. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	
X. Kultura. Turystyka. Sport	
XI. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne	
XII. Ceny	
XIII. Rolnictwo	
XIV. Leśnictwo i łowiectwo	
XV. Przemysł i budownictwo	
XVI. Transport	
XVII. Handel i gastronomia	
XVIII. Finanse przedsiębiorstw	
XIX. Finanse publiczne	
XX. Inwestycje. Środki trwałe	
XXI. Rachunki regionalne	
XXII. Podmioty gospodarki narodowej	

Tablice przeglądowe

I. Województwo na tle kraju w 2019 r.	
II. Ważniejsze dane o województwie	
Uwagi ogólne	
Uwagi do działów	

Contents

Preface	Str. Page 3, 4
Symbols	6
Major abbreviations	7

Chapters

Environment and environmental protection	9
Local government	25
Public safety. Justice	26
Population	27
Labour market	47
Wages and salaries. Social benefits	57
Households. Dwellings	61
Education	74
Health care and social welfare	83
Culture. Tourism. Sport	95
Science and technology. Information society	105
Prices	110
Agriculture	112
Forestry and hunting	121
Industry and construction	126
Transport	130
Trade and catering	134
Finances of enterprises	136
Public finance	143
Investments. Fixed assets	148
Regional accounts	152
Entities of the national economy	155

Review tables

Voivodship on the background of the country in 2019	157
Major data on voivodship	162
General notes	171
Notes to chapters	175

Objaśnienia znaków umownych Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło magnitude zero
Zero: (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit
(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit
Kropka (.)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
Znak (Δ)	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 18 na str. 174 categories of applied classification presented in an abbreviated form; full names are given in the general notes to the Yearbook, item 18 on page 174
„W tym” “Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given
Comma (,)	used in figures represents the decimal point

Ważniejsze skróty Major abbreviations

Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc
mln	milion
zł PLN	złoty zloty
szt. pcs	sztuka pieces
wol. vol.	wolumin volume
kg	kilogram kilogram
dt	decytona deciton
t	tona tonne
mm	milimetr millimetre
m	metr metre
km	kilometr kilometre
m ²	metr kwadratowy square metre
ha	hektar hectare
km ²	kilometr kwadratowy square kilometre
l	litr litre
hl	hektolitr hectolitre
m ³	metr sześcienny cubic metre
dam ³	dekametr sześcienny cubic decametre
hm ³	hektometr sześcienny cubic hectometre
kWh	kilowatogodzina kilowatt-hour
GWh	gigawatogodzina gigawatt-hour
TJ	teradžul terajoule

Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning										
°C	stopień Celsjusza centigrade										
s	sekunda second										
min	minuta minute										
h	godzina hour										
d 24 h	doła 24 hours										
r.	rok										
ceg brick	cegła przeliczeniowa materiałów ściennych standard brick unit expressing the quantity of wall building materials										
t/r t/y	ton rocznie tonnes per year										
art. Art.	artykuł article										
dok. cont.	dokończenie continued										
n.p.m. a.s.l.	nad poziomem morza above the sea level										
nr (Nr) No.	numer number										
pkt	punkt										
p.proc.	punkt procentowy percentage point										
poz.	pozycja										
tabl.	tablica table										
ust.	ustęp										
0° 1' 1" ←	<table style="border: none; vertical-align: middle;"> <tr> <td style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; padding: 0 5px;">E</td> <td>wschód</td> </tr> <tr> <td style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; padding: 0 5px;">N</td> <td>północ</td> </tr> <tr> <td style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; padding: 0 5px;">S</td> <td>południe</td> </tr> <tr> <td style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; padding: 0 5px;">W</td> <td>zachód</td> </tr> <tr> <td></td> <td>West</td> </tr> </table>	E	wschód	N	północ	S	południe	W	zachód		West
E	wschód										
N	północ										
S	południe										
W	zachód										
	West										
Dz. U.	Dziennik Ustaw										
Dz. Urz.	Dziennik Urzędowy										
i in.	i inni										
im.	imienia										

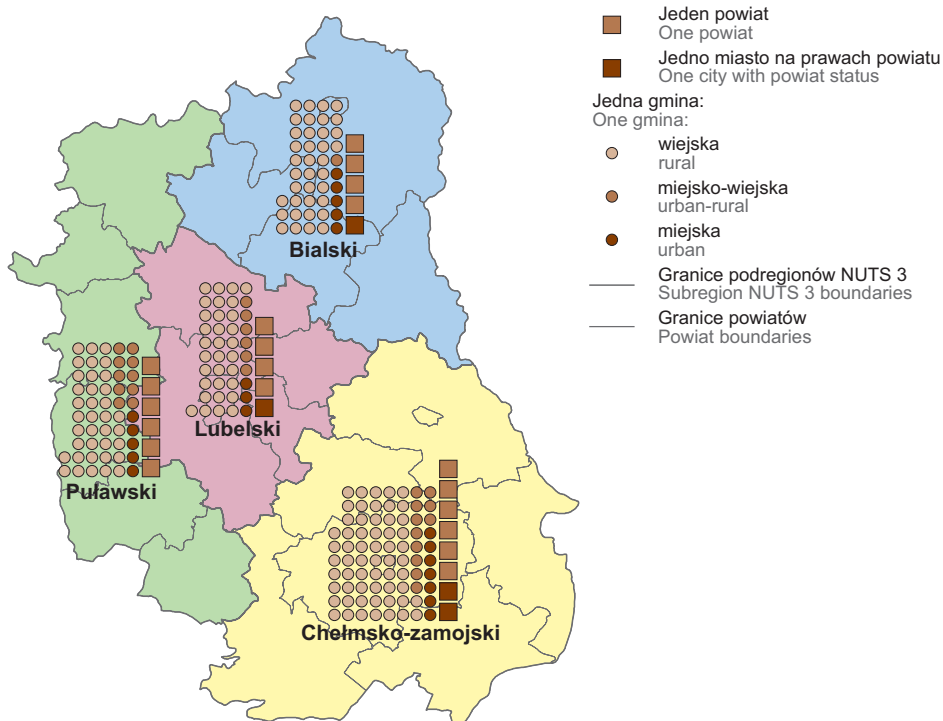
WAŻNIEJSZE SKRÓTY

Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning
itp. etc.	i tym podobne and the like
m.in. i.a.	między innymi among others
np. e.g.	na przykład for example
tj. i.e.	to jest that is
tzn. i.e.	to znaczy that is
tzw.	tak zwany
ww.	wyżej wymieniony
z późn. zm.	z późniejszymi zmianami
PKP	Polskie Koleje Państwowe

Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning
ESA	Europejski System Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej European System of National and Regional Accounts in the European Union
EKG ECE	Europejska Komisja Gospodarcza Economic Commission for Europe
GUS	Główny Urząd Statystyczny Statistics Poland
Eurostat	Urząd Statystyczny Unii Europejskiej Statistical Office of the European Union
OECD	Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju Organization for Economic Cooperation and Development
ONZ UN	Organizacja Narodów Zjednoczonych United Nations
UE EU	Unia Europejska European Union

MAPA 2. **PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO WEDŁUG KLASYFIKACJI JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DO CELÓW STATYSTYCZNYCH (NUTS) W 2019 r.**
 MAP 2. **DIVISION OF LUBELSKIE VOIVODSHIP ACCORDING TO THE CLASSIFICATION OF TERRITORIAL UNITS FOR STATISTICS (NUTS) IN 2019**

PODREGIONY (NUTS 3)
SUBREGIONS (NUTS 3)

PL 9 – Bielski

Powiaty	
Powiats	
bielski	(19)
parczewskii	(7)
radzyński	(8)
włodawski	(8)
Miasto na prawach powiatu	
City with powiat status	
Biała Podlaska	(1)

PL 10 – Chełmsko-zamojski

Powiaty	
Powiats	
biłgorajski	(14)
chełmski	(15)
hrubieszowski	(8)
krasnostawski	(10)
tomaszowski	(13)
zamojski	(15)
Miasta na prawach powiatu	
Cities with powiat status	
Chełm	(1)
Zamość	(1)

PL 11 – Lubelski

Powiaty	
Powiats	
lubartowski	(13)
lubelski	(16)
łęczyński	(6)
świdnicki	(5)
Miasto na prawach powiatu	
City with powiat status	
Lublin	(1)

PL 12 – Puławski

Powiaty	
Powiats	
janowski	(7)
kraśnicki	(10)
łukowski	(11)
opolski	(7)
puławski	(11)
rycki	(6)

W nawiasach podano liczbę gmin.
Number of gminas is given in parentheses.

**TABL. 1. TEMPERATURY POWIETRZA
AIR TEMPERATURES**

STACJA METEOROLOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Wzniesie- nie stacji nad poziomem morza w m Station elevation above the sea level in m	Temperatury w °C				Temperatures in °C		amplitudy temperatur skrajnych amplitudes of extreme temperatures
		średnie ^a		average ^a		skrajne extreme		
		1971–2000	1991–2000	2001–2010	2019	maksimum max- imum	minimum minimum	
		1971–2019						
Lublin	238,0	7,4	7,7	8,1	9,8	35,3	-33,7	69,0
Terespol	133,0	7,5	7,9	8,2	10,1	36,2	-34,3	70,5
Włodawa	177,0	7,5	7,8	8,2	10,0	36,0	-34,2	70,2

a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego.

a Data for multi-year periods include annual averages from these periods.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management – National Research Institute.

**TABL. 2. OPADY ATMOSFERYCZNE, PRĘDKOŚĆ WIATRU, USŁONECZNIENIE I ZACHMURZENIE
ATMOSPHERIC PRECIPITATION, WIND VELOCITY, INSOLATION AND CLOUDINESS**

STACJA METEOROLOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Wzniesienie stacji nad poziomem morza w m Station elevation above the sea level in m	Roczne sumy opadów w mm Total annual precipitation in mm				Średnia- prędkość wiatru w m/s Average wind velocity in m/s	Usłonecz- nienie w h Insolation in h	Średnie zachmurzenie w oktantach ^a Average cloudiness in octants ^a
		1971–2000	1991–2000	2001–2010	2019			
		średnie ^b	average ^b					
Lublin	238,0	572	590	614	531	3,0	– ^c	5,2
Terespol	133,0	512	527	549	438	2,8	2134	5,2
Włodawa	177,0	515	518	566	522	4,0	2223	5,2

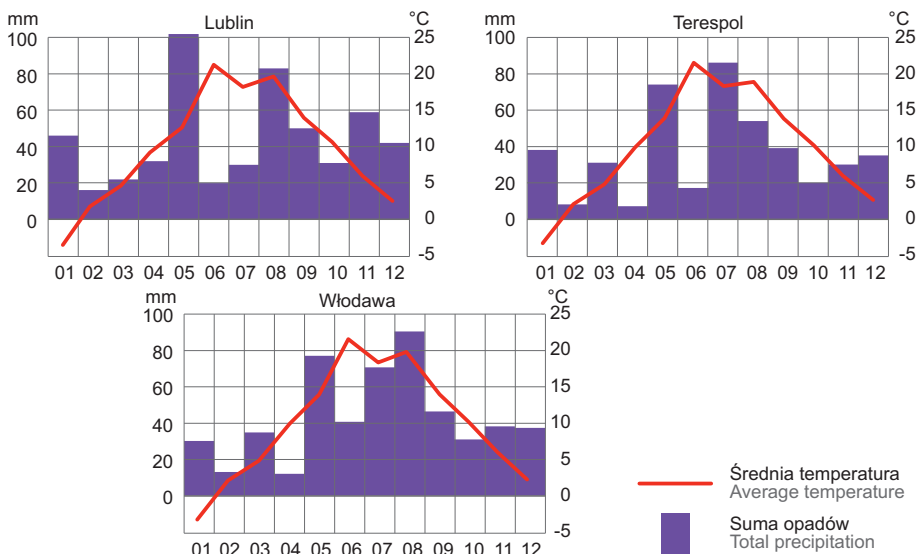
a Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami). b Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów. c Brak pełnego ciągu pomiarowego usłonecznienia.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego.

a Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover). b Data for multi-year periods include annual averages from these periods.

c Lack of full measurement sequence of insolation.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management – National Research Institute.

**WYKRES 1. TEMPERATURY POWIETRZA I OPADY ATMOSFERYCZNE W WYBRANYCH
STACJACH METEOROLOGICZNYCH W 2019 R.**
**CHART 1. AIR TEMPERATURES AND ATMOSPHERIC PRECIPITATION IN SELECTED
METEOROLOGICAL STATIONS IN 2019**

TABL. 3. POWIERZCHNIA GEODEZYJNA WEDŁUG KIERUNKÓW WYKORZYSTANIA
 Stan w dniu 1 stycznia
 GEODETIC AREA BY THE LAND USE
 As of 1 January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2019	2020	odset- kach in per- cent	SPECIFICATION
	w ha in ha					
Powierzchnia ogólna	2512249	2512246	2512251	2512251	100,0	Total area
Użytki rolne	1778331	1757368	1769979 ^a	1768139 ^a	70,4	Agricultural land
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	593977	608618	594272	594572	23,7	Forest land as well as wooded and bushy areas
Grunty pod wodami powierzchniowymi	19039	18938	19065	19291	0,8	Land under surface waters
Grunty zabudowane i zurbanizowane	89786	95796	98712 ^b	100151 ^b	4,0	Built-up and urbanised areas
Użytki ekologiczne	4357	4567	4571	4552	0,2	Ecological areas
Nieuzytki	22954	22349	22263	22192	0,9	Wasteland
Tereny różne	3805	4610	3389	3353	0,1	Miscellaneous land

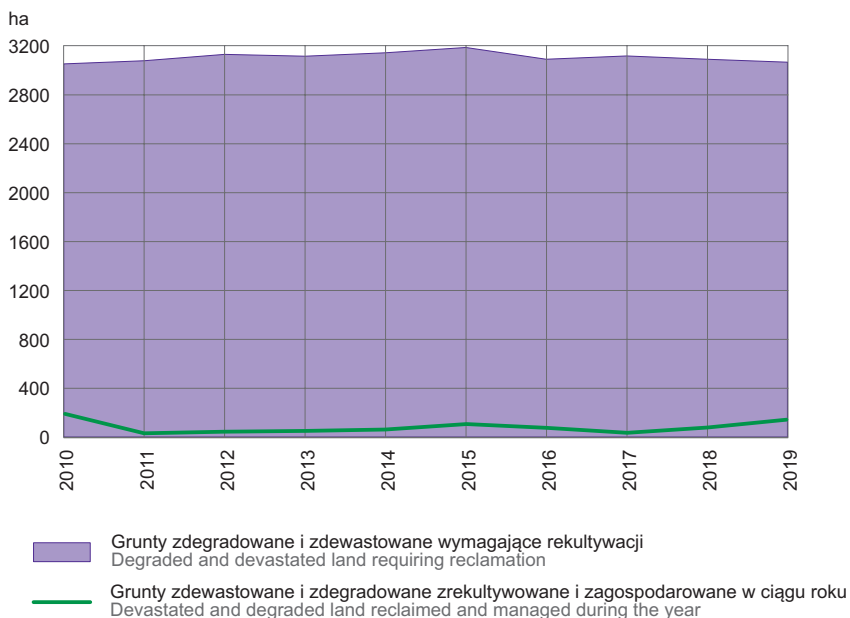
a Łącznie z gruntami zadrzewionymi i zakrzewionymi na użytkach rolnych, ujmowanymi do 2016 r. w pozycji „grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione”. b Łącznie z gruntami przeznaczonymi pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

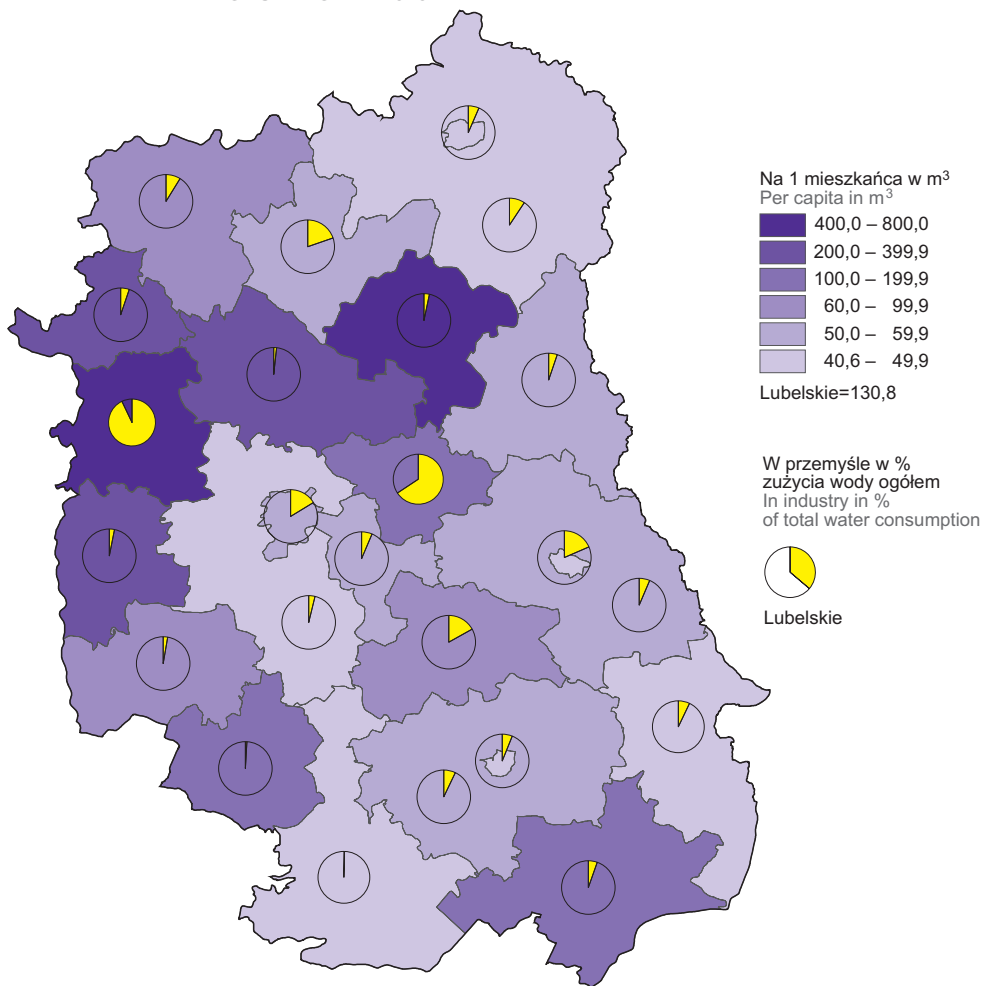
a Including wooded and bushy areas on agricultural land, classified until 2016 in the item "forest land as well as wooded and bushy areas". b Including areas used for the construction of public roads or railways.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

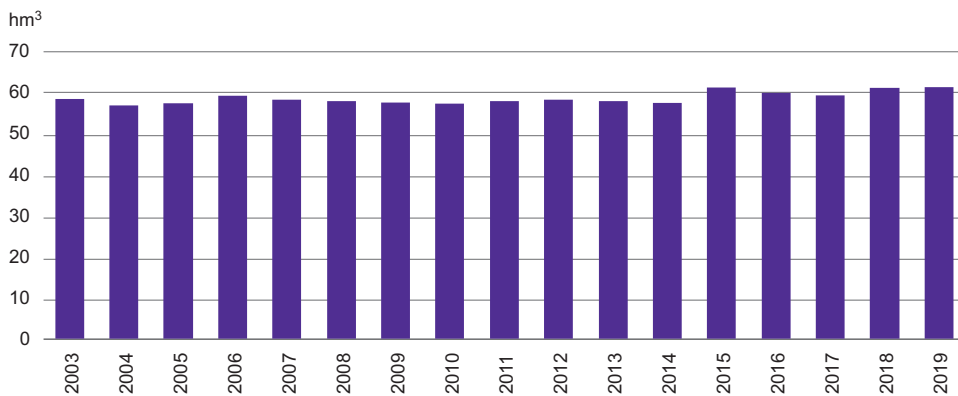
WYKRES 2. GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE
CHART 2. DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND

MAPA 3. **ZUŻYCIĘ WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI W 2019 R.**
 MAP 3. **WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION IN 2019**

Na cele gospodarstw domowych z sieci wodociągowej
 For household purposes from water supply network

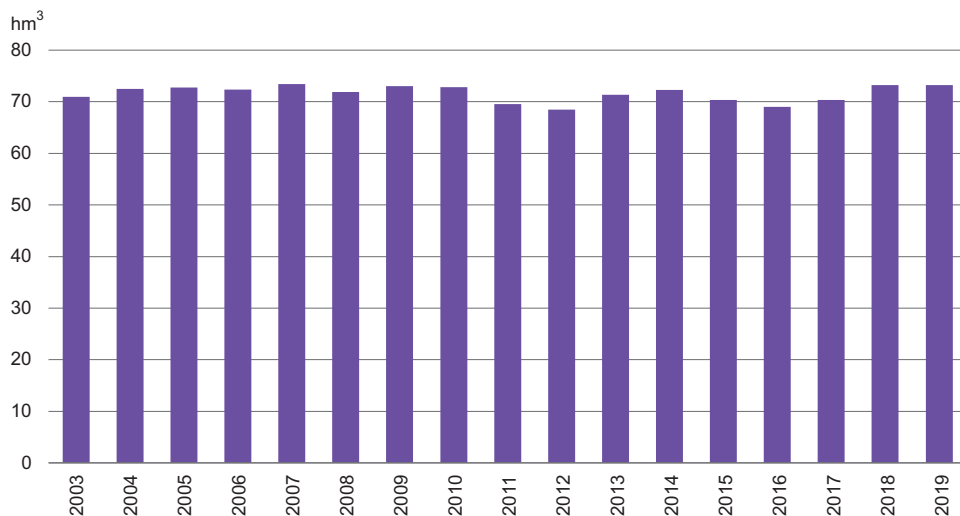
TABL. 4. **ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZANE DO WÓD LUB DO ZIEMI**
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER DISCHARGED INTO WATERS
OR INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019		SPECIFICATION
	w hm ³		in hm ³	w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	150,0	152,9	141,9	138,1	100,0	TOTAL
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	99,9	103,8	91,1	87,3	63,2	discharged directly by plants ^a
w tym wody chłodnicze	77,3	82,6	68,7	64,9	47,0	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną	50,2	49,1	50,8	50,8	36,8	discharged by sewage network
W tym ścieki wymagające oczyszczenia	72,7	70,3	73,2	73,2	53,0	Of which wastewater requiring treatment
oczyszczane	72,2	69,9	72,6	72,6	52,6	treated
mechanicznie	15,2	12,7	13,8	13,9	10,1	mechanically
chemicznie ^b	1,9	2,2	1,4	1,4	1,0	chemically ^b
biologicznie	14,0	15,8	17,0	16,9	12,2	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	41,2	39,1	40,4	40,4	29,3	with increased biogene removal
nieoczyszczane	0,5	0,5	0,6	0,6	0,4	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	0,5	0,5	0,6	0,6	0,4	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną	–	–	–	–	–	discharged by sewage network

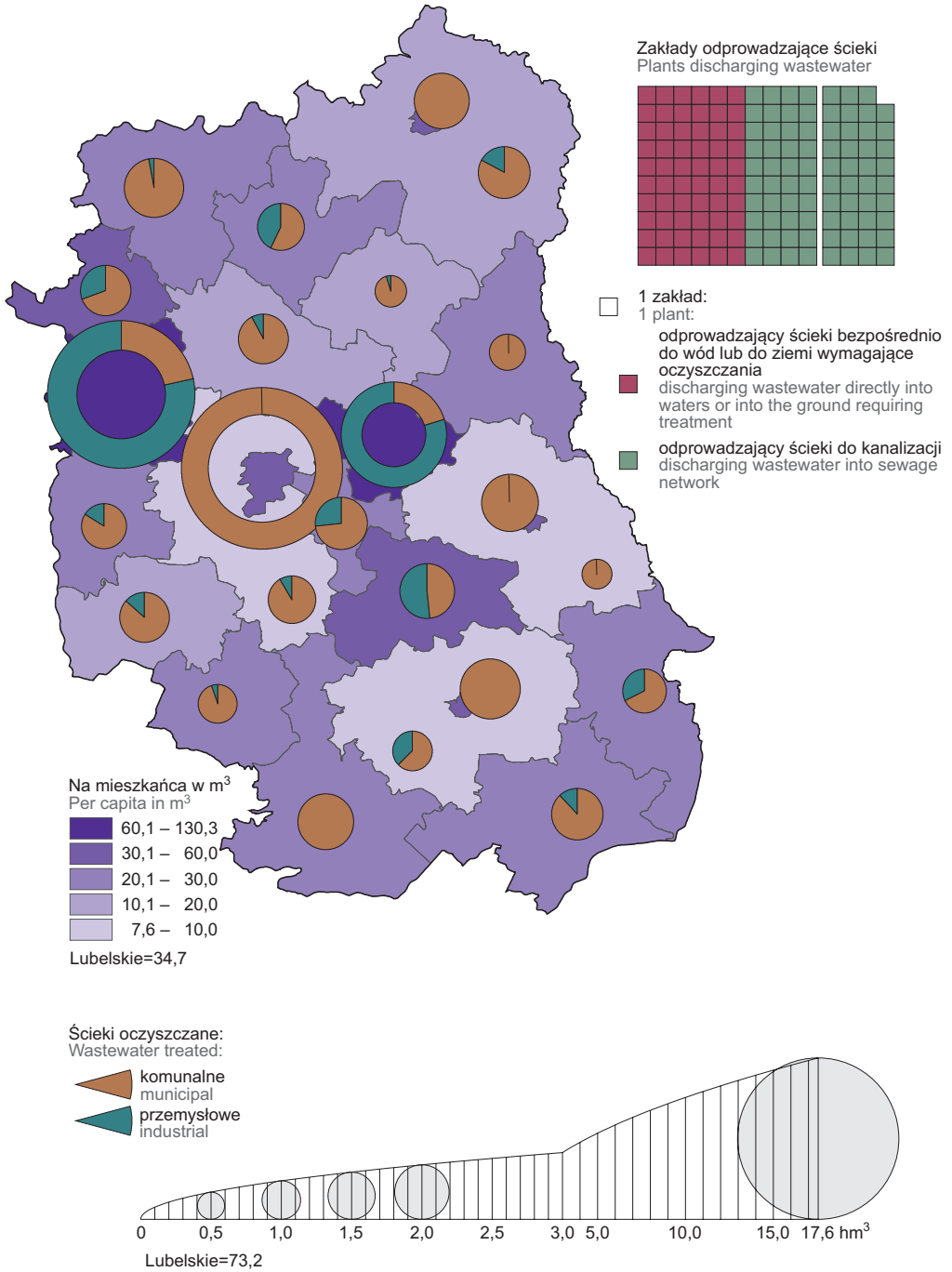
a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. b Dane dotyczą tylko ścieków przemysłowych.

a Including polluted cooling water and water from mine drainage, building constructions as well as from contaminated precipitation water. b Data concern only industrial wastewater.

WYKRES 3. **ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA**
ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI
CHART 3. **INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER REQUIRING TREATMENT**
DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

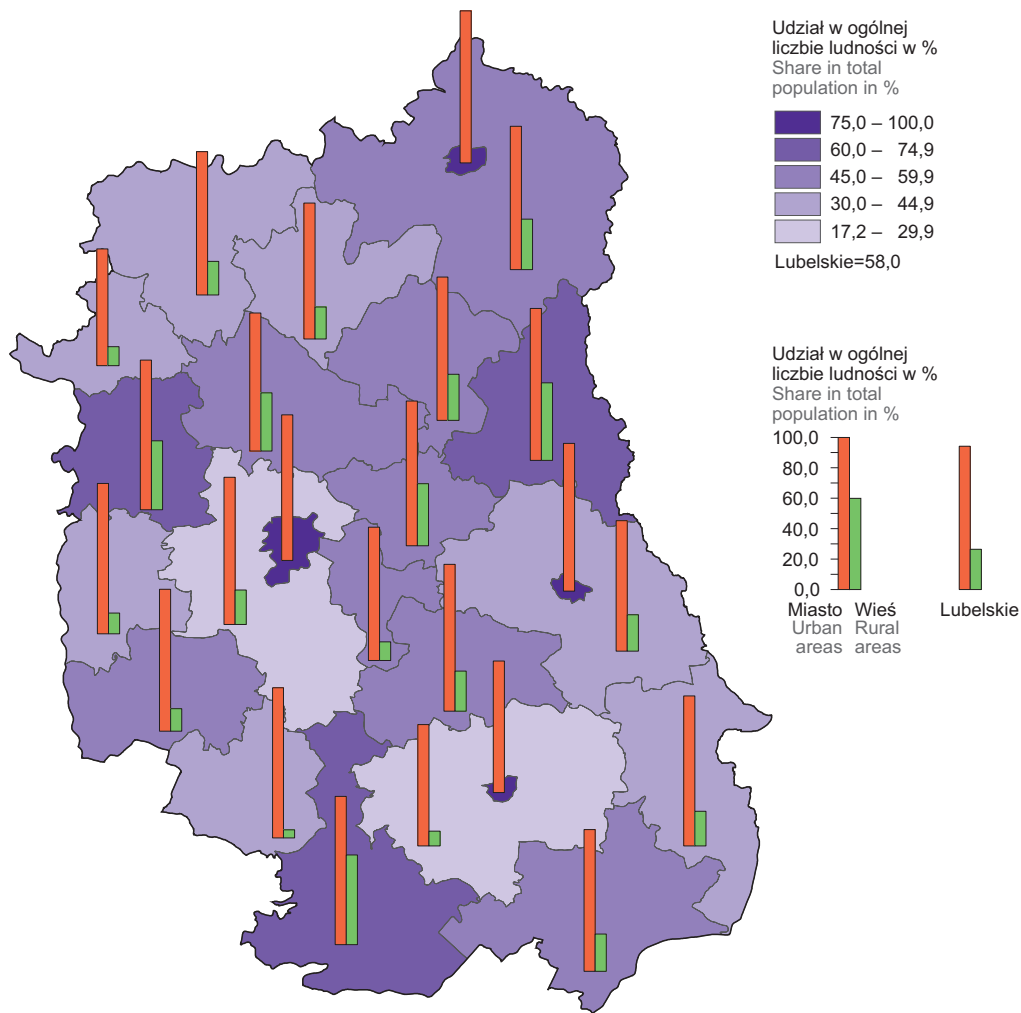

MAPA 4. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA
 ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI W 2019 R.
 MAP 4. INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER REQUIRING TREATMENT
 DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND IN 2019

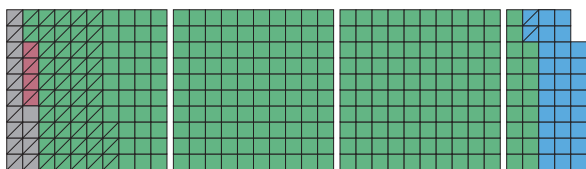

MAPA 5.
MAP 5.

LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W 2019 R.
POPULATION CONNECTED TO WASTEWATER TREATMENT PLANTS IN 2019

Oczyszczalnie ścieków
Wastewater treatment plants

TABL. 5. EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA
EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Emisja zanieczyszczeń w tys. ton:					Emission of pollutants in thousand tonnes:
pyłowych	2,8	2,0	1,4	1,3	particulate
w tym pyły ze spalania paliw	1,9	0,9	0,8	0,6	of which particulates from the combustion of fuels
gazowych	5196,1	5000,2	5088,1	4986,5	gaseous
w tym:					of which:
dwutlenek siarki	13,2	6,0	5,9	4,5	sulphur dioxide
tlenek węgla	8,7	5,7	5,5	5,2	carbon oxide
tlenki azotu ^a	8,7	6,8	6,1	5,4	nitrogen oxides ^a
dwutlenek węgla	5163,1	4978,7	5067,7	4968,5	carbon dioxide
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					Pollutants retained in pollutant reduction systems:
w tys. ton:					in thousand tonnes:
pyłowe	181,6	87,0	88,5	59,2	particulate
gazowe (bez dwutlenku węgla)	145,9	175,0	181,6	183,8	gaseous (excluding carbon dioxide)
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					in % of pollutants produced:
pyłowych	98,5	97,8	98,4	97,8	particulate
gazowych (bez dwutlenku węgla)	81,6	89,1	89,9	91,1	gaseous (excluding carbon dioxide)

a W przeliczeniu na dwutlenek azotu.

a In terms of nitrogen dioxide.

TABL. 6. URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH
SZCZEGÓLNE UCIAŻLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
URZĄDZENIA – stan w dniu 31 XII			EQUIPMENT – as of 31 December		
Cyklony	162	146	148	145	Cyclones
Multicyklony	71	69	69	69	Multicyclones
Filtry tkaninowe	137	163	188	195	Fabric filters
Elektrofiltry	16	11	12	12	Electrofilters
Urządzenia mokre	54	69	72	71	Wet air cleaners
Inne	33	28	27	27	Others
PRZEPŁYW GAZÓW ODLOTOWYCH w dam ³ /h			WASTE GAS FLOW in dam ³ /h		
Cyklony	3170	3189	3575	3000	Cyclones
Multicyklony	2633	3276	2980	2060	Multicyclones
Filtry tkaninowe	4127	5454	6459	6654	Fabric filters
Elektrofiltry	3004	3035	2920	2969	Electrofilters
Urządzenia mokre	3354	3393	3400	3423	Wet air cleaners
Inne	742	637	749	749	Others

TABL. 7. POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE
CHRONIONA^a

Stan w dniu 31 grudnia

AREA OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019		SPECIFICATION
	w ha		in ha	w % powierzchni ogólnej województwa	na 1 mieszkańca w m ²	
OGÓŁEM	570006,1	571524,6	569908,6	570004,8	22,7	2704
Parki narodowe	18247,2	18243,1	18242,7	18242,7	0,7	87
Rezerwy przyrody	11549,6	11862,9	11862,9	11862,9	0,5	56
Parki krajobrazowe ^b	233211,7	233218,4	232218,8	232221,4	9,2	1101
Obszary chronionego krajobrazu ^b	299152,7	300415,6	299618,2	299621,6	11,9	1421
Stanowiska dokumentacyjne	7,1	11,3	4,7	4,2	0,0	0
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	768,8	745,6	764,6	764,5	0,0	4
Użytki ekologiczne	7069,0	7027,8	7196,7	7287,4	0,3	35
						TOTAL

a Dane nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000, obejmują tylko tę ich część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych. b Bez powierzchni rezerwatów przyrody i innych form ochrony przyrody położonych na ich terenie.

a Data do not include information concerning the areas of Nature 2000 network, data include only the part located within the legally protected areas. b Excluding nature reserves and other forms of nature protection located within those areas.

TABL. 8. PARKI NARODOWE
 Stan w dniu 31 grudnia
 NATIONAL PARKS
 As of 31 December

LATA YEARS PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS		Powierzchnia ^a w ha Area ^a in ha				
		ogółem grand total	w tym gruntów leśnych of which forest land	parków narodowych national parks		otuliny (strefy- ochronnej) buffer (protective) zone
				z liczby ogółem – pod ochroną ściśle ^b of grand total number – strictly protected ^b		
				razem total	w tym gruntów leśnych of which forest land	
OGÓŁEM	2010	18247,2	12901,0	921,9	921,0	52137,8
TOTAL	2015	18243,1	12975,8	1145,8	1144,3	52137,8
	2018	18242,7	12975,6	1145,8	1143,3	51798,6
	2019	18242,7	12975,6	1145,8	1143,3	51798,6
Poleski		9759,9	4864,9	116,6	114,0	13702,8
Roztoczański		8482,8	8110,6	1029,2	1029,2	38095,9

a Powierzchnia parku w granicach województwa. b Powierzchnia, na której chroniona jest cała przyroda i jest całkowicie zaniechana bezpośrednia ingerencja człowieka.

a Area of the park within voivodship boundaries. b The area in which all forms of nature are protected and direct human interference is entirely abandoned.

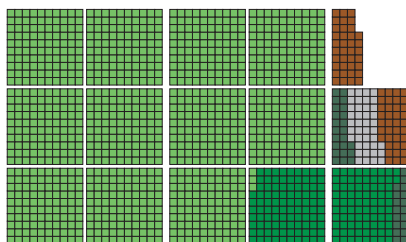
TABL. 9. PARKI KRAJOBRAZOWE
 Stan w dniu 31 grudnia
 LANDSCAPE PARKS
 As of 31 December

LATA YEARS ZESPOŁY I PARKI KRAJOBRAZOWE ^a LANDSCAPE PARKS AND COMPLEXES ^a		Powierzchnia ^b Area ^b			
		ogółem total	w tym of which		
			lasów forests	użytków rolnych agricultural land	wód water
OGÓŁEM	2010	241182,0	114380,2	105647,6	4192,7
TOTAL	2015	241182,0	114380,2	105647,6	4192,7
	2018	240200,2	120594,2	98700,5	4613,4
	2019	240200,2	120594,2	98700,5	4613,4
Skierbieszowski		35363,5	9628,6	24684,4	74,8
Lasy Janowskie		35095,0	27812,0	6898,0	324,0
Puszczy Solskiej		21305,0	18884,0	2394,0	27,0
Szczybrzeszyński		19370,9	6527,2	12230,2	42,0
Chelmski		16457,0	8125,0	5358,0	160,6
Podlaski Przełom Bugu		15511,0	3874,2	5420,6	463,1
Kazimierski		14974,1	4462,8	9017,6	804,8
Krzczonowski		12421,0	3075,0	9169,0	9,0
Strzelecki		12026,0	7488,0	2053,0	40,0
Pojezierze Łęczyńskie		11816,0	3781,0	6014,0	1182,0
Sobiborski		10000,0	8500,0	700,0	245,0
Krasnobrodzki		9390,0	5693,0	3636,0	61,0
Nadwiprzański		6228,7	2032,4	3667,6	127,2
Kozłowiecki		6121,0	5315,0	364,0	195,0
Poleski		5113,0	380,0	3500,0	765,0
Wrzelowiecki		4989,0	1916,0	2867,0	41,0
Południoworoztoczański		4019,0	3100,0	727,0	52,0

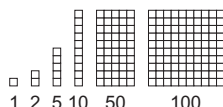
a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. b Łącznie z powierzchnią rezerwatów przyrody i innymi formami ochrony przyrody położonymi na terenie parków.

a Listed according to decreasing grand total area in voivodship. b Including nature reserves and other forms of nature protection located within parks.

WYKRES 4. POMNIKI PRZYRODY W 2019 R.
 CHART 4. NATURE MONUMENTS IN 2019

Liczba pomników przyrody
 Number of nature monuments

Rodzaje pomników przyrody:
 Types of nature monuments:

- pojedyncze drzewa
individual trees
- grupy drzew
tree clusters
- aleje
alleys
- gązdy narzutowe
erratic boulders
- pozostałe
others

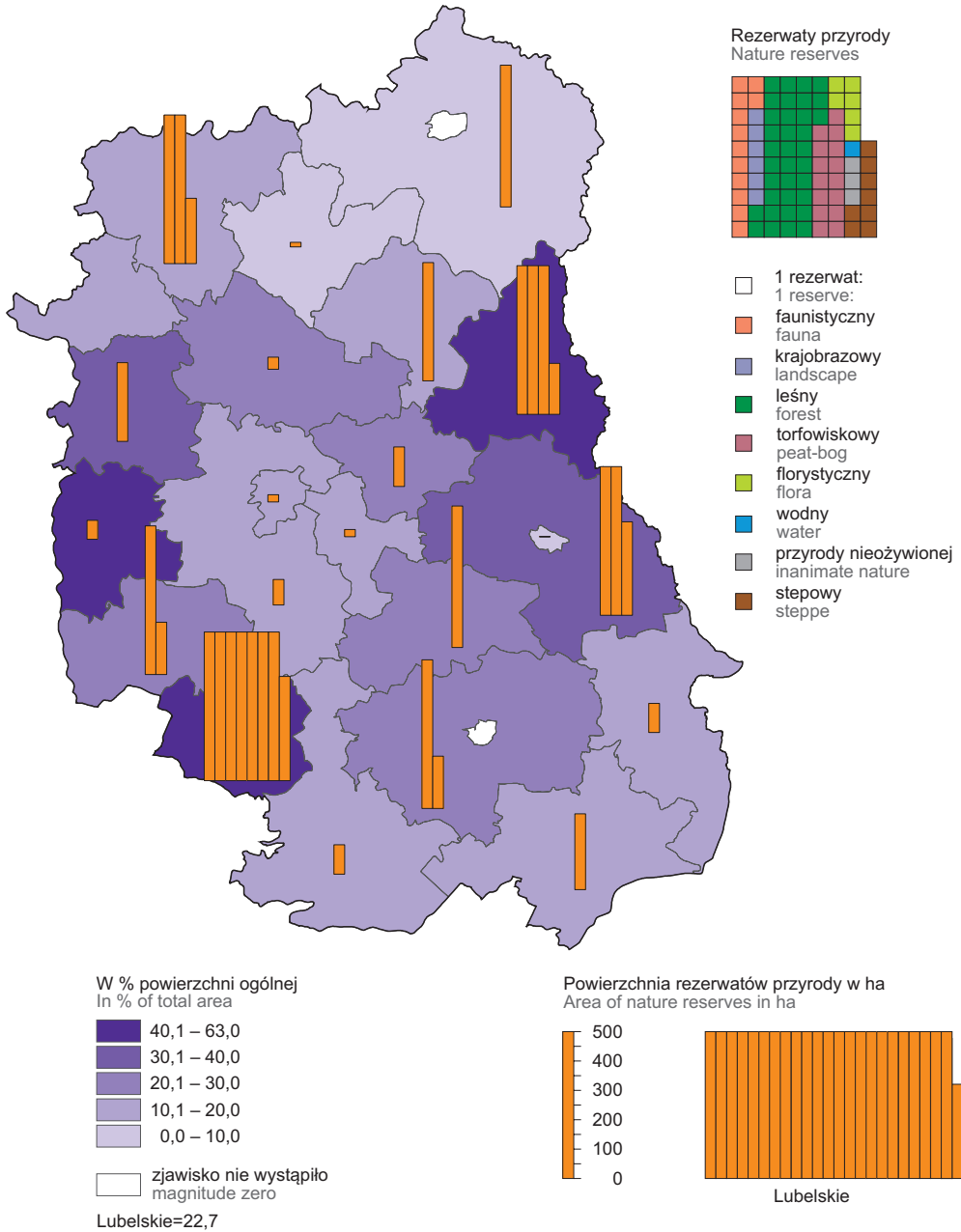

MAPA 6.

POWIERZCHNIA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONYCH^a W 2019 R.

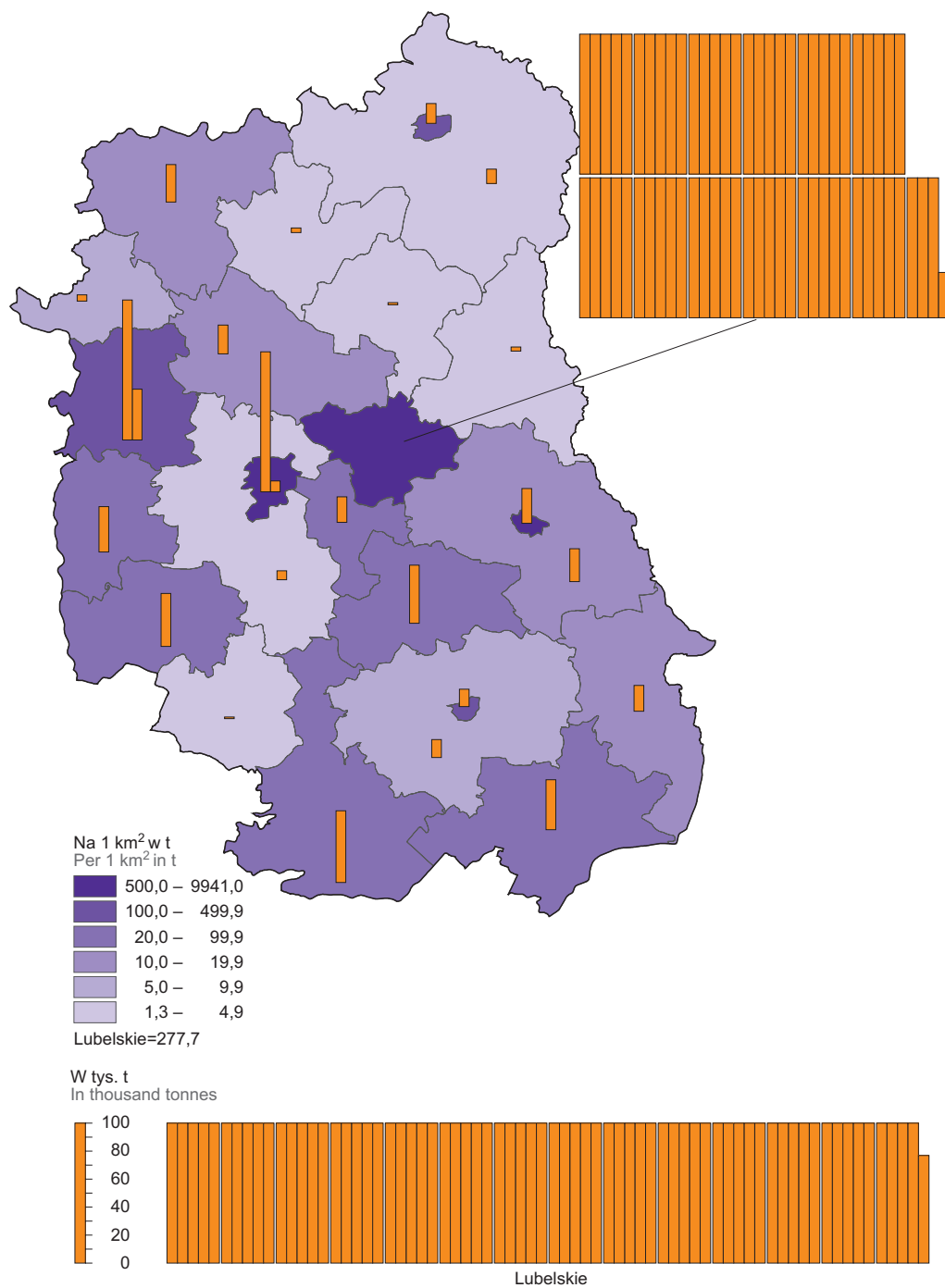
MAP 6.

AREA OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION^a IN 2019

^a Dane nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000, obejmują tylko tę ich część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych.
^a Data do not include information concerning the areas of Natura 2000 network, data include only the part located within the legally protected areas.

MAPA 7. **ODPADY (z wyłączeniem odpadów komunalnych) WYTWORZONE W 2019 R.**
 MAP 7. **WASTE (excluding municipal waste) GENERATED IN 2019**

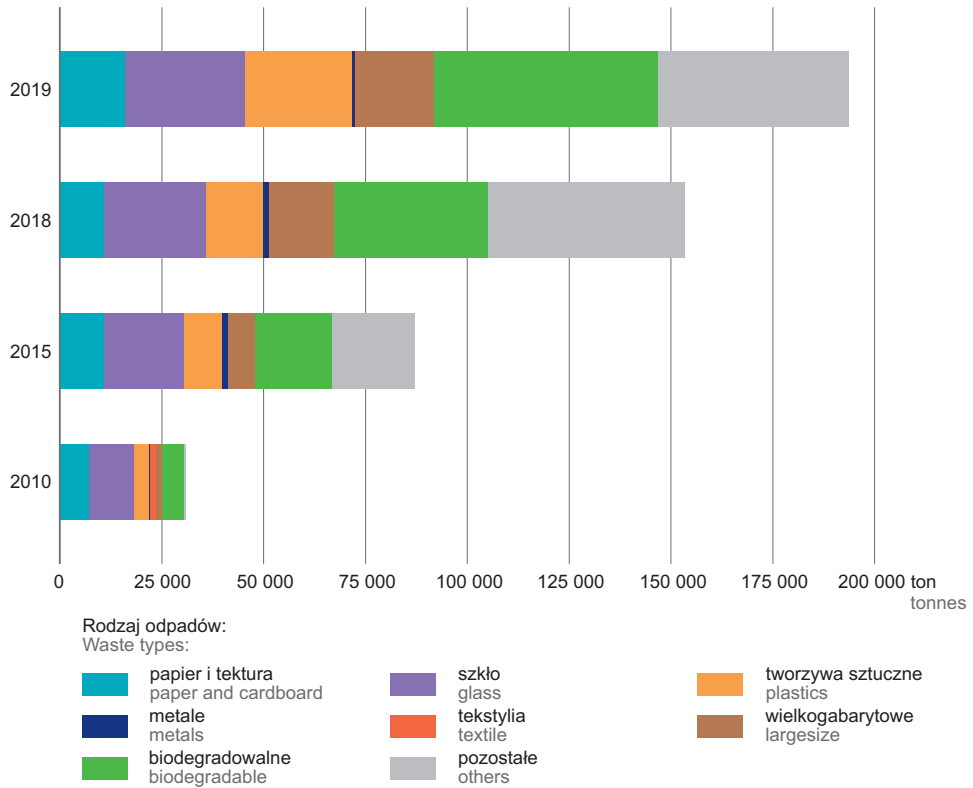

TABL. 10. **ODPADY KOMUNALNE**
MUNICIPAL WASTE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 ^a	2015	2018	2019		SPECIFICATION
				ogółem total	z gospodarstw domowych of which from house- holds	
Odpady komunalne zebrane w tys. t	337,8	384,8	470,2	494,4	404,7	Municipal waste collected in thousand tonnes
zmieszane	306,7	297,6	316,7	300,7	227,6	mixed
miasta	246,9	212,6	219,4	202,1	144,6	urban areas
wieś	59,9	84,9	97,3	98,6	83,0	rural areas
zebrane selektywnie	31,0	87,2	153,5	193,6	177,1	collected separately
w tym:						of which:
papier i tektura	7,4	11,1	11,0	16,0	13,2	paper and cardboard
szkło	10,9	19,5	25,1	29,6	26,9	glass
tworzywa sztuczne	3,6	9,3	13,8	26,1	23,3	plastic
metale	0,4	1,5	1,6	0,8	0,4	metals
wielkogabarytowe	1,5	6,5	15,7	19,4	18,9	largesize
biodegradowalne	5,3	19,1	38,0	54,7	52,3	biodegradable

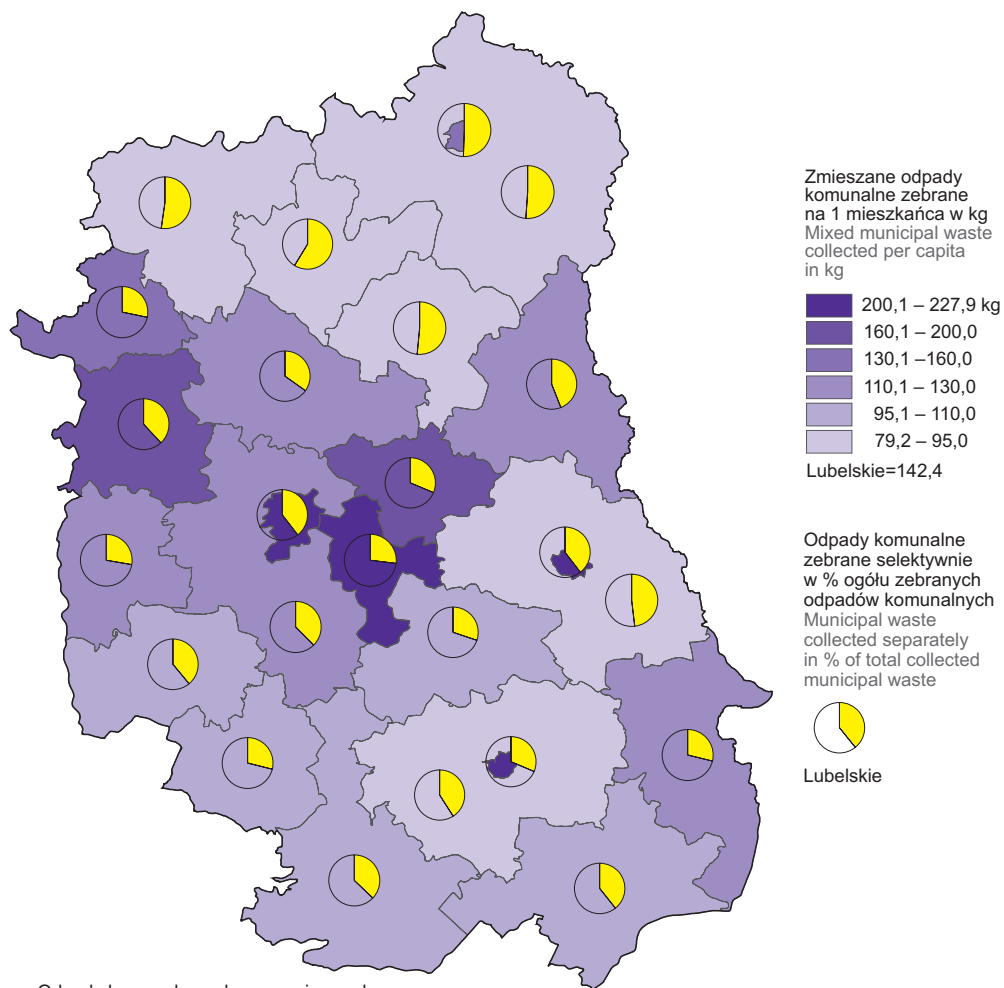
a Dane szacunkowe.
a Estimated data.

WYKRES 5. **ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE SELEKTYWNI**
CHART 5. MUNICIPAL WASTE COLLECTED SEPARATELY

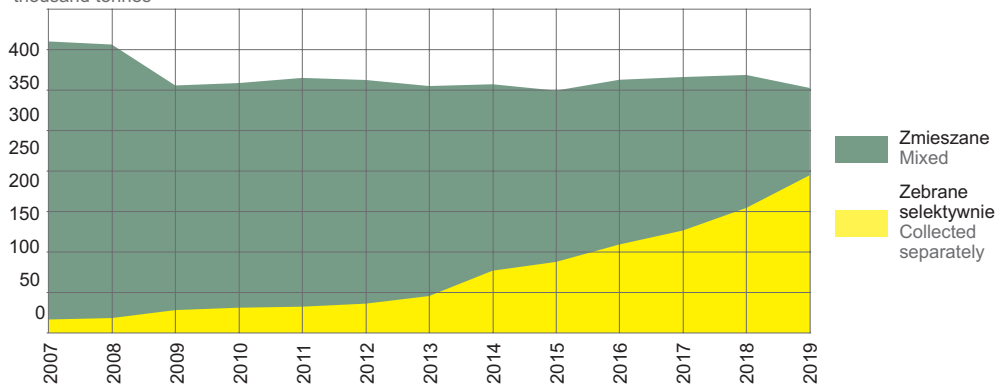
MAPA 8.
MAP 8.

ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE W 2019 R.
MUNICIPAL WASTE COLLECTED IN 2019

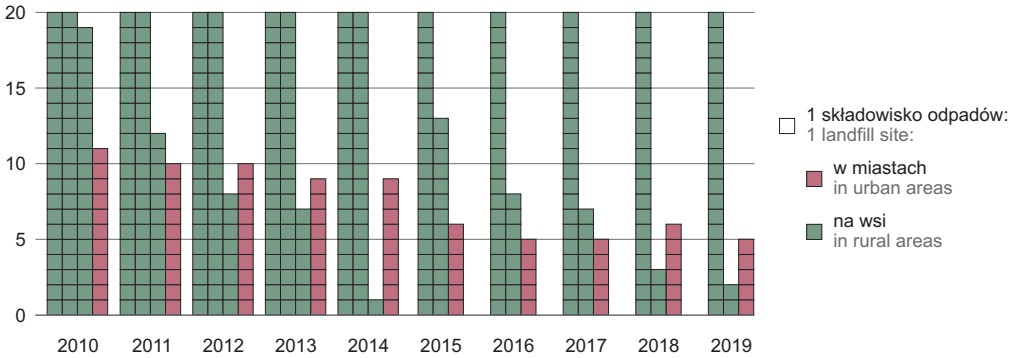

Odpady komunalne zebrane w ciągu roku
Municipal waste collected during the year

tys. t
thousand tonnes

WYKRES 6. SKŁADOWISKA ODPADÓW
CHART 6. LANDFILL SITES

TABL. 11. NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ^a (ceny bieżące)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tys. zł in thousand PLN				
Ochrona środowiska	407091,5	483460,7	755510,1	681597,2	Environmental protection
w tym:					of which:
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	62258,7	158427,9	363267,8	285935,0	Protection of air and climate
w tym nakłady na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	3240,9	3766,7	37371,0	39054,8	of which outlays on modern fuel combustion technologies as well as the modernization of boiler and thermal energy plants
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	296818,9	266445,2	263915,4	239474,8	Wastewater management and protection of waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
oczyszczanie ścieków komunalnych	66820,9	133381,3	67128,0	44946,0	municipal wastewater treatment
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	197230,0	118006,9	177033,0	181994,7	sewage network for the transport of wastewater and precipitation water
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	23241,1	18459,9	33172,2	28719,1	Waste management, protection and recovery of soils, protection of groundwater and surface water
w tym nakłady na:					of which outlays on:
zbieranie odpadów ^b i ich transport	8607,4	7522,8	3888,5	5720,9	waste collection ^b and transportation
w tym selektywne zbieranie odpadów	90,9	3988,5	1002,3	1159,3	of which selective waste collection
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów ^b	6301,4	7890,3	25696,7	19718,7	removal and treatment of waste ^b
rekultywację hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych	248,9	247,8	709,2	702,0	reclamation of waste dumps, sludge tanks and landfills as well as of other devastated and degraded areas
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	74,3	369,9	5048,2	6850,0	Protection of biodiversity and landscape
Zmniejszanie hałasu i wibracji	9576,1	2712,7	2538,3	5145,3	Noise and vibration reduction
Gospodarka wodna	144969,4	91008,6	95945,4	122002,6	Water management
nakłady na:					outlays on:
Ujęcia i doprowadzenia wody	87833,7	60722,3	67281,4	85677,0	Water intakes and systems
Budowę i modernizację stacji uzdatniania wody	9327,8	11775,6	24124,0	21160,6	Construction and modernisation of water treatment plants
Zbiorniki i stopnie wodne	6058,9	1021,5	4381,0	3949,0	Water reservoirs and falls
Regulację i zabudowę rzek i potoków	2955,6	4062,0	–	–	Regulation and management of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	38793,4	13427,2	159,0	11216,0	Flood embankments and pump stations

a Według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej.
b Przemysłowych i komunalnych.

a By investments locations; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy. b Industrial and municipal.

TABL. 12. **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA			ENVIRONMENTAL PROTECTION		
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu					Protection of air and climate
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r:					Capacity of completed systems to reduce pollutants in t/y:
pyłowych	13	1115	–	45	particulate
gazowych	–	1305	–	–	gaseous
Gospodarka ściekowa i ochrona wód					Wastewater management and protection of waters
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					Sewage network in km discharging:
ścieki	379,9	276,2	175,0	199,1	wastewater
wody opadowe	15,4	16,4	14,9	33,1	precipitation water
Oczyszczalnie ścieków:					Wastewater treatment plants:
obiekty	13	2	2	–	facilities
w tym oczyszczalnie komunalne	13	–	1	–	of which municipal
mechaniczne	2	–	–	–	mechanical
biologiczne (bez komór fermentacyjnych)	11	2	2	–	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	–	–	–	–	with increased biogene removal ^a
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d	2605	5300	1060	300	capacity of treatment plants in m ³ /24 h
w tym oczyszczalni komunalnych	2605	1060	880	300	of which municipal
mechanicznych	475	–	–	–	mechanical
biologicznych (bez komór fermentacyjnych)	2130	5300	1060	300	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	–	–	–	–	with increased biogene removal ^a
Oczyszczalnie ścieków indywidualne (przydomowe):					Farmstead treatment facilities (homestead):
obiekty	3126	1194	1201	516	facilities
przepustowość w m ³ /d	5457	1740	1175	1016	capacity in m ³ /24 h
Gospodarka odpadami					Wastes management
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:					Waste treatment plants:
obiekty	–	2	–	1	facilities
wydajność w t/r	–	26000	4500	20000	capacity in t/y
Składowiska dla odpadów komunalnych:					Landfills of municipal waste:
obiekty	–	–	1	–	facilities
powierzchnia w ha	–	2,2	1,6	1,6	area in ha
wydajność w t/r	–	15000	55000	–	capacity in t/y
GOSPODARKA WODNA			WATER MANAGEMENT		
Wydajność ujęć wodnych ^b w m ³ /d	6898	3958	1824	4628	Capacity of water intakes ^b in m ³ /24 h
Uzdatnianie wody w m ³ /d	1866	8405	519	1528	Water treatment in m ³ /24 h
Sieć wodociągowa w km	589,6	202,2	219,2	237,8	Water supply network in km
Pojemność zbiorników wodnych m ³	29900	–	–	942900	Capacity of water reservoirs in m ³
Regulacja i zabudowa rzek i potoków w km	–	2,2	–	–	Regulation and management of rivers and streams in km
Obwałowania przeciwpowodziowe w km	2,6	8,9	–	–	Flood embankments in km

a W tym chemiczne. b Bez ujęć w energetyce zawodowej.

a Of which chemical. b Excluding water intakes in the power industry.

Dział II. Samorząd terytorialny Chapter II. Local government

TABL. 1 (13). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2019 R.**
Stan w dniu 31 grudnia
COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS IN 2019
As of 31 December

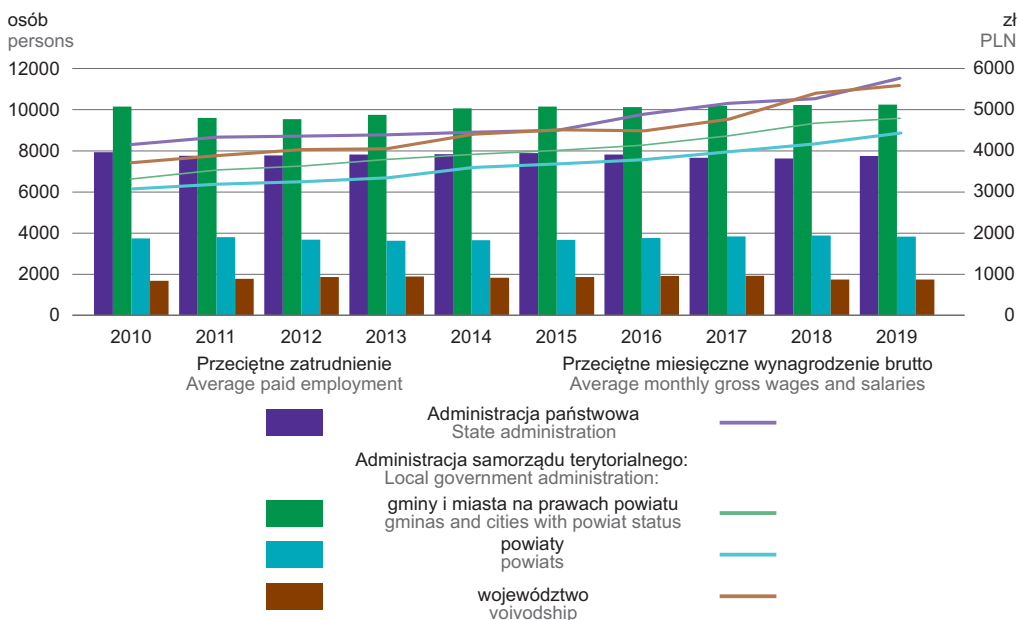
WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a gmina councils ^a	rad miast w miastach na prawach powiatu city councils in cities with powiat status	rad powiatów powiat councils	sejmiku województ- kiego voivodship regional council	
O G Ó Ł E M T O T A L					
O G Ó Ł E M	3184	100	399	33	T O T A L
w tym kobiety	943	23	77	6	of which women
WEDŁUG WIEKU BY AGE					
18–29 lat	110	3	3	–	18–29 years
30–39	538	11	49	4	30–39
40–49	918	31	90	7	40–49
50–59	937	26	135	12	50–59
60 lat i więcej	681	29	122	10	60 and more
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL					
Wyższe	1036	85	319	31	Tertiary
Policealne i średnie	1333	15	67	2	Post-secondary and secondary
Zasadnicze zawodowe	716	–	13	–	Basic vocational
Gimnazjalne i podstawowe	99	–	–	–	Lower secondary and primary

a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.

a Excluding councillors of city councils in cities with powiat status.

WYKRES 1 (7). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE ORAZ PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIE BRUTTO W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**

CHART 1 (7). **AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN PUBLIC ADMINISTRATION**

Dział III. Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości Chapter III. Public safety. Justice

Uwaga do tablicy 1, wykresu 1 na str. 26 i mapy 1 na str. 27.

Dane o przestępstwach stwierdzonych w latach 2014—2019 nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

Note to table 1, chart 1 on page 26 and map 1 on page 27.

Data on ascertained crimes in 2014—2019 do not include punishable acts committed by juveniles.

TABL. 1 (14). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH I WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW
CRIMES ASCERTAINED BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS AND RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010 ^a	2015	2018	2019	2010 ^a	2015	2018	2019
	przestępstwa stwierdzone przez Policję ascertained crimes by the Police				wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw w % rates of detectability of delinquents in %			
OGÓŁEM TOTAL	47783	32981	34181	33596	72,5	71,0	82,4	83,0
w tym ^b : of which ^b :								
Przeciwko życiu i zdrowiu Against life and health	1458	882	930	858	89,6	84,5	87,1	92,0
Przeciwko bezpieczeństwu poszczególnemu i bezpieczeństwu w komunikacji Against public safety and safety in transport	10207	5042	4283	4665	99,4	98,8	98,9	98,6
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania Against freedom, freedom of conscience and religion	1606	1243	1289	1452	96,5	87,1	88,2	86,5
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności Against sexual freedom and morals	191	153	226	216	89,0	83,0	83,3	87,1
Przeciwko rodzinie i opiece Against the family and guardianship	3149	2210	7056	5604	100,0	99,6	100,0	100,0
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej Against good name and personal integrity	130	89	151	185	90,8	71,1	61,6	70,8
Przeciwko mieniu ^c Against property ^c	21394	15320	11811	12499	48,5	50,6	62,8	67,8

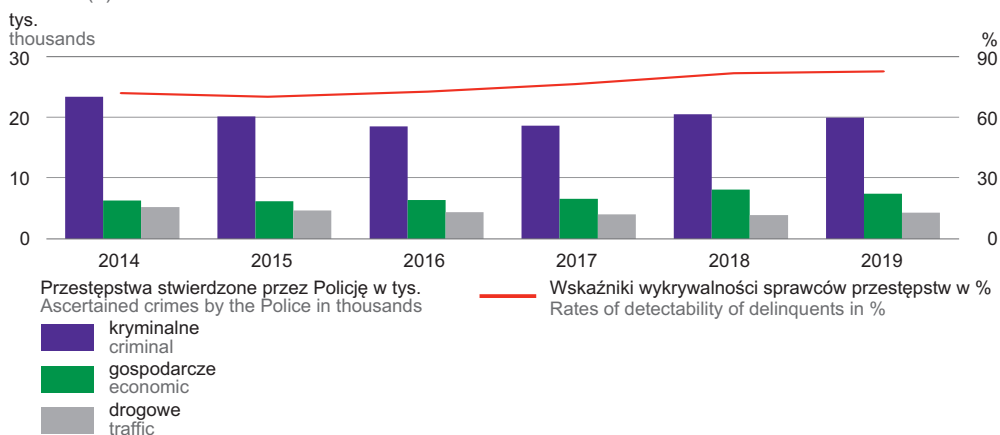
a Łącznie z przestępstwami stwierdzonymi przez prokuraturę. b Artykuły kodeksu karnego, patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 176. c Łącznie z kradzieżą lub przywłaszczeniem dokumentu tożsamości.

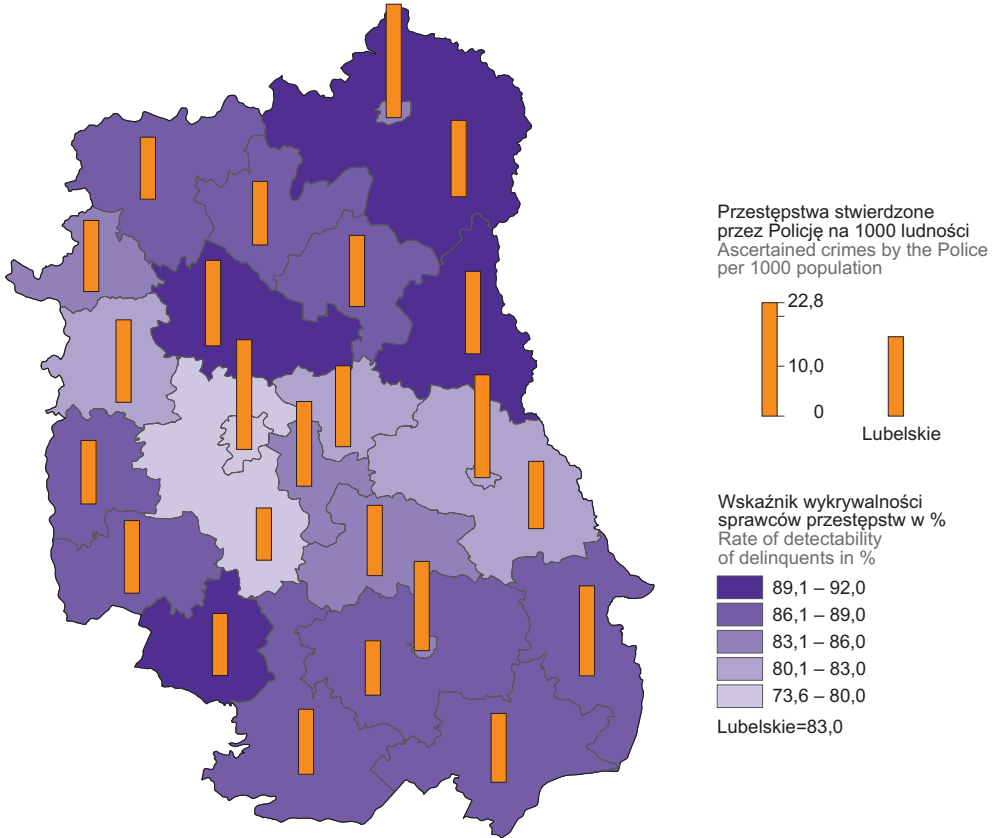
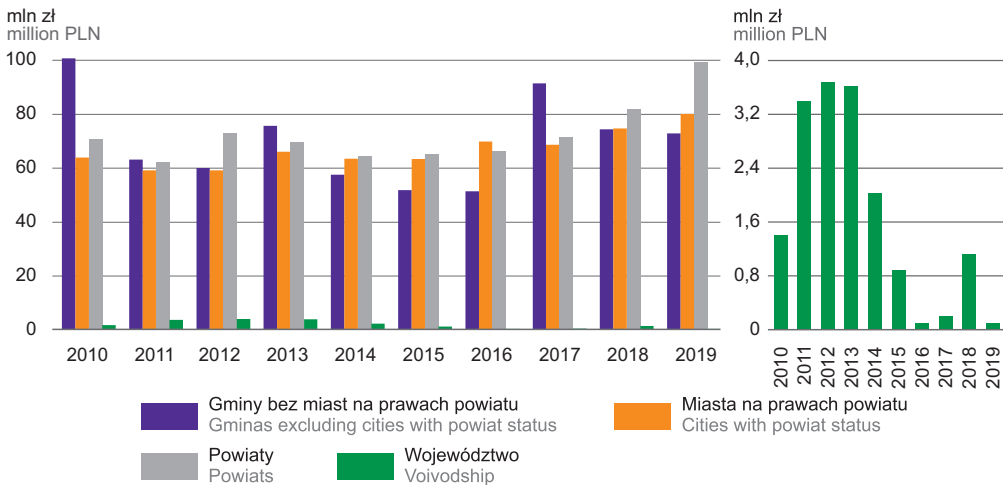
Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

a Including crimes ascertained by prosecutor's office. b See Criminal Code articles, general notes, item 1 on page 176. c Including theft or appropriation of identification.

Source: data of the National Police Headquarters.

WYKRES 1 (8). RODZAJE PRZESTĘPSTW I WSKAŹNIK WYKRYWALNOŚCI
CHART 1 (8). TYPES OF CRIME AND RATES OF DETECTABILITY

MAPA 1 (9).
MAP 1 (9).**ZAGROŻENIE PRZESTĘPCZOŚCIĄ W 2019 R.**
CRIME RISK IN 2019WYKRES 2 (9). **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W DZIALE BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA**
CHART 2 (9). **EXPENDITURE OF BUDGETS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS IN DIVISION PUBLIC SAFETY AND FIRE CARE**

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.
Source: data of the Ministry of Finance.

TABL. 2 (15). **ZAŁATWIONE SPRAWY RODZINNE**
RESOLVED FAMILY CASES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	20815	13645	11032	11440	T O T A L
O rozwód	3959	4261	3923	4347	By divorce
O separację	343	220	152	140	By separation
O alimenty	7730	5387	4021	3864	By alimony
Nieletnich ^a w postępowaniu w sprawach, w których zachodzi podejrzenie:					Concerning juveniles ^a in investigation of case in which occur suspicion:
demoralizacji	.	1828	1574	1699	of demoralization
popęnienia czynu karnego	.	1949	1362	1390	of committing punishable acts

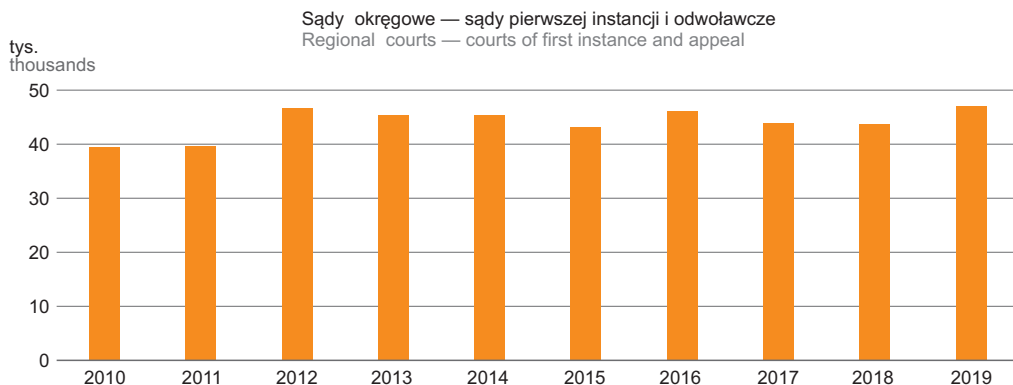
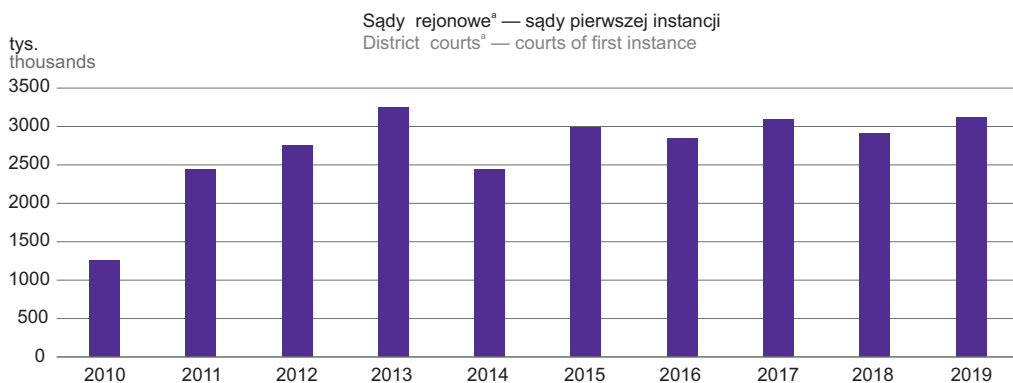
a Dane dotyczą osób.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Data relate to persons.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

WYKRES 3 (10). **WPŁYW SPRAW DO SĄDÓW POWSZECHNYCH**
CHART 3 (10). INCOMING CASES IN THE COMMON COURTS

a Od 2013 r. dane nie obejmują spraw rejestrowych.

a Since 2013 excluding registry cases.

Dział IV. Ludność Chapter IV. Population

TABL. 1 (16). **LUDNOŚĆ**
Stan w dniu 31 grudnia
POPULATION
As of 31 December

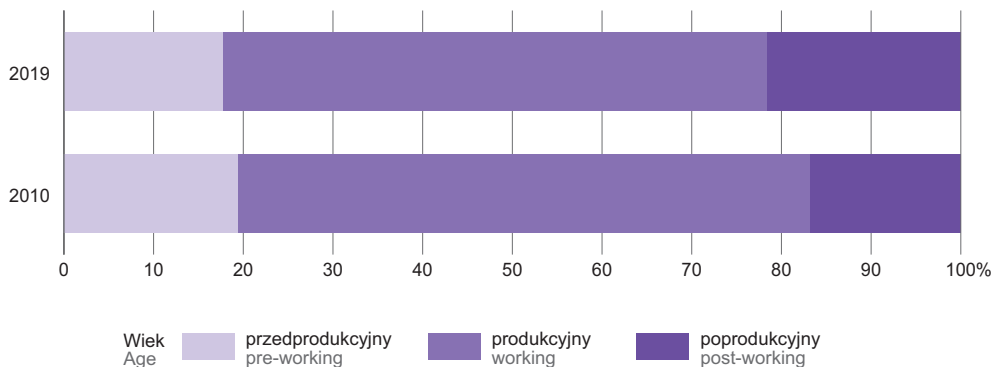
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2178611	2139726	2117619	2108270	T O T A L
na 1 km ²	87	85	84	84	per 1 km ²
mężczyźni	1056351	1037052	1026225	1021848	males
kobiety	1122260	1102674	1091394	1086422	females
na 100 mężczyzn	106	106	106	106	per 100 males
Miasta	1013036	988034	983840	979357	Urban areas
w % ogółu ludności	46,5	46,2	46,5	46,5	in % of total population
Wieś	1165575	1151692	1133779	1128913	Rural areas
w % ogółu ludności	53,5	53,8	53,5	53,5	in % of total population

TABL. 2 (17). **LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**
Stan w dniu 31 grudnia
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION
As of 31 December

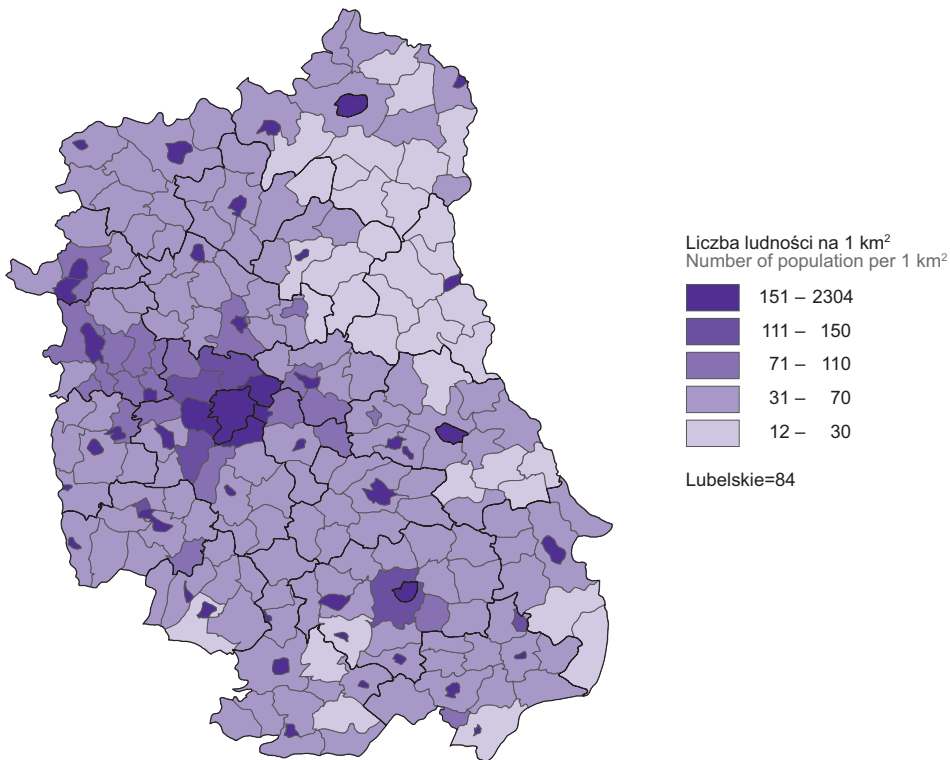
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2178611	2139726	2117619	2108270	T O T A L
W wieku przedprodukcyjnym	419121	382720	373498	370640	Pre-working age
mężczyźni	214608	195914	190935	189583	males
kobiety	204513	186806	182563	181057	females
Miasta	178284	166284	165453	165301	Urban areas
Wieś	240837	216436	208045	205339	Rural areas
W wieku produkcyjnym	1377527	1328014	1282768	1266445	Working age
mężczyźni	724858	708369	687824	679926	males
kobiety	652669	619645	594944	586519	females
Miasta	666491	615480	588182	577728	Urban areas
Wieś	711036	712534	694586	688717	Rural areas
W wieku poprodukcyjnym	381963	428992	461353	471185	Post-working age
mężczyźni	116885	132769	147466	152339	males
kobiety	265078	296223	313887	318846	females
Miasta	168261	206270	230205	236328	Urban areas
Wieś	213702	222722	231148	234857	Rural areas
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	58	61	65	66	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	46	46	49	50	Males
Kobiety	72	78	83	85	Females

WYKRES 1 (11). **LUDNOŚĆ WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU**

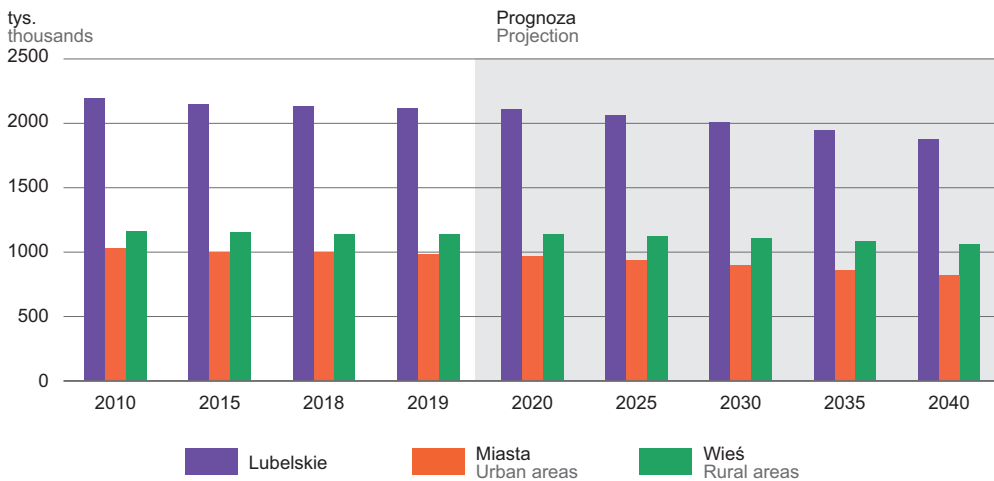
Stan w dniu 31 grudnia
CHART 1 (11). **POPULATION BY ECONOMIC AGE GROUPS**
As of 31 December

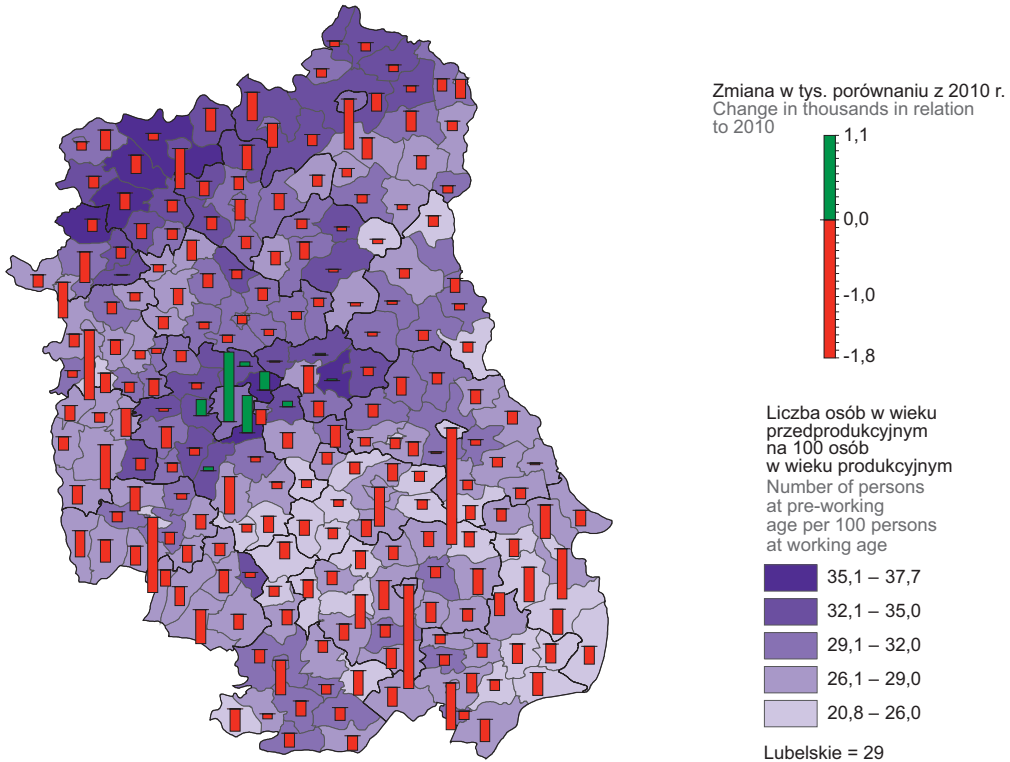
MAPA 1 (10). **GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA W 2019 R.**
 Stan w dniu 31 grudnia
 POPULATION DENSITY IN 2019
 As of 31 December

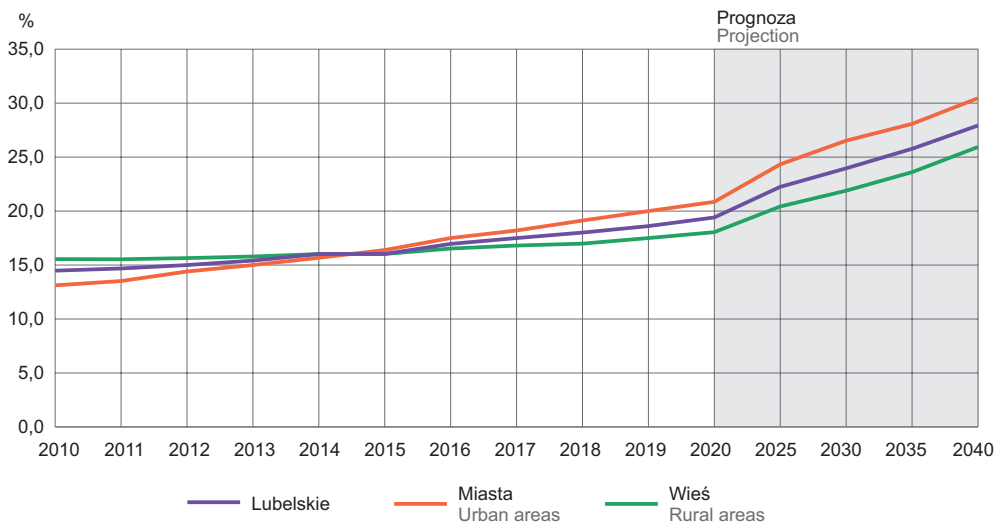
WYKRES 2 (12). **LUDNOŚĆ WEDŁUG MIEJSCA ZAMIESZKANIA**
 Stan w dniu 31 grudnia
 CHART 2 (12). **POPULATION BY PLACE OF RESIDENCE**
 As of 31 December

MAPA 2 (11). **LUДНОŚĆ W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM W 2019 R.**
 Stan w dniu 31 grudnia
 MAP 2 (11). **PRE-WORKING AGE POPULATION IN 2019**
 As of 31 December

WYKRES 3 (13). **WSPÓŁCZYNNIK STAROŚCI DEMOGRAFICZNEJ^a**
 Stan w dniu 31 grudnia
 CHART 3 (13). **OLD AGE RATE^a**
 As of 31 December

^a Udział osób w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie ludności.
^a Share of population at age 65 and more in the total population.

TABL. 3 (18). MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH
 Stan w dniu 31 grudnia
 TOWNS AND URBAN POPULATION
 As of 31 December

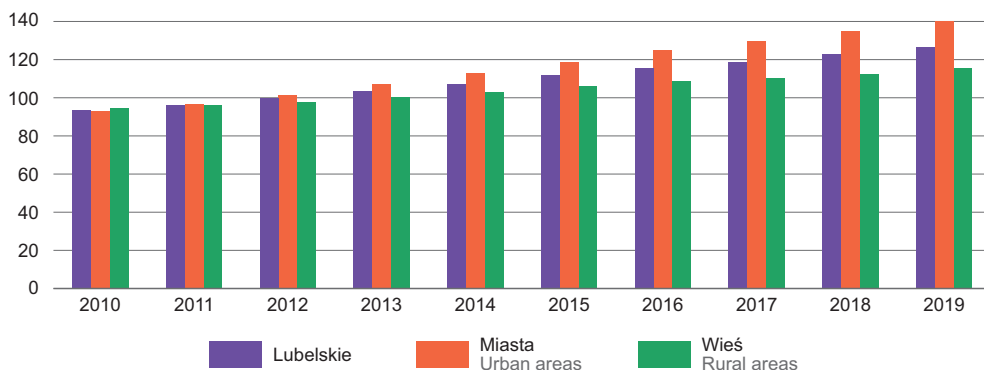
GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION		Miasta Towns	Ludność w miastach Urban population	
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM	2010	42	1013036	46,5
TOTAL	2015	43	988034	46,2
	2018	48	983840	46,5
	2019	48	979357	46,5
Poniżej 2000 2000–4999	Below 2000	5	6944	0,3
		18	54207	2,6
		5	39142	1,9
		10	158073	7,5
		6	198668	9,4
		3	182539	8,7
		–	–	–
		1	339784	16,1

TABL. 4 (19). GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ
 Stan w dniu 31 grudnia
 GMINAS AND RURAL POPULATION
 As of 31 December

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF RURAL POPULATION		Gminy ^a Gminas ^a	Ludność na wsi Rural population	
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM	2010	193	1165575	53,5
TOTAL	2015	193	1151692	53,8
	2018	193	1133779	53,5
	2019	193	1128913	53,5
Poniżej 2000 2000–4999	Below 2000	1	1615	0,1
		94	355057	16,8
		55	322634	15,3
		26	214352	10,2
		17	235255	11,2

a Wiejskie i miejsko-wiejskie.
 a Rural and urban-rural gminas

WYKRES 4 (14). INDEKS STAROŚCI^a
 Stan w dniu 31 grudnia
 CHART 4 (14). AGEING INDEX^a
 As of 31 December

a Liczba osób w wieku 65 lat i więcej przypadająca na 100 osób w wieku 0–14 lat.
 a Number of persons aged 65 years and more per 100 persons aged 0–14 years.

MAPA 3 (12). **WSKAŹNIK URBANIZACJI W 2019 R.**

MAP 3 (12). **URBANIZATION RATE IN 2019**
 Stan w dniu 31 grudnia
 As of 31 December

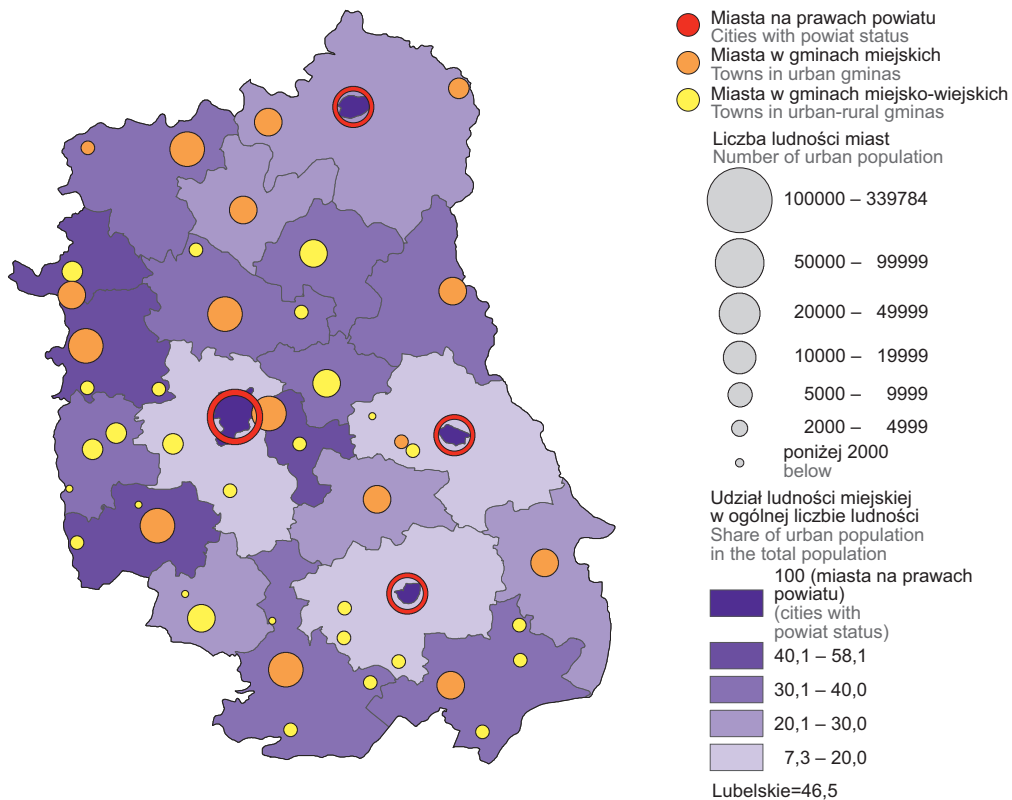
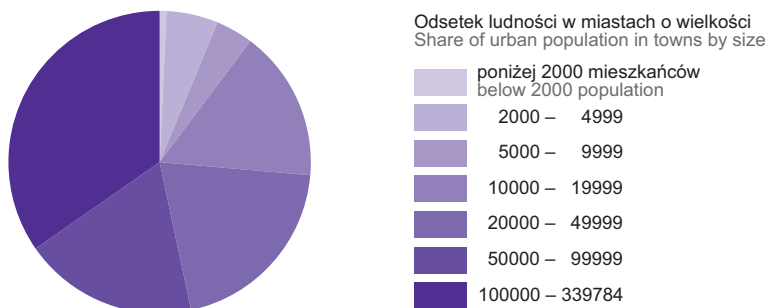
WYKRES 5 (15). **LUDNOŚĆ W MIASTACH W 2019 R.**

CHART 5 (15). **URBAN POPULATION IN 2019**
 Stan w dniu 31 grudnia
 As of 31 December

TABL. 5 (20). **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU**
Stan w dniu 31 grudnia
POPULATION BY SEX AND AGE
As of 31 December

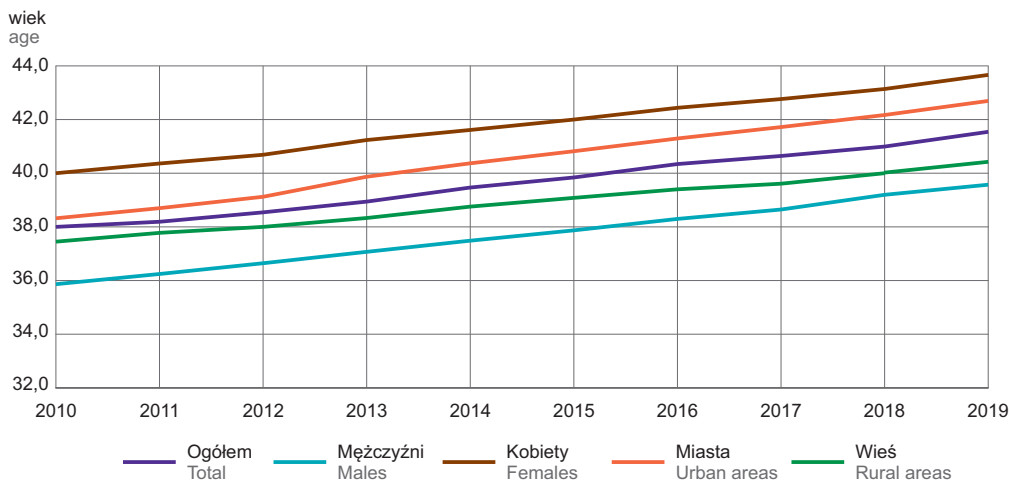
WIEK AGE	2010	2015	2018	2019					
				ogółem grand total	z liczby ogółem of grand total number				
					mężczyźni males	miasta urban areas		wieś rural areas	
						razem total	w tym mężczyźni of which males	razem total	w tym mężczyźni of which males
OGÓLEM TOTAL	2178611	2139726	2117619	2108270	1021848	979357	461257	1128913	560591
0–2 lata	69207	58131	59841	59261	30464	27358	14054	31903	16410
3–6	84899	87105	78940	77623	39650	35871	18309	41752	21341
7–12	131105	127587	132106	131583	67018	57322	29153	74261	37865
13–15	76432	63876	61097	61801	31679	26794	13669	35007	18010
16–18	88534	70654	63598	61858	31799	27559	14058	34299	17741
19–24	198754	169599	148205	142427	72814	56332	28530	86095	44284
25–29	183703	160874	151077	146214	75633	60691	30809	85523	44824
30–34	167785	174157	162204	156669	81397	75459	38271	81210	43126
35–39	150309	162656	168435	168883	87328	82482	41869	86401	45459
40–44	133365	147214	155693	157551	80917	75309	37860	82242	43057
45–49	138153	130769	137614	141244	71283	65027	31787	76217	39496
50–54	160680	134595	128624	127894	63624	57456	27249	70438	36375
55–59	156737	154570	137678	132944	64770	62008	28014	70936	36756
60–64	125685	147892	151166	150479	71133	75979	33361	74500	37772
65–69	81680	115831	130504	133686	59556	70406	29568	63280	29988
70–74	77567	72995	90370	96913	39738	50191	20065	46722	19673
75–79	68621	65384	61825	61717	23081	29979	11221	31738	11860
80 lat i więcej and more	85395	95837	98642	99523	29964	43134	13410	56389	16554

WYKRES 6 (16). **MEDIANA WIEKU (WIEK ŚRODKOWY) LUDNOŚCI**

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 6 (16). **MEDIAN AGE (MIDDLE AGE) OF POPULATION**

As of 31 December

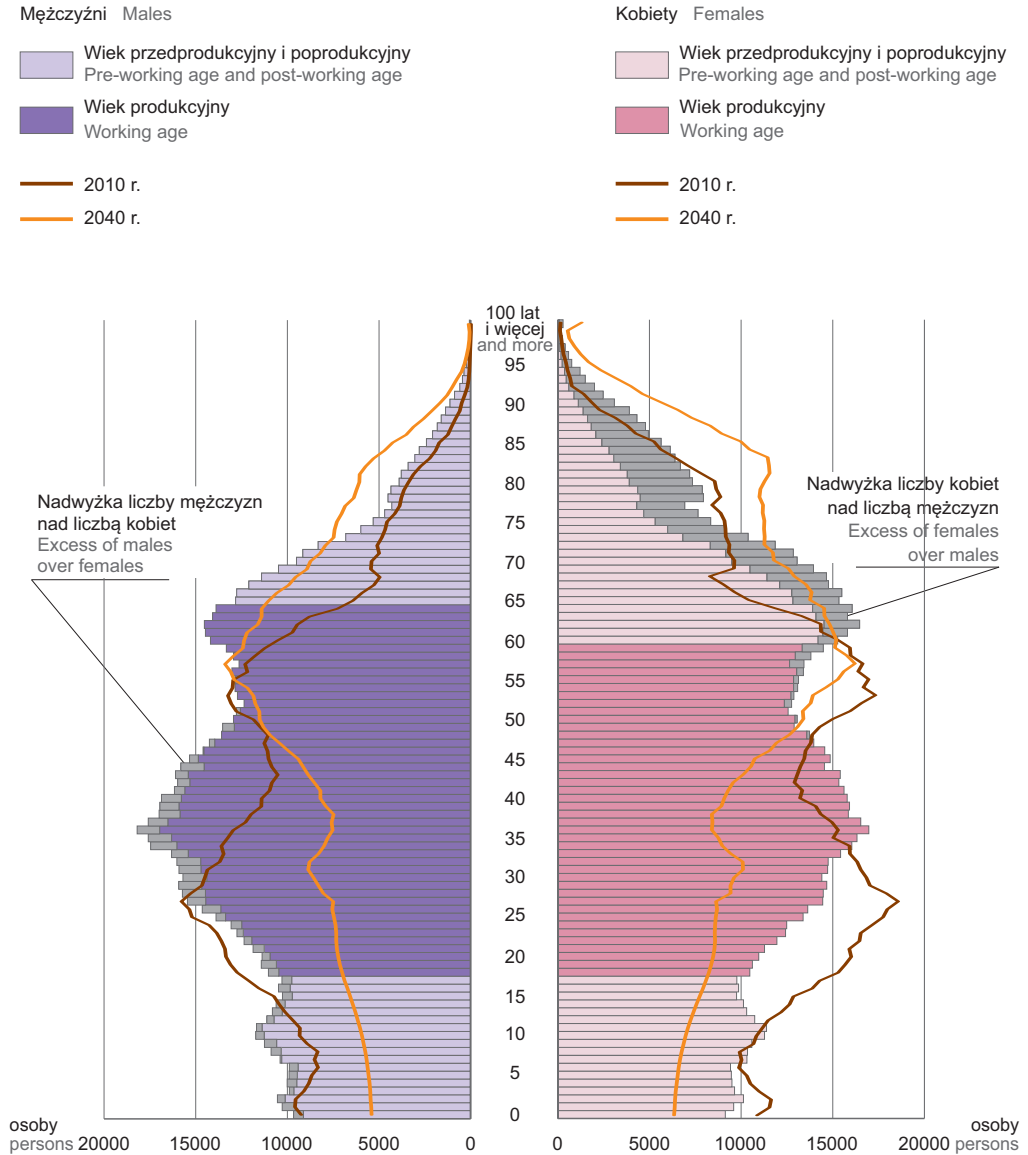

WYKRES 7 (17). **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W LATACH 2010, 2019 I 2040**

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 7 (17). **POPULATION BY SEX AND AGE IN 2010, 2019 AND 2040**

As of 31 December

TABL. 6 (21). RUCH NATURALNY LUDNOŚCI
VITAL STATISTICS

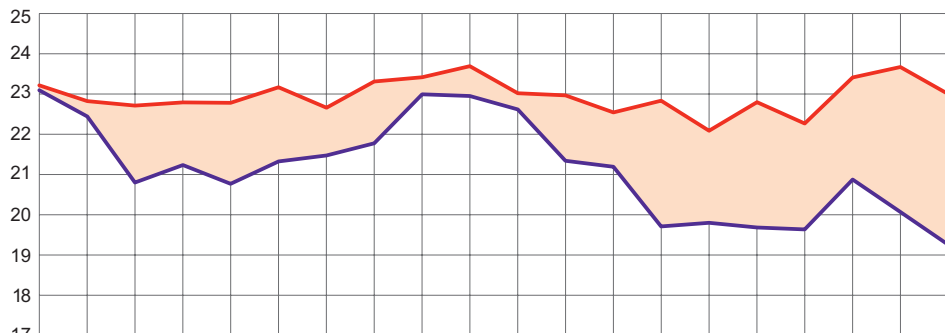
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Urodzenia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost naturalny Natural increase	
		ogółem total	w tym niemowląt of which infants		
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH		IN ABSOLUTE NUMBERS			
OGÓŁEM	2010	22635	23037	106	-402
TOTAL	2015	19715	22816	74	-3101
	2018	20101	23682	85	-3581
	2019	19286	23015	87	-3729
Miasta	2010	10279	8834	54	1445
Urban areas	2015	9300	9049	33	251
	2018	9113	9989	42	-876
	2019	8868	9954	32	-1086
Wieś	2010	12356	14203	52	-1847
Rural areas	2015	10415	13767	41	-3352
	2018	10988	13693	43	-2705
	2019	10418	13061	55	-2643
NA 1000 LUDNOŚCI ^a		PER 1000 POPULATION ^a			
OGÓŁEM	2010	10,4	10,6	4,7	-0,2
TOTAL	2015	9,2	10,7	3,8	-1,5
	2018	9,5	11,2	4,2	-1,7
	2019	9,1	10,9	4,5	-1,8
Miasta	2010	10,1	8,7	5,3	1,4
Urban areas	2015	9,4	9,1	3,6	0,3
	2018	9,2	10,1	4,6	-0,9
	2019	9,0	10,2	3,6	-1,1
Wieś	2010	10,6	12,2	4,2	-1,6
Rural areas	2015	9,0	12,0	3,9	-2,9
	2018	9,7	12,1	3,9	-2,4
	2019	9,2	11,5	5,3	-2,3

a W przypadku zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych.

a In case of infant deaths – per 1000 live births.

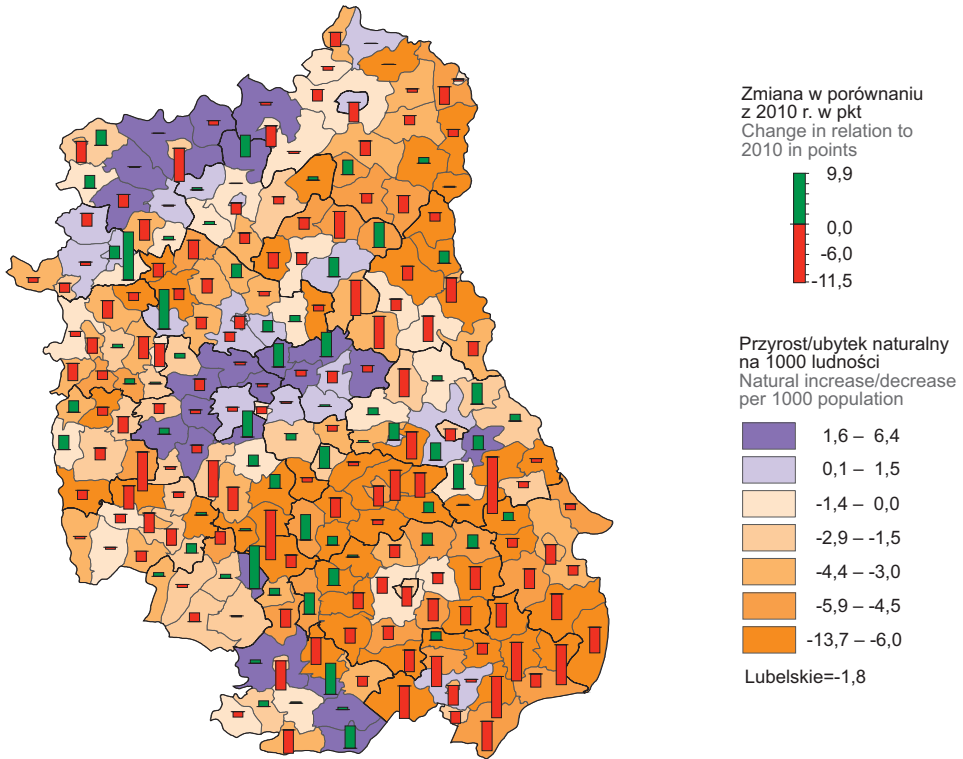
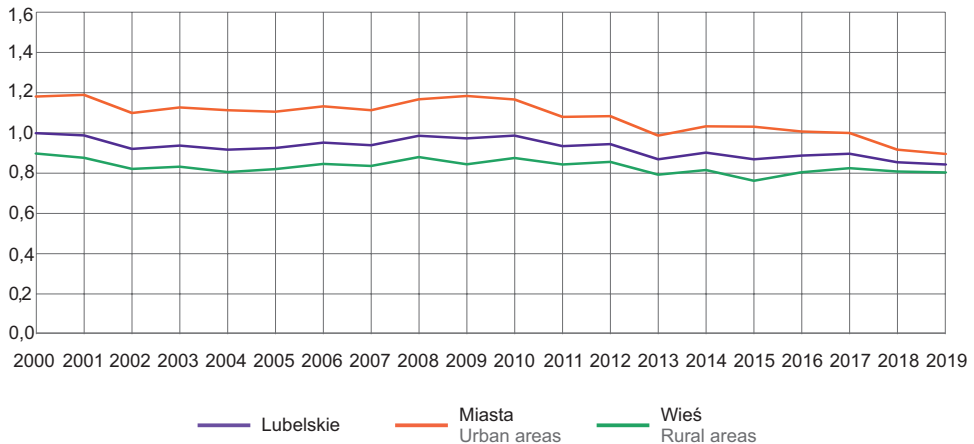
WYKRES 8 (18). PRZYROST NATURALNY, URODZENIA ŻYWE I ZGONY
CHART 8 (18). NATURAL INCREASE, LIVE BIRTHS AND DEATHS

w tys.
in thousands

2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019

MAPA 4 (13).
MAP 4 (13).**RUCH NATURALNY LUDNOŚCI W 2019 R.**
VITAL STATISTICS IN 2019WYKRES 9 (19). **WSPÓŁCZYNNIK DYNAMIKI DEMOGRAFICZNEJ**
CHART 9 (19). DEMOGRAPHIC DYNAMICS RATE

TABL. 7 (22). **MAŁŻEŃSTWA, ROZWODY, SEPARACJE**
MARRIAGES, DIVORCES, SEPARATIONS

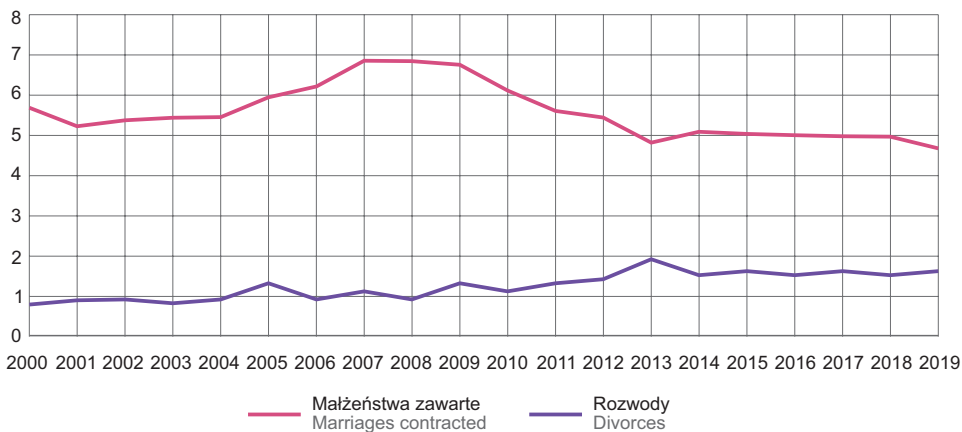
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeństwa zawarte Marriages contracted		Małżeństwa rozwiązane Marriages dissolved				Różnica między małżeństwami zawartymi a rozwiązanymi ^b Difference between contracted and dissolved marriages ^b	Separacje Separations		
	ogółem total	w tym wyznaniowe ^a of which religious ^a	przez śmierć by death of		przez rozwód by divorce	na 1000 istniejących małżeństw per 1000 existing marriages				
			męża husband	żony wife		ogółem total			w tym przez rozwód of which by divorce	
OGÓŁEM	2010	13302	9872	7213	2291	2483	23,2	4,8	-1102	150
TOTAL	2015	10749	7382	6683	2166	3432	24,3	6,8	-3023	77
	2018	10509	7441	6863	2375	3119	24,9	6,3	-3382	58
	2019	9840	6869	6748	2305	3404	25,3	6,9	-4371	79
Miasta	2010	6163	4317	2909	1012	1646	23,2	6,9	-852	87
Urban areas	2015	4831	3054	2755	981	2093	25,1	9,0	-2176	40
	2018	4848	3228	3055	1100	1882	26,7	8,3	-2447	37
	2019	4422	2910	2984	1113	2057	27,6	9,2	-2907	48
Wieś	2010	7139	5555	4304	1279	837	23,2	3,0	-250	63
Rural areas	2015	5918	4328	3928	1185	1339	23,7	4,9	-846	37
	2018	5661	4213	3808	1275	1237	23,4	4,6	-935	21
	2019	5418	3959	3764	1192	1347	23,5	5,0	-1464	31

a Ze skutkami cywilnymi. b Po uwzględnieniu salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim.

a With civil law consequences. b After considering net internal and international migration for permanent residence of married persons.

WYKRES 10 (20). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWODY NA 1000 LUDNOŚCI**

CHART 10 (20). **MARRIAGES CONTRACTED AND DIVORCES PER 1000 POPULATION**

TABL. 8 (23). **URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a ORAZ WIEKU MATKI**
LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER^a AND AGE OF MOTHER

WIEK MATKI AGE OF MOTHER	Ogółem Total	Kolejność urodzenia dziecka u matki Birth order						6 i dalsze and over
		1	2	3	4	5	6 i dalsze and over	
OGÓŁEM	2010	22635	10958	7980	2404	774	255	263
TOTAL	2015	19715	9187	7294	2211	645	212	153
	2018 ^b	20101	.	.	.	.	.	.
	2019	19286	8113	6918	3037	846	246	125
19 lat i mniej Under 20 years		391	346	41	4	–	–	–
20–24		2417	1641	620	134	22	–	–
25–29		6299	3367	2119	637	127	38	11
30–34		6321	2018	2693	1209	297	74	30
35–39		3206	631	1257	881	303	90	43
40–44		630	106	184	168	92	43	37
45 lat i więcej and more		22	4	4	4	5	1	4

a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia. b W 2018 r. brak informacji o urodzeniach żywych według kolejności urodzenia, w związku ze zmianą kart urodzeń wprowadzonych przez Ministerstwo Zdrowia.

a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown. b In 2018 lack of information about live births by birth order due to new birth certificate templates introduced by the Ministry of Health.

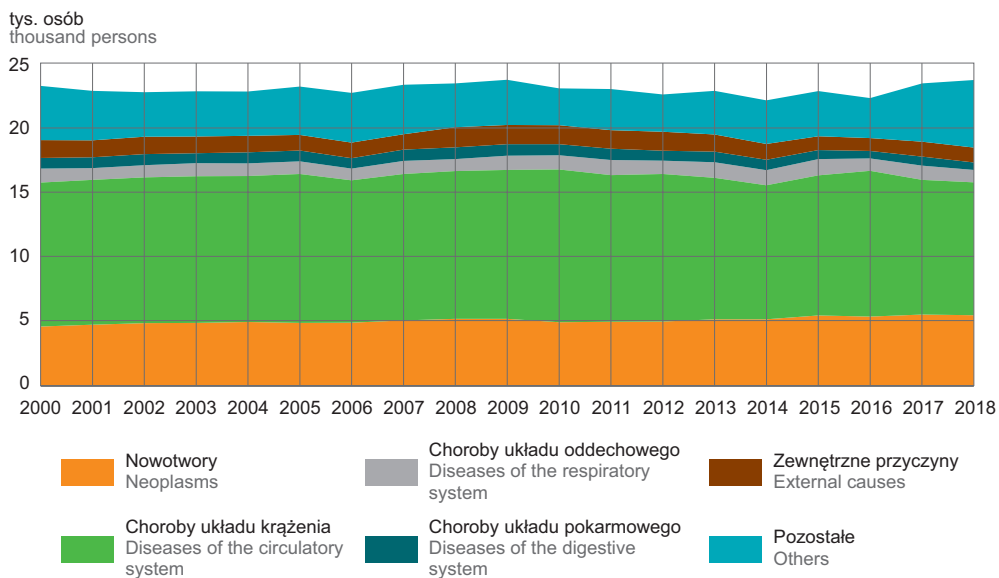
TABL. 9 (24). **PŁODNOŚĆ KOBIET I WSPÓŁCZYNNIKI REPRODUKCJI LUDNOŚCI**
FEMALE FERTILITY AND REPRODUCTION RATES OF POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2018	2019		
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Płodność – urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku: Fertility – live births per 1000 women aged:						
15–49 lat	42,4	38,8	40,8	39,6	39,3	39,9
15–19	13,9	11,3	8,7	7,7	6,4	8,6
20–24	55,8	43,9	42,1	40,0	35,0	43,3
25–29	93,9	84,4	90,5	87,8	87,2	88,3
30–34	73,1	73,5	83,2	82,5	85,2	79,8
35–39	31,1	32,4	37,8	39,4	39,8	38,9
40–44	7,1	7,4	8,1	8,3	9,0	7,6
45–49 lat	0,2	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3
Współczynniki: Rates:						
Dzielnicy ogólnej Total fertility	1,367	1,257	1,348	1,324	1,307	1,331
Reprodukcji brutto Gross reproduction	0,659	0,611	0,650	0,643	0,630	0,650
Dynamiki demograficznej Demographic dynamics	0,983	0,864	0,849	0,838	0,891	0,798

TABL. 10 (25). ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Grand total	Mężczyźni Males	Kobiety Females	Miasta Urban areas			Wieś Rural areas			
				razem total	mężczyźni males	kobiety females	razem total	mężczyźni males	kobiety females	
OGÓŁEM	2010	23037	12303	10734	8834	4659	4175	14203	7644	6559
TOTAL	2015	22816	11908	10908	9049	4681	4368	13767	7227	6540
	2018	23682	12297	11385	9989	5209	4780	13693	7088	6605
	2019	23015	11945	11070	9954	5068	4886	13061	6877	6184
0 lat		87	45	42	32	15	17	55	30	25
1–4 lata		11	6	5	5	3	2	6	3	3
5–9		9	4	5	2	1	1	7	3	4
10–14		16	8	8	9	5	4	7	3	4
15–19		37	25	12	13	8	5	24	17	7
20–24		60	54	6	20	17	3	40	37	3
25–29		104	88	16	45	40	5	59	48	11
30–34		171	143	28	64	50	14	107	93	14
35–39		212	174	38	94	77	17	118	97	21
40–44		342	266	76	150	113	37	192	153	39
45–49		470	353	117	193	134	59	277	219	58
50–54		686	505	181	289	200	89	397	305	92
55–59		1169	854	315	470	319	151	699	535	164
60–64		1878	1353	525	864	562	302	1014	791	223
65–69		2349	1576	773	1120	708	412	1229	868	361
70–74		2372	1428	944	1161	678	483	1211	750	461
75–79		2428	1307	1121	1139	591	548	1289	716	573
80–84		3365	1497	1868	1481	636	845	1884	861	1023
85 lat i więcej and more		7249	2259	4990	2803	911	1892	4446	1348	3098

WYKRES 11 (21). ZGONY WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYŃ
CHART 11 (21). DEATHS BY SELECTED CAUSES

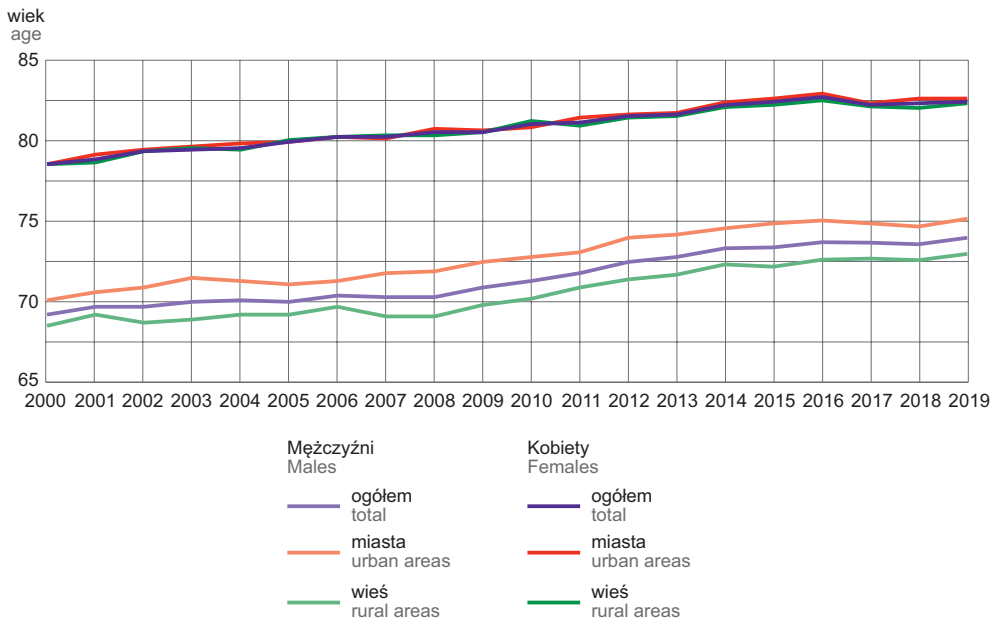

TABL. 11 (26). **ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU**
 INFANT DEATHS BY SEX AND AGE

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED		Ogółem Grand total	Chłopcy Males	Dziewczęta Females	Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
					razem total	chłopcy males	dziewczęta females	razem total	chłopcy males	dziewczęta females
OGÓŁEM	2010	106	65	41	54	28	26	52	37	15
TOTAL	2015	74	46	28	33	19	14	41	27	14
	2018	85	43	42	42	21	21	43	22	21
	2019	87	45	42	32	15	17	55	30	25
0–27 dni 0–27 days		60	35	25	21	10	11	39	25	14
0–6		48	28	20	18	8	10	30	20	10
w tym 0 of which 0		33	17	16	13	4	9	20	13	7
7–13		5	3	2	2	1	1	3	2	1
14–20		5	3	2	1	1	–	4	2	2
21–27		2	1	1	–	–	–	2	1	1
28–29 dni 28–29 days		3	1	2	2	1	1	1	–	1
1 miesiąc 1 month		10	1	9	3	–	3	7	1	6
2		5	3	2	2	2	–	3	1	2
3		2	2	–	–	–	–	2	2	–
4		1	–	1	1	–	1	–	–	–
5		1	–	1	–	–	–	1	–	1
6		–	–	–	–	–	–	–	–	–
7		–	–	–	–	–	–	–	–	–
8		2	–	2	1	–	1	1	–	1
9		1	1	–	–	–	–	1	1	–
10		1	1	–	1	1	–	–	–	–
11 miesięcy 11 months		1	1	–	1	1	–	–	–	–

WYKRES 12 (22). **PRZECIĘTNE TRWANIE ŻYCIA**
 CHART 12 (22). LIFE EXPECTANCY

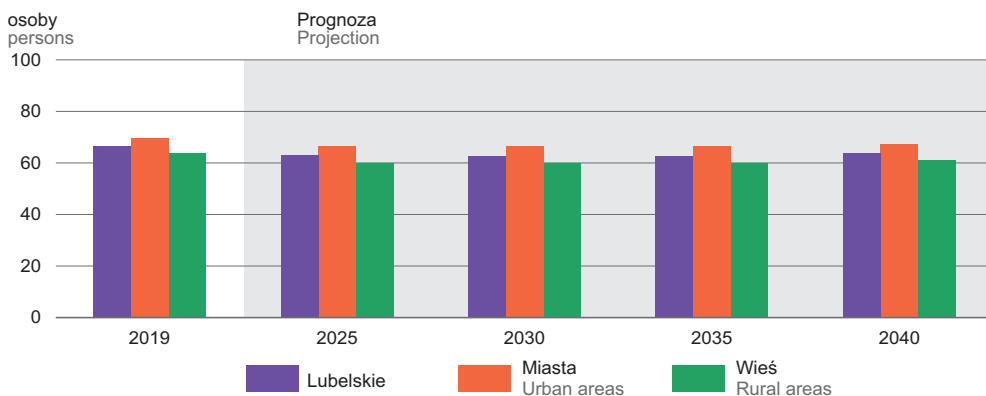
TABL. 12 (27). **PROGNOZA LUDNOŚCI**
 Stan w dniu 31 grudnia
 POPULATION PROJECTION
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2025	2030	2035	2040	2045	2050	SPECIFICATION
O G Ő Ł E M w tys.	2049,8	1995,8	1932,9	1862,5	1787,6	1710,6	TOTAL in thousands
W wieku przedprodukcyjnym	340,3	305,8	282,2	259,1	241,1	227,0	Pre-working age
mężczyźni	174,5	157,1	145,0	133,2	123,9	116,7	males
kobiety	165,9	148,6	137,1	125,9	117,2	110,3	females
Miasta	144,1	126,7	115,1	104,7	97,0	91,0	Urban areas
mężczyźni	73,8	65,2	59,2	53,8	49,9	46,8	males
kobiety	70,3	61,5	55,9	50,8	47,1	44,2	females
Wieś	196,2	179,0	167,1	154,4	144,1	136,0	Rural areas
mężczyźni	100,6	91,9	85,9	79,3	74,0	69,9	males
kobiety	95,6	87,1	81,3	75,1	70,1	66,1	females
W wieku produkcyjnym	1256,4	1226,2	1187,1	1137,9	1051,5	949,6	Working age
mężczyźni	663,4	640,4	614,9	584,3	541,9	491,4	males
kobiety	593,0	585,8	572,2	553,6	509,6	458,2	females
Miasta	558,7	537,8	514,7	486,4	440,0	386,9	Urban areas
mężczyźni	286,5	272,9	258,9	242,2	219,5	193,4	males
kobiety	272,2	265,0	255,8	244,2	220,6	193,5	females
Wieś	697,6	688,3	672,5	651,5	611,5	562,7	Rural areas
mężczyźni	376,9	367,5	356,0	342,1	322,5	298,0	males
kobiety	320,7	320,8	316,5	309,4	289,0	264,7	females
W wieku poprodukcyjnym	453,1	463,8	463,6	465,5	495,0	534,0	Post-working age
mężczyźni	157,6	172,1	179,7	189,4	207,1	230,5	males
kobiety	295,5	291,7	283,9	276,1	287,9	303,4	females
Miasta	228,9	231,8	226,7	222,1	231,2	245,3	Urban areas
mężczyźni	76,9	81,8	82,7	85,1	92,1	101,7	males
kobiety	152,0	150,0	143,9	137,0	139,1	143,5	females
Wieś	224,2	232,1	236,9	243,4	263,8	288,7	Rural areas
mężczyźni	80,7	90,3	97,0	104,3	115,0	128,8	males
kobiety	143,5	141,7	139,9	139,1	148,7	159,9	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	63,2	62,8	62,8	63,7	70,0	80,1	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	50,1	51,4	52,8	55,2	61,1	70,7	Males
Kobiety	77,8	75,2	73,6	72,6	79,5	90,3	Females

WYKRES 13 (23). **LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM**

Stan na 31 grudnia

CHART 13 (23). **NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE**
 As of 31 December

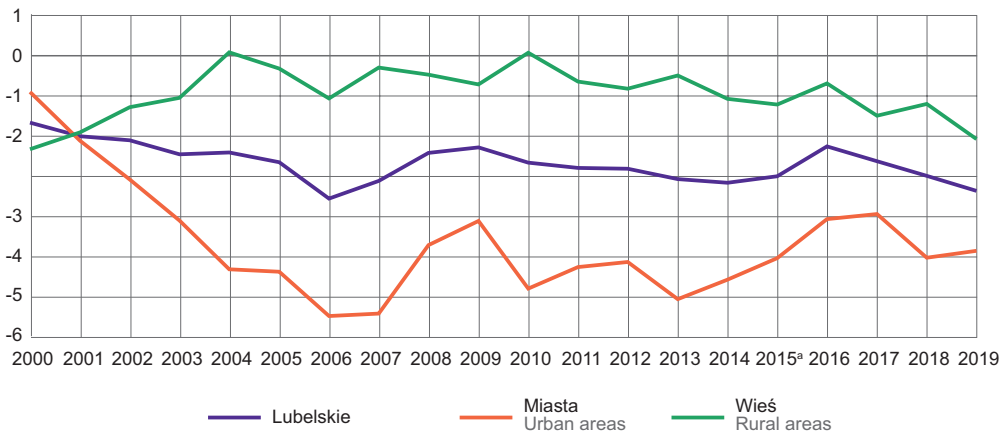
TABL. 13 (28). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT
RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Napływ ^a Inflow ^a			Odpływ ^b Outflow ^b				Saldo migracji ^c Net migration ^c	
		ogółem total	z miast from urban areas	ze wsi from rural areas	z zagranicy from abroad	ogółem total	do miast to urban areas	na wieś to rural areas		za granicę to abroad
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS										
OGÓŁEM	2010	21071	10482	10168	421	25976	12782	12735	459	-4905
TOTAL	2015	18983	9248	9735	.	23797	12246	11551	.	-5449
	2018	22260	10783	10740	737	27619	14424	12903	292	-5359
	2019	22839	10916	11131	792	28870	15477	13065	328	-6031
Miasta	2010	8278	3214	4826	238	13306	5916	7062	328	-5028
Urban areas	2015	7818	2824	4994	.	11694	5306	6388	.	-4274
	2018	9563	3339	5775	449	13797	6163	7448	186	-4234
	2019	10329	3567	6243	519	14391	6673	7491	227	-4062
Wieś	2010	12793	7268	5342	183	12670	6866	5673	131	123
Rural areas	2015	11165	6424	4741	.	12103	6940	5163	.	-1175
	2018	12697	7444	4965	288	13822	8261	5455	106	-1125
	2019	12510	7349	4888	273	14479	8804	5574	101	-1969
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION										
OGÓŁEM	2010	9,7	4,8	4,7	0,2	11,9	5,9	5,8	0,2	-2,3
TOTAL	2015	8,9	4,3	4,5	.	11,1	5,7	5,4	.	-2,5
	2018	10,5	5,1	5,1	0,3	13,0	6,8	6,1	0,1	-2,5
	2019	10,8	5,2	5,3	0,4	13,7	7,3	6,2	0,2	-2,9
Miasta	2010	8,2	3,2	4,8	0,2	13,1	5,8	7,0	0,3	-5,0
Urban areas	2015	7,9	2,9	5,0	.	11,8	5,4	6,4	.	-4,3
	2018	9,7	3,4	5,9	0,5	14,0	6,2	7,5	0,2	-4,3
	2019	10,5	3,6	6,4	0,5	14,7	6,8	7,6	0,2	-4,1
Wieś	2010	11,0	6,2	4,6	0,2	10,9	5,9	4,9	0,1	0,1
Rural areas	2015	9,7	5,6	4,1	.	10,5	6,0	4,5	.	-1,0
	2018	11,2	6,6	4,4	0,3	12,2	7,3	4,8	0,1	-1,0
	2019	11,1	6,5	4,3	0,2	12,8	7,8	4,9	0,1	-1,7

a Zameldowania. b Wymeldowania. c W 2015 r. do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r.

a Registrations. b Deregistrations. c In 2015 for calculating net migration, data on internal migration for 2015 and data on inter-national migration for 2014 were used.

WYKRES 14 (24). **SALDO MIGRACJI LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY NA 1000 LUDNOŚCI**
CHART 14 (24). **NET MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE**
PER 1000 POPULATION

a Do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r.

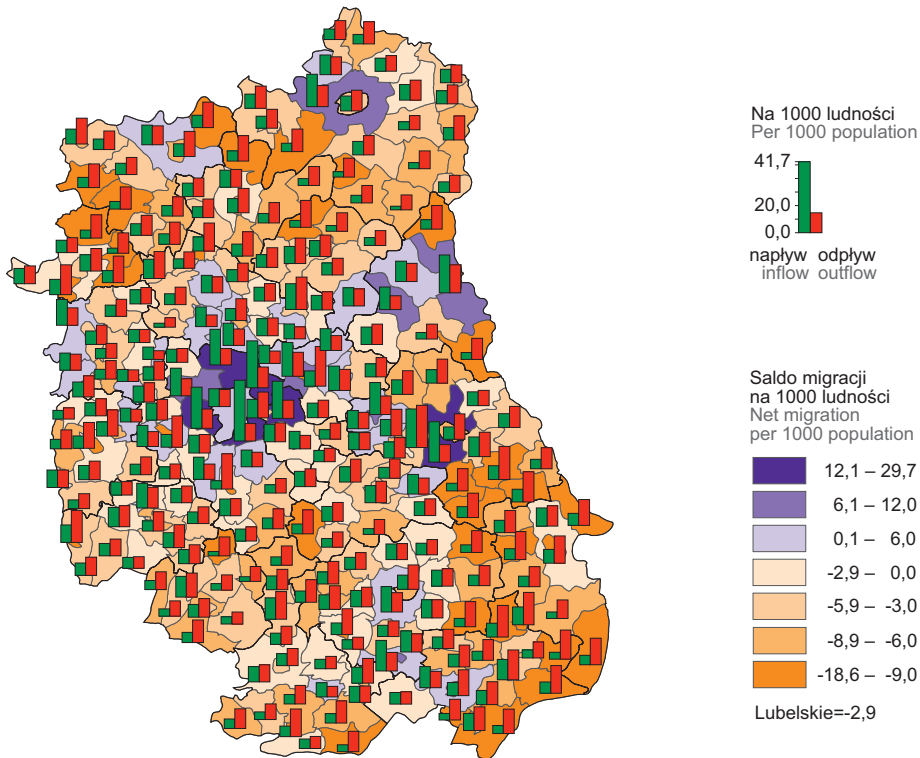
a For calculating net migration, data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014 were used

MAPA 5 (14).

MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY W 2019 R.

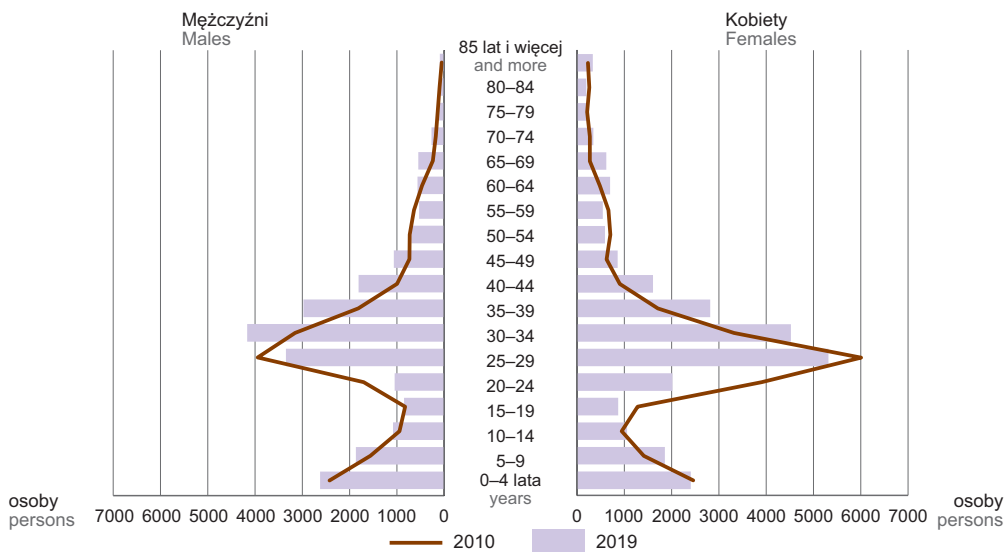
MAP 5 (15).

INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE IN 2019

WYKRES 15 (25). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE NA POBYT STAŁY W 2010 I 2019 R.**

CHART 15 (25). **INTERNAL MIGRATION FOR PERMANENT RESIDENCE IN 2010 AND 2019**

TABL. 14 (29). **MIGRACJE ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**
INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

LATA YEARS	WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS	Imigranci Immigrants			Emigranci Emigrants			Saldo migracji Net migration		
		ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females
OGÓŁEM	2010	421	289	132	459	221	238	-38	68	-106
TOTAL	2014	298	174	124	933	489	444	-635	-315	-320
	2018	737	382	355	292	151	141	445	231	214
	2019	792	429	363	328	168	160	464	261	203
	0–4 lata	286	149	137	6	2	4	280	147	133
	5–9	87	42	45	28	19	9	59	23	36
	10–14	24	15	9	18	10	8	6	5	1
	15–19	27	13	14	37	29	8	-10	-16	6
	20–24	27	14	13	20	14	6	7	–	7
	25–29	67	40	27	36	16	20	31	24	7
	30–34	67	35	32	45	21	24	22	14	8
	35–39	43	27	16	45	18	27	-2	9	-11
	40–44	53	31	22	33	13	20	20	18	2
	45–49	32	20	12	29	12	17	3	8	-5
	50–54	18	9	9	7	3	4	11	6	5
	55–59	17	11	6	11	5	6	6	6	–
	60–64	15	7	8	9	5	4	6	2	4
	65 lat i więcej and more	29	16	13	4	1	3	25	15	10

TABL. 15 (30). **REZYDENCI^a**
Stan w dniu 31 grudnia
USUAL RESIDENCE POPULATION^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
OGÓŁEM	2156,6	2118,5	2097,3	2088,3	TOTAL
mężczyźni	1045,9	1027,0	1016,6	1012,4	males
kobiety	1110,7	1091,6	1080,6	1075,9	females
Miasta	999,5	978,1	974,9	970,1	Urban areas
w tym mężczyźni	472,2	460,8	458,8	456,4	of which males
Wieś	1157,1	1140,4	1122,4	1118,2	Rural areas
w tym mężczyźni	573,6	566,0	557,9	555,9	of which males

a Do ludności rezydującej (rezydentów) zalicza się: stałych mieszkańców gminy, z wyjątkiem osób przebywających poza gminą zamieszkania przez okres co najmniej 12 miesięcy – bez względu na ich miejsce przebywania (w kraju czy za granicą); osoby przebywające czasowo w gminie z zamiarem zamieszkania przez okres co najmniej 12 miesięcy, przybyłe z innego miejsca w kraju lub z zagranicy (imigranci bez stałego pobytu w Polsce).

a The usual residence population (residents) – comprise the following groups: permanent residents of the gmina, with the exception of persons residing outside the gmina of residence for a period 12 months and more – regardless of their place of residence (in the country or abroad); a person temporarily staying in the gmina with the intention of residence for the period 12 months and more, arrived from another place in the country or from abroad (immigrants who are not registered for permanent residence in Poland).

TABL. 16 (31). **NIEKTÓRE KOŚCIOŁY I INNE ZWIĄZKI WYZNANIOWE**
Stan w dniu 31 grudnia
SELECTED CHURCHES AND OTHER RELIGIOUS ASSOCIATIONS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2018	2019	2010	2015	2018	2019		
	jednostki kościelne ^a church units ^a				duchowni clergy			wierni, wyznawcy adherents, faithful		
Kościół Katolicki: Catholic Church:										
Kościół Rzymskokatolicki ^e	694	705	705	707	2403	2393	2350	2319	2176620	
Kościół Greckokatolicki ^d	1	72	68	67	.	31	55	54	30000	
Kościół Neounicki	1	1	1	1	2	2	2	1	126	
Starokatolickie: Old Catholic:										
Kościół Polskokatolicki w RP ^d	17	18	17	17	14	15	11	11	3592	
Kościół Starokatolicki Mariawitów	3	3	3	3	1	1	1	1	75	
Kościół Katolicki Mariawitów	2	2	2	2	1	1	1	1	110	
Prawosławne: Orthodox:										
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny ^f	28	31	32	32	35	46	43	41	13000	
Protestanckie i tradycji protestanckiej: Protestant and Protestant tradition:										
Kościół Ewangelicko-Augsburski w RP ^a	1	1	1	21	1	1	1	22	3970	
Kościół Zielonoświątkowy w RP	13	14	15	16	22	22	20	20	1136	
Nowoapostolski Kościół w Polsce	3	3	3	2	–	–	–	–	105	
Kościół Chrześcijan Baptystów w RP ^e	5	4	4	4	3	3	2	2	221	
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego w RP	9	9	8	8	2	2	3	3	471	
Kościół Boży w Chrystusie	1	1	2	1	4	4	1	1	15	
Kościół Chrześcijan Wiary Ewangelicznej	8	10	14	14	6	6	14	14	226	
Kościół Chrystusowy w RP	3	3	3	3	6	20	20	20	388	
Kościół Wolnych Chrześcijan	1	1	1	1	1	2	3	3	42	
Kościół Ewangelicznych Chrześcijan	6	5	6	6	8	6	6	6	200	
Kościół Jezusa Chrystusa w Werkkowicach	1	.	.	.	3	.	.	.	30 ^h	
Kościół Boży w Polsce	1	.	2	2	1	.	9	8	75	
Nurt badaczy Pisma Świętego: Bible student movement:										
Świadkowie Jehowy w Polsce	132	95	91	89	.	.	588	592	8274 ⁱ	
Świecki Ruch Misyjny „Epifania”	7	6	6	6	31	24	17	17	125	
Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego w RP	11	9	8	8	44	34	29	34	285	
Islamskie: Muslim:										
Islamskie Zgromadzenie Ahl-ul Bayt	–	–	–	–	–	–	–	–	251	
Liga Muzułmańska w RP	1	1	1	1	2	2	1	2	2450	
Dalekiego Wschodu: Far Eastern Religions:										
Związek Buddyjski Bencien Karma Kamtsang	–	–	–	–	–	–	–	–	96	
Instytut Wiedzy o Tożsamości „Misja Czaitanii”	–	–	–	–	25	25	8	15	170	
Inne: Others:										
Rodzimy Kościół Polski	.	.	1	1	.	.	2	1	104	
Kościół Jezusa Chrystusa Świętych w Dniach Ostatnich	1	1	1	1	4	7	2	2	70	

a Znaczące w województwie; uszeregowane malejąco według liczby wiernych, wyznawców. b Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. c Dane dotyczą diecezji: lubelskiej, siedleckiej i zamojsko-lubaczowskiej; wierni - ochrzczeni. d Od 2014 r. dane dotyczą diecezji przemysko-warszawskiej. e Kościół stowarzyszony w Polskiej Radzie Ekumenicznej. f Dane dotyczą diecezji lubelsko-chełmskiej. g Od 2019 r. dane dotyczą diecezji warszawskiej. h Dane dotyczą 2010 r. i Głosiciele.

a Important in the voivodeship; listed by the decreasing number of adherents and faithful. b Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. c Data concern diocese: lubelskieja, siedlecka, zamojsko-lubaczowska; adherents - baptised person. d Since 2014 data concern przemysko-warszawska diocese. e Church associated in the Polish Ecumenical Council. f Data concern lubelsko-chełmska diocese. g Since 2019 data concern warszawska diocese. h Data concern 2010. i Proclaimers.

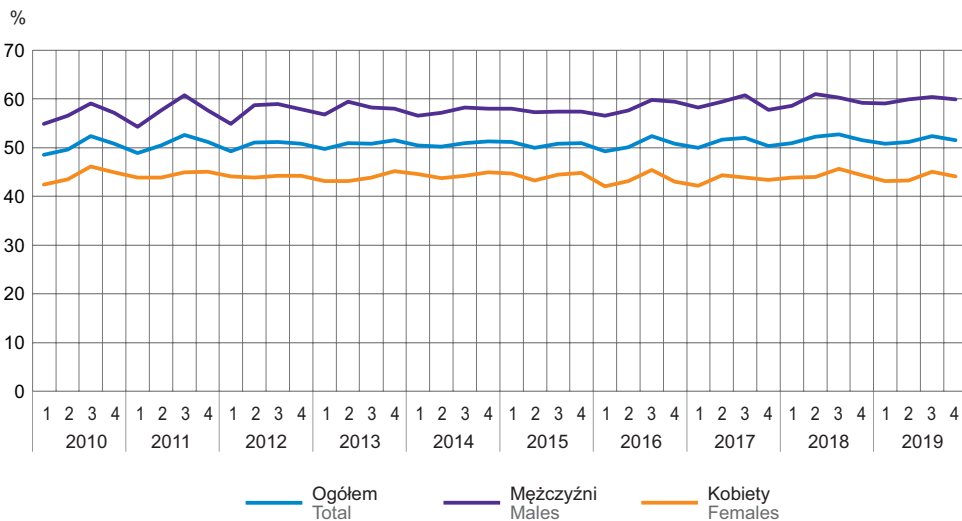
Dział V. Rynek pracy
Chapter V. Labour market

TABL. 1 (32). AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ
– NA PODSTAWIE BAEL
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE
– ON THE LFS BASIS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019					SPECIFICATION
	przeciętne w roku annual averages				kwartały quarters				
	1	2	3	4					
LUDNOŚĆ w tys.	1956	2021	1687	1674	1678	1675	1673	1671	POPULATION in thousands
Mężczyźni	944	986	810	804	805	804	803	802	Men
Kobiety	1011	1036	877	871	873	871	870	869	Women
Aktywni zawodowo	1093	1131	934	912	916	908	919	907	Economically active persons
Mężczyźni	599	624	516	507	506	508	509	506	Men
Kobiety	494	507	418	405	409	399	410	401	Women
Pracujący	986	1026	875	863	854	858	876	863	Employed persons
Mężczyźni	538	567	484	481	476	482	485	480	Men
Kobiety	447	459	390	382	377	377	392	383	Women
Bezrobotni ^a	108	105	59	50	62	50	43	44	Unemployed persons ^a
Mężczyźni	61	57	32	27	30	27	24	26	Men
Kobiety	46	48	27	23	32	23	18	18	Women
WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ w %	55,9	56,0	55,4	54,5	54,6	54,2	54,9	54,3	ACTIVITY RATE in %
Mężczyźni	63,5	63,3	63,7	63,1	62,9	63,2	63,4	63,1	Men
Kobiety	48,9	48,9	47,7	46,5	46,8	45,8	47,1	46,1	Women
Bierni zawodowo	862	890	753	762	762	767	755	764	Economically inactive persons
Mężczyźni	345	362	294	296	299	296	294	296	Men
Kobiety	517	528	460	466	463	472	460	468	Women
STOPA BEZROBOCIA w %	9,9	9,3	6,3	5,5	6,8	5,5	4,7	4,9	UNEMPLOYMENT RATE in %
Mężczyźni	10,2	9,1	6,2	5,3	5,9	5,3	4,7	5,1	Men
Kobiety	9,3	9,5	6,5	5,7	7,8	5,8	4,4	4,5	Women

a Osoby w wieku 15–74 lata.
a Persons aged 15–74.

WYKRES 1 (26). WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA DLA OSÓB W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ
CHART 1 (26). THE EMPLOYMENT RATE FOR PERSONS AGED 15 YEARS AND OVER

TABL. 2 (33). PRACUJĄCY^a
Stan w dniu 31 grudnia
EMPLOYED PERSONS^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2018	2019	
				ogółem total	w tym kobiety of which women
O G Ó Ł E M TOTAL	794127	817161	854663	860498	414736
sektor publiczny public sector	180572	165201	169752	169901	112370
sektor prywatny private sector	613555	651960	684911	690597	302366
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ^b Agriculture, forestry and fishing ^b	308062	308163	308156	308112	149771
Przemysł Industry	103710	107469	114518	116874	34118
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	85521	88282	94675	95745	31190
Budownictwo Construction	35656	33183	40185	42176	4127
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a Trade; repair of motor vehicles ^a	95966	97874	99805	99164	51271
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	31882	33910	39959	41745	7946
Zakwaterowanie i gastronomia ^a Accommodation and catering ^a	8092	8794	9676	10132	6377
Informacja i komunikacja Information and communication	6043	7540	9809	10167	3306
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	13474	14070	13100	12955	8816
Obsługa rynku nieruchomości ^a Real estate activities	7270	7486	7872	7495	3427
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	14166	17482	19298	19431	9906
Administrowanie i działalność wspierająca ^a Administrative and support service activities	9286	11224	13248	12773	5474
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	33965	35345	36954	37097	22307
Edukacja Education	66407	66980	67936	68158	52723
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	45036	48962	53344	53228	42148
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	6313	6652	7040	7091	4368
Pozostała działalność usługowa Other service activities	8799	12027	13763	13900	8651

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. b Dla gospodarstw indywidualnych w rolnictwie dane szacunkowe.
a By actual workplace and kind of activity. b For private farms in agriculture estimated data.

TABL. 3 (80). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym podmioty o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób ^a of which entities employing more than 9 persons ^a	
O G Ó Ł E M	398413	390441	412163	421106	352642	T O T A L
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	8776	8561	8876	8998	2891	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	99472	97829	107014	109337	101570	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	73823	72426	81336	83210	75990	of which manufacturing
Budownictwo	26435	22860	25724	27344	17996	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a	65180	61079	62302	64003	44674	Trade; repair of motor vehicles ^a
Transport i gospodarka magazynowa	15424	18493	21379	22952	16474	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^a	5133	4913	5327	5853	3384	Accommodation and catering ^a
Informacja i komunikacja	2812	3080	3656	3817	2835	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	10031	7798	6805	6472	5583	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^a	5722	5764	5664	5464	4287	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	9158	8662	9193	9554	5414	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^a	4655	5032	5783	6200	4889	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	33559	33716	33496	33620	33620	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	63212	62344	63205	64037	63408	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	39955	40135	42846	42455	39762	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	5334	5254	5638	5775	5518	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	3555	4922	5255	5226	339	Other service activities

^a Bez zatrudnionych za granicą.

^a Excluding persons employed abroad.

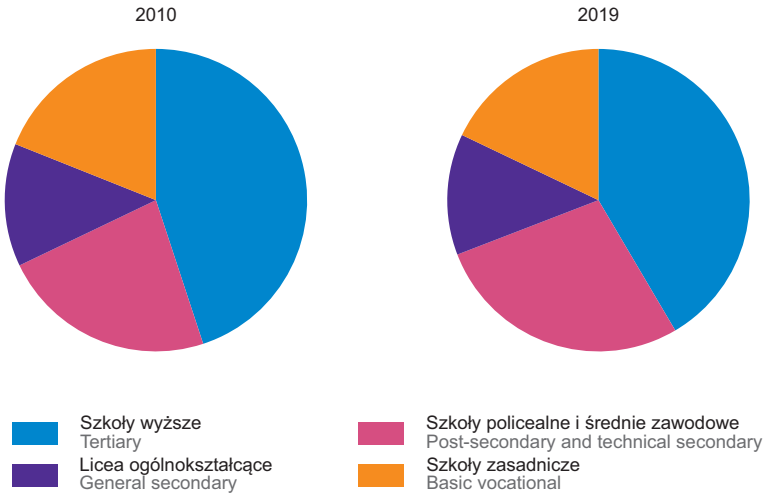
TABL. 4 (82). **PRZYJĘCIA DO PRACY I ZWOLNIENIA Z PRACY^a**
HIRES AND TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przyjęcia do pracy Hires		Współczynnik przyjęć w % Hire rate in %	Zwolnienia z pracy Terminations		Współczynnik zwolnień w % Terminations rate in %
		ogółem total	w tym kobiety of which women		ogółem total	w tym kobiety of which women	
OGÓŁEM	2010	50706	20093	15,7	50410	20260	15,5
TOTAL	2015	53190	24759	16,9	50466	21401	16,0
	2018	68401	31404	20,6	62428	28250	18,7
	2019	69849	30931	20,6	61914	27009	18,2
sektor publiczny public sector		15662	10851	10,7	14355	9386	9,7
sektor prywatny private sector		54187	20080	28,1	47559	17623	24,5
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		508	153	19,9	445	133	17,4
Przemysł Industry		21382	6081	21,3	18295	5454	18,1
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing		18292	5726	24,5	15654	5074	20,9
Budownictwo Construction		6232	368	36,8	5841	275	34,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a Trade; repair of motor vehicles ^a		14550	8629	33,7	12501	7241	28,9
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		4432	425	27,7	3983	421	24,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^a Accommodation and catering ^a		1344	869	45,2	1183	790	39,7
Informacja i komunikacja Information and communication		430	170	15,0	341	126	11,7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		763	599	13,1	1004	812	17,5
Obsługa rynku nieruchomości ^a Real estate activities		599	264	14,2	598	255	14,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		1156	623	22,3	956	470	18,4
Administrowanie i działalność wspierająca ^a Administrative and support service activities		2929	1133	61,4	2905	1163	60,2
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security		4209	2559	12,1	3887	2209	11,1
Edukacja Education		5644	4572	10,1	4921	3754	8,7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		5029	4094	13,1	4402	3503	11,3
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		574	350	11,3	589	364	11,4
Pozostałe sekcje Other sections		68	42	20,1	63	39	18,6

a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.
a Data cover full-time paid employees as well as seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

WYKRES 2 (27). **ABSOLWENCI PODEJMUJĄCY PRACĘ PO RAZ PIERWSZY WEDŁUG RODZAJU UKOŃCZONEJ SZKOŁY^a**

CHART 2 (27). **GRADUATES TAKING UP WORK FOR THE FIRST TIME BY TYPE OF SCHOOL THEY GRADUATED FROM^a**

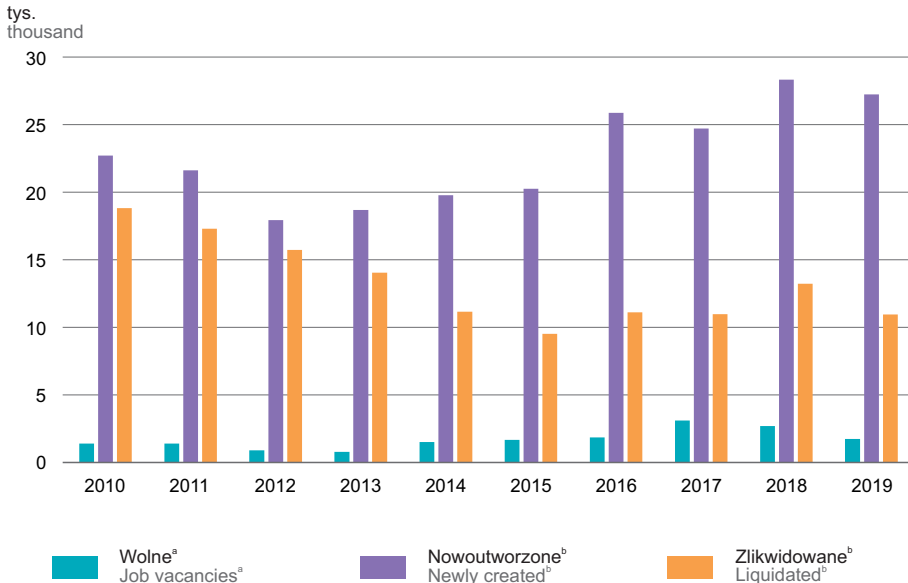

^a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane obejmują pełnozatrudnionych oraz sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Employed on the basis of an employment contract; data cover full-time paid employees as well as seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

WYKRES 3 (28). **MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWOUTWORZONE I ZLIKwidOWANE**

CHART 3 (28). **JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOBS**

^a Stan w dniu 31 grudnia. ^b W ciągu roku.
^a As of 31 December. ^b During the year.

TABL. 5 (36). BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI
 Stan w dniu 31 grudnia
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Bezrobotni zarejestrowani ogółem	119709	107895	74449	69379	Total registered unemployed persons
w tym kobiety	59385	52567	38632	36040	of which women
Z liczby ogółem – bezrobotni:					Of total number – unemployed persons:
dotychczas niepracujący	37500	26485	15228	13385	previously not employed
absolwenci ^a	8872	6141	3461	3364	school-leavers ^a
bez kwalifikacji zawodowych	29844	32493	23279	21248	without occupational qualifications
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	3966	4023	2186	2216	terminated for company reasons
długotrwale bezrobotni ^b	61852	65635	42962	38514	long-term unemployed ^b
posiadający prawo do zasiłku	12669	9130	7759	7892	possessing benefit rights
posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	.	17340	14892	13857	with at least one child under 6 years of age
niepełnosprawni	4149	4795	3418	3450	disabled persons

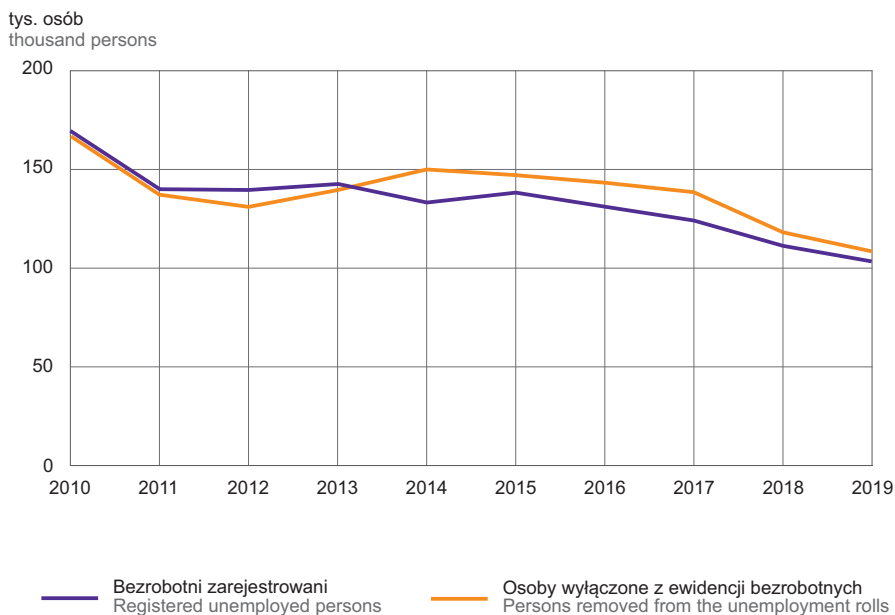
a Za bezrobotnego absolwenta uważa się osobę w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki potwierdzonej świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem ukończenia szkoły (dotyczy absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym, średnim, policealnym lub wyższym), kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez osoby niepełnosprawne. b Pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a An unemployed school-leaver is a person who has, within the last 12 months graduated any school confirmed by a certificate, diploma or other document completion of education (concerns school-leavers with basic vocational, secondary, post-secondary or tertiary education), has completed a minimum of 24 months of vocational training courses or disabled persons who acquired qualifications to work in a given occupation. b Remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall over 12 months during the last two years, excluding the time of undergoing traineeship and on a job occupational training.

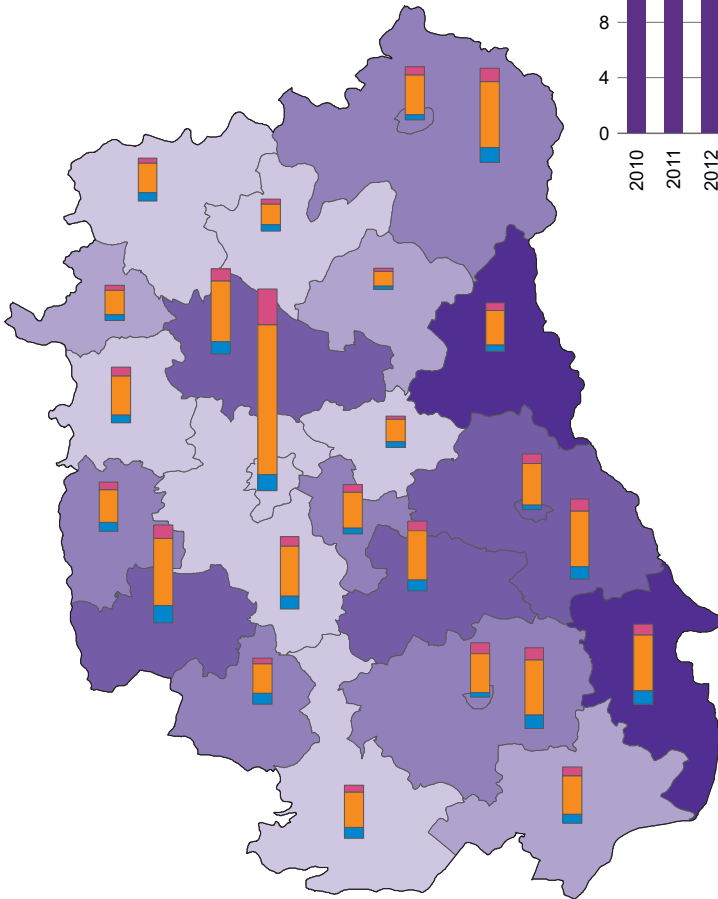
Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

WYKRES 4 (29). NAPŁYW I ODPIYW BEZROBOTNYCH
CHART 4 (29). INFLOW AND OUTFLOW OF THE UNEMPLOYED

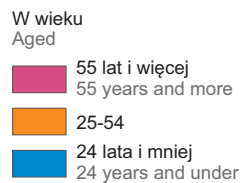
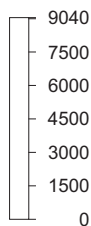
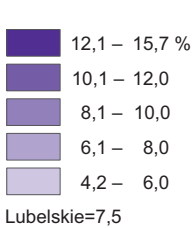

MAPA 1 (15). **STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO W 2019 R.**
 Stan w dniu 31 grudnia
 REGISTERED UNEMPLOYMENT RATE IN 2019
 As of 31 December

Stopa bezrobocia rejestrowanego
 Registered unemployment rate

Liczba bezrobotnych
 Number of unemployed

WYKRES 5 (30). BEZROBOTNI OGÓLEM WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY I WYKSZTAŁCENIA

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 5 (30). UNEMPLOYED PERSONS BY DURATION OF UNEMPLOYMENT AND EDUCATIONAL ATTAINMENT
 As of 31 December

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy; przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3–6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

a From the date of registering in a labour office; intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3–6, persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

TABL. 6 (37). BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU ORAZ OFERTY PRACY^a
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME AS WELL AS JOB OFFERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Bezrobotni, którzy:					Unemployed persons who:
Podjęli zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	1901	2140	2157	2044	Undertook employment in intervention works
w tym kobiety	1057	1173	1168	1113	of which women
Podjęli zatrudnienie przy robotach publicznych	3445	1353	1440	1111	Undertook employment in public works
w tym kobiety	1099	503	608	442	of which women
Rozpoczęli szkolenie i staż u pracodawcy	35819	18857	14684	13553	Started training and traineeship with the employer
w tym kobiety	21966	10943	8608	7699	of which women
Rozpoczęli prace społecznie użyteczne	1839	1423	917	776	Started a social useful works
w tym kobiety	1074	876	538	460	of which women
Liczba zgłoszonych ofert pracy	55016	56241	59855	49210	Number of submitted job offers
Bezrobotni na 1 ofertę pracy^b	166	71	46	48	Unemployed for 1 job offers^b

a W ciągu roku. b Stan w dniu 31 grudnia.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

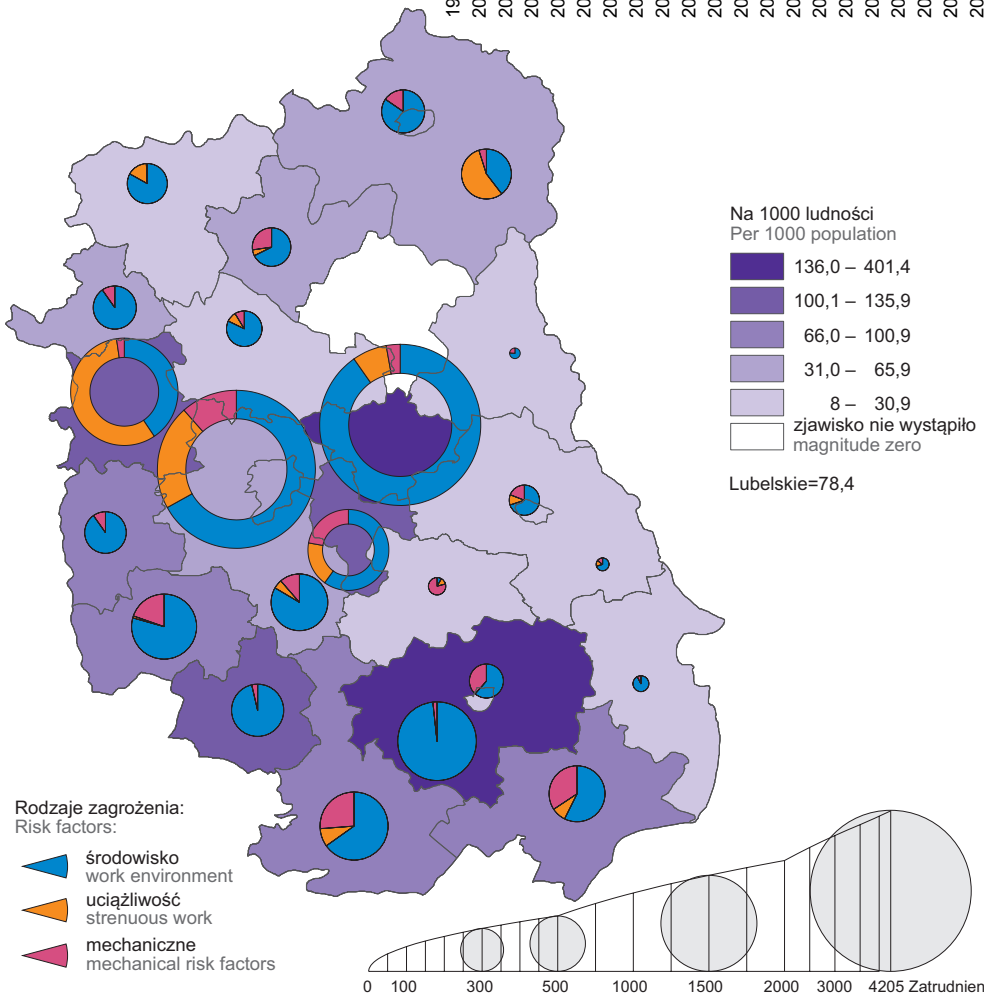
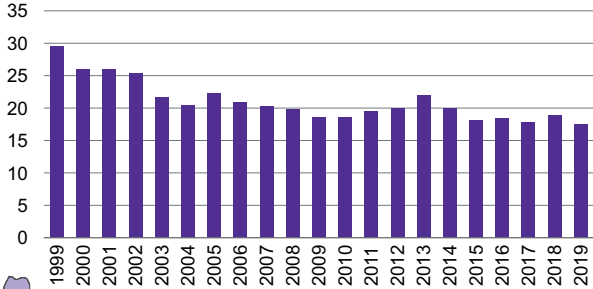
a During the year. b As of 31 December.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

MAPA 2 (16). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a W 2019 R.**
 Stan w dniu 31 grudnia
 MAP 2 (16). **EXPOSURE TO RISK FACTORS AT WORK^a IN 2019**
 As of 31 December

Zatrudnieni w warunkach zagrożenia
 Exposure to risk factors at work

tys. osób
 thousand persons

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego.
 a Employees listed only once by predominant factor.

TABL. 7 (38). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a**
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a
(excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem – niezdol- ni do pracy ^b Of total number – persons incapable for work ^b			SPECIFICATION	
		śmier- telnych fatal	ciężkich serious	z innym skut- kiem with other effect	1–3 dni days	4–20	21 dni i więcej days and more		
O G Ó Ł E M	2010	3772	10	21	3741	33	1066	2459	T O T A L
	2015	3447	17	16	3414	38	1137	2140	
	2018	3293	10	16	3267	36	996	2153	
	2019	3362	6	16	3340	21	1119	2191	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	50	–	2	48	–	15	35	Agriculture, forestry and fishing	
Przemysł	1204	–	7	1197	4	332	864	Industry	
górnictwo i wydobywanie	155	–	–	155	–	16	139	mining and quarrying	
przetwórstwo przemysłowe	888	–	7	881	3	263	619	manufacturing	
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a	42	–	–	42	–	9	33	electricity, gas, steam and air conditioning supply	
dostawa wody; gospodarowa- nie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a	119	–	–	119	1	44	73	water supply; sewerage, waste management and remedia- tion activities	
Budownictwo	191	1	2	188	1	31	156	Construction	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a	394	1	1	392	1	146	238	Trade; repair of motor vehicles ^a	
Transport i gospodarka maga- zynowa	214	1	1	212	–	73	140	Transportation and storage	
Zakwaterowanie i gastronomia ^a	27	–	–	27	–	8	18	Accommodation and catering ^a	
Informacja i komunikacja	10	1	–	9	–	5	4	Information and communication	
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa	40	–	–	40	1	20	16	Financial and insurance activities	
Obsługa rynku nieruchomości ^a	53	–	1	52	–	14	39	Real estate activities	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	33	–	–	33	–	13	19	Professional, scientific and technical activities	
Administrowanie i działalność wspierająca ^a	62	–	–	62	–	23	38	Administrative and support service activities	
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	208	–	2	206	3	87	116	Public administration and defen- ce; compulsory social security	
Edukacja	258	2	–	256	–	96	159	Education	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	569	–	–	569	11	226	330	Human health and social work activities	
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	38	–	–	38	–	21	17	Arts, entertainment and recre- ation	
Pozostała działalność usługowa	11	–	–	11	–	9	2	Other service activities	

a Zgłoszone w danym roku. b Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych.
a Registered in a given year. b Excluding persons injured in fatal accidents.

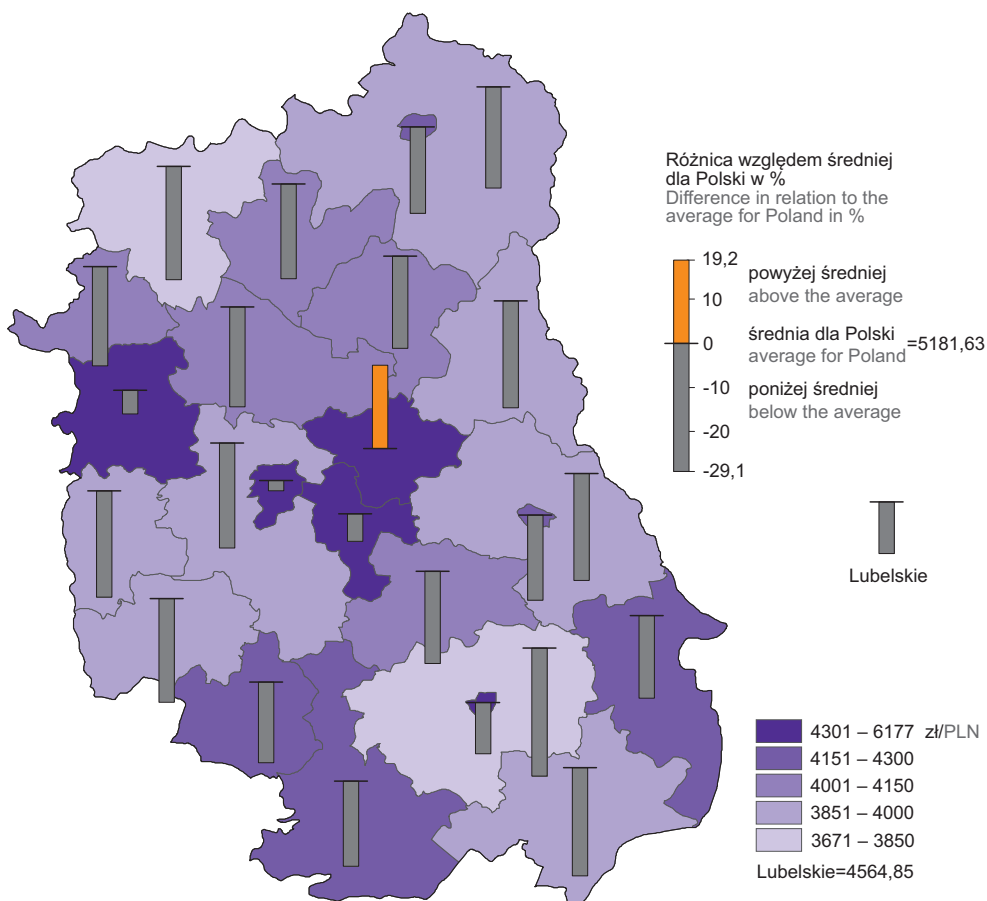

Dział VI. Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne
Chapter VI. Wages and salaries. Social benefits

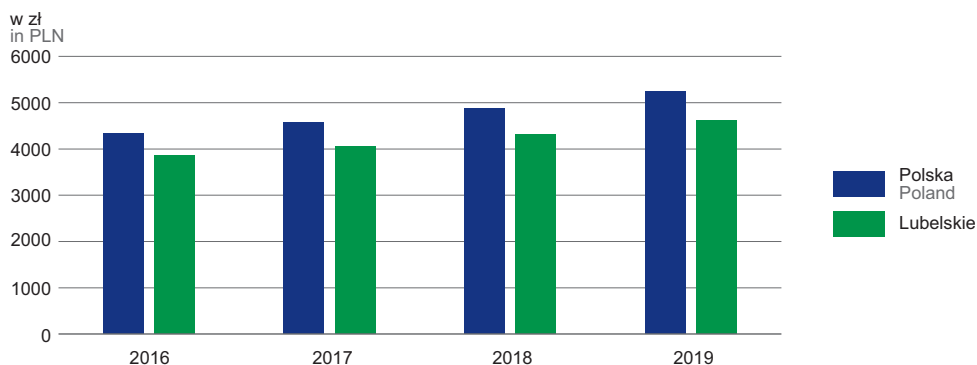
TABL. 1 (39). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym podmioty o liczbie pracują- cych powyżej 9 of which entities employing more than 9 persons	
					w zł in PLN	
O G Ó Ł E M	2922,60	3497,98	4061,28	4358,82	4564,85	T O T A L
sektor publiczny	3469,90	4111,08	4690,03	5098,41	5098,41	public sector
sektor prywatny	2530,18	3109,79	3691,19	3936,31	4165,37	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3389,07	4493,99	4797,53	4957,81	5392,72	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	3068,17	3760,83	4323,06	4627,47	4743,26	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	2485,04	3194,98	3805,50	4080,58	4176,10	of which manufacturing
Budownictwo	2356,25	2817,88	3403,20	3610,19	3972,20	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2088,62	2505,26	3124,79	3380,14	3464,42	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	2245,52	2736,71	3137,49	3338,70	3483,85	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1762,71	2220,97	2606,45	2849,25	3003,27	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	4021,16	5173,53	6438,42	6606,38	7059,97	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4012,91	4572,02	5010,31	5252,35	5500,42	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2940,90	3502,23	4052,99	4218,06	4301,27	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2868,94	3278,23	3908,87	4173,96	4542,45	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2830,78	2654,03	3275,54	3356,82	3366,74	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	3860,96	4445,45	5157,31	5506,79	5506,79	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	3257,68	4035,65	4385,10	4772,76	4786,25	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3108,42	3505,54	4359,60	4885,03	4979,07	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2658,86	3166,86	3579,34	3754,04	3781,71	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	2289,26	2682,92	3280,58	3253,58	2649,83	Other service activities

MAPA 1 (17). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a W 2019 R.
MAP 1 (17). AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a IN 2019

WYKRES 1 (31). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a
CHART 1 (31). AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.
^a Excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 2 (40). EMERYCI I RENCISCI^a
RETIREES AND PENSIONERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	543923	507614	521232	523890	T O T A L
Pobierający emerytury i renty wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	360290	349716	371711	379461	Persons receiving retirement and other pensions paid by the Social Insurance Institution
emerytury	225038	232704	269599	281156	retirement pensions
renty z tytułu niezdolności do pracy	80484	62028	48079	44631	disability pensions
renty rodzinne	54768	54984	54033	53673	survivors pensions
Rolnicy indywidualni	183633	157898	149521	144429	Farmers

a Przeciętne w roku.

Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

a Annual averages.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution and the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 3 (41). ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO
GROSS RETIREMENT AND OTHER PENSION BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M G R A N D T O T A L					
Świadczenia w mln zł	8159,0	9684,0	10919,9	11580,9	Benefits in million PLN
WYPŁACANE PRZEZ ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH PAID BY THE SOCIAL INSURANCE INSTITUTION					
R a z e m T o t a l					
Świadczenia w mln zł	6072,1	7457,3	8714,7	9332,8	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	1404,45	1776,99	1953,74	2049,58	Average monthly retirement and other pension in PLN
Emerytury Retirement pensions					
Świadczenia w mln zł	4131,6	5316,4	6638,3	7211,1	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	1529,95	1903,84	2051,90	2137,33	Average monthly retirement pension in PLN
Renty z tytułu niezdolności do pracy Disability pensions					
Świadczenia w mln zł	1110,0	1095,5	953,5	942,4	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna renta w zł	1149,27	1471,80	1652,58	1759,63	Average monthly pension in PLN
Renty rodzinne Survivors pensions					
Świadczenia w mln zł	830,6	1045,4	1123,0	1179,3	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna renta w zł	1263,76	1584,45	1731,95	1831,02	Average monthly pension in PLN
ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH ^a FARMERS ^a					
Świadczenia w mln zł	2086,9	2226,7	2205,2	2248,1	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	947,04	1175,20	1229,02	1297,11	Average monthly retirement and other pension in PLN

a Łącznie z wypłatami z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego systemu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego; patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 181.

Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

a Including payments from non-agricultural social security system, in case of a simultaneous right to benefits from this system and to benefits from the Pension Fund; see general notes, item 1 on page 181.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution and the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 4 (42). **ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE „RODZINA 500+”**
CHILD-RAISING BENEFIT „FAMILY 500+”

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	2019	SPECIFICATION
Świadczenie wychowawcze:				Child-raising benefit:
przeciętna miesięczna liczba rodzin otrzymujących świadczenie w tys.	147,5	138,1	136,1 ^a	average monthly number of families receiving benefit in thousands
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które rodziny otrzymują świadczenie w tys.	232,5	217,2	213,4 ^b 325,4	average monthly number of children to which families receive benefits in thousands
wypłaty świadczeń w tys. zł	1410427,4	1337889,0	1679593,8	benefit payments in thousand PLN
Dodatek wychowawczy:				Child-rising supplement:
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka otrzymują dodatek	1983	1993	2010	average monthly number of children to which foster families and foster homes receive benefits
wypłaty świadczeń w tys. zł	11704,5	11765,6	12167,6	benefit payments in thousand PLN
Dodatek do zryczałtowanej kwoty:				Lump sum supplement:
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego otrzymują dodatek	197	200	197	average monthly number of children to which family care and education centres receive benefits
wypłaty świadczeń w tys. zł	1175,9	1205,2	1169,1	benefit payments in thousand PLN
Dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego:				Supplement equal child-rising benefit:
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które pozostałe placówki otrzymują dodatek	.	.	468	average monthly number of children to which others centres receive benefits
wypłaty świadczeń w tys. zł	.	.	1844,1	benefit payments in thousand PLN

a, b Dane dotyczą okresu: a – od 1 stycznia do 30 czerwca. Od 1 lipca 2019 r. nie są gromadzone informacje o liczbie rodzin pobierających świadczenie wychowawcze, b – w liczniku – od 1 stycznia do 30 czerwca, w mianowniku – od 1 lipca do 31 grudnia; patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 182.

Uwaga. W 2019 r. Kartę Dużej Rodziny posiadało 58718 rodzin.

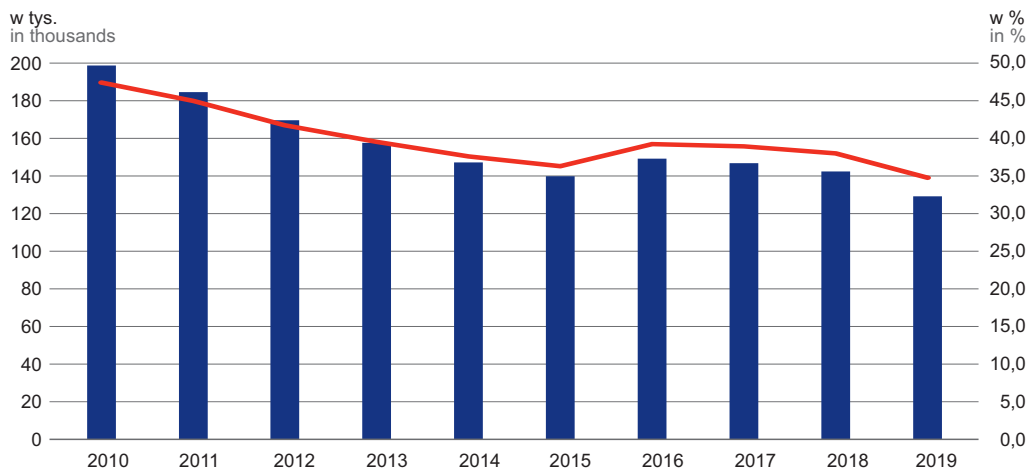
Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a, b Data concern the period: a – from 1 January to 30 June. Since 1 July 2019 information of the number of families receiving the child-raising benefit is not collected, b – in the numerator – from 1 January to 30 June, in the denominator – from 1 July to 31 December; see general notes, item 8 on page 182.

Note. In 2019, 58718 families had the Large Family Card.

S o u r c e: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

WYKRES 2 (32). **KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH**
CHART 2 (32). **BENEFITING FROM FAMILY BENEFITS**

■ Liczba dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny (w tysiącach)
Number of children aged under 17 years, for which the parents shall receive family allowances (in thousands)

— Udział dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku (w %)
Share of children aged under 17 years, for which the parents shall receive family allowances in the total number of children in this age (in %)

Dział VII. Gospodarstwa domowe. Mieszkania Chapter VII. Households. Dwellings

Gospodarstwa domowe Households

TABL. 1 (43). **PROGNOZA GOSPODARSTW DOMOWYCH**
Stan w dniu 31 grudnia
HOUSEHOLDS PROJECTION
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050	SPECIFICATION
GOSPODARSTWA DOMOWE w tys. HOUSEHOLDS in thousands								
O G Ó Ł E M	786,1	814,6	829,7	791,9	745,8	713,4	686,9	TOTAL
Miasta	407,4	416,3	414,5	393,5	363,5	341,3	325,7	Urban areas
Wieś	378,6	398,3	415,1	398,3	382,2	372,1	361,2	Rural areas
PRZECIĘTNA LICZBA OSÓB W GOSPODARSTWIE DOMOWYM AVERAGE NUMBER OF PERSONS IN A HOUSEHOLD								
O G Ó Ł E M	2,65	2,50	2,39	2,42	2,48	2,49	2,47	TOTAL
Miasta	2,33	2,21	2,14	2,15	2,21	2,22	2,19	Urban areas
Wieś	2,98	2,80	2,64	2,69	2,73	2,73	2,72	Rural areas

Budżety gospodarstw domowych Households budgets

TABL. 2 (44). **GOSPODARSTWA DOMOWE**
HOUSEHOLDS

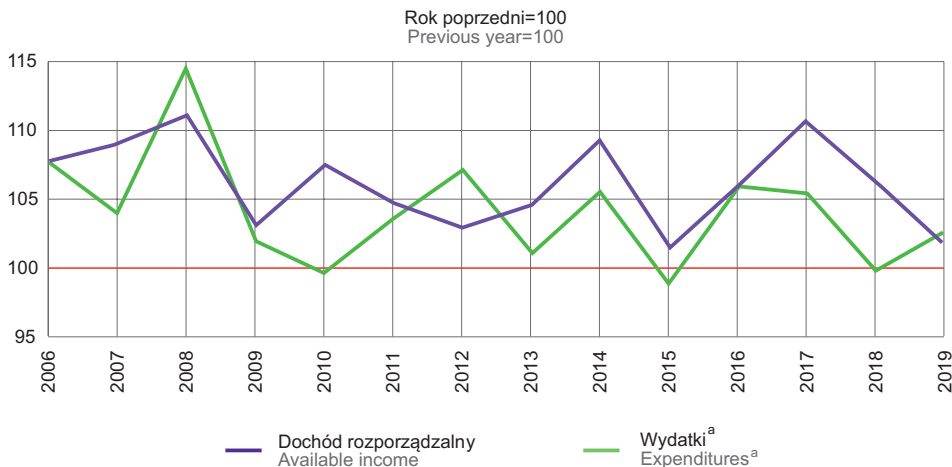
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Gospodarstwa domowe objęte badaniem	2186	2054	2050	2028	Households included in the survey
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	2,97	2,84	2,69	2,70	Average number of persons in a household
w tym:					of which:
pracujących	1,17	1,11	1,04	1,03	employed
pobierających świadczenia społeczne	0,90	0,89	1,29	0,96	receiving social benefits
w tym emeryturę lub rentę	0,75	0,77	0,84	0,82	of which retirement or other pension
pozostających na utrzymaniu ^a	0,85	0,78	0,29	0,66	dependents ^a

a W 2018 r. bez dzieci w wieku 15–18 lat pobierających świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+”, a w 2019 r. łącznie z dziećmi w wieku 15–18 lat otrzymującymi świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+”.

a In 2019 without children aged 15–18 years receiving the child-raising benefit „Family 500+”, and in 2019 including children aged 15–18 receiving the child-raising benefit „Family 500+”.

WYKRES 1 (33). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE DOCHODY I WYDATKI NA 1 OSOBĘ** **W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**

CHART 1 (33). **AVERAGE MONTHLY INCOMES AND EXPENDITURES PER CAPITA IN HOUSEHOLDS**

a Łącznie z wydatkami na ubezpieczenia na życie.
a Including expenditures on life insurance.

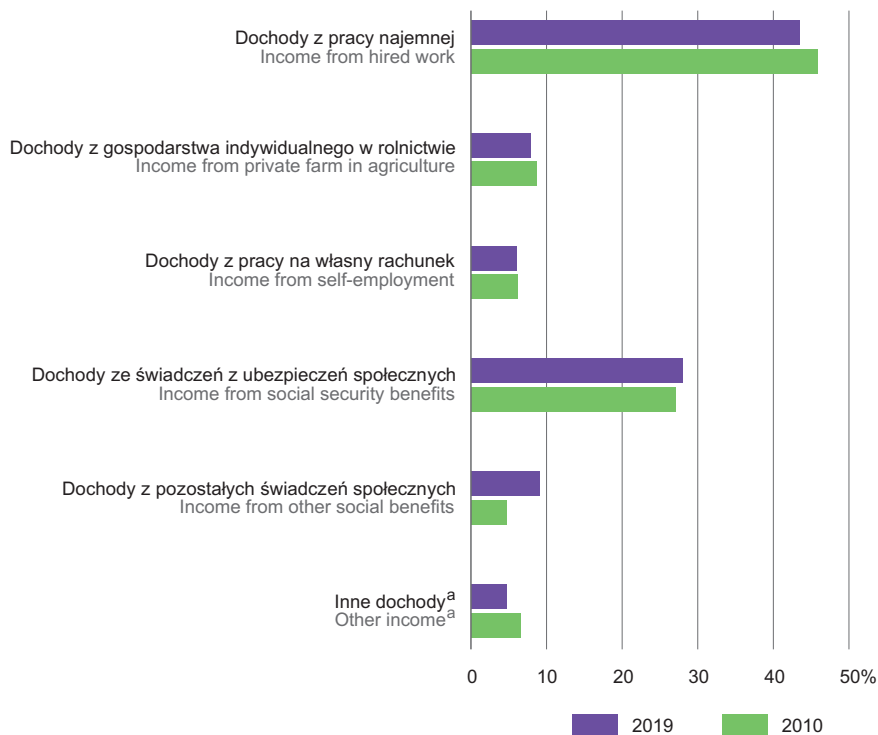
TABL. 3 (45). **PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY AVAILABLE INCOME PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Dochód rozporządzalny	978,09	1226,74	1527,69	1556,76	Available income
w tym dochód do dyspozycji	928,38	1174,92	1473,19	1497,96	of which disposable income
w tym:					of which:
z pracy najemnej	444,18	568,11	650,87	678,64	from hired work
z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	89,53	108,93 ^a	149,66 ^b	124,42 ^c	from a private farm in agriculture
z pracy na własny rachunek	62,53	85,18	108,40	98,27 ^d	from self-employment
ze świadczeń społecznych	319,44	391,56	540,31	580,00	from social benefits

a-d Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: a – 25,79%, b – 18,15%, c – 24,99%, d – 10,45%.
a-d Relative error of estimates exceeds 10% and equals: a – 25,79%, b – 18,15%, c – 24,99%, d – 10,45%.

WYKRES 2 (34). **STRUKTURA PRZECIĘTNEGO MIESIĘCZNEGO DOCHODU ROZPORZĄDZALNEGO NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**

CHART 2 (34). **STRUCTURE OF AVERAGE MONTHLY AVAILABLE INCOME PER CAPITA IN HOUSEHOLDS**

a Obejmują: dochody z własności, dochody z wynajmu nieruchomości oraz pozostałe dochody.
a Including: income from property, income from rental of real estate and other income.

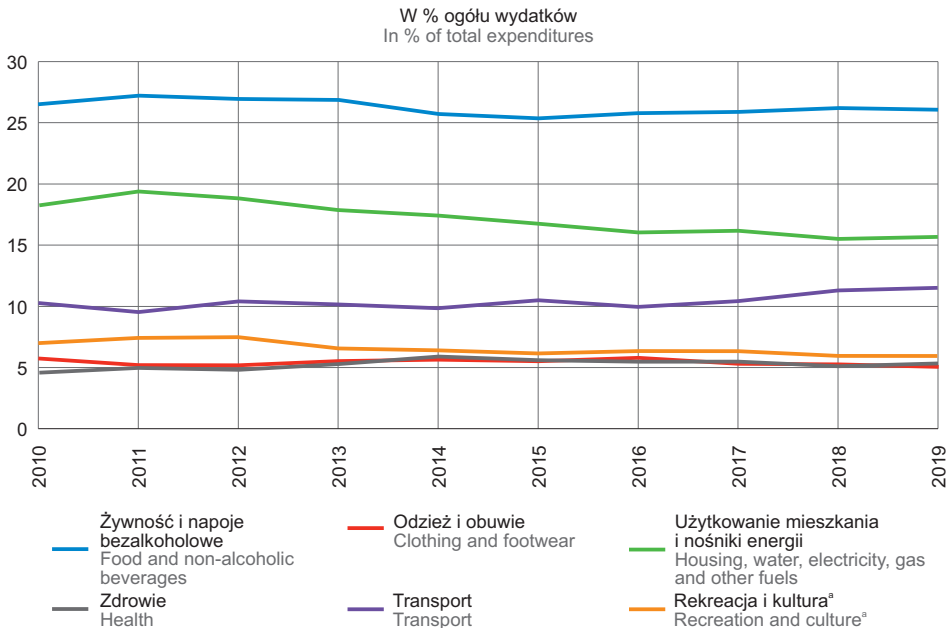
TABL. 4 (46). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY EXPENDITURES PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Wydatki ogółem ^a	827,38	971,28	1085,66	1114,35	Total expenditures ^a
w tym towary i usługi konsumpcyjne ^{ab}	777,67	919,45	1031,16	1055,55	of which consumer goods and services ^{ab}
w tym:					of which:
żywność i napoje bezalkoholowe	220,10	247,16	283,63	289,74	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	20,24	21,82	23,27	24,34	alcoholic beverages and tobacco
odzież i obuwie	46,94	54,15	57,48	56,95	clothing and footwear
użytkowanie mieszkania i nośniki energii	150,96	163,23	168,18	174,48	housing, water, electricity, gas and other fuels
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	44,82	54,96	64,09	69,88	furnishings, household equipment and routine household maintenance
zdrowie	38,03	54,97	55,88	60,24	health
w tym wyroby farmaceutyczne	25,27	32,65	35,70	37,06	of which pharmaceutical products
transport	84,36	102,03	122,56	128,55	transport
łączość ^c	38,29	47,74	46,54	47,76	communication ^c
rekreacja i kultura	57,90	60,13	65,13	66,45	recreation and culture
edukacja ^d	8,78	8,97	8,18 ^e	8,18	education ^d
restauracje i hotele	17,24	37,53	50,76	46,62	restaurants and hotels
pozostałe towary i usługi ^a	40,42	57,26	75,25	73,08	miscellaneous goods and services ^a
w tym higiena osobista	23,68	27,38	31,93	34,25	of which personal care

a-d Łącznie z: a – wydatkami na ubezpieczenia na życie, b – kieszonkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków, c – wydatkami na usługi internetowe (od 2013 r.; do 2012 r. ujmowane w pozycji „Rekreacja i kultura”), d – wychowaniem przedszkolnym. e Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi 26,17%.

a-d, Including: a – expenditures on life insurance, b – pocket money not considered in items by types of expenditures, c – expenditures for Internet services (since 2013; until 2012, included in position "Recreation and culture"), d – pre-school education. e Relative error of estimates exceeds 10% and equals 26,17%.

WYKRES 3 (35). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CHART 3 (35). AVERAGE MONTHLY EXPENDITURES PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

a Od 2013 r. bez wydatków na usługi internetowe.

a Since 2013 excluding expenditures for Internet services.

TABL. 5 (47). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^a**
HOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a

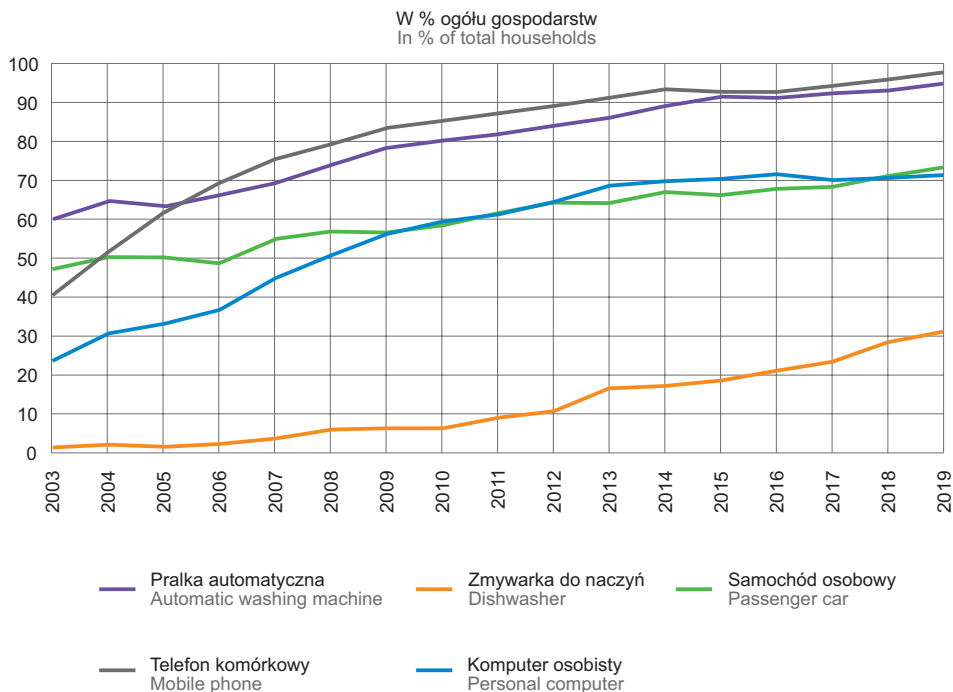
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w % ogółu gospodarstw domowych in % of total households				
Pralka automatyczna	80,7	91,7	93,1	95,0	Automatic washing machine
Zmywarka do naczyń	6,8	18,7	28,8	31,3	Dishwasher
Kuchenka elektryczna z płytą ceramiczną, indukcyjną	.	5,4	6,7	6,3	Electric cooker with ceramic or induction cooktop
Kuchenka mikrofalowa	46,4	53,0	60,6	59,8	Microwave oven
Samochód osobowy	58,9	66,4	71,4	73,6	Passenger car
Motocykl, skuter, motorower	.	10,3	10,5	9,4	Motorcycle, scooter, motorbike
Rower (bez dziecięcego)	.	72,0	73,6	69,9	Bicycle (excluding children's)
Telefon komórkowy	85,8	92,8	96,3	97,8	Mobile phone
Smartfon	.	42,5	62,7	70,1	Smartphone
Sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku ^b	.	79,3	74,9	64,4	Equipment for reception, recording and reproduction of sound ^b
Odbiornik telewizyjny	98,2	97,2	96,3	96,6	Television set
Zestaw kina domowego	10,1	8,1	8,0	8,7	Home theatre system
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej	56,9	57,7	51,3	57,0	Satellite or cable television equipment
Komputer osobisty	59,5	70,5	70,6	71,5	Personal computer
Laptop, tablet	.	54,9	61,2	61,5	Laptop, tablet
Urządzenie z dostępem do Internetu ^c	.	.	73,1	78,4	Device with access to the Internet ^c
Drukarka	36,2	36,8	34,1	33,3	Printer
Drukarka wielofunkcyjna	.	25,9	25,4	22,0	Multifunction printer

a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów. b Obejmuje: radio, radiomagnetofon, radio z odtwarzaczem płyt kompaktowych lub radiomagnetofon z odtwarzaczem płyt kompaktowych, wieżę. c Komputery, laptopy, tablety, telewizory, smartfony, inne posiadające dostęp do Internetu.

a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters. b Includes: radio, radio tape recorder, radio with compact disc player or radio tape recorder with compact disc player, stereo music system. c Personal computers, tablets, television set, smartphones, others with access to the Internet.

WYKRES 4 (36). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA**

CHART 4 (36). HOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE GOODS

TABL. 6 (48). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

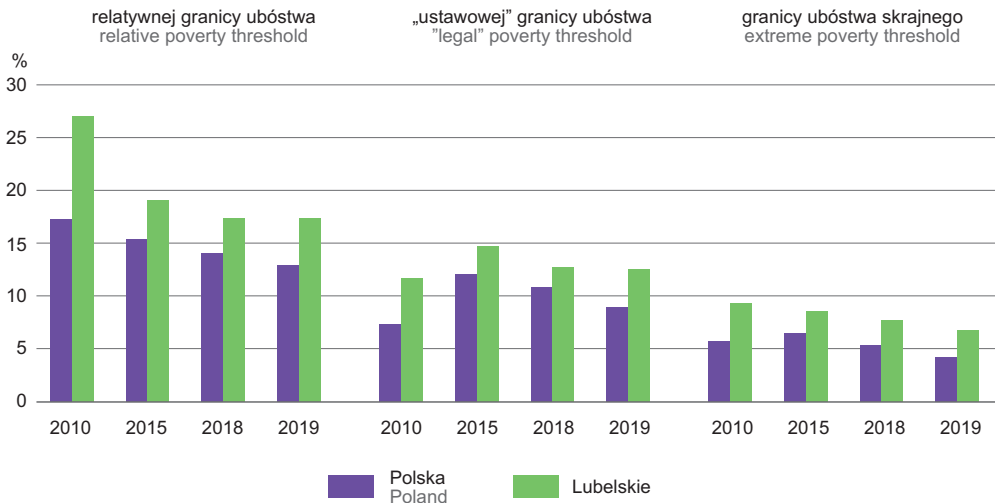
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Pieczywo i produkty zbożowe ^a w kg	7,47	6,57	6,29	5,67	Bread and cereals ^a in kg
w tym pieczywo ^b	4,80	3,96	3,51	3,12	of which bread ^b
Mięso ^c w kg	5,49	5,37	5,53	5,10	Meat ^c in kg
w tym:					of which:
mięso surowe	.	3,13	3,27	2,93	raw meat
w tym drób	.	1,37	1,49	1,41	of which poultry
wędliny i inne przetwory mięsne ^d	2,29	2,03	2,02	1,94	processed meat and other meat preparations ^d
Ryby i owoce morza ^e w kg	0,39	0,27	0,26	0,27	Fish and seafood ^e in kg
Mleko ^f w l	3,81	3,72	3,52	3,28	Milk ^f in l
Jogurty w kg	.	0,44	0,46	0,48	Yoghurt in kg
Sery i twarogi ^g w kg	0,82	0,78	0,84	0,84	Cheese and curd ^g in kg
Jaja w szt.	13,98	13,36	14,47	13,07	Eggs in units
Oleje i tłuszcze w kg	1,35	1,12	1,16	1,10	Oils and fats in kg
w tym masło	0,14	0,17	0,20	0,20	of which butter
Owoce ^h w kg	3,23	3,59	4,05	3,44	Fruit ^h in kg
Warzywa w kg	10,71	9,84	9,62	8,75	Vegetables in kg
w tym ziemniaki	4,90	4,22	3,72	3,31	of which potatoes
Cukier w kg	1,50	1,23	1,37	0,98	Sugar in kg
Kawa, herbata, kakao w kg	0,25	0,23	0,23	0,22	Coffee, tea, cocoa in kg
Wody mineralne i źródlane w l	3,33	4,62	5,49	5,39	Mineral or spring waters in l
Soki owocowe i warzywne w l	0,69	0,71	0,75	0,87	Fruit and vegetable juices in l

a, b, g Od 2013 r. bez: a – mąki ziemniaczanej, b – pieczywa chrupkiego, tostowego i cukierniczego, g – serków słodkich. c Od 2013 r. łącznie z boczkiem surowym (ujmowanym do 2012 r. w pozycji „Oleje i tłuszcze”). d, h łącznie z: d – wyrobami garnażeryjnymi; od 2013 r. bez przetworów podrobowych, h – nasionami i pestkami jadalnymi. e Do 2012 r. określane jako „Ryby”; bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garnażeryjnych i panierowanych oraz od 2013 r. bez konserw rybnych. f Bez zagęszczonego i w proszku.

a, b, g, Since 2013 excluding: a – potato flour, b – crisp bread, toasted bread and confectionery, g – sweet cottage cheese. c Since 2013 including raw bacon (until 2012, included in position “Oils and fats”). d, h Including: d – ready-to-serve meat products; since 2013 excluding offal preparations, h – seeds and edible kernel. e Until 2012 defined as „Fish”; excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve foods including coated food products as well as since 2013 excluding canned fish. f Excluding condensed and powdered milk.

WYKRES 5 (37). **WSKAŹNIKI ZASIĘGU UBÓSTWA W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CHART 5 (37). POVERTY RATES IN HOUSEHOLDS

Udział osób w gospodarstwach domowych o wydatkach poniżej:
 Share of persons in households with expenditures below:

Mieszkania. Infrastruktura komunalna
Dwellings. Municipal infrastructure

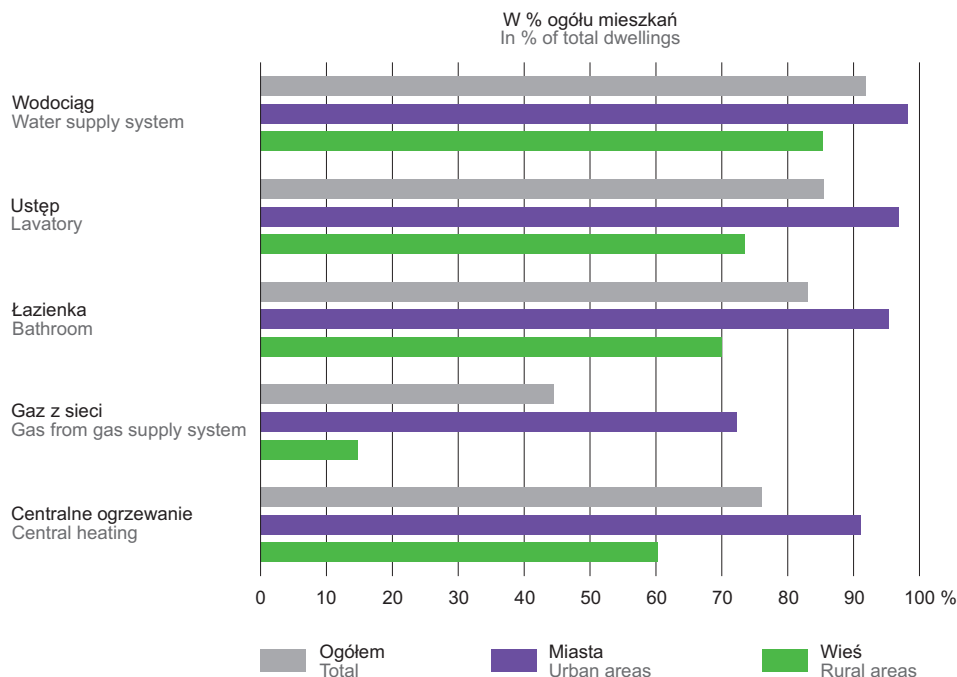
 TABL. 7 (49). **ZASOBY MIESZKANIOWE^a**
 Stan w dniu 31 grudnia
 DWELLING STOCKS^a
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Mieszkania w tys.	732,8	761,5	781,1	787,7	405,5	382,1	Dwellings in thousands
Izby w mieszkaniach w tys.	2796,4	2927,0	3010,0	3037,7	1508,6	1529,1	Rooms in dwellings in thousands
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	55572,3	58539,3	60422,8	61070,2	26717,0	34353,2	Useful floor area of dwellings in thousand m ²
Przeciętna w zasobach:							Dwelling stocks, average:
liczba izb w mieszkaniu	3,82	3,84	3,85	3,86	3,72	4,00	number of rooms in a dwelling
powierzchnia użytkowa w m ² :							useful floor area in m ² :
1 mieszkania	75,8	76,9	77,4	77,5	65,9	89,9	per dwelling
na 1 osobę	25,5	27,4	28,5	29,0	27,3	30,4	per person
liczba osób na:							number of persons:
1 mieszkanie	2,97	2,81	2,71	2,68	2,41	2,95	per dwelling
1 izbę	0,78	0,73	0,70	0,69	0,65	0,74	per room

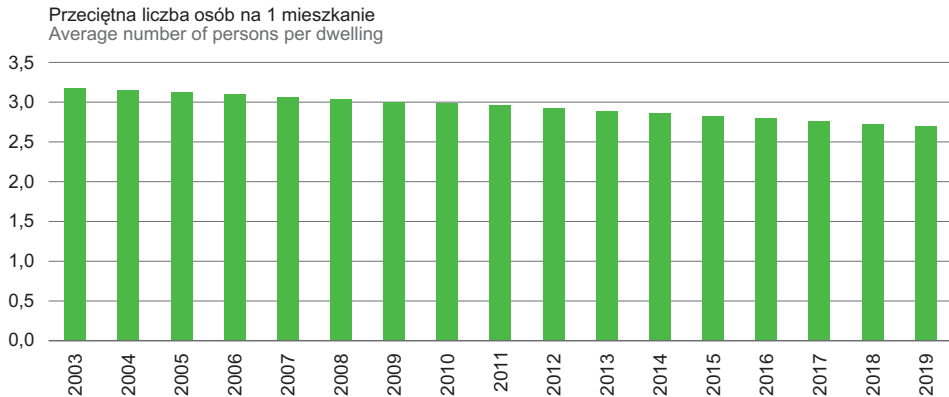
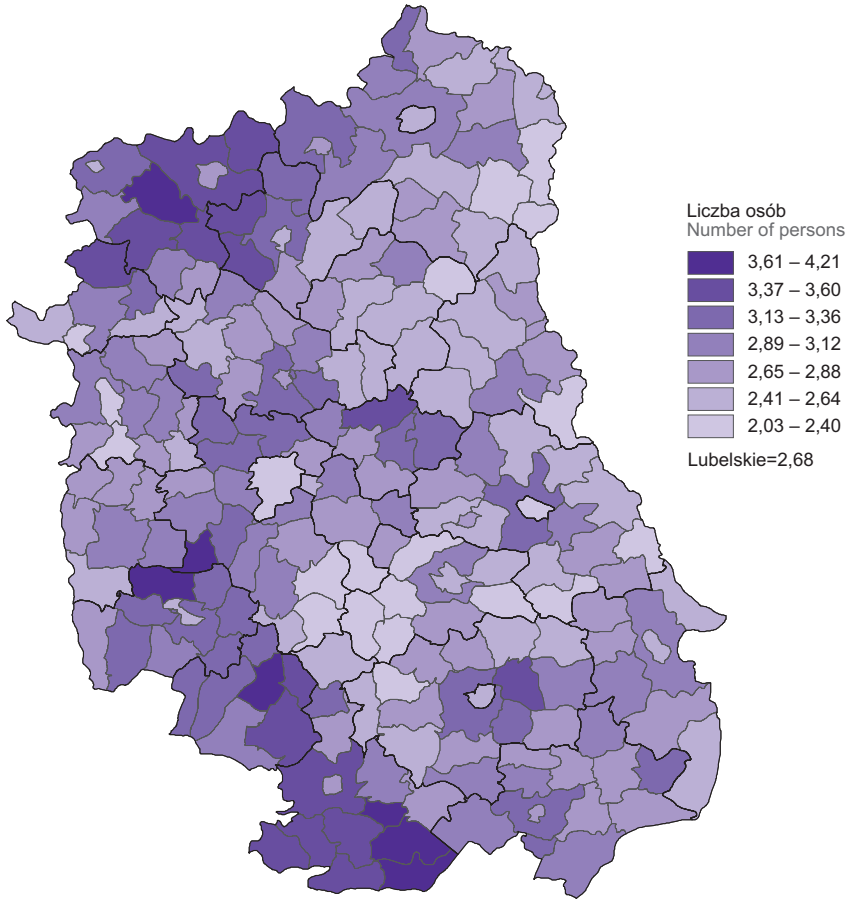
a Na podstawie bilansów.
 a Based on balances.

WYKRES 6 (38). MIESZKANIA W ZASOBACH MIESZKANIOWYCH WYPOSAŻONE W INSTALACJE W 2019 R.

CHART 6 (38). DWELLINGS IN DWELLING STOCKS FITTED WITH INSTALLATIONS IN 2019

MAPA 1 (18). PRZECIĘTNA LICZBA OSÓB NA 1 MIESZKANIE W 2019 R.
 MAP 1 (18). AVERAGE NUMBER OF PERSONS PER DWELLING IN 2019

TABL. 8 (50). **MIESZKANIA, NA BUDOWĘ KTÓRYCH WYDANO POZWOLENIA^a**
 DWELLINGS FOR WHICH PERMITS HAVE BEEN GRANTED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	7668	7867	9632	10655	T O T A L
W nowych budynkach mieszkalnych ^b	7340	7687	9304	10414	In new residential buildings ^b
jednorodzinnych ^c	5037	3687	4827	5228	single-family ^c
wielorodzinnych ^d	2303	4000	4477	5186	multi-family ^d
W nowych budynkach zbiorowego zamieszkania i nowych budynkach niemieszkalnych	6	10	5	3	In new residences for communities and new non-residential buildings
Powstałe w wyniku rozbudowy ^e i przebudowy ^f	322	170	323	238	Created as a result of enlarging ^e and adapting ^f

a Od lipca 2015 r. łącznie z mieszkaniami, na budowę których dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym. b Bez budynków zbiorowego zamieszkania. c O jednym lub dwóch mieszkaniach. d O trzech lub więcej mieszkaniach. e Budynków mieszkalnych i niemieszkalnych. f Mieszkań i pomieszczeń niemieszkalnych.

a Since July 2015 including dwellings which have been registered with a construction project. b Excluding residences for communities. c With one or two dwellings. d With three or more dwellings. e Of residential and non-residential buildings. f Of dwellings and non-residential spaces.

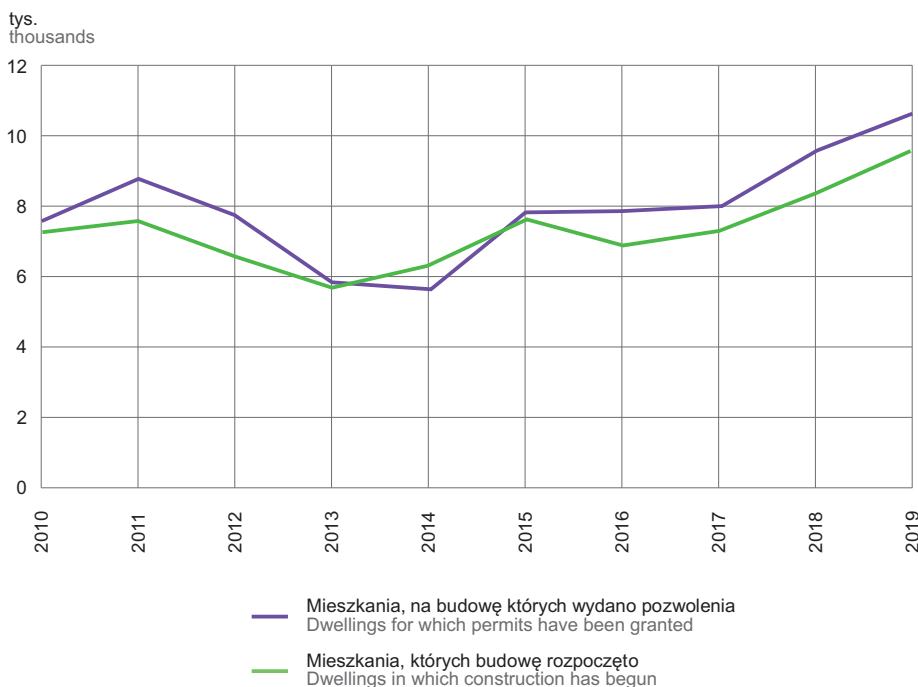
TABL. 9 (51). **MIESZKANIA, KTÓRYCH BUDOWĘ ROZPOCZĘTO**
 DWELLINGS IN WHICH CONSTRUCTION HAS BEGUN

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	7302	7653	8418	9637	T O T A L
Indywidualne	4900	4406	4391 ^a	4655 ^b	Private
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1549	2808	3752 ^a	4683 ^b	For sale or rent
Spółdzielcze	662	299	228	227	Cooperative
Komunalne (gminne)	70	140	11	72	Municipal (gmina)
Spółeczne czynszowe	120	–	–	–	Public building society
Zakładowe	1	–	36	–	Company

a Przeznaczone na użytek własny inwestora. b Łącznie z budownictwem indywidualnym przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 184.

a Intended for the own use of the investor. b Including private construction intended for sale or rent; see general notes, item 5 on page 184.

WYKRES 7 (39). **MIESZKANIA (POZWOLENIA, ROZPOCZĘTE BUDOWY)**
 CHART 7 (39). **DWELLINGS (PERMITS, CONSTRUCTION IN PROGRESS)**

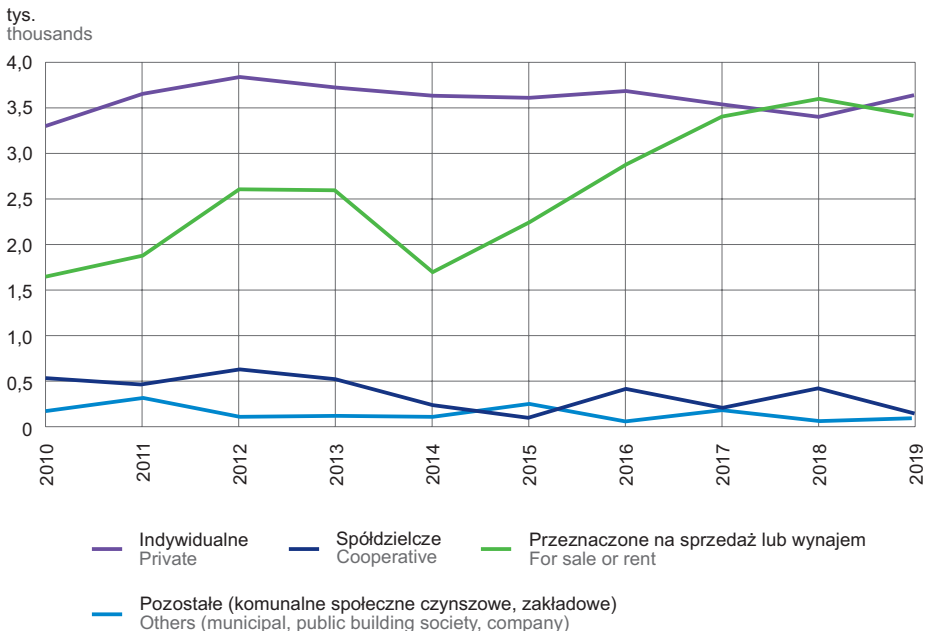

TABL. 10 (52). MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA
DWELLINGS COMPLETED

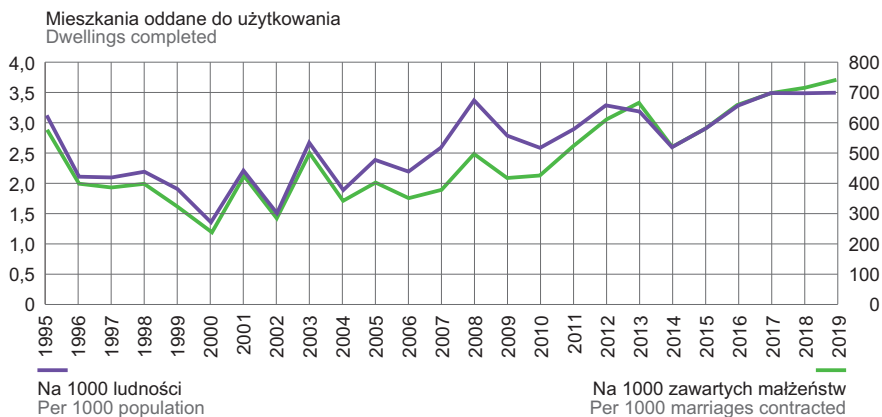
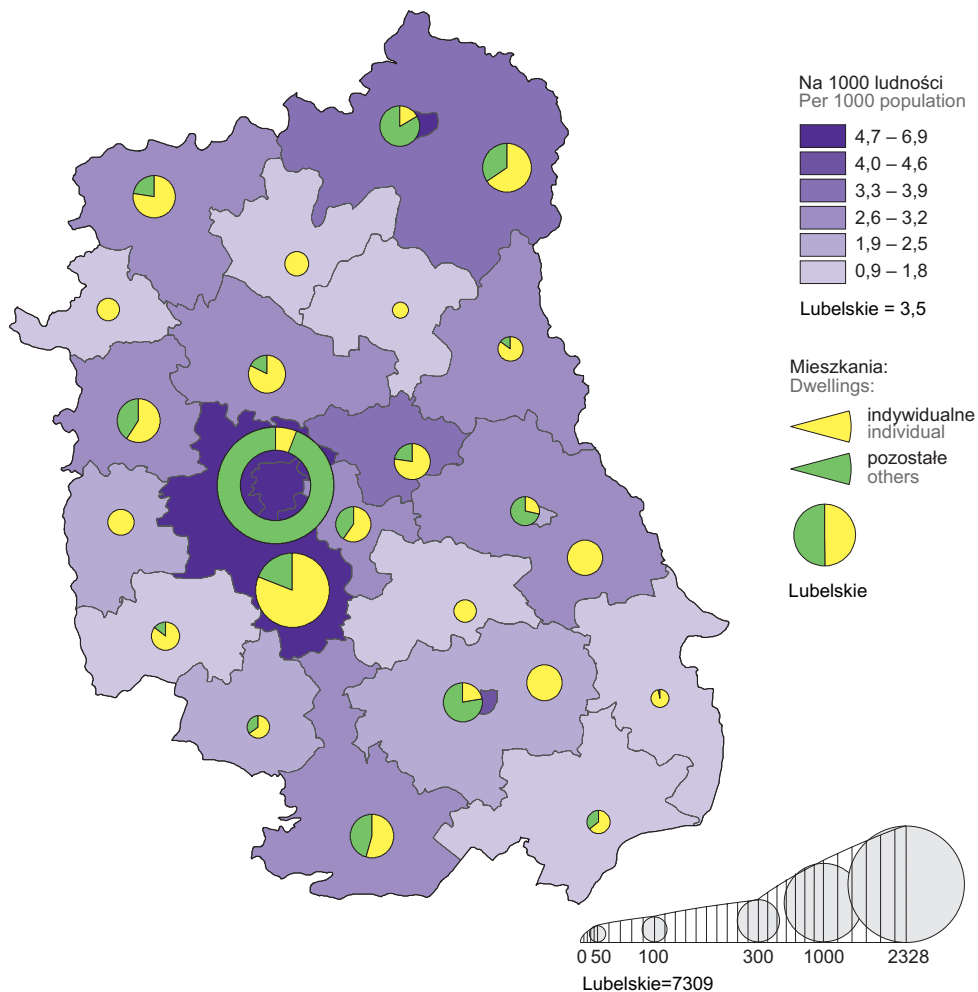
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Mieszkania	5667	6229	7518	7309	Dwellings
miasta	3262	3288	4657	4095	urban areas
wieś	2405	2941	2861	3214	rural areas
Indywidualne ^a	3316	3615	3419	3644	Private ^a
miasta	970	793	729	705	urban areas
wieś	2346	2822	2690	2939	rural areas
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b	1643	2254	3603	3438	For sale or rent ^b
Spółdzielcze	533	107	421	136	Cooperative
Komunalne (gminne)	58	63	74	25	Municipal (gmina)
Spoleczne czynszowe	84	189	–	34	Public building society
Zakładowe	33	1	1	32	Company
Mieszkania na 1000 zawartych małżeństw	426	579	715	743	Dwellings per 1000 marriages contracted
Miasta	529	681	961	926	Urban areas
Wieś	337	497	505	593	Rural areas
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	107,7	105,4	94,9	100,7	Average useful floor area per dwelling in m²
miasta	84,7	78,7	70,8	75,5	urban areas
wieś	139,0	135,2	134,1	132,8	rural areas
Indywidualne ^a	142,7	139,5	139,3	139,5	Private ^a
miasta	149,2	147,0	147,5	154,2	urban areas
wieś	140,0	137,4	137,1	136,0	rural areas
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b	60,4	60,3	58,7	62,6	For sale or rent ^b
Spółdzielcze	57,1	53,6	54,7	58,7	Cooperative
Komunalne (gminne)	40,3	27,5	27,4	38,8	Municipal (gmina)
Spoleczne czynszowe	43,8	46,4	–	52,9	Public building society
Zakładowe	53,5	106,0	238,0	62,8	Company

a Przeznaczone na użytek własny inwestora. b Łącznie z budownictwem indywidualnym przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 184.

a Intended for the own use of the investor. b Including private construction intended for sale or rent; see general notes, item 5 on page 184.

WYKRES 8 (40). MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG FORM BUDOWNICTWA
CHART 8 (40). DWELLINGS COMPLETED BY FORMS OF CONSTRUCTION

MAPA 2 (19). MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA W 2019 R.
MAP 2 (19). DWELLINGS COMPLETED IN 2019

TABL. 11 (53). **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**
Stan w dniu 31 grudnia
WATER SUPPLY AND SEWAGE SYSTEMS^a
As of 31 December

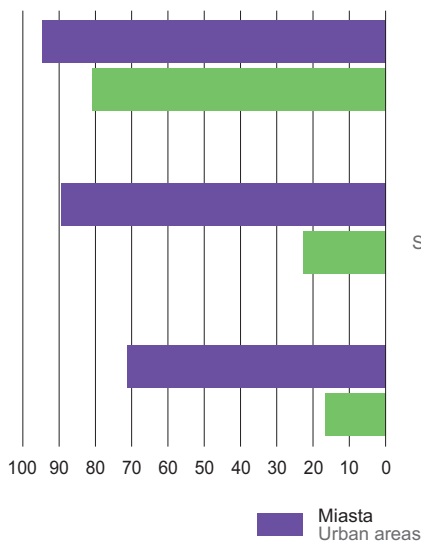
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza w km:					Distribution network in km:
Wodociągowa	19402,8	21023,5	21496,1	21783,2	Water supply
miasta	2625,0	2829,8	2972,2	2998,1	urban areas
wieś	16777,8	18193,7	18523,9	18785,1	rural areas
Kanalizacyjna ^a	4432,1	6278,9	6686,5	6957,7	Sewage ^a
miasta	2209,8	2638,3	2830,7	2897,0	urban areas
wieś	2222,3	3640,6	3855,8	4060,7	rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³	57,2	61,1	61,0	61,2	Consumption of water from water supply systems in households (during the year) in hm³
na 1 mieszkańca w m ³	26,2	28,5	28,8	29,0	per capita in m ³
Miasta:					Urban areas:
w hm ³	31,8	31,0	30,3	30,1	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	31,3	31,3	30,7	30,6	per capita in m ³
Wieś:					Rural areas:
w hm ³	25,4	30,1	30,7	31,1	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	21,8	26,1	27,1	27,5	per capita in m ³
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną (w ciągu roku) w hm³	50,2	49,1	50,8	50,8	Wastewater discharged by sewage system (during the year) in hm³
W tym oczyszczane	50,2	49,1	50,8	50,8	Of which treated

a Łącznie z kolektorami.
a Including collectors.

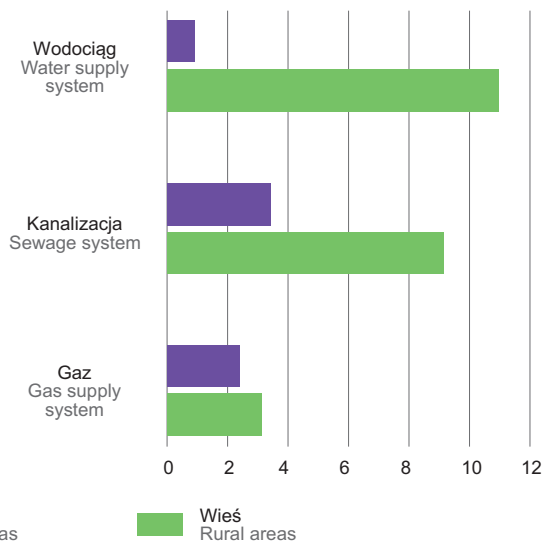
WYKRES 9 (41). **LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ W 2019 R.**

CHART 9 (41). POPULATION USING WATER SUPPLY, SEWAGE AND GAS SUPPLY SYSTEM IN 2019

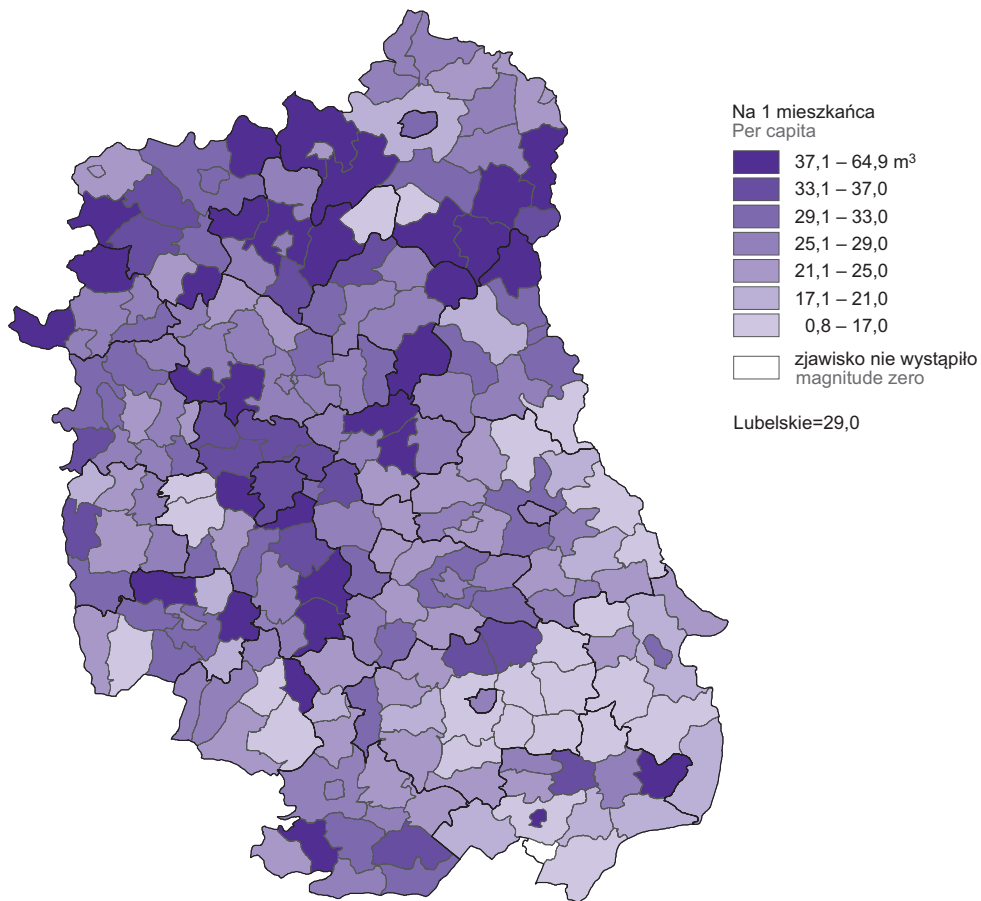
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności
Population using system in % of total population

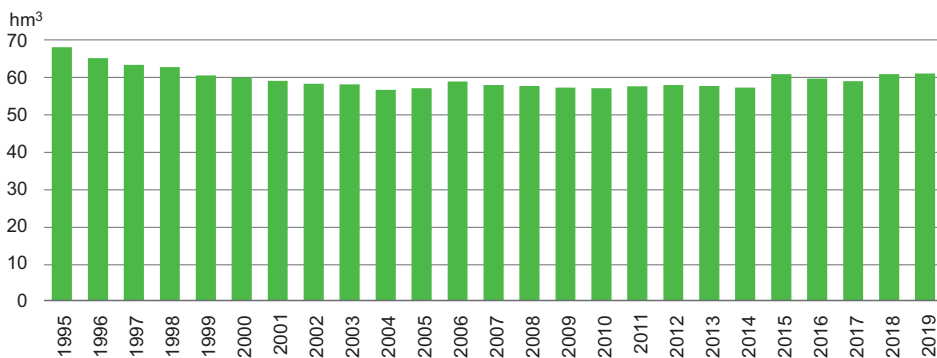
Wzrost/spadek w porównaniu z 2010 r. w p.proc.
Increase/decrease in relation to 2010 in percentage points

MAPA 3 (20). ZUŻYCIE WODY Z WODOCIĄGÓW W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH W 2019 R.
 MAP 3 (20). CONSUMPTION OF WATER FROM WATER SUPPLY SYSTEMS IN HOUSEHOLDS IN 2019

Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych
 Consumption of water from water supply system in households

TABL. 12 (54). **ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31 XII) w tys.	765,9	777,8	812,4	806,7	Consumers (as of 31 December) in thousands
Miasta	386,6	395,5	418,4	416,1	Urban areas
Wieś	379,3	382,2	394,0	390,6	Rural areas
Zużycie (w ciągu roku):					Consumption (during the year):
W GWh	1448,7	1417,3	1467,2	1448,9	In GWh
miasta	687,0	639,5	652,9	644,9	urban areas
wieś	761,7	777,8	814,3	803,9	rural areas
W kWh:					In kWh:
miasta: na 1 mieszkańca	676,6	645,4	661,5	657,3	urban areas: per capita
na 1 odbiorcę ^a	1777,0	1616,7	1560,4	1549,9	per consumer ^a
wieś – na 1 odbiorcę ^a	2008,5	2034,9	2066,8	2058,0	rural areas – per consumer ^a

a Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców według stanu w dniu 31 grudnia.
Źródło: dane Ministerstwa Energii.

a The number of consumers as of 31 December was used in calculations.
Source: data of the Ministry of Energy.

TABL. 13 (55). **SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIE GAZU Z SIECI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
Stan w dniu 31 grudnia
GAS SUPPLY SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS FROM GAS SUPPLY SYSTEM IN HOUSEHOLDS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza i przesyłowa w km	7988,4	8654,8	9300,7	9426,9	Distribution and transmission network in km
w tym przesyłowa	977,9	1028,2	1038,2	1039,0	of which transmission
miasta	121,4	98,4	103,2	103,2	urban areas
wieś	856,6	929,8	935,0	935,8	rural areas
Miasta	2318,0	2609,9	2935,4	2988,7	Urban areas
Wieś	5670,4	6044,9	6365,3	6438,2	Rural areas
Odbiorcy gazu z sieci^a w tys.	294,7	318,8	328,4	338,4	Consumers of gas from gas supply system ^a in thousands
Miasta	248,4	265,8	270,7	279,3	Urban areas
Wieś	46,3	53,0	57,6	59,1	Rural areas
Zużycie gazu z sieci (w ciągu roku):					Consumption of gas from gas supply system (during the year):
W GWh ^b	161,8	1678,2	1841,0	1899,9	In GWh ^b
miasta	124,2	1239,0	1320,0	1346,9	urban areas
wieś	37,5	439,2	521,0	553,0	rural areas
Na 1 mieszkańca w kWh ^c	75,1	783,0	867,7	899,5	Per capita in kWh ^c
miasta	123,6	1250,4	1337,4	1372,7	urban areas
wieś	32,6	381,2	459,2	489,0	rural areas

a Łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych. b, c W 2010 r. w jednostkach naturalnych: b – hm³, c – m³.

a Including consumers using collective gas-meter. b, c In 2010 in natural units: b – hm³, c – m³.

TABL. 14 (56). **OGRZEWNICTWO**
Stan w dniu 31 grudnia
HOUSE-HEATING
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć ciepła przesyłowa i rozdzielcza w km	737,8	794,1	835,8	834,7	762,2	72,5	Heating transmission and distribution network in km
Kotłownie	561	944	984	1463	1024	439	Boiler rooms
Sprzedaż energii ciepłej (w ciągu roku) w TJ	10122,4	7787,8	7761,2	7371,1	7272,7	98,4	Sale of heating energy (during the year) in TJ

Dział VIII. Edukacja i wychowanie
Chapter VIII. Education

TABL. 1 (57). EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA
EDUCATION BY LEVELS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2018/19	2019/20	SPECIFICATION
WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE ^a		PRE-PRIMARY EDUCATION ^a			
Placówki	1321	1350	1386	1390	Establishments
w tym na wsi	962	947	899	899	of which in rural areas
w tym:					of which:
Przedszkola	414	540	590	600	Nursery schools
w tym specjalne	7	17	21	20	of which special
w tym na wsi	143	203	208	215	of which in rural areas
Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	805	688	962	685	Pre-primary sections in primary schools
SZKOŁY		SCHOOLS			
Szkoły:					Schools:
podstawowe	1055	971	978	965	primary
w tym na wsi	875	779	747	737	of which in rural areas
gimnazja	467	476	134	.	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	24	27	29	32	special job-training
branżowe I stopnia ^b	107	94	88 ^c	89	stage I sectoral vocational ^b
licea ogólnokształcące ^d	209	143	130	138	general secondary ^d
technika ^e	168	144	136	137	technical secondary ^e
artystyczne ogólnokształcące	6	6	6	5	general art
policjalne	171	149	115	95	post-secondary
dla dorosłych	166	105	74	58	for adults
podstawowe	–	–	–	1	primary
gimnazja	4	5	1	.	lower secondary
licea ogólnokształcące ^d	122	100	73	58	general secondary ^d
technika ^e	40	.	.	.	technical secondary ^e
Uczelnie	28 ^k	18	17	16	Higher education institutions
NAUCZYCIELE ^f		TEACHERS ^f			
Szkoły:					Schools:
podstawowe	11314	11330	15016	15744	primary
w tym na wsi	7021	6522	8200	8507	of which in rural areas
gimnazja	6558	5827	1976	.	lower secondary
branżowe I stopnia ^g	1057	915	871 ^e	990	stage I sectoral vocational ^g
licea ogólnokształcące ^d	3713	2675	2442	2932	general secondary ^d
technika ^h	3275	3353	3385	3783	technical secondary ^h
policjalne	654	590	418	258	post-secondary
Uczelnie	6544 ^k	6374	6115	5972	Higher education institutions
DZIECI, UCZNIOWIE I STUDENCI		CHILDREN, PUPILS AND STUDENTS			
Wychowanie przedszkolne ⁱ :					Pre-primary education ⁱ :
dzieci	17204	21132	19602	18220	children
w tym w przedszkolach	8390	13214	10467	9617	of which in nursery schools
Szkoły:					Schools:
podstawowe	127790	135232	162088	162098	primary
w tym na wsi	68680	68990	78251	77545	of which in rural areas
gimnazja	75277	62123	20064	.	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	594	615	622	726	special job-training
branżowe I stopnia ^b	10991	8182	7089 ^c	8707	stage I sectoral vocational ^b
licea ogólnokształcące ^d	49367	33976	20165	39814	general secondary ^d
technika ^e	31520	310505	30782	38522	technical secondary ^e
artystyczne ogólnokształcące	790	681	697	711	general art
policjalne	20769	17407	13743	11445	post-secondary
dla dorosłych	10916	8116	5341	4663	for adults
podstawowe	–	–	–	3	primary
gimnazja	139	199	38	.	lower secondary
licea ogólnokształcące ^d	8698	7917	5303	4663	general secondary ^d
technika ^e	1886	.	.	.	technical secondary ^e
Uczelnie	99658 ^k	77562	68819	68550	Higher education institutions

a Obejmuje przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne. b W latach szkolnych 2010/11 i 2015/16 zasadnicze szkoły zawodowe. c Z oddziałami zasadniczych szkół zawodowych. d W roku szkolnym 2010/11 łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi i liceami profilowanymi. e W roku szkolnym 2010/11 łącznie z technikami uzupełniającymi. f-h łącznie ze szkołami: f – dla dorosłych; g – specjalnymi przysposabiającymi do pracy; h – artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. i W roku szkolnym 2015/16 – w wieku 5 lat. k Bez uczelni resortu obrony narodowej.

a Includes nursery schools, pre-primary sections in primary schools, pre-primary education units and pre-primary centres. b In the 2010/11 and 2015/16 school years, basic vocational schools. c Including basic vocational school sections. d In the 2010/11 school year, including supplementary general secondary and specialised secondary schools. e In the 2010/11 school year, including supplementary technical secondary schools. f-h Including schools: f – for adults; g – special job-training schools; h – general art schools leading to professional certification. i In the 2015/16 school year – 5 years old. k Excluding higher schools of the Ministry of National Defence.

TABL. 1 (57). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)**
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

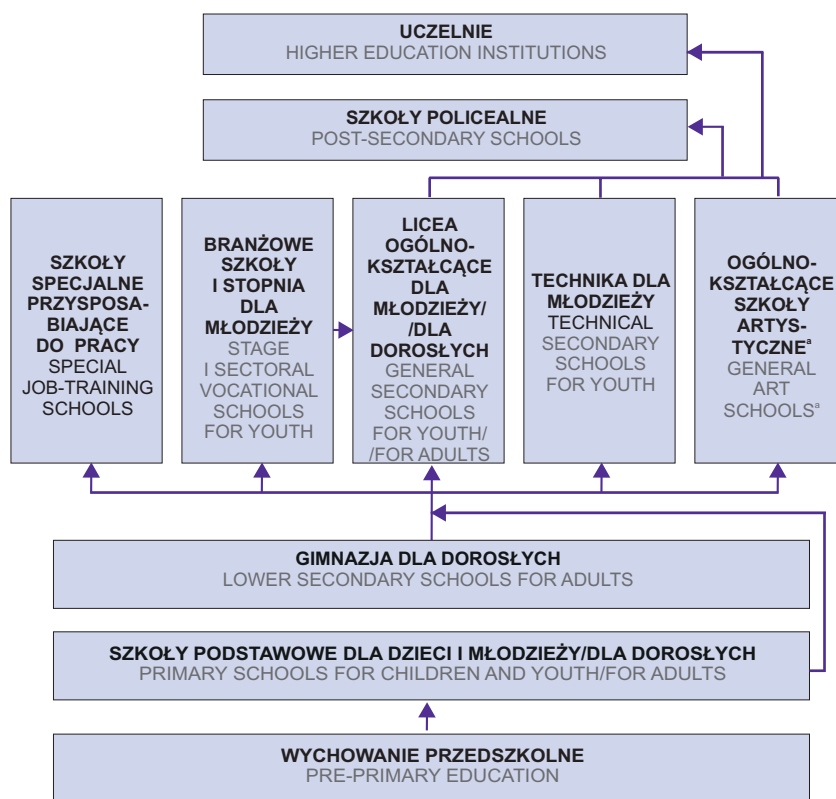
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2018/19	2019/20	SPECIFICATION
	ABSOLWENCI		GRADUATES		
Szkoły:					Schools:
podstawowe	22485	19902	19773	.	primary
gimnazja	25029	20886	.	.	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	120	152	130	.	special job-training
zasadnicze zawodowe	3701	2538	2093	.	basic vocational
licea ogólnokształcące ^d	16805	11377	9146	.	general secondary ^d
technika ^e	7428	6668	6685	.	technical secondary ^e
artystyczne ogólnokształcące	146	118	128	.	general art
policealne	6230	5448	4346	.	post-secondary
dla dorosłych	2627	2457	1535	.	for adults
podstawowe	-	-	-	.	primary
gimnazja	57	44	25	.	lower secondary
licea ogólnokształcące ^d	2235	2413	1510	.	general secondary ^d
technika ^e	298	.	.	.	technical secondary ^e
Uczelnie	28602 ^k	20421	18244	.	Higher education institutions

d W roku szkolnym 2010/11 łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi i liceami profilowanymi. e W roku szkolnym 2010/11 łącznie z technikami uzupełniającymi. k Bez uczelni resortu obrony narodowej.

d In the 2010/11 school year, including supplementary general secondary and specialised secondary schools. e In the 2010/11 school year, including supplementary technical secondary schools. k Excluding higher schools of the Ministry of National Defence.

EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA W ROKU SZKOLNYM 2019/20

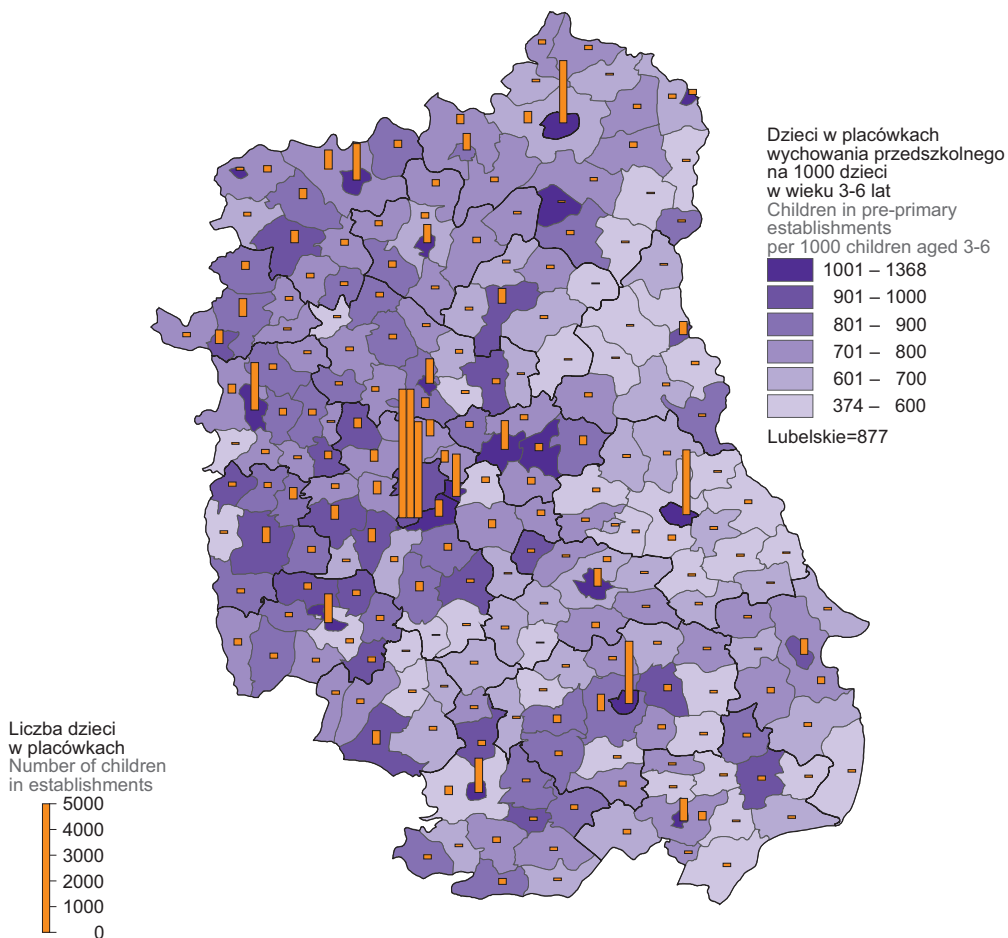
EDUCATION BY LEVELS IN THE 2019/20 SCHOOL YEAR

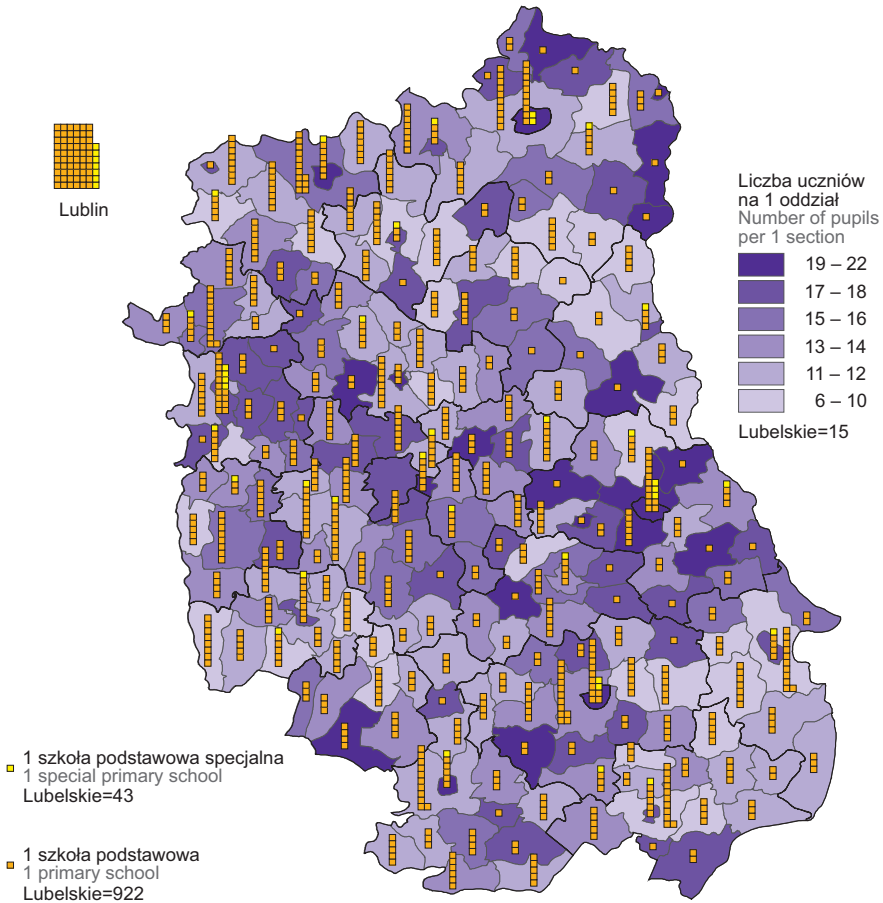
a Dające uprawnienia zawodowe.

a Leading to professional certification.

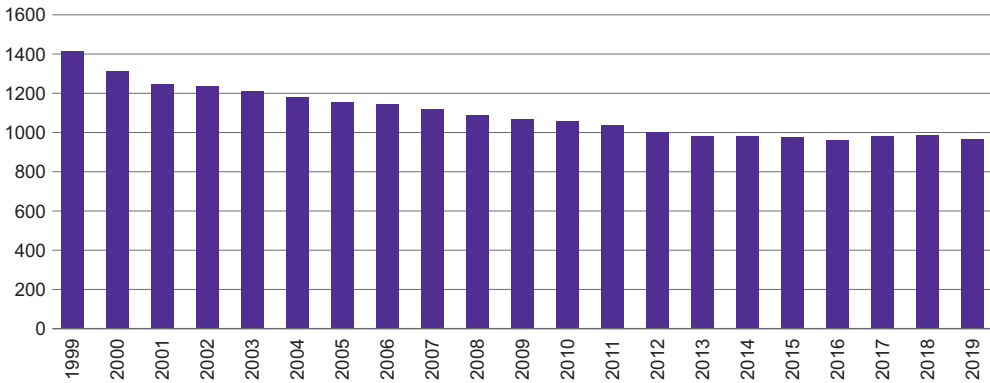
MAPA 1 (21). **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE^a W ROKU SZKOLNYM 2019/20**
 MAP 1 (21). **PRE-PRIMARY EDUCATION^a IN THE 2019/20 SCHOOL YEAR**

MAPA 2 (22). SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W ROKU SZKOLNYM 2019/20
 MAP 2 (22). PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH IN THE 2019/20 SCHOOL YEAR

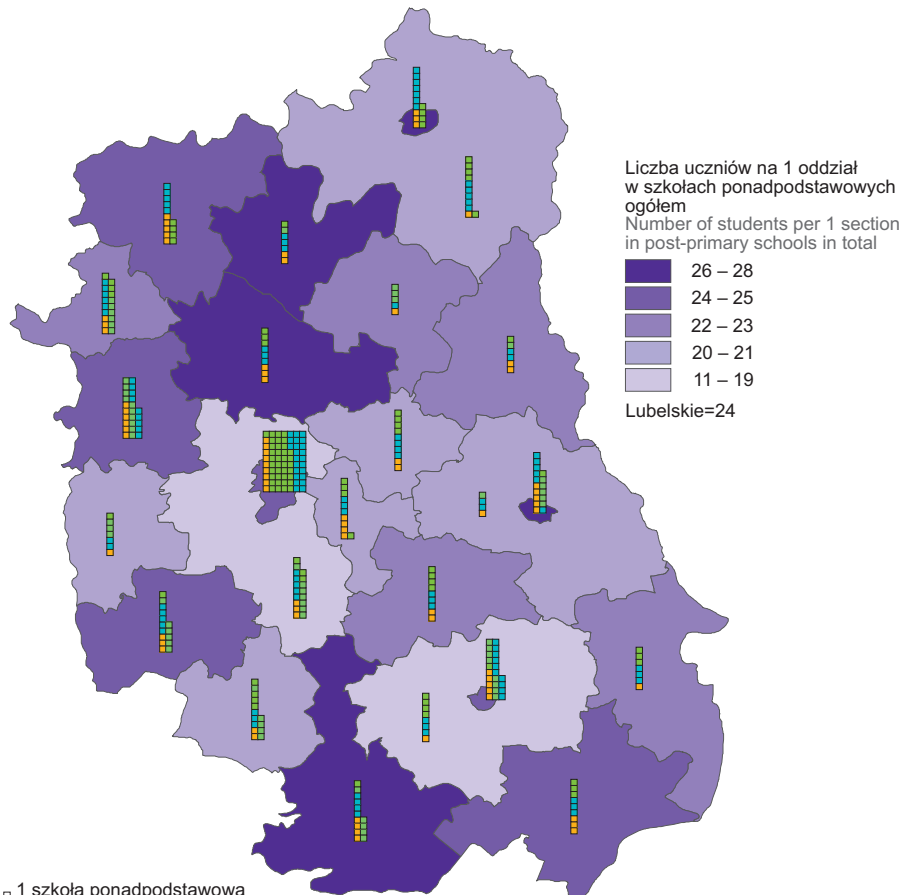

Liczba szkół podstawowych
 Number of primary schools

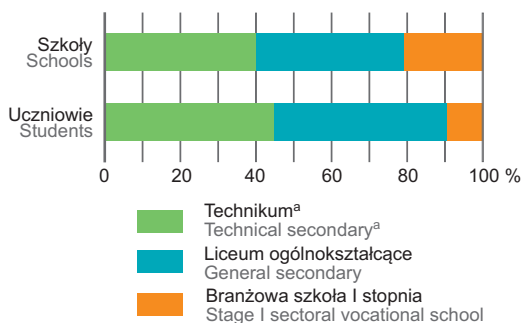
MAPA 3 (23). SZKOŁY PONADPODSTAWOWE DLA MŁODZIEŻY (BEZ SZKÓŁ SPECJALNYCH) W ROKU SZKOLNYM 2019/20

MAP 3 (23). POST-PRIMARY SCHOOLS FOR YOUTH (EXCLUDING SPECIAL SCHOOLS) IN THE 2019/20 SCHOOL YEAR

□ 1 szkoła ponadpodstawowa
1 post-primary school
Lubelskie=347

- Technikum^a
Technical secondary^a
- Liceum ogólnokształcące
General secondary
- Branżowa szkoła I stopnia
Stage I sectoral vocational school

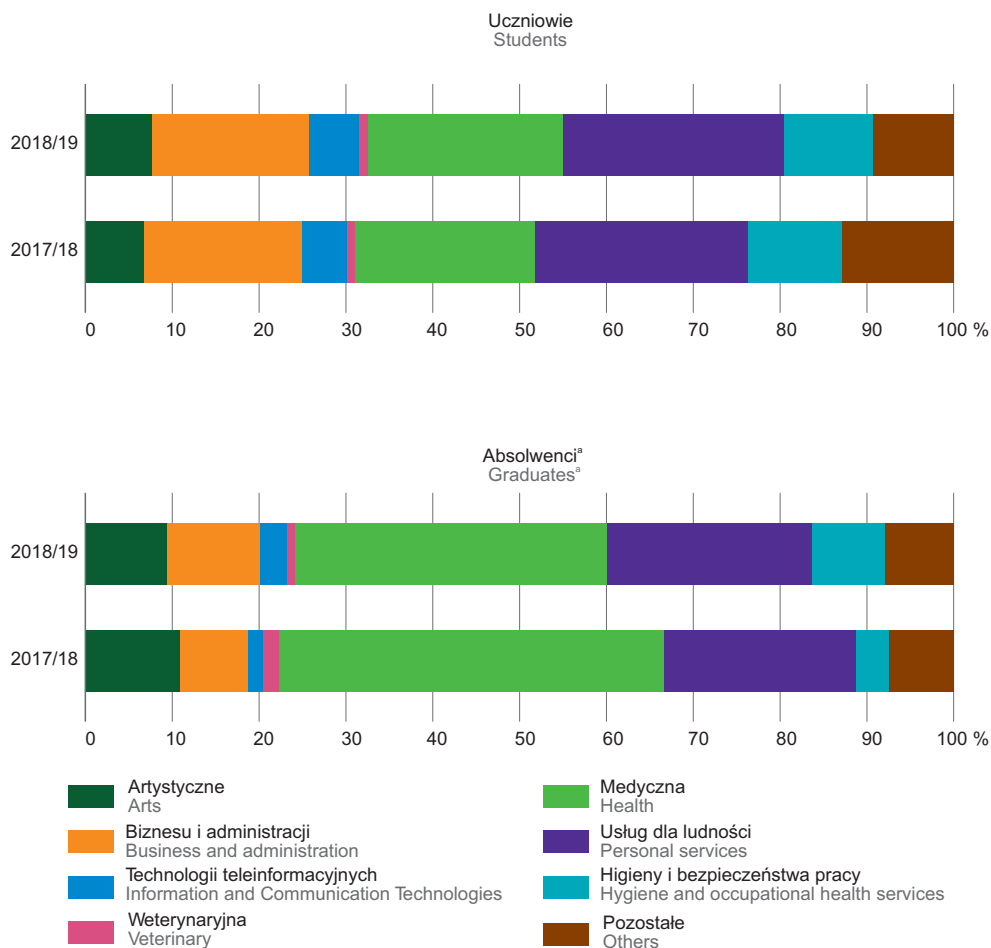

^a Łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.
a Including general art schools leading to professional certification.

TABL. 2 (58). **SZKOŁY POLICEALNE (bez szkół specjalnych)**
 POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools)

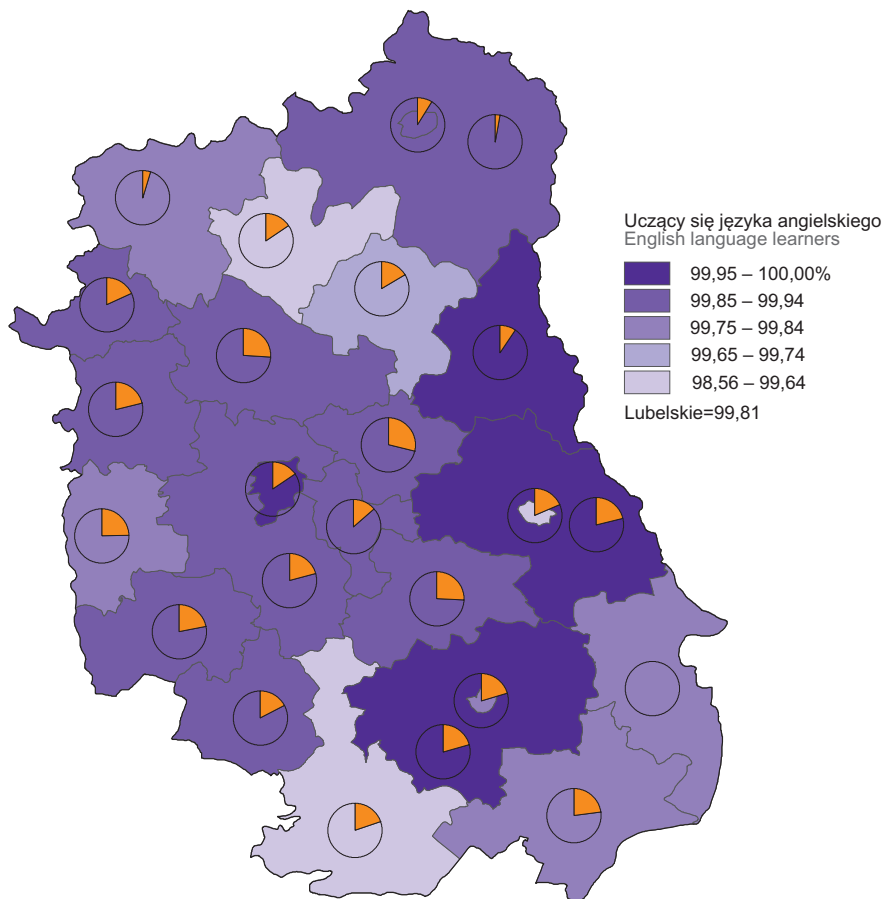
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2018/19	2019/20	SPECIFICATION
Szkoły	171	148	114	94	Schools
Oddziały	838	809	736	610	Sections
Uczniowie	20769	17399	13713	11422	Students
w tym kobiety	13003	12218	9842	8573	of which females
Absolwenci	6230	5448	4333	.	Graduates
w tym kobiety	4268	3999	3428	.	of which females

WYKRES 1 (42). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych)**
WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA
 CHART 1 (42). **STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS**
 (excluding special schools) **BY NARROW FIELDS OF EDUCATION**

^a Dane dotyczą absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.
^a Data concern the graduates who passed examination confirming vocational qualifications.

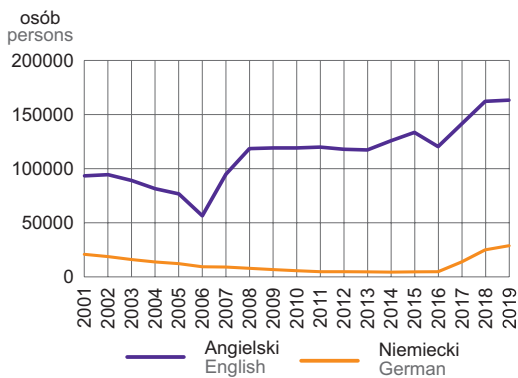
MAPA 4 (24). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W ROKU SZKOLNYM 2019/20**
 MAP 4 (24). **PUPILS AND STUDENTS LEARNING FOREIGN LANGUAGES IN PRIMARY SCHOOLS IN THE 2019/20 SCHOOL YEAR**

Uczący się języka niemieckiego w %
German language learners in %

Lubelskie=17,01

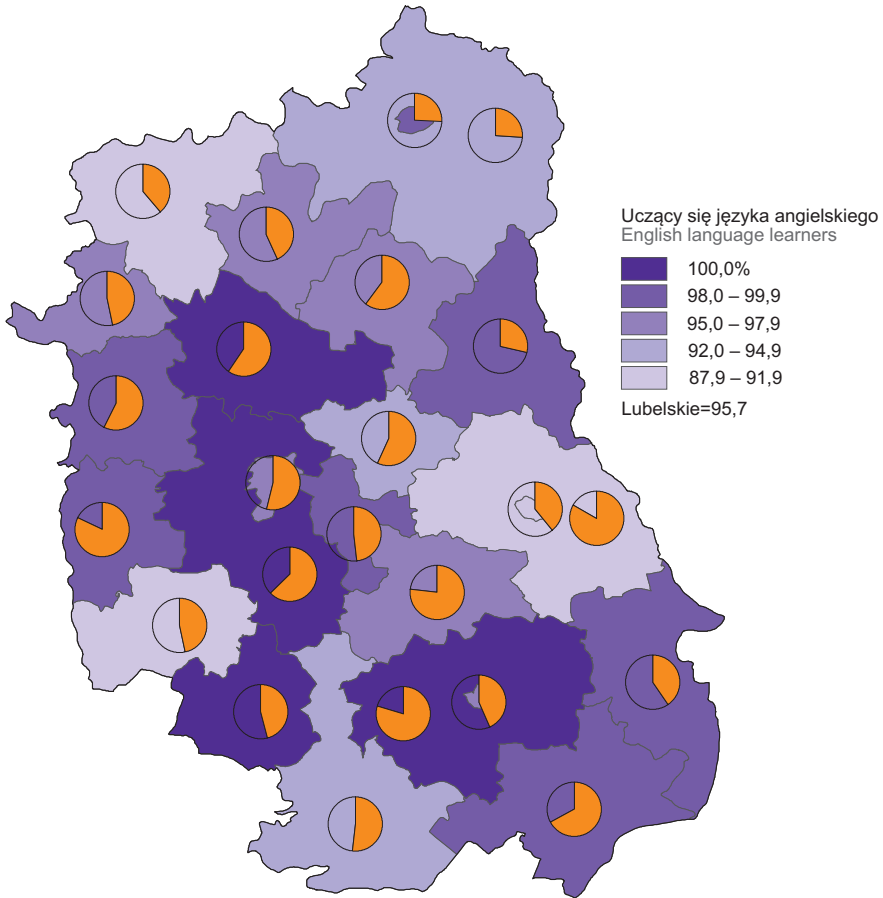
W szkołach podstawowych i gimnazjach dla dzieci i młodzieży
In primary schools and lower secondary schools for children and youth

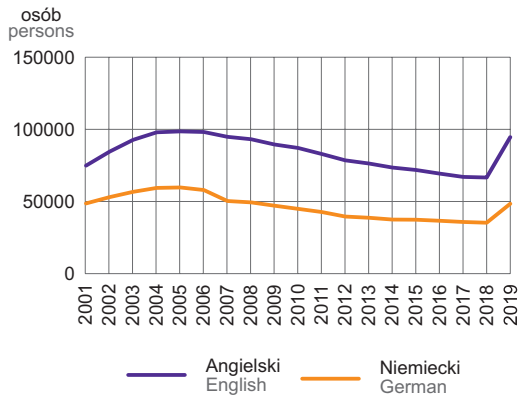
MAPA 5 (25). **UCZĄCY SIĘ JEZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH PONADPODSTAWOWYCH DLA MŁODZIEŻY I SZKOŁACH POLICEALNYCH W ROKU SZKOLNYM 2019/20 (bez szkół specjalnych)**

MAP 5 (25). PUPILS AND STUDENTS LEARNING FOREIGN LANGUAGES IN POST-PRIMARY SCHOOLS FOR YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS IN THE 2019/20 SCHOOL YEAR (excluding special schools)

Uczący się języka niemieckiego w %
German language learners in %

Lubelskie=48,8

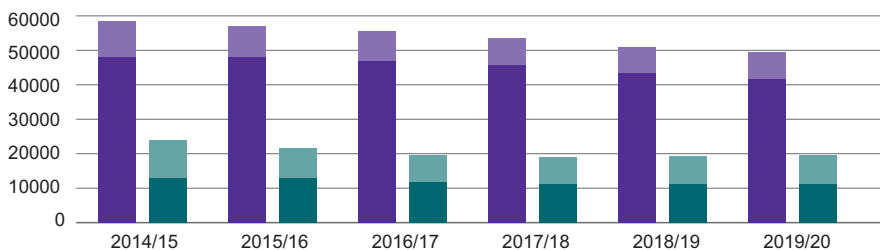
TABL. 3 (59). **UCZELNIE W ROKU AKADEMICKIM 2019/20**
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS IN THE 2019/20 ACADEMIC YEAR

WYSZCZEGÓLNIENIE	Uczelnie Higher education institutions	Nauczyciele akademicy ^a Academic teachers ^a	Studenci / Students			Absolwenci ^b Graduates ^b	SPECIFICATION
			ogółem total	w tym na studiach stacjonarnych of which full-time programmes	w tym cudzoziemcy of which foreigners		
OGÓŁEM	16	5972	68550	52895	3160	18244	TOTAL
nadzorowane przez:							supervised by:
Ministerstwo:							the Ministry of:
Nauki i Szkolnictwa Wyższego	13	3443	51240	36692	1893	14181	Science and Higher Education
Zdrowia	1	1330	7139	5263	1088	1488	Health
Obrony Narodowej	1	230	1525	1387	9	478	National Defence
Kościóły i inne związki wyznaniowe	1	970	8646	8391	170	2097	Churches and other religious associations

a Pełno- i niepełnozatrudnieni w przeliczeniu na pełne etaty, zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej uczelni wykazani zostali w każdym miejscu pracy. b W podziale według uczelni – osoby, które uzyskały dyplom ukończenia studiów w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r.

a Full-time and part-time employed converted into full-time equivalent units, teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces. b In the breakdown by higher education institutions – persons who obtained higher education diplomas between 1 January 2019 and 31 December 2019.

WYKRES 2 (43). **STUDENCI UCZELNI**
CHART 2 (43). **STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS**

Studenci uczelni publicznych:
Students of public higher education institutions:

studia niestacjonarne
part-time programmes
studia stacjonarne
full-time programmes

Studenci uczelni niepublicznych:
Students of non-public higher education institutions:

studia niestacjonarne
part-time programmes
studia stacjonarne
full-time programmes

TABL. 4(60). **SŁUCHACZE STUDIÓW PODYPLOMOWYCH I DOKTORANCI**
NON-DEGREE POSTGRADUATE PROGRAMMES STUDENTS AND DOCTORAL STUDENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE		Słuchacze studiów podyplomowych Non-degree postgraduate programme students		Doktoranci Doctoral students				SPECIFICATION
				na studiach doktoranckich in doctoral programmes		w szkołach doktorskich in doctoral schools		
		ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	
OGÓŁEM	2010/11	8800	6567	2521	1422	.	.	TOTAL
	2015/16	5763	4595	3155	1718	.	.	
	2018/19	8120	6557	2639	1445	.	.	
	2019/20	5192	4041	1995	1106	174	21	

Dział IX. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna Chapter IX. Health care and social welfare

TABL. 1 (61). **OCHRONA ZDROWIA – PODSTAWOWE DANE**

Stan w dniu 31 grudnia
BASIC DATA ON HEALTH CARE
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019	SPECIFICATION
PRACOWNICY MEDYCZNI		MEDICAL PERSONNEL		
Lekarze	5319	5239	5322	Doctors
Lekarze dentyści	882	844	873	Dentists
Pielęgniarki i położne	14271	13757	14007	Nurses and midwives
Fizjoterapeuci	1534	1614	1753	Physiotherapists
Diagnosty laboratoryjni	478	558	629	Laboratory diagnosticians
Farmaceuci	1868	1854	1829	Pharmacists
AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA		OUTPATIENT HEALTH CARE		
Przychodnie	1186	1261	1229	Outpatient departments
miasta	820	901	868	urban areas
wieś	366	360	361	rural areas
Praktyki lekarzy i lekarzy dentyistów ^a	414	352	327	Practices of doctors and dentists ^a
miasta	243	201	186	urban areas
wieś	171	151	141	rural areas
Porady udzielone ^b w ciągu roku w tys.	19122,9	18765,8	18879,8	Consultations provided ^b during the year in thousands
lekarskie ^c	16137,3	16404,9	16623,5	doctors ^c
w tym w opiece zdrowotnej:				of which in health care:
podstawowej	9727,2	10055,3	10266,9	primary
specjalistycznej	6038,0	6003,7	5964,6	specialised
stomatologiczne	2985,6	2360,8	2256,3	stomatological
SZPITALA		HOSPITALS		
Szpitala ogólne	57	45	46	General hospitals
Łóżka	11307	10988	9984	Beds
Leczeni ^d w ciągu roku na:	463,4	454,6	454,6	Inpatients ^d during the year per:
10 tys. ludności	2162	2143	2152	10 thousand population
1 łóżko ^e	41,0	41,2	45,1	bed ^e

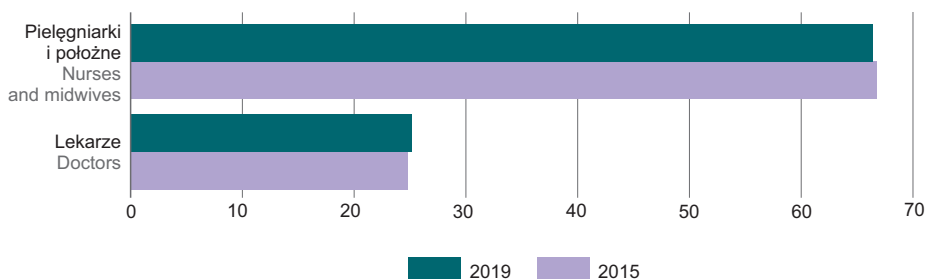
a Dane obejmują praktyki, które podpisały kontrakt z NFZ lub z przychodniami. b Łącznie z poradami opłaconymi w przychodniach przez pacjentów oraz łącznie z poradami udzielonymi w ramach nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej. c Łącznie z poradami z izb przyjęć udzielanymi pacjentom niehospitalizowanym. d Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. e Do obliczenia wskaźnika przyjęto przeciętną miesięczną liczbę łóżek w roku.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

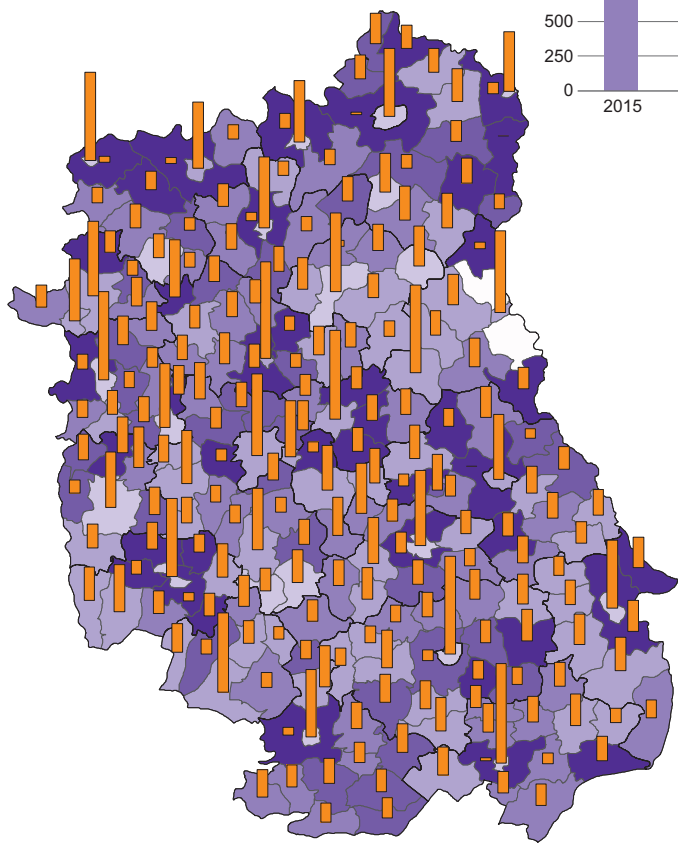
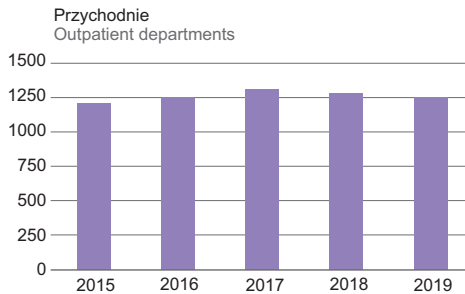
a Data concern practices that have signed contract with the National Health Fund or outpatient departments. b Including consultations paid by patients in outpatient departments as well as including consultations provided as part of night and holiday health care. c Including consultations provided in admission rooms for non-hospitalized patients. d Excluding inter-ward patient transfer. e For calculating of indice the average monthly number of beds in year was used.

S o u r c e: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration as well as Statistics Poland.

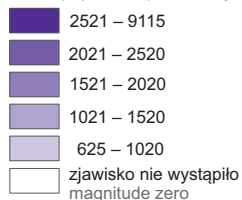
WYKRES 1 (44). **PRACOWNICY MEDYCZNI NA 10 TYS. LUDNOŚCI**
CHART 1 (44). **MEDICAL PERSONNEL PER 10 THOUSAND POPULATION**

MAPA 1 (26). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA W 2019 R.**
 MAP 1 (26). **OUTPATIENT HEALTH CARE IN 2019**

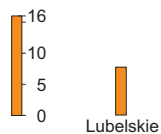

Liczba ludności na 1 podmiot
Number of population per 1 entity

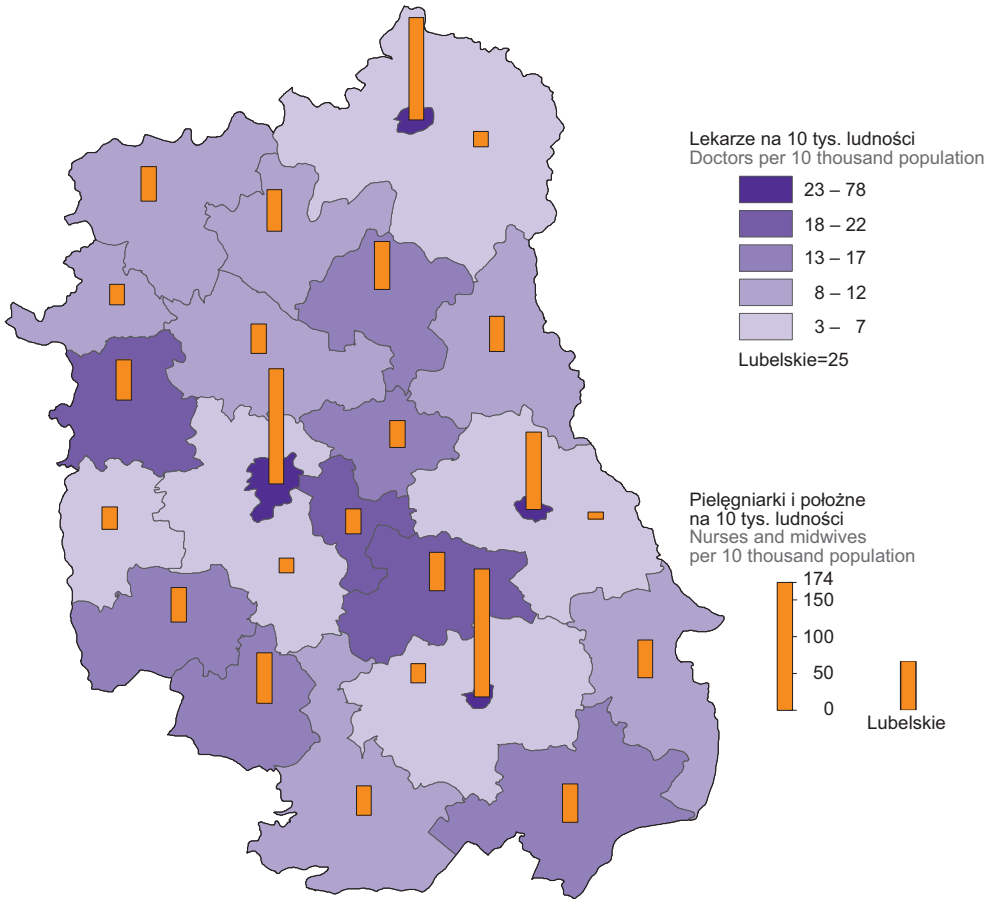

Lubelskie=1355

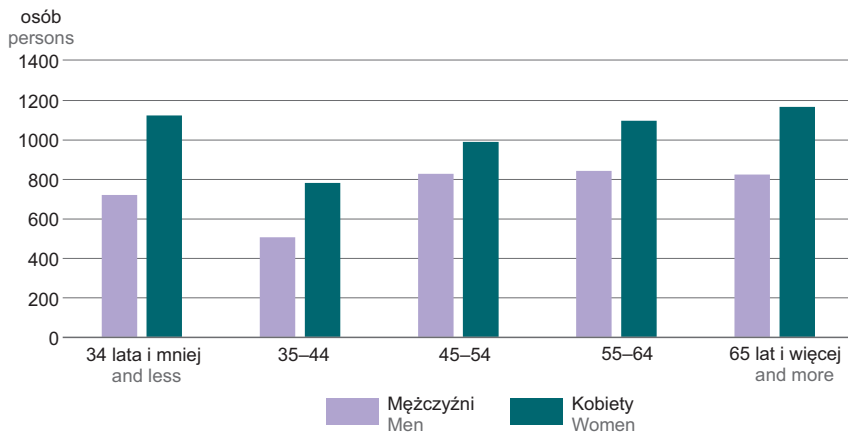
Liczba udzielonych porad lekarskich na 1 mieszkańca
Number of doctors consultations per 1 inhabitant

MAPA 2 (27). **PRACOWNICY MEDYCZNI W 2019 R.**
 MAP 2 (27). **MEDICAL PERSONNEL IN 2019**

Lekarze uprawnieni do wykonywania zawodu medycznego według grup wieku i płci w 2019 r.
 Doctors entitled to practise medical profession by age groups and sex in 2019

TABL. 2 (62). **LEKARZE SPECJALIŚCI**
 Stan w dniu 31 grudnia
 DOCTORS SPECIALISTS
 As of 31 December

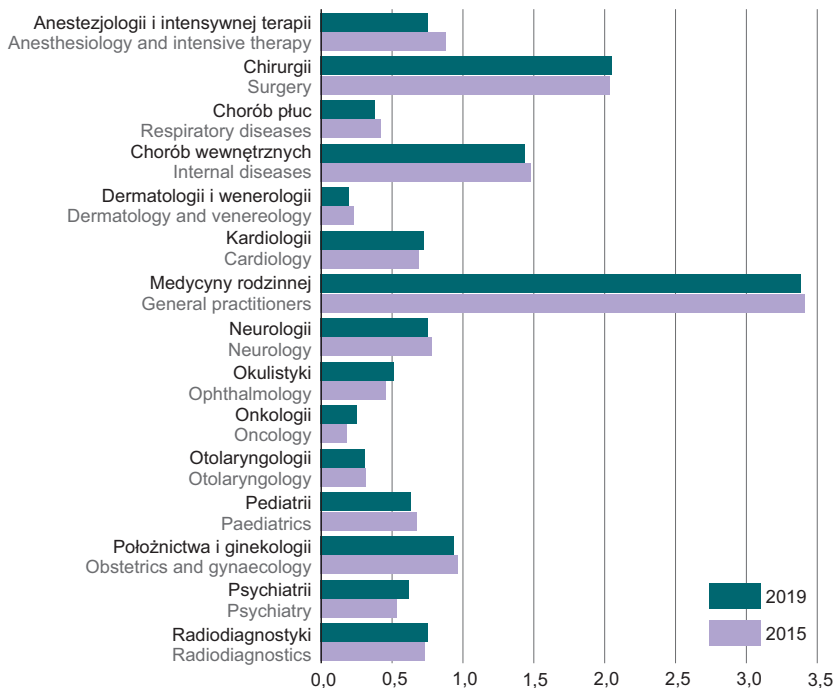
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Lekarze specjaliści	3615	3522	3536	Doctors specialists
w tym w zakresie:				of which in the field of:
Anestezjologii i intensywnej terapii	190	178	161	Anesthesiology and intensive therapy
Chirurgii	439	441	436	Surgery
Chorób płuc	92	72	81	Respiratory diseases
Chorób wewnętrznych	319	297	306	Internal diseases
Dermatologii i wenerologii	52	38	42	Dermatology and venereology
Kardiologii	150	154	155	Cardiology
Medycyny rodzinnej	735	742	718	General practitioners
Neurologii	170	139	160	Neurology
Okulistyki	100	108	110	Ophthalmology
Onkologii	41	47	55	Oncology
Otolaryngologii	70	61	67	Otolaryngology
Pediatrici	146	125	135	Paediatrics
Położnictwa i ginekologii	209	217	199	Obstetrics and gynaecology
Psychiatrii	116	125	132	Psychiatry
Radiodiagnostyki	159	153	161	Radiodiagnostics

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration.

WYKRES 2 (45). **LEKARZE SPECJALIŚCI WEDŁUG WYBRANYCH SPECJALNOŚCI NA 10 TYS. LUDNOŚCI**

CHART 2 (45). **DOCTOR SPECIALISTS BY SELECTED SPECIALISATION PER 10 THOUSAND POPULATION**

TABL. 3 (63). SZPITALE OGÓLNE
GENERAL HOSPITALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Leczeni ^a w tys.	484,9	475,5	502,9	Inpatients ^a in thousands
Przeciętny pobyt chorego w dniach	6,1	6,0	5,4	Average patient stay in days
Łóżka ^b	11307	10988	9984	Beds ^b
w tym na oddziałach:				of which in specified wards:
Chorób wewnętrznych	1684	1535	1412	Internal diseases
Kardiologicznych ^c	541	493	487	Cardiological ^c
Chirurgicznych	2197	2173	1924	Surgical
Pediatrycznych	581	467	380	Paediatric
Ginekologiczno-położniczych	1136	1115	957	Gynaecological-obstetric
Onkologicznych	292	288	278	Oncological
Intensywnej terapii	168	187	188	Intensive therapy
Zakaźnych	244	238	211	Communicable
Gruźlicy i chorób płuc	612	595	538	Tubercular and pulmonary
Dermatologicznych	80	69	62	Dermatological
Neurologicznych	649	660	621	Neurological
Psychiatrycznych	456	452	450	Psychiatric

a Leczeni w trybie stacjonarnym łącznie z ruchem międzyoddziałowym. b Stan w dniu 31 grudnia. c Łącznie z oddziałami intensywnej nadzoru kardiologicznego.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

a Inpatients including inter-ward transfer. b As of 31 December. c Including intensive cardiological care wards.

S o u r c e: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration.

TABL. 4 (64). LECZNICTWO UZDROWISKOWE
HEALTH RESORT TREATMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Sanatoria ^a	5	7	6	6	Sanatoria ^a
łóżka ^a	957	1110	1124	1125	beds ^a
kuracjusze leczenia stacjonarnego w tys.	13,3	22,0	23,8	24,6	inpatients in thousands
Szpitala uzdrowiskowe ^a	2	2	2	2	Health resort hospitals ^a
łóżka ^a	222	224	268	268	beds ^a
kuracjusze leczenia stacjonarnego w tys.	3,9	5,8	4,4	6,4	inpatients in thousands

a Stan w dniu 31 grudnia.

U w a g a. W 2019 r. w zakładach lecznictwa uzdrowiskowego z leczenia w trybie ambulatoryjnym skorzystało łącznie 1569 kuracjuszy.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

a As of 31 December.

N o t e. In 2019 in health resort facilities in outpatient health care system has been treated 1569 of outpatients.

S o u r c e: data of the Ministry of the Interior and Administration as well as Statistics Poland.

TABL. 5 (65). POMOC DORAŻNA I RATOWNICTWO MEDYCZNE
 Stan w dniu 31 grudnia
 FIRST AID AND EMERGENCY MEDICAL SERVICES
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Jednostki systemu Państwowego Ratownictwo Medyczne:					Units of the State Emergency Medical Services:
Zespoły ratownictwa medycznego	88	88	89	93	Emergency rescue teams
podstawowe	48	48	57	64	basic
specjalistyczne	40	40	32	29	specialists
Lotniczy zespół ratownictwa medycznego	1	1	1	1	Medical air rescue team
Szpitalne oddziały ratunkowe	19	15	16	17	Hospital emergency wards
Wyjazdy na miejsca zdarzenia (w ciągu roku):					Calls to the occurrence places (during the year):
w tysiącach	180,8	185,4	192,0	181,8	in thousands
na 1000 ludności	82,9	86,5	90,5	86,1	per 1000 population
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w miejscu zdarzenia (w ciągu roku):					Persons who received health care benefits in the place of occurrence (during the year):
w tysiącach	181,6	188,6	193,0	182,6	in thousands
na 1000 ludności	83,2	88,0	91,0	86,5	per 1000 population

TABL. 6 (66). KRWIODAWSTWO^a
 BLOOD DONATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Regionalne centra ^b	1	1	1	1	Regional centres ^b
Oddziały terenowe ^b	10	10	10	9	Local branches ^b
Krwiodawcy w tys.	27,6	25,5	27,8	28,3	Blood donors in thousands
w tym honorowi	27,5	25,4	27,8	28,3	of which voluntary
Liczba donacji ^c krwi pełnej w tys.	49,9	49,7	55,7	57,6	Number of collected donations ^c of whole blood in thousands
Wyprodukowana liczba jednostek świeżo mrożonego osocza (FFP) ^d w tys.	64,9	63,6	64,6	68,1	Number of prepared units of fresh frozen plasma (FFP) ^d in thousands

a Bez danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. b Stan w dniu 31 grudnia. c Donacja jest to pobranie krwi lub jej składnika do celów klinicznych, diagnostycznych lub produkcyjnych. d Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom.

Ź r ó ł o: dane Narodowego Centrum Krwi.

a Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration. b As of 31 December. c Donation is collection of blood or blood components for clinical, diagnostic or manufacturing purposes. d One unit of freshly frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units.

S o u r c e: data of the National Blood Centre.

TABL. 7 (67). APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUKTY APTECZNE
 Stan w dniu 31 grudnia
 GENERALLY AVAILABLE PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Apteki	793	819	812	753	Pharmacies
w tym prywatne	785	815	810	753	of which private
w tym na wsi	239	244	233	219	of which in rural areas
Punkty apteczne	51	56	54	54	Pharmaceutical outlets
w tym na wsi	51	56	54	54	of which in rural areas
Liczba ludności na:					Population per:
1 aptekę i punkt apteczny	2581	2445	2445	2612	pharmacy and pharmaceutical outlet
w tym na wsi	4019	3839	3950	4135	of which in rural areas
1 aptekę	2747	2613	2608	2800	pharmacy
w tym na wsi	4877	4720	4866	5155	of which in rural areas
Farmaceuci pracujący w aptekach i w punktach aptecznych	1659	1715	1701	1673	Pharmacists employed in pharmacies and pharmaceutical outlets

TABL. 8 (68). **ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA NA 100 TYS. LUDNOŚCI**
INCIDENCE OF SELECTED INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS PER 100 THOUSAND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Gruźlica	29,6	22,7	23,4	20,0	Tuberculosis
Tężec	0,0	–	0,0	–	Tetanus
Ksztusiec	0,1	4,7	1,0	1,7	Whooping cough
Odra	0,3	–	0,8	1,0	Measles
Wirusowe zapalenie wątroby:					Viral hepatitis:
typ A	0,1	0,1	1,5	0,9	type A
typ B	3,2	3,2	2,1	2,4	type B
typ C	5,4	9,9	7,0	8,3	type C
Różyczka	12,7	3,5	–	0,2	Rubella
AIDS ^a	0,3	0,1	0,0	0,1	AIDS ^a
Salmonellozy	23,3	25,0	28,7	39,3	Other salmonella infections
Czerwonka bakteryjna	0,1	–	–	0,0	Shigellosis
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	2,5	0,3	0,6	1,0	Other bacterial foodborne intoxications
Biegunki u dzieci w wieku do lat 2 ^b	488,6	524,7	656,3	922,9	Acute diarrhoea in children up to the age of 2 ^b
Szkarlatyna (płonica)	24,8	35,3	28,5	46,5	Scarlet (fever)
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	1,7	1,5	1,5	1,0	Bacterial meningitis and/or encephalitis
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	2,1	0,7	1,9	1,5	Viral meningitis
Wirusowe zapalenie mózgu	0,5	0,4	0,6	0,9	Viral encephalitis
Świnka (zapalenie przyusznicy nagminne)	6,4	6,3	2,9	3,4	Mumps
Grypa ^c	415,4	3676,1	6502,1	8020,0	Influenza ^c
Szczepieni przeciw wścieklicznie	12,0	18,7	16,0	18,1	Rabies vaccinantions

a Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby. b Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2. c Łącznie z podejrzeniami zachorowań.

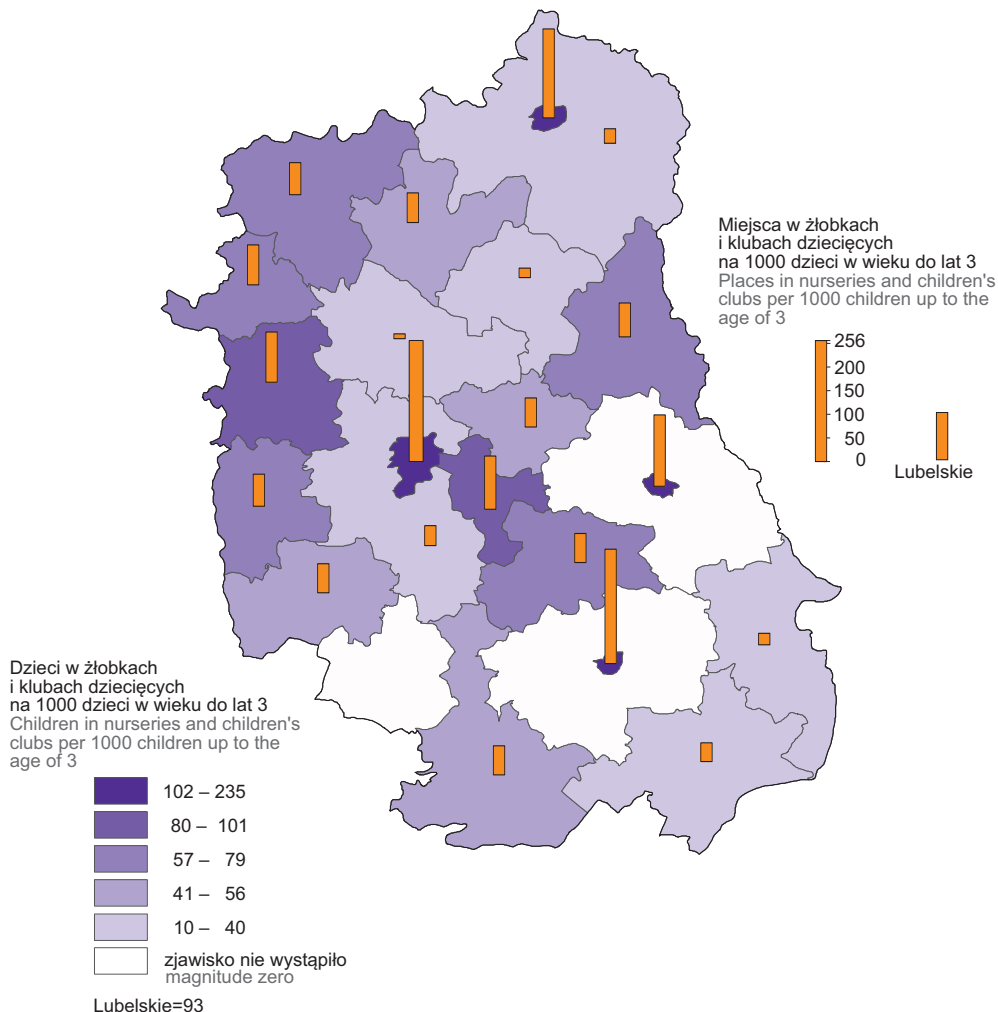
Ź r ó d ł o: dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – PZH (na podstawie rejestru chorób zakaźnych prowadzonego przez stacje sanitarno-epidemiologiczne) oraz Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc.

a Preliminary data because of specific features of the disease. b Ratio calculated per 10 thousand children up to the age of 2. c Including influenza-like illness.

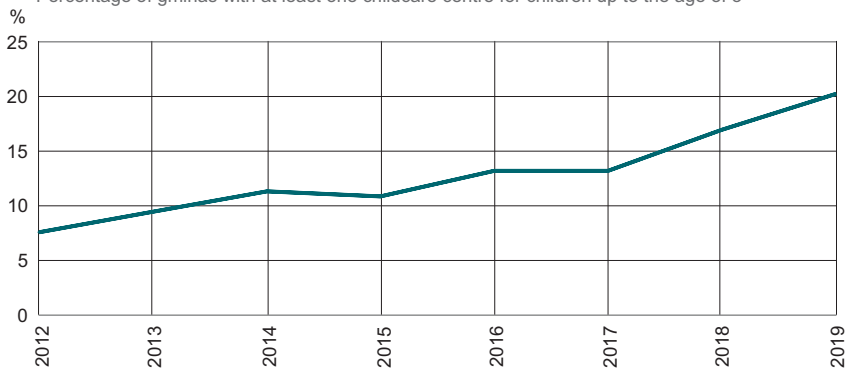
S o u r c e: data of the National Institute of Public Health – National Institute of Hygiene (on the ground of register of infectious diseases kept by sanitary and epidemiological stations) and the Tuberculosis and Lung Diseases Institute.

MAPA 3 (28).
MAP 3 (28).

ŻŁOBKI I KLUBY DZIECIĘCE W 2019 R.
NURSERIES AND CHILDREN'S CLUBS IN 2019

Odsetek gmin, w których znajduje się przynajmniej jedna placówka opieki nad dziećmi do lat 3
Percentage of gminas with at least one childcare centre for children up to the age of 3

TABL. 9 (69). ŻŁOBKI I KLUBY DZIECIĘCE^{ab}
Stan w dniu 31 grudnia
NURSERIES AND CHILDREN'S CLUBS^{ab}
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Żłobki	14	52	116	140	Nurseries
w tym publiczne	14	22	33	38	of which public
Oddziały żłobkowe	7	7	2	2	Nursery wards
Kluby dziecięce	.	15	18	22	Children's clubs
w tym publiczne	.	–	1	2	of which public
Miejsca:	1285	2819	5031	5907	Places:
w żłobkach	1086	2413	4639	5471	in nurseries
w klubach dziecięcych	.	228	337	380	in children's clubs
Dzieci przebywające (w ciągu roku):	2038	3801	6610	8544	Children staying (during the year):
w żłobkach	1729	3335	6194	7978	in nurseries
w klubach dziecięcych	.	255	323	461	in children's clubs
Dzieci przebywające w żłobkach i klubach dziecięcych:					Children staying in nurseries and children's clubs:
na 1000 dzieci w wieku do lat 3	18,3	45,3	77,2	92,7	per 1000 children up to the age of 3
na 100 miejsc	98,4	93,3	91,8	93,0	per 100 places

a Miejsca i dzieci w żłobkach łącznie z oddziałami żłobkowymi. b Ponadto opiekę nad dziećmi sprawowało 5 dziennych opiekunów opiekujących się 37 dziećmi i 118 niań zarejestrowanych w ZUS.

a Places and children staying in nurseries including nursery wards. b Moreover, childcare for 5 children was provided by 37 day carers and 118 nannies registered in the Social Insurance Institution.

TABL. 10 (70). RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA^a
Stan w dniu 31 grudnia
FAMILY FOSTER CARE^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	1686	1768	1691	1695	Foster families
Spokrewnione	1420	1188	1120	1123	Related
dzieci ^b	1912	1573	1478	1495	children ^b
Niezawodowe	215	499	479	481	Non-professional
dzieci ^b	320	656	648	640	children ^b
Zawodowe ^c	51	81	92	91	Professional ^c
dzieci ^b	208	250	271	303	children ^b
Rodzinne domy dziecka	.	11	16	21	Foster homes
dzieci ^d	.	76	121	147	children ^d

a Niektóre dane nie są w pełni porównywalne z danymi za 2010 r. z powodu zmiany przepisów prawnych. b Do 2011 r. – w wieku do 18 lat, od 2012 r. – w wieku do 25 lat. c Do 2011 r. rodziny zastępcze zawodowe niespokrewnione z dzieckiem. d W wieku do 25 lat.

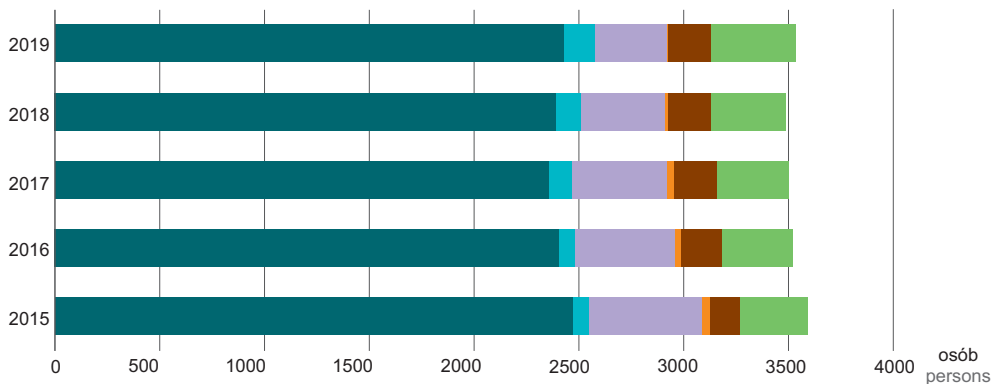
a Some data are not fully comparable with data for 2010 due to changes of the provisions of the law. b Until 2011 – up to the age of 18, since 2012 – up to the age of 25. c Until 2011 professional, not related to the child foster families. d Up to the age of 25.

TABL. 11 (71). **INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA**
 Stan w dniu 31 grudnia
 INSTITUTIONAL FOSTER CARE
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	placówki centres				wychowankowie residents				
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	37	58	81	79	1083	1048	978	959	Care and education centres
interwencyjne	2	2	2	1	17	37	14	5	intervention
rodzinne	9	11	37	36	192	146	210	207	family
socializacyjne	14	26	23	20	425	541	399	344	socialisation
inne ^a	12	19	19	22	449	324	355	403	others ^a

a Łączące zadania placówek interwencyjnych, socializacyjnych i specjalistyczno-terapeutycznych; w 2010 r. – placówki wielofunkcyjne.
 a Combining tasks of the intervention, socialisation and specialist therapy centres; in 2010 – multifunctional centres.

WYKRES 3 (46). **DZIECI (WYCHOWANKOWIE) W WYBRANYCH FORMACH PIECZY ZASTĘPCZEJ**
 Stan w dniu 31 grudnia
 CHART 3 (46). **CHILDREN (RESIDENTS) IN SELECTED FORMS OF FOSTER CARE**
 As of 31 December

W pieczy rodzinnej
 In family care

- w rodzinach zastępczych
in foster families
- w rodzinnych domach dziecka
in foster homes

W pieczy instytucjonalnej
 In institutional care

- w placówkach opiekuńczo-wychowawczych:
 in care and education centres:
- socializacyjnych
socialisation
  - interwencyjnych
intervention
  - rodzinnych
family
  - innych
others

TABL. 12 (72). POMOC SPOŁECZNA STACJONARNA^a
 Stan w dniu 31 grudnia
STATIONARY SOCIAL WELFARE^a
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)	69	73	79	83	Homes and facilities (excluding branches)
Miejsca (łącznie z filiami):					Places (including branches):
ogółem	5554	5595	5717	5729	total
na 10 tys. ludności	25,5	26,1	27,0	27,2	per 10 thousand population
Mieszkańcy (łącznie z filiami):					Residents (including branches):
ogółem	5339	5191	5401	5383	total
na 10 tys. ludności	24,5	24,3	25,5	25,5	per 10 thousand population
Osoby oczekujące na umieszczenie	340	240	333	350	Persons awaiting a place

a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy.
 a Including community self-help homes.

TABL. 13 (73). ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ
SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający ^a Beneficiaries ^a	Udzielone świadczenia w tys. zł Benefits granted in thousand PLN	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M			T O T A L
2010	155863	190150,7	
2015	136524	184151,7	
2018	97746	170615,9	
2019	89172	175388,3	
Pomoc pieniężna	52220	111810,5	Monetary assistance
w tym:			of which:
Zasiłek stały	9871	52959,2	Permanent benefit
Zasiłek okresowy	15926	32392,5	Temporary benefit
Zasiłek celowy	26305	26041,3	Appropriated benefit
Pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki	71	249,7	Assistance to reach self-dependence and to continue education
Pomoc niepieniężna	36952	63577,8	Non-monetary assistance
w tym:			of which:
Schronienie	466	1917,8	Shelter
Posiłek	29516	15494,1	Meal
Ubranie	4	1,6	Clothing
Sprawienie pogrzebu	165 ^b	443,3	Burial
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	6711	45625,2	Attendance services and specialized attendance services
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, zatrudnienia i na zagospodarowanie	77	92,7	Assistance in gaining adequate housing conditions, gaining employment and for running one's own household

a Osoby, którym przyznano świadczenie decyzją; w podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie. b Podano liczbę świadczeń, która w tym przypadku oznacza liczbę zmarłych.

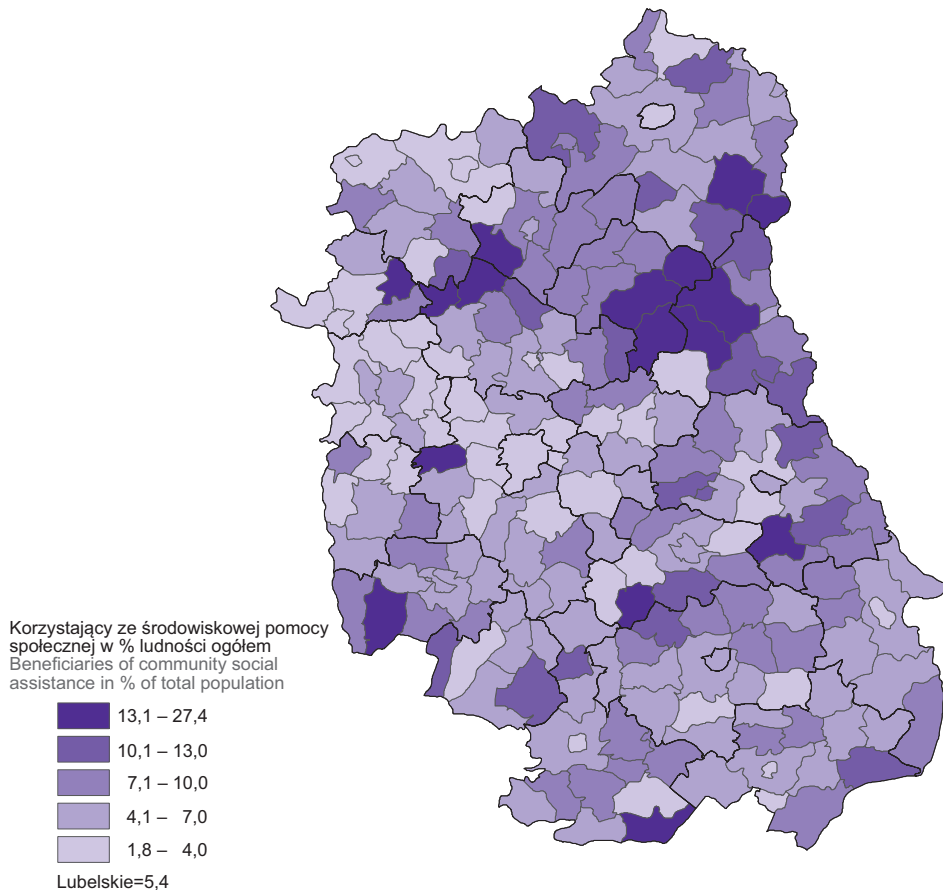
Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a Persons awarded the benefit by the decision; under the item benefits, recipients may be shown several times. b The number of benefits is provided, which in this case means the number of deceased.

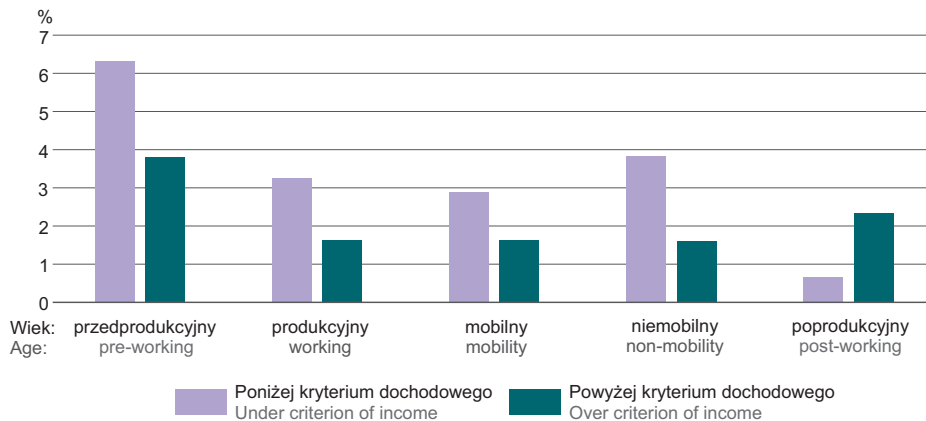
S o u r c e: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

MAPA 4 (29).
MAP 4 (29).

BENEFICJENCI ŚRODOWISKOWEJ POMOCY SPOŁECZNEJ W 2019 R.
BENEFICIARIES OF COMMUNITY SOCIAL ASSISTANCE IN 2019

Odsetek osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej według kryterium dochodowego w 2019 r.
Share of beneficiaries of community social assistance by criterion of income in 2019

Dział X. Kultura. Turystyka. Sport Chapter X. Culture. Tourism. Sport

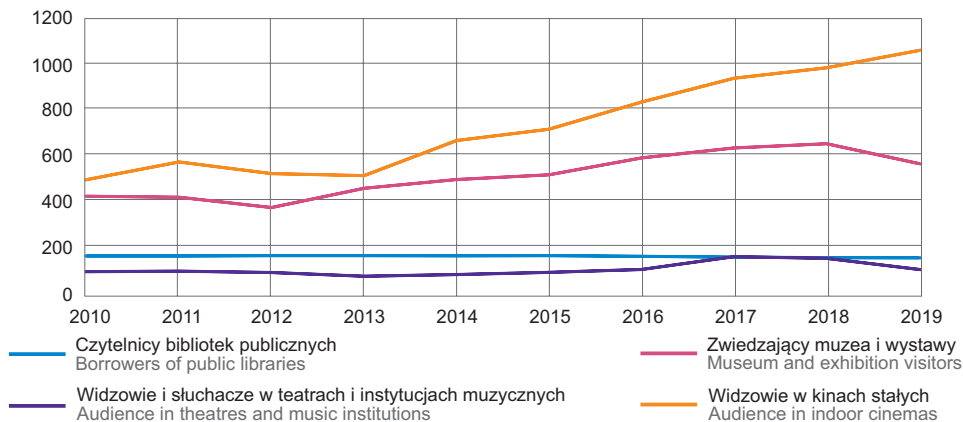
Kultura Culture

TABL. 1 (74). **DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA — TYTUŁY**
PUBLISHING ACTIVITIES — TITLES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	liczba tytułów number of titles				
Książki i broszury	1129	1359	1220	1261	Books and brochures
Wydawnictwa naukowe	670	614	628	644	Scientific publications
Podręczniki dla szkół wyższych	41	23	33	32	University textbooks
Wydawnictwa zawodowe	28	43	39	48	Professional publications
Podręczniki szkolne	–	27	3	20	School textbooks
Wydawnictwa popularne	164	447	365	339	Popular science
Literatura piękna	226	192	130	142	Belles-lettres
w tym dla dzieci i młodzieży	25	13	22	36	of which for children and youth
Gazety i czasopisma	284	302	328	287	Newspapers and magazines

Źródło: dane Biblioteki Narodowej.
Source: data of the National Library.

WYKRES 1 (47). **KORZYSTAJĄCY Z INSTYTUCJI KULTURY NA 1000 LUDNOŚCI**
CHART 1 (47). **PERSONS USING CULTURAL INSTITUTIONS PER 1000 POPULATION**

TABL. 2 (75). **BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)**
PUBLIC LIBRARIES (with branches)

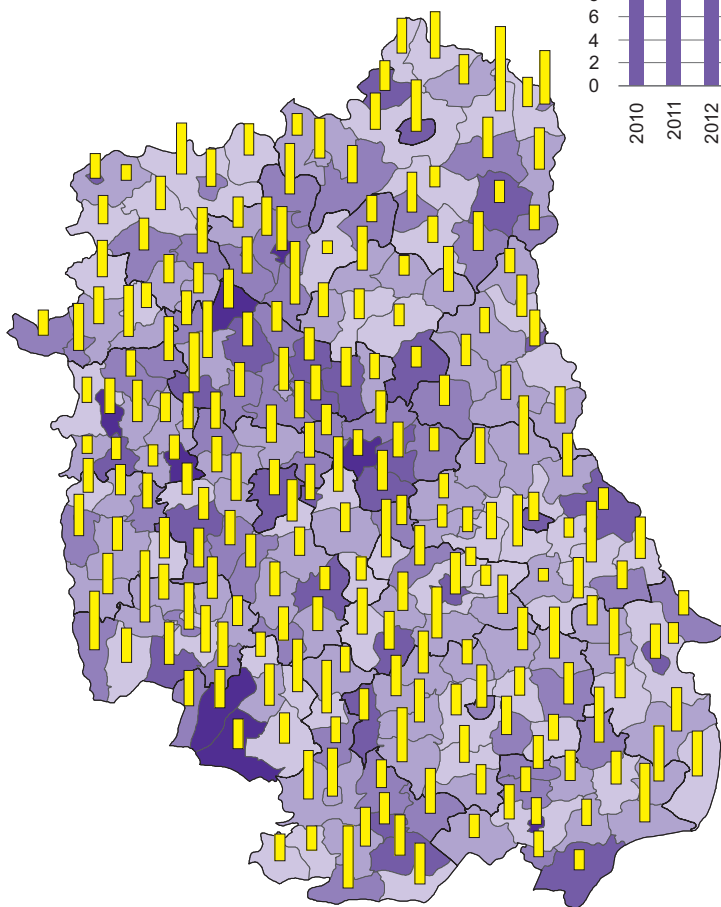
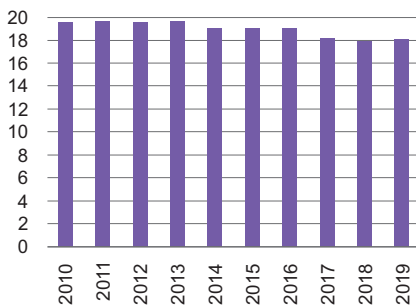
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Biblioteki (stan w dniu 31 grudnia)	597	583	578	574	Libraries (as of 31 December)
w tym na wsi	461	440	428	425	of which in rural areas
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 grudnia)	163	174	149	153	Library service points (as of 31 December)
w tym na wsi	137	127	106	109	of which in rural areas
Księgozbiór (stan w dniu 31 grudnia)					Collection (as of 31 December)
w tys. wol.	6321,7	6240,4	6365,9	6388,0	in thousand volumes
w tym na wsi	3448,2	3198,0	3188,1	3188,3	of which in rural areas
Czytelnicy ^a w tys.	381,6	379,0	355,6	353,6	Borrowers ^a in thousand
w tym na wsi	153,4	146,1	135,2	133,5	of which in rural areas
Wypożyczenia ^{ab} :					Loans ^{ab} :
w tys. wol.	7482,9	7227,5	6410,3	6390,6	in thousand volumes
w tym na wsi	3107,0	2799,8	2353,0	2348,8	of which in rural areas
na 1 czytelnika w wol.	19,6	19,1	18,0	18,1	per borrower in volumes
w tym na wsi	20,3	19,2	17,4	17,6	of which in rural areas

a Łącznie z punktami bibliotecznymi, dane za lata 2015–2019 przyporządkowano w podziale na miasta i wieś według siedziby jednostki macierzystej. b W 2010 r. bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

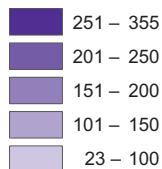
a Including library service points, data for 2015–2019 were assigned with division into urban areas and rural areas according to the location of the main unit. b In 2010 excluding interlibrary loans.

MAPA 1 (30). **BIBLIOTEKI PUBLICZNE W 2019 R.**
 MAP 1 (30). **PUBLIC LIBRARIES IN 2019**

Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach
 Loans per borrower in volumes

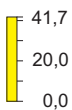

Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności
 Borrowers of public libraries per 1000 population

Lubelskie=167

Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach
 Loans per borrower in volumes

Lubelskie=18,1

TABL. 3. (76). **MUZEJA**
MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Muzea i oddziały muzealne ^a	45	53	52	51	Museums with branches ^a
Muzealia ^a w tys. szt	419,5	433,2	459,8	345,0	Museum exhibits ^a in thousand pcs
Wystawy czasowe:	202	229	266	257	Temporary exhibitions:
własne ^b	137	160	184	191	own ^b
obce ^c	65	69	44	27	exterior ^c
współorganizowane	.	–	38	39	co-organized
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	948,0	1131,9	1405,6	1217,9	Museum and exhibition visitors in thousand
w tym młodzież szkolna ^d	316,1	306,1	354,3	252,3	of which primary and secondary school students ^d

a Stan w dniu 31 grudnia. b W kraju. c Krajowe i z zagranicy. d Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.
a As of 31 December. b In Poland. c Domestic and foreign. d Visiting museums in organized groups.

TABL. 4. (77). **TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE, PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE**
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Institucje ^a Institutions ^a	Miejsca na widowni w stałej sali ^a Seats in fixed halls ^a	Przedstawienia i koncerty ^b Performances and concerts ^b	Widzowie i słuchacze ^b w tys. Audience ^b in thousand	SPECIFICATION	
Teatry i instytucje muzyczne	2010	6	1734	940	234,1	Theatres and music institutions
	2015	9	2011	1127	224,1	
	2018	9	1855	1244	349,5	
	2019	8	1938	1073	247,1	
Teatry						Theatres
dramatyczne		4	716	358	67,5	dramatic
lalkowe		1	180	277	30,7	puppet
Teatry muzyczne		1	318	155	46,8	Music theatres
Filharmonie		1	554	161	72,0	Philharmonic halls
Orkiestry symfoniczne i kameralne, chóry		1	170	104	23,0	Symphonic and chamber orchestras, choirs
Zespoły pieśni i tańca		–	–	18	7,1	Song and dance ensembles
Przedsiębiorstwa estradowe	2010	–	.	14	4,4	Entertainment enterprises
	2015	1	.	89	21,0	
	2018	1	60	89	15,7	
	2019	2	225	172	42,0	

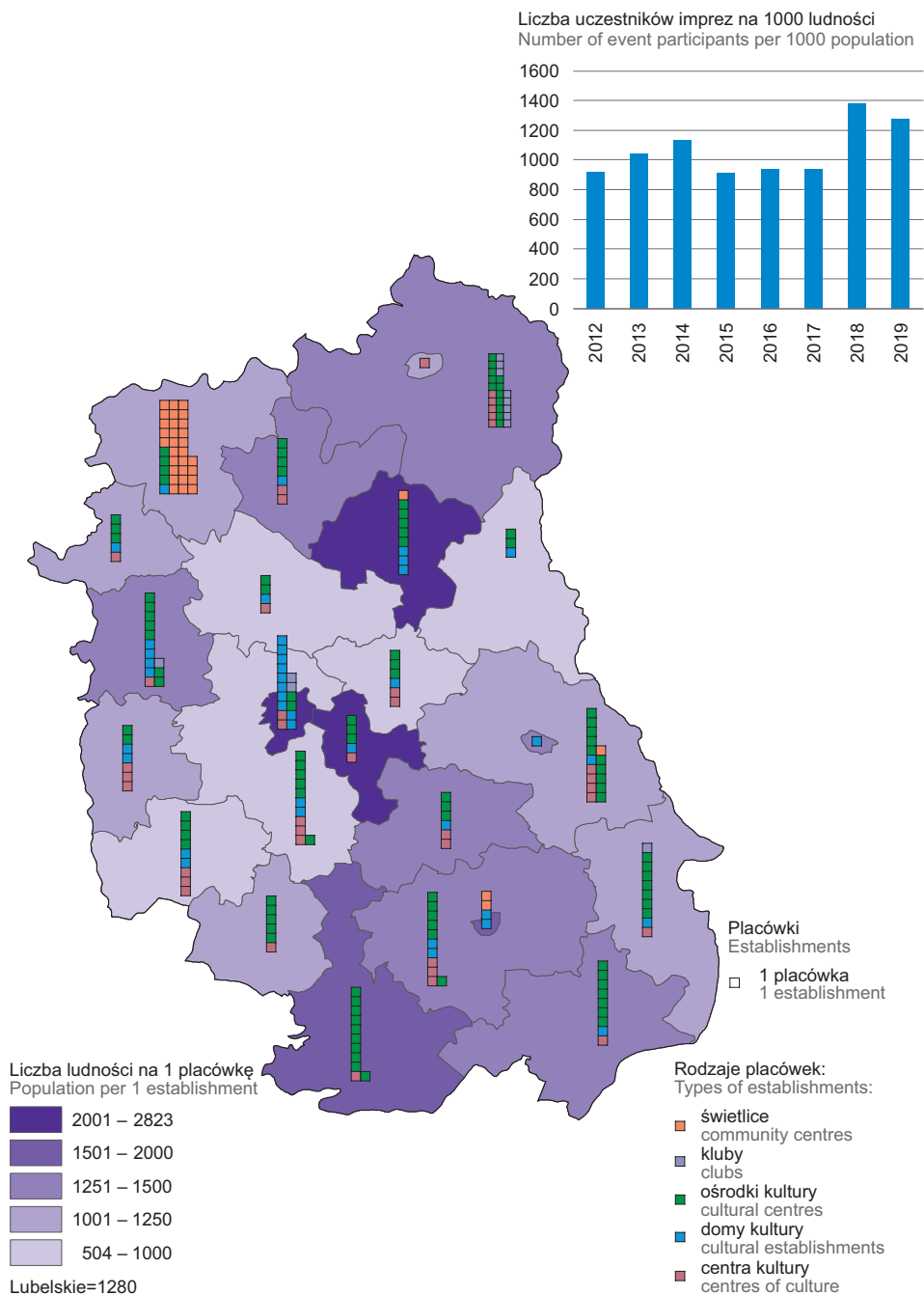
a Stan w dniu 31 grudnia. b Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.
a As of 31 December. b Data concern activity performed in voivodship area, including outdoor events.

TABL. 5 (78). **KINA STAŁE**
INDOOR CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Kina (stan w dniu 31 grudnia)	29	30	31 ^a	33 ^a	Cinemas (as of 31 December)
w tym multiplexy	1	3	3	3	of which multiplexes
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 grudnia)	9,8	11,5	11,4	11,6	Seats (as of 31 December)
w tym multiplexy	1,5	4,4	4,4	4,4	of which multiplexes
Seanse	26,4	62,3	76,8	76,5	Screenings
w tym multiplexy	16,3	33,5	44,7	43,5	of which multiplexes
na 1 kino	910	2077	2477	2319	per cinema
Widzowie	1105,5	1555,6	2107,5	2255,0	Audience
w tym multiplexy	752,3	794,0	1062,8	1083,2	of which multiplexes
na 1 kino	38119	51855	67985	68334	per cinema
na 1 seans	42	25	27	29	per screening

a W tym 2 miniplexy.
a Of which 2 miniplexes.

MAPA 2 (31). **PLACÓWKI KULTURY W 2019 R.**
 MAP 2 (31). **CULTURE CENTRES IN 2019**

Turystyka Tourism

TABL. 6 (79). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI^a**
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31 lipca)	322	369	472	478	Establishments (as of 31 July)
w tym całoroczne	199	240	313	318	of which open all year
Obiekty hotelowe	117	149	191	192	Hotels and similar establishments
hotele	49	89	121	127	hotels
motele	9	4	4	4	motels
pensjonaty	11	15	15	14	boarding houses
inne obiekty hotelowe	48	41	51	47	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	205	220	281	286	Other establishments
schroniska ^b	38	35	34	35	shelters ^b
kempingi	4	2	5	5	camping sites
pola biwakowe	7	1	1	1	tent camp sites
ośrodki wczasowe	56	32	33	36	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	28	23	25	25	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych	16	15	21	21	complexes of tourist cottages
hostele	–	3	7	9	hostels
pokoje gościnne	.	41	81	86	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	.	30	35	30	agrotourism lodgings
inne obiekty	56	38	39	38	miscellaneous establishments
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 lipca)	20307	21848	26580	27953	Bed places (as of 31 July)
w tym całoroczne	12140	14710	18528	19331	of which open all year
Obiekty hotelowe	6940	8634	11460	12181	Hotels and similar establishments
hotele	3667	5875	8615	9450	hotels
motele	379	128	147	167	motels
pensjonaty	456	634	588	572	boarding houses
inne obiekty hotelowe	2438	1997	2110	1992	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	13367	13214	15120	15772	Other facilities
schroniska ^b	1493	1732	1943	1983	shelters ^b
kempingi	355	310	495	495	camping sites
pola biwakowe	580	50	50	50	tent camp sites
ośrodki wczasowe	3691	2852	2536	3360	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	1605	1674	1910	1640	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c	1005	728	1006	976	complexes of tourist cottages ^c
hostele	–	70	261	364	hostels
pokoje gościnne	.	834	1684	1790	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	.	446	525	457	agrotourism lodgings
inne obiekty	4638	4518	4710	4657	miscellaneous establishments
Korzystający z noclegów	665609	794409	1079253	1146123	Tourists accommodated
w tym turyści zagraniczni	89940	112055	126390	129875	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe	450397	586432	827384	902088	Hotels and similar establishments
hotele	306628	466582	702728	778628	hotels
motele	16696	5363	4302	4774	motels
pensjonaty	16364	28670	31130	31706	boarding houses
inne obiekty hotelowe	110709	85817	89224	86980	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	215212	207977	251869	244035	Other establishments
schroniska ^b	24558	18581	15522	16187	shelters ^b
kempingi	5466	3156	6390	6597	camping sites
pola biwakowe	2018				tent camp sites
ośrodki wczasowe	29288	28906	31244	30048	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	49026	47740	49256	42152	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c	15863	10881	19047	16034	complexes of tourist cottages ^c
hostele	–	420	10523	13434	hostels
pokoje gościnne	.	23583	36638	41009	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	.	3787	4217	4189	agrotourism lodgings
inne obiekty	88993	70923	79032	74385	miscellaneous establishments

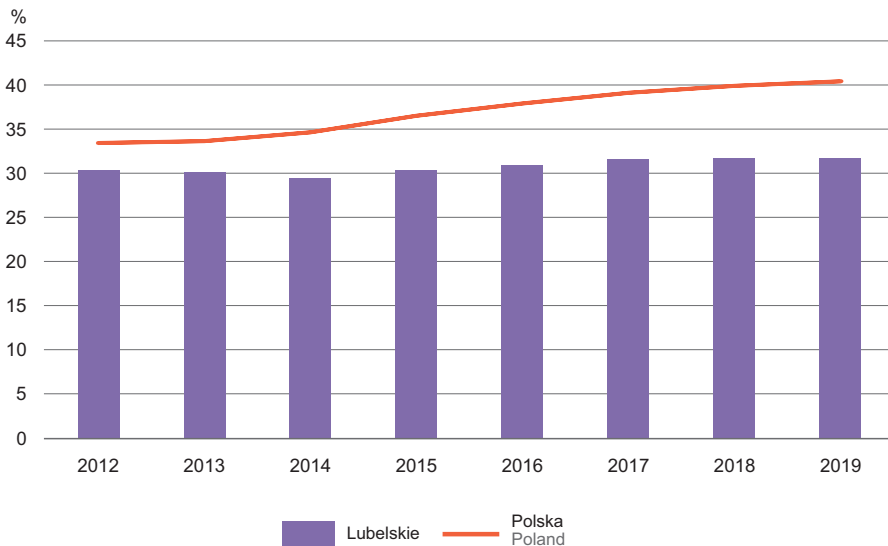
a W 2010 r. bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych; w latach 2015–2019 dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Dane za lata 2018 i 2019 opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Łącznie ze schroniskami młodzieżowymi i szkolnymi schroniskami młodzieżowymi. c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu. a In 2010 excluding rooms for rent and agrotourism lodgings; in 2015–2019 concern establishments possessing 10 and more bed places. Data for 2018 and 2019 were compiled with consideration imputation for units, which refused to participate in the survey. b Including youth hostels and school youth hostels. c Including camping sites if they exist in the territory of the complexes of tourist cottages.

TABL. 6 (79). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI^a (dok.)**
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Udzielone noclegi	1612094	1711623	2296723	2380987	Nights spent (overnight stays)
w tym turystom zagranicznym	128884	171369	215750	220551	of which by foreign tourists
Obiekty hotelowe	672373	879861	1267729	1381947	Hotels and similar establishments
hotele	425466	668329	1040397	1156502	hotels
motele	24911	9134	6311	6595	motels
pensjonaty	27706	53700	61519	65397	boarding houses
inne obiekty hotelowe	194290	148698	159502	153453	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	939721	831762	1028994	999040	Other establishments
schroniska ^b	56110	42383	39356	40799	shelters ^b
kempingi	8723	5200	9384	10322	camping sites
poła biwakowe	5793				tent camp sites
ośrodki wczasowe	148831	116864	118087	114768	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	119196	106846	140523	122733	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c	51660	36702	54292	45286	complexes of tourist cottages ^c
hostele	–	1477	22723	29970	hostels
pokoje gościnne	.	43399	89167	91799	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	.	13758	21101	20663	agrotourism lodgings
inne obiekty	549408	465133	534361	522700	miscellaneous establishments

a W 2010 r. bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych; w latach 2015–2019 dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Dane za lata 2018 i 2019 opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Łącznie ze schroniskami młodzieżowymi i szkolnymi schroniskami młodzieżowymi. c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu. a In 2010 excluding rooms for rent and agrotourism lodgings; in 2015–2019 concerns establishments with 10 and more bed places. Data for 2018 and 2019 were compiled considering imputation for units, which refused to participate in the survey. b Including youth hostels and school youth hostels. c Including camping sites if they exist in the territory of the complexes of tourist cottages.

WYKRES 2 (48). **STOPIEŃ WYKORZYSTANIA MIEJSC NOCLEGOWYCH^a**
 CHART 2 (48). **OCCUPANCY RATE OF BED PLACES^a**

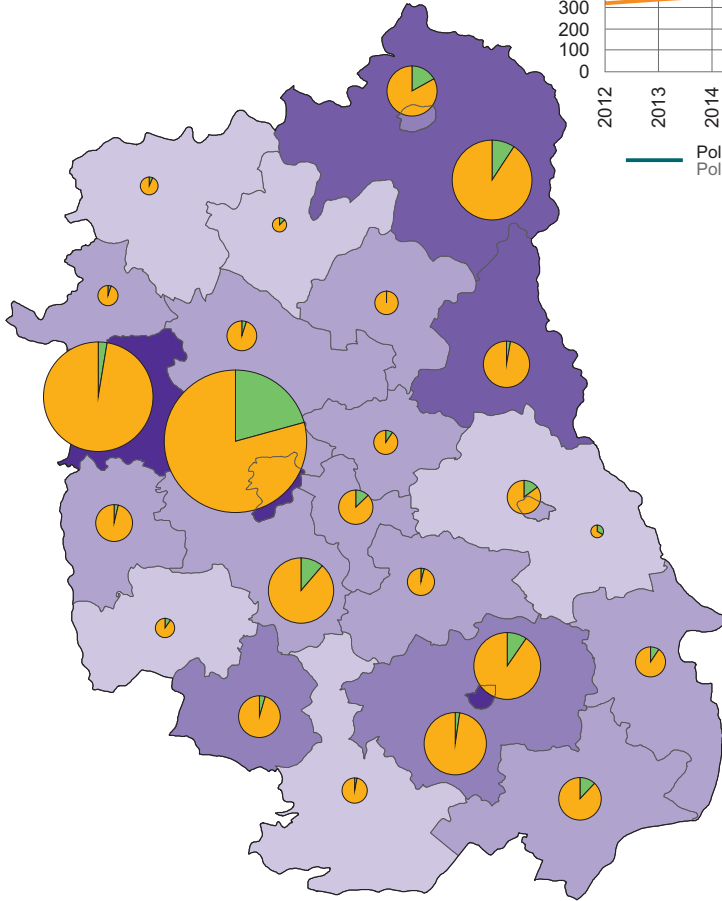
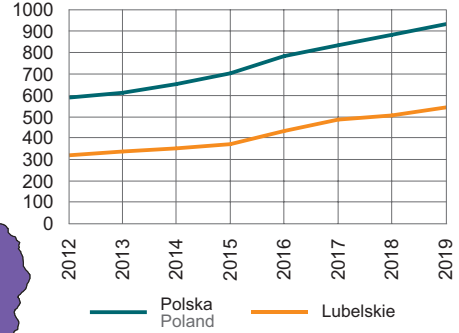

a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych.
 a Concerns establishments with 10 and more bed places.

MAPA 3 (32).
MAP 3 (32).

WYKORZYSTANIE BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI W 2019 R.
OCCUPANCY OF TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS IN 2019

Turyści korzystający z noclegów na 1000 ludności
Tourists accommodated per 1000 population

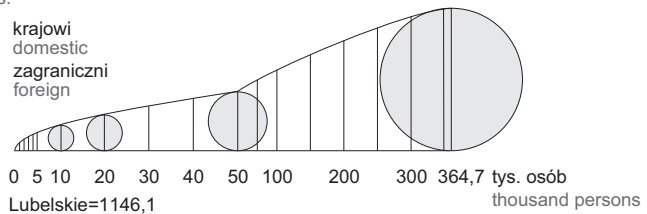
Na 1000 ludności
Per 1000 population

- 1000,1 – 1840,8
- 700,1 – 1000,0
- 400,1 – 700,0
- 100,1 – 400,0
- 36,9 – 100,0

Lubelskie=542,6

Turyści:
Tourists:

- krajowi
domestic
- zagraniczni
foreign

Sport

TABL. 7 (80). ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ I KLUBY SPORTOWE
 Stan w dniu 31 grudnia
 PHYSICAL EDUCATION ORGANIZATIONS AND SPORTS CLUBS
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2016	2018	SPECIFICATION
ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ PHYSICAL EDUCATION ORGANIZATIONS					
Jednostki organizacyjne	126	83	68	61	Organizational units
Członkowie	10344	8017	6871	5959	Members
Ćwiczący ^a	10454	9556	8191	9512	Persons practising sports ^a
KLUBY SPORTOWE SPORTS CLUBS					
Jednostki organizacyjne	787	739	731	721	Organizational units
Członkowie	50308	48401	48647	52627	Members
Ćwiczący	49270	46144	47369	50681	Persons practising sports
mężczyźni	35714	33632	35528	37828	males
kobiety	13556	12512	11841	12853	females
w tym w wieku do 18 lat	37519	34414	35231	38388	of which aged up to 18 years
Sekcje sportowe	1809	1492	1424	1342	Sports sections
Trenerzy	572	629	968	1160	Coaches
Instruktorzy sportowi	1439	1444	1151	1096	Sports instructors
Inne osoby prowadzące zajęcia sportowe	648	524	410	490	Other persons running sports classes

a Dane szacunkowe.

U w a g a. Dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

a Estimated data.

N o t e. Data on the basis of a periodic survey conducted every two years.

TABL. 8 (81). WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW W KLUBACH SPORTOWYCH W 2018 R.
 Stan w dniu 31 grudnia
 SELECTED SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS IN 2018
 As of 31 December

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW	Sekcje Sections	Ćwiczący Persons practising sports			Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors	SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Akrobatyka ^a	4	403	251	385	7	4	Acrobatics ^a
Badminton	14	331	162	276	4	14	Badminton
Boks	11	292	60	206	16	9	Boxing
Brydż sportowy	2	25	4	12	–	2	Bridge
Gimnastyka artystyczna	2	30	30	30	3	1	Rhythmic gymnastics
Gimnastyka sportowa	4	104	104	104	1	2	Artistic gymnastics
Hokej na lodzie	1	91	16	63	2	3	Ice hockey
Jeździectwo ^a	8	109	92	21	2	33	Equestrian sports ^a
Judo	7	393	89	381	11	5	Judo
Kajakarstwo klasyczne	2	48	9	35	1	2	Classic canoeing
Karate ^a	27	2036	684	1760	30	34	Karate ^a
Kick-boxing	10	569	177	457	4	20	Kick-boxing
Kolarstwo górskie	2	37	12	8	2	–	Mountain biking
Kolarstwo szosowe	6	126	20	53	5	3	Road cycling
Koszykówka	57	1702	529	1556	47	34	Basketball
Lekkoatletyka	65	1565	709	1316	28	55	Athletics
Łucznictwo	2	62	28	48	2	1	Archery
Narciarstwo alpejskie	6	213	86	187	1	13	Alpine skiing

a Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).

a A sports field (consists of a number of related kinds of sports).

TABL. 8 (81). **WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW W KLUBACH SPORTOWYCH W 2018 R. (dok.)**
 Stan w dniu 31 grudnia
 SELECTED SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS IN 2018 (cont.)
 As of 31 December

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW	Sekcje Sections	Ćwiczący Persons practising sports			Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors	SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Narciarstwo klasyczne	3	159	82	148	4	8	Nordic skiing
Piłka nożna	420	23298	1558	17986	685	253	Football
Piłka nożna halowa (futsal)	29	592	150	446	9	13	Indoor football
Piłka ręczna	65	2124	903	1978	56	51	Handball
Piłka siatkowa	198	4721	2546	3959	94	130	Volleyball
Pływanie	47	3532	2198	3351	53	64	Swimming
Podnoszenie ciężarów	11	156	56	116	10	5	Weightlifting
Sport lotniczy ^a	19	831	53	97	–	81	Air sport ^a
Sport motorowy ^a	4	121	20	54	2	6	Motorsport ^a
Strzelectwo sportowe ^a	26	1360	187	186	16	46	Sport shooting ^a
Szachy	22	788	263	603	3	23	Chess
Tenis	16	724	341	534	11	27	Tennis
Tenis stołowy	95	1906	606	1412	15	78	Table tennis
Zapasy styl klasyczny	13	408	147	360	9	13	Greco-Roman wrestling
Zapasy styl wolny	12	505	233	418	11	15	Freestyle wrestling
Żeglarstwo ^a	4	92	30	29	–	11	Sailing ^a

a Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).
 a A sports field (consists of a number of related kinds of sports).

TABL. 9 (82). **WYBRANE OBIEKTY SPORTOWE^a W 2018 R.**
 Stan w dniu 31 grudnia
 SELECTED SPORTS FACILITIES^a IN 2018
 As of 31 December

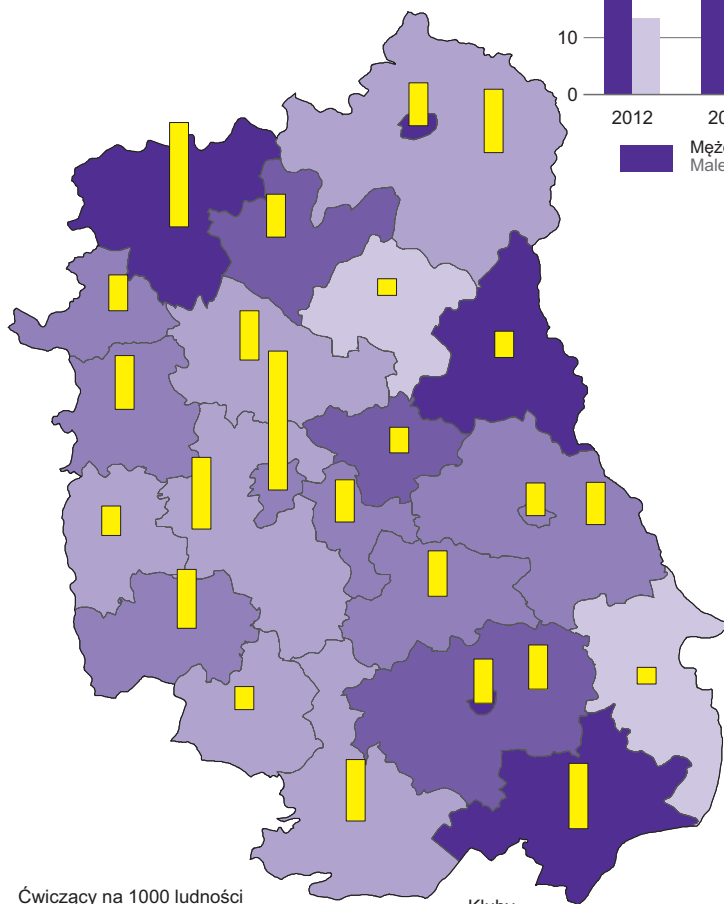
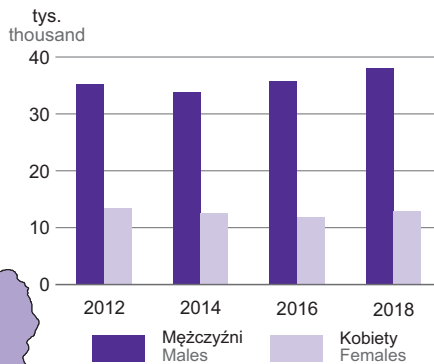
WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym dostosowane do potrzeb niepełnosprawnych osób ćwiczących Of which adapted to the needs of disabled persons practising sports	SPECIFICATION
Stadiony ogółem^b	122	47	Stadiums total^b
w tym piłkarskie	67	24	of which football
Boiska do gier wielkich ^c	266	83	Fields for big games ^c
w tym piłkarskie	265	83	of which football
Boiska do gier małych ^c	160	34	Fields for small games ^c
w tym:			of which:
koszykówki	39	10	basketball
piłki ręcznej	16	4	handball
piłki siatkowej	55	10	volleyball
Boiska uniwersalne (wielozadaniowe)	131	65	Universal and multipurpose sports fields
Korty tenisowe	67	24	Tennis courts
Hale sportowe	30	18	Sports halls
Sale gimnastyczne ^d	69	32	Gyms ^d
Pływalnie	30	14	Swimming pools
Tory sportowe	2	1	Sports tracks
Lodowiska sztucznie mrożone	7	–	Ice skating rinks

a Bez obiektów przyszkolnych. b Łącznie z deklarowanymi obiektami niespełniającymi wymogów przewidzianych dla stadionów, np. widowni.
 c Łącznie z obiektami niepełnowymiarowymi. d Łącznie z salami pomocniczymi.

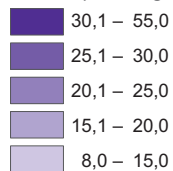
a Excluding schools facilities. b Including declared facilities not satisfying the requirements for stadiums, e.g. the seating. c Including non-full-size facilities. d Including auxiliary gyms.

MAPA 4 (33). **KLUBY SPORTOWE W 2018 R.**
 MAP 4 (33). **SPORTS CLUBS IN 2018**

Ćwiczący w klubach sportowych według płci
 Persons practising sports in sports clubs by sex

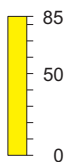

Ćwiczący na 1000 ludności
 Persons practising sports per 1000 population

Lubelskie=23,9

Kluby
 Clubs

Lubelskie=721

Dział XI. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne Chapter XI. Science and technology. Information society

Nauka i technika Science and technology

TABL. 1 (83). **PODMIOTY, STOPIEŃ ŻYZIENIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ ORAZ NAKŁADY W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
ENTITIES, DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT AND EXPENDITURES IN RESEARCH AND DEVELOPMENT

A. PODMIOTY^a ENTITIES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	67	167	244	263	T O T A L
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	29	37	46	53	of which R&D dedicated entities
instytuty ^b	.	.	.	5	institutes ^b
uczelnie ^b	10	10	11	11	higher education institutions ^b
pozostałe	.	21	.	37	others
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	–	.	.	.	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	29	75	124	132	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	28	71	120	127	of which manufacturing
Budownictwo	–	.	.	.	Construction
Usługi ^c	38	89	112	124	Services ^c

B. STOPIEŃ ŻYZIENIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI B+R^a DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN R&D^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w % in %				
O G Ó Ł E M	60,2	67,3	86,8	89,7	T O T A L
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	60,0	68,2	89,6	91,9	of which R&D dedicated entities
instytuty ^b	67,4	74,3	89,6	92,0	institutes ^b
uczelnie ^b	.	66,5	90,2	92,2	higher education institutions ^b
pozostałe	.	.	33,4	56,2	others
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	–	.	.	–	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	65,1	47,6	49,1	57,7	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	65,1	47,6	51,8	57,9	of which manufacturing
Budownictwo	–	.	27,3	18,2	Construction
Usługi ^c	60,0	67,2	89,2	91,7	Services ^c

C. NAKŁADY^d NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ EXPENDITURES^d ON RESEARCH AND DEVELOPMENT

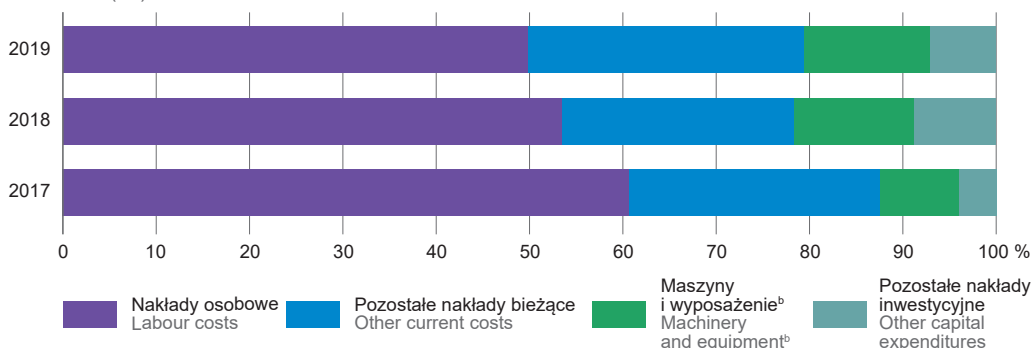
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions				
O G Ó Ł E M	362,2	733,7	806,6	986,5	T O T A L
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	316,7	628,9	558,7	691,4	of which R&D dedicated entities
instytuty ^b	.	.	.	122,0	institutes ^b
uczelnie ^b	178,3	461,0	429,6	544,7	higher education institutions ^b
pozostałe	.	.	.	24,7	others
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	–	.	.	.	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	35,0	79,3	180,6	233,1	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	35,0	72,7	.	230,5	of which manufacturing
Budownictwo	–	.	.	.	Construction
Usługi ^c	327,2	601,5	620,8	745,8	Services ^c

a Stan w dniu 31 grudnia. b Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 188. c Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U). d Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych.

a As of 31 December. b See general notes, item 1 on pages 188. c Other kinds of activity (sections G–U). d Intramural; excluding depreciation of fixed assets.

WYKRES 1 (49). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW KOSZTÓW**

CHART 1 (49). **EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY TYPE OF COSTS**

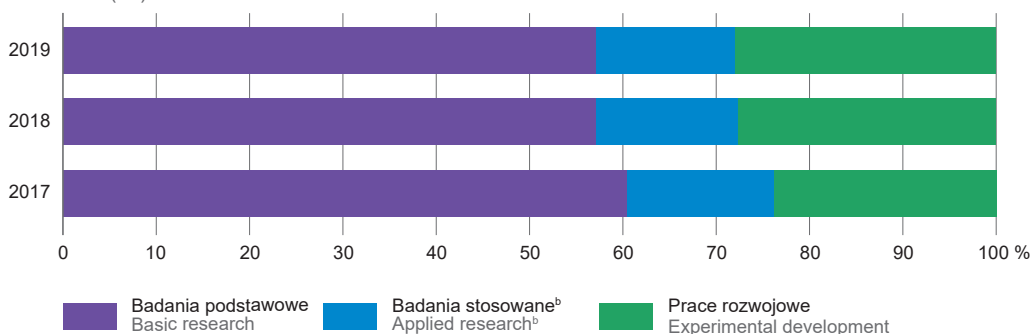

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych. b Dotyczy maszyn i urządzeń technicznych, narzędzi, przyrządów, ruchomości, wyposażenia oraz środków transportu (grupy 3–8 KŚT).

a Intramural; excluding depreciation of fixed assets. b Concerns machinery and technical equipment, tools, instruments, movable properties, equipment not elsewhere classified and means of transport (groups 3–8 according to Classification of Fixed Assets).

WYKRES 2 (50). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI B+R**

CHART 2 (50). **EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY TYPE OF R&D**

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych. b W 2017 r. łącznie z nakładami na badania przemysłowe.

a Intramural; excluding depreciation of fixed assets. b In 2017 including expenditures on industrial research.

TABL. 2 (84). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG DZIEDZIN B+R (ceny bieżące)**

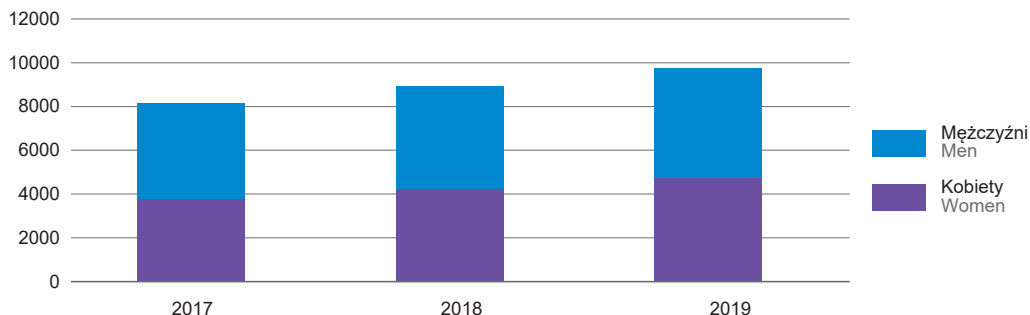
EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY FIELD OF R&D (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
O G Ó Ł E M	362,2	733,7	806,6	986,5	T O T A L
w dziedzinie:					in the field of:
Nauk przyrodniczych	50,2	142,2	127,8	165,9	Natural sciences
Nauk inżynierskich i technicznych	95,3	217,4	226,0	295,3	Engineering and technology
Nauk medycznych i nauk o zdrowiu	23,4	128,8	.	155,6	Medical and health sciences
Nauk rolniczych i weterynaryjnych	138,2	110,3	161,8	164,9	Agricultural and veterinary sciences
Nauk społecznych	37,0	70,1	.	101,9	Social sciences
Nauk humanistycznych i sztuki	18,1	64,9	88,1	102,8	Humanities and the arts

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych.

a Intramural; excluding depreciation of fixed assets.

WYKRES 3 (51). PRACUJĄCY (personel wewnętrzny)^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG PŁCI
CHART 3 (51). INTERNAL PERSONNEL^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY SEX

 w osobach
 in persons

a Uwzględniono wszystkie osoby, które w danym roku przeznaczyły na działalność B+R minimum 10% całkowitego czasu pracy lub ich wkład w działalność B+R był bardzo istotny.

a Taking into account all persons who in a given year allocated a minimum 10% of their total working time to R&D or their contribution to the R&D was very significant.

TABL. 3 (85). PRACUJĄCY (personel wewnętrzny)^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
INTERNAL PERSONNEL^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY EDUCATIONAL LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Z wykształceniem With level of education					SPECIFICATION
		wyższym tertiary				pozostałym other	
		z tytułem profesora with title of professor	ze stopniem naukowym with scientific degree of		pozostali others		
			doktora habilitowanego habilitated doctor ^b (HD)	doktora doctor (PhD)			
2018	8965	626	1456	2807	3446	630	
O G Ó Ł E M 2019	9783	652	1628	2771	3966	766	T O T A L
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	7932	646	1618	2701	2607	360	of which R&D dedicated entities
instytuty ^c	818	48	90	209	384	87	institutes ^c
uczelnie ^c	6895	595	1515	2453	2076	256	higher education institutions ^c
pozostałe	219	3	13	39	147	17	others
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	.	.	–	–	.	.	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	1237	.	.	36	872	.	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	1227	.	.	.	867	322	of which manufacturing
Budownictwo	.	–	.	–	.	–	Construction
Usługi ^d	8521	648	1624	2735	3072	442	Services ^d

a W osobach; uwzględniono wszystkie osoby, które w danym roku przeznaczyły na działalność B+R minimum 10% całkowitego czasu pracy lub ich wkład w działalność B+R był bardzo istotny. c Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 188. d Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U).

a In persons; taking into account all persons who in a given year allocated a minimum 10% of their total working time to R&D or their contribution to the R&D was very significant. b The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions. c See general notes, item 1 on pages 188. d Other kinds of activity (sections G–U).

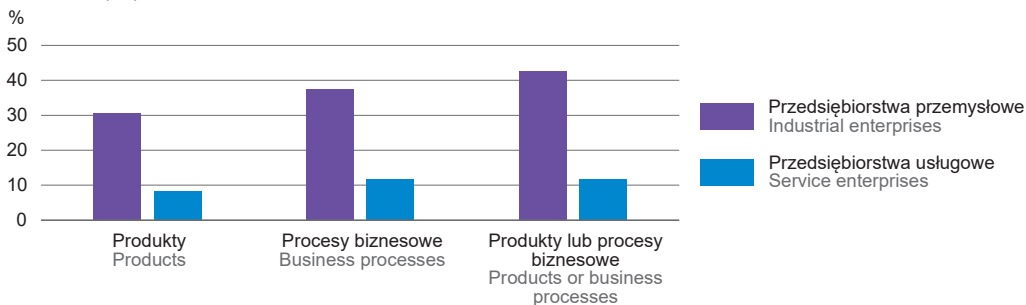
TABL. 4 (86). **PRACUJĄCY (personel wewnętrzny)^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG FUNKCJI**
INTERNAL PERSONNEL^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY FUNCTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018		2019			SPECIFICATION
	ogółem total		badacze researchers	technicy i pracownicy równorzędni technicians and equivalent staff	pozostały personel pomocniczy other supporting staff	
O G Ó Ł E M	4571,2	5372,2	3710,5	847,2	814,5	T O T A L
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	3564,3	4309,3	3157,3	476,4	675,6	of which R&D dedicated entities
instytuty ^b	.	535,6	306,4	154,3	74,9	institutes ^b
uczelnie ^b	2877,2	3630,8	2760,0	282,3	588,5	higher education institutions ^b
pozostałe	.	142,9	90,9	39,8	12,2	others
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	.	.	.	.	–	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	616,0	710,7	.	.	84,6	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	610,0	701,9	.	.	84,6	of which manufacturing
Budownictwo	.	.	.	.	–	Construction
Usługi ^c	3942,8	4647,7	3338,9	578,9	729,9	Services ^c

a W ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC). b Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 188. c Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U).
a In full-time equivalents (FTE). b See general notes, item 1 on pages 188. c Other kinds of activity (sections G–U).

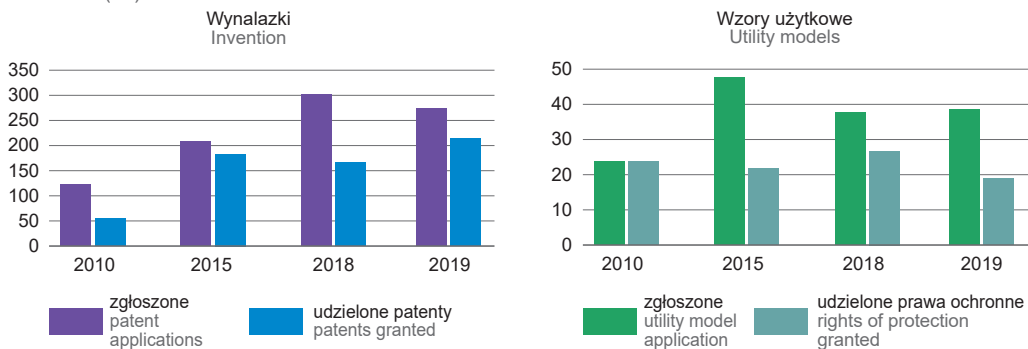
WYKRES 4 (52). **PRZEDSIĘBIORSTWA^a INNOWACYJNE W LATACH 2017–2019 WEDŁUG RODZAJÓW INNOWACJI^b**

CHART 4 (52). **INNOVATIVE ENTERPRISES^a IN THE YEARS 2017–2019 BY INNOVATION TYPES^b**

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49. b W % liczby przedsiębiorstw ogółem.
a Data concern economic entities employing more than 49 persons. b As a % of total number of enterprises.

WYKRES 5 (53). **WYNAZAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE^a**
CHART 5 (53). **DOMESTIC INVENTIONS AND UTILITY MODELS^a**

a Zgłoszone w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej.
Źródło: dane Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.
a Filed at the Patent Office of the Republic of Poland.
Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

Spółeczeństwo informacyjne Information society

TABL. 5 (87). **CELE WYKORZYSTANIA INTERNETU W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a**
PURPOSES OF USING THE INTERNET BY ENTERPRISES^a

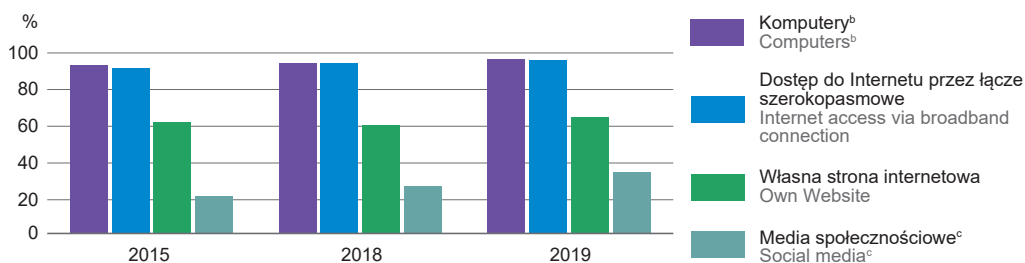
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w % ogółu przedsiębiorstw in percent of total enterprises				
Przedsiębiorstwa kupujące usługi w chmurze obliczeniowej	.	4,3	7,2	10,5	Enterprises buying cloud computing services
Przedsiębiorstwa prowadzące sprzedaż elektroniczną	8,3	7,8	14,1	13,3	Enterprises conducting electronic sales
Przedsiębiorstwa korzystające z otwartych danych publicznych	.	.	16,8	17,3	Enterprises using open data

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

WYKRES 6 (54). **PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE INFORMACYJNO-TELEKOMUNIKACYJNE**

Stan w styczniu

CHART 6 (54). **ENTERPRISES^a USING SELECTED INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES**
As of January

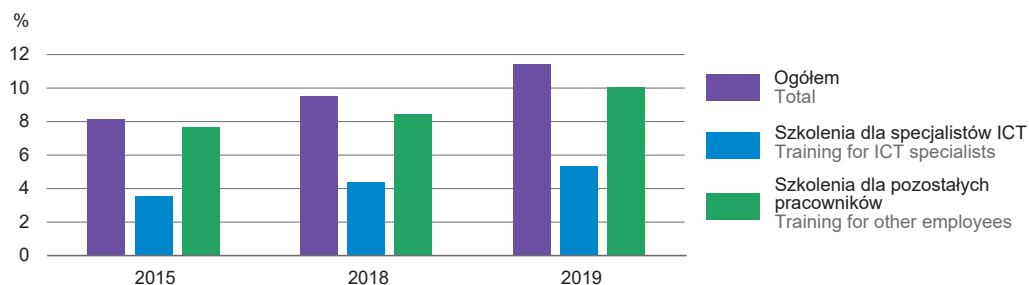

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9. b Stacjonarne i przenośne np. laptopy (notebooki); od 2015 r. również smartfony i nettopy. c Serwisy społecznościowe, blogi, strony umożliwiające udostępnianie multimediów i narzędzi wymiany informacji Wiki.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b Desktop and portable computers e.g. laptops (notebooks); since 2015 including smartphones and nettops. c Social networks, blogs, multimedia content sharing websites, Wiki based knowledge sharing tools.

WYKRES 7 (55). **PRZEDSIĘBIORSTWA ZAPEWNIAJĄCE SWOIM PRACOWNIKOM SZKOLENIA PODNOSZĄCE UMIEJĘTNOŚCI Z ZAKRESU ICT**

CHART 7 (55). **ENTERPRISES PROVIDING ICT TRAINING TO THEIR EMPLOYEES**

Dział XII. Ceny
Chapter XII. Prices

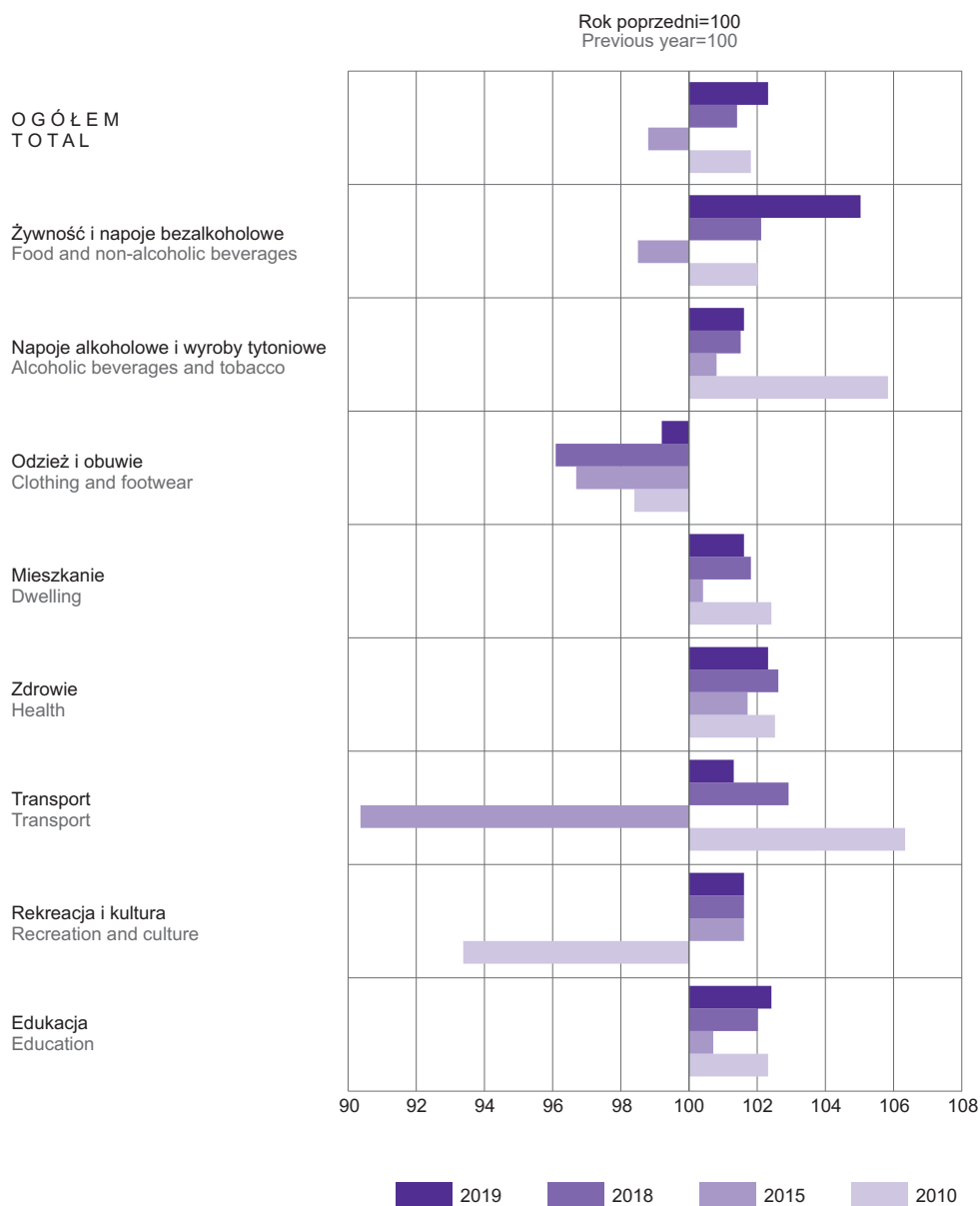
TABL. 1 (88). PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Ziarno zbóż konsumpcyjnych i paszowych – za 1 dt:					Consumer and for feeds cereal grain – per dt:
pszenicy	59,00	62,72	69,52	70,11	wheat
żyta	39,60	44,83	57,58	56,96	rye
jęczmienia	50,24	61,47	71,45	70,46	barley
owsa i mieszanek zbożowych	33,75	42,35	58,54	62,14	oats and cereal mixed
pszenżyta	44,37	49,42	62,40	60,97	triticale
Ziemniaki – za 1 dt	24,90	29,53	25,16	43,65	Potatoes – per dt
w tym jadalne (bez wczesnych)	45,34	45,22	79,64	96,83	of which edible (excluding early kinds)
Buraki cukrowe – za 1 dt	10,83	11,31	10,88	12,07	Sugar beets – per dt
Rzepak i rzepik przemysłowy – za 1 dt	128,75	147,14	153,05	156,39	Industrial rape and turnip rape – per dt
Liście tytoniu – za 1 dt	671,11	835,26	1001	1050	Raw tobacco – per dt
Chmiel surowy – za 1 dt	741,20	1466	1990	1897	Raw hop – per dt
Żywiec rzeźny – za 1 kg:					Animals for slaughter – per kg:
bydło (bez cieląt)	4,76	6,52	7,04	7,04	cattle (excluding calves)
cielęta	8,72	10,61	9,68	9,46	calves
trzoda chlewna	3,84	4,24	4,28	5,26	pigs
Mleko krowie – za 1 l	1,02	1,11	1,33	1,35	Cows' milk – per l
Jaja kurze konsumpcyjne – za 1 szt.	0,19	0,28	0,27	.	Consumer hen eggs – per piece

TABL. 2 (89). PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH
AVERAGE MARKETPLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Ziarno zbóż – za 1 dt:					Cereal grain – per dt:
pszenicy	59,62	66,85	78,43	85,57	wheat
żyta	42,36	52,66	60,94	66,80	rye
jęczmienia	52,34	62,41	73,86	81,08	barley
owsa	39,71	50,48	61,91	69,22	oats
pszenżyta	49,61	58,34	69,88	76,56	triticale
Ziemniaki (bez jadalnych wczesnych) – za 1 dt	80,99	76,76	90,47	183,09	Potatoes (excluding edible early kinds) – per dt
Jaja kurze – za 1 szt.	0,50	0,60	0,74	0,70	Hen eggs – per piece

WYKRES 1 (56). WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH
 CHART 1(56). PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES

Dział XIII. Rolnictwo
Chapter XIII. Agriculture

TABL. 1 (90). POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG RODZAJÓW UŻYTKÓW^a
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL LAND AREA BY LAND TYPE^a
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne	SPECIFICATION
		Total	Of which private farms	
		w ha	in ha	
O G Ó Ł E M	2010	1383136	1341520	T O T A L
	2015	1443958	1406229	
	2018	1413267	1380579	
	2019	1454092	1421209	
W dobrej kulturze rolnej		1443351	1411043	In good agricultural condition
Pod zasiewami		1121720	1097090	Sown area
Grunty ugorowane		20152	19824	Fallow land
Uprawy trwałe		69999	69511	Permanent crops
Ogrody przydomowe		5619	5618	Kitchen gardens
Łąki trwałe		215596	209637	Permanent meadows
Pastwiska trwałe		10265	9363	Permanent pastures
Pozostałe		10741	10166	Others

a Według siedziby użytkownika.
a By residence of the holder.

TABL. 2 (91). GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH
Stan w czerwcu
FARMS BY AREA GROUPS
As of June

LATA YEARS	w tys. in thousands	Gospodarstwa Farms									Przeciętna powierzchnia ogólna gospodarstwa w ha Average total farm area in ha	
		o powierzchni użytków rolnych – w odsetkach with agricultural land area of – in percent									ogółem total	w tym użytki rolne of which agricultural land
		do 1,00 ha up to	1,01– –1,99	2,00– –4,99	5,00– –9,99	10,00– –14,99	15,00– –19,99	20,00– –49,99	50,00 ha i więcej and more			
O G Ó Ł E M T O T A L												
2010	188,3	1,3	17,1	35,4	27,9	9,6	3,7	4,2	0,8	8,50	7,35	
2013	178,1	2,7	15,2	35,6	26,7	9,6	4,1	5,0	1,0	8,89	7,72	
2016	180,0	0,6	15,0	39,9	25,3	8,7	3,9	5,2	1,3	9,05	7,94	
W tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE Of which PRIVATE FARMS												
2010	188,1	1,3	17,1	35,4	27,9	9,6	3,7	4,2	0,7	8,23	7,13	
2013	178,0	2,7	15,2	35,6	26,7	9,6	4,1	5,0	1,0	8,67	7,52	
2016	179,8	0,6	15,0	40,0	25,3	8,7	3,9	5,2	1,2	8,76	7,68	

U w a g a. Od 2013 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.
N o t e. Since 2013, data on the basis of period survey conducted every three years.

TABL. 3 (92). EKOLOGICZNE GOSPODARSTWA ROLNE
ORGANIC FARMS

LATA YEARS	Z certyfikatem Certified		W okresie przestawiania Under conversion	
	gospodarstwa farms	powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha organic agricultural land in ha	gospodarstwa farms	powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha organic agricultural land in ha
2010		1386		11316
2015		1643		4466
2018		1466		5746
2019		1659		4515

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.
S o u r c e: data the Main Inspectorate of Agricultural and Food Quality.

TABL. 4 (93). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW**
 Stan w czerwcu
 SOWN AREA
 As of June

ZIEMIOPŁODY	2010	2015	2018	2019		CROPS
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
w ha in ha						
O G Ó Ł E M	1009254	1103653	1099056	1121720	1097090	T O T A L
w tym:						of which:
Zboża	794708	818720	789509	832627	816729	Cereals
w tym:						of which:
zboża podstawowe	637697	686338	675911	710541	697195	basic cereals
pszenica	259485	310011	319654	344700	337811	wheat
żyto	63421	52046	48310	39577	37987	rye
jęczmień	125148	103555	96677	111524	108431	barley
owies	72591	64800	75298	75503	75057	oats
pszenżyto	117053	155926	135972	139237	137909	triticale
mieszanki zbożowe	111905	78032	68676	68503	68447	cereal mixed
kukurydza na ziarno	18485	38800	27073	38426	36020	maize for grain
Ziemniaki	26956	21311	16063	17194	17154	Potatoes
Buraki cukrowe	33668	32339	41138	37787	36590	Sugar beets
Rzepak i rzepik	44104	65047	112185	114935	109476	Rape and turnip rape

TABL. 5 (94). **ZBIORY I PŁONY WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW**
 SELECTED CROP PRODUCTION AND YIELDS

ZIEMIOPŁODY	2011-2015 ^a	2015	2018	2019		CROPS
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
ZBIORY w t PRODUCTION in tonnes						
Zboża	2791334	3027230	3056265	3290042	3206618	Cereals
w tym:						of which:
zboża podstawowe	2268275	2605781	2631349	2812557	2743932	basic cereals
pszenica	1146544	1367451	1507127	1638576	1596923	wheat
żyto	180684	153474	126584	104317	98007	rye
jęczmień	368525	354666	357197	418821	403483	barley
owies	182938	191925	188923	190957	189894	oats
pszenżyto	389584	538266	451519	459886	455625	triticale
mieszanki zbożowe	312451	241101	203414	192162	191979	cereal mixed
Ziemniaki	630963	456047	449563	335457	334503	Potatoes
Buraki cukrowe	1813204	1674634	2413069	2019474	1953902	Sugar beets
Rzepak i rzepik	147499	161467	336039	299480	284336	Rape and turnip rape
Siano łąkowe	892479	835850	979351	1031091	1017613	Meadow hay
PŁONY z 1 ha w dt YIELDS per 1 ha in dt						
Zboża	34,6	37,0	38,7	39,5	39,3	Cereals
w tym:						of which:
zboża podstawowe	34,7	38,0	38,9	39,6	39,4	basic cereals
pszenica	39,8	44,1	47,1	47,5	47,3	wheat
żyto	26,2	29,5	26,2	26,4	25,8	rye
jęczmień	33,1	34,2	36,9	37,6	37,2	barley
owies	27,9	29,6	25,1	25,3	25,3	oats
pszenżyto	32,4	34,5	33,2	33,0	33,0	triticale
mieszanki zbożowe	29,7	30,9	29,6	28,1	28,0	cereal mixed
Ziemniaki	236	214	280	195	195	Potatoes
Buraki cukrowe	552	518	587	534	534	Sugar beets
Rzepak i rzepik	25,7	24,8	29,9	26,1	26,0	Rape and turnip rape
Siano łąkowe	43,1	39,8	47,8	47,8	48,5	Meadow hay

a Przeciętne roczne.
 a Annual averages.

TABLE 6 (95). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH^a**
 AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF GROUND VEGETABLES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019		SPECIFICATION
			ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
POWIERZCHNIA w ha – stan w czerwcu AREA in ha – as of June					
O G Ó Ł E M	15821	15869	15859	15670	T O T A L
Kapusta	1386	1237	1237	1233	Cabbages
Kalafiory	1620	1630	1630	1630	Cauliflowers
Cebula	1169	1125	1126	1050	Onions
Marchew jadalna	2501	2598	2603	2530	Carrots
Buraki ćwikłowe	1112	1041	1040	1040	Beetroots
Ogórki	962	974	994	980	Cucumbers
Pomidory	975	986	981	980	Tomatoes
Pozostałe ^b	6096	6278	6249	6227	Others ^b
ZBIORY w t PRODUCTION in tonnes					
O G Ó Ł E M	364671	439688	410159	402332	T O T A L
Kapusta	48483	52017	51500	51190	Cabbages
Kalafiory	22680	40750	37490	37490	Cauliflowers
Cebula	32262	32704	27675	24675	Onions
Marchew jadalna	81743	95717	89841	86020	Carrots
Buraki ćwikłowe	33545	36404	34330	34320	Beetroots
Ogórki	20735	20801	19552	19200	Cucumbers
Pomidory	29250	40407	36268	36260	Tomatoes
Pozostałe ^b	95974	120888	113503	113177	Others ^b
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per 1 ha in dt					
Kapusta	350	421	416	415	Cabbages
Kalafiory	140	250	230	230	Cauliflowers
Cebula	276	291	246	235	Onions
Marchew jadalna	327	368	345	340	Carrots
Buraki ćwikłowe	302	350	330	330	Beetroots
Ogórki	216	214	197	196	Cucumbers
Pomidory	300	410	370	370	Tomatoes
Pozostałe ^b	157	193	182	182	Others ^b

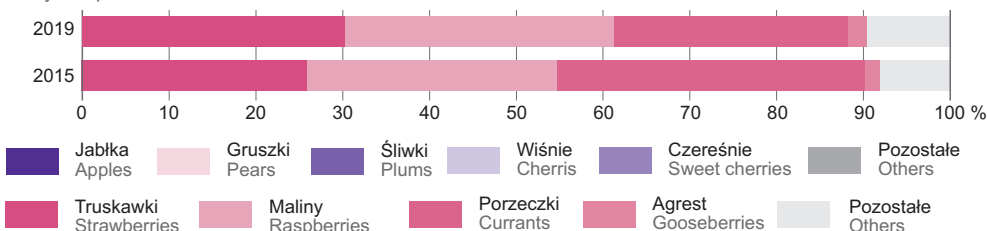
a Łącznie z ogrodami przydomowymi. b Pietruszka, pory, seler, rzodkiewka, sałata, rabarbar itp.
 a Including kitchen gardens. b Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb etc.

WYKRES 1 (57). **ZBIORY OWOCÓW**
 CHART 1 (57). **FRUIT PRODUCTION**

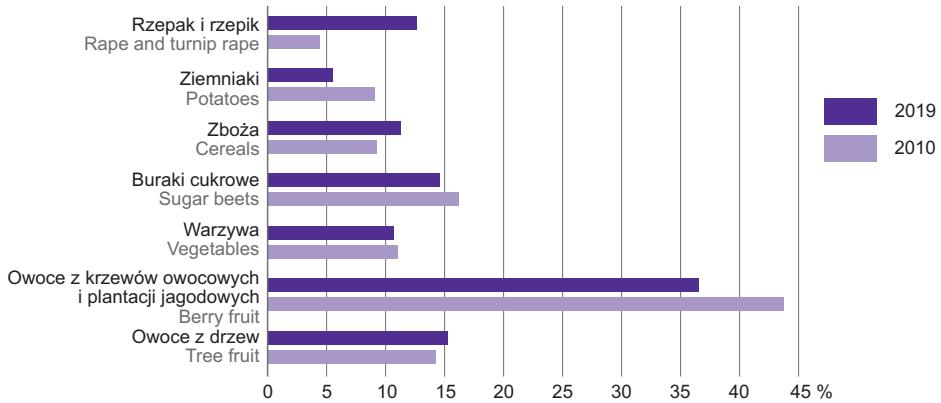
Zbiory owoców z drzew owocowych:
 Tree fruit production:

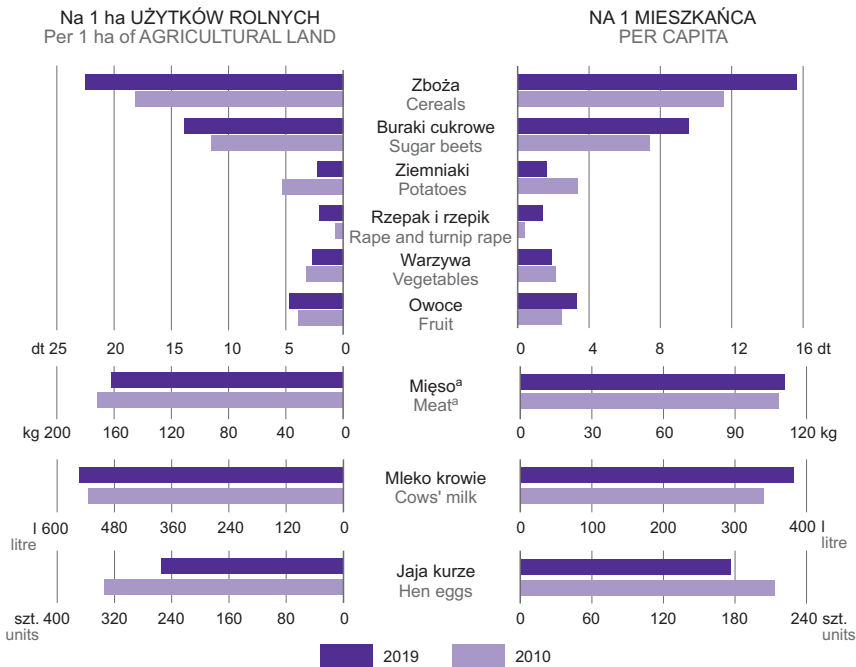
Zbiory owoców z krzewów owocowych i z plantacji jagodowych:
 Berry fruit production:

WYKRES 2 (58). **UDZIAŁ WOJEWÓDZTWA W KRAJOWEJ PRODUKCJI WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH I OGRODNICZYCH**
 CHART 2 (58). **THE VOIVODSHIP'S SHARE IN DOMESTIC PRODUCTION OF SELECTED AGRICULTURAL AND HORTICULTURAL CROPS**

WYKRES 3 (59). **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
 CHART 3 (59). **PRODUCTION OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS**

a Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; łącznie z tłuszczami i podrobami; w wadze poubojowej cieplej. Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywności rzeźnego na wagę poubojową ciepłą.

a Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; including fats and pluck; in post-slaughter warm weight. Since 2018, data have been incomparable with those for previous years due to the change of conversion rates in post-slaughter warm weight.

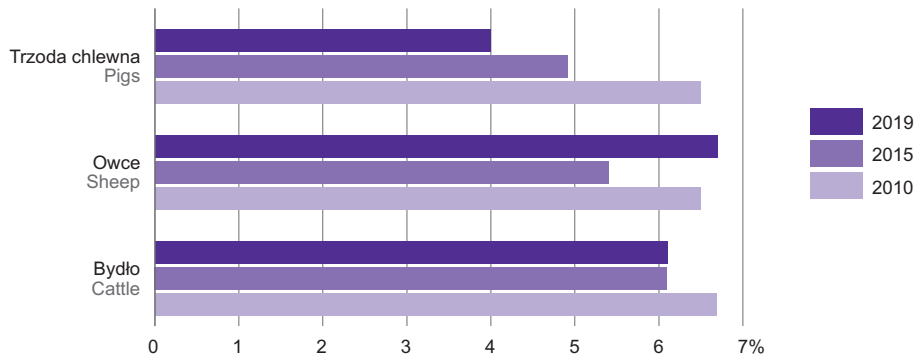
TABL. 7 (96). BYDŁO, TRZODA CHLEWNA I OWCE
 Stan w czerwcu
 CATTLE, PIGS AND SHEEP
 As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	ogółem total				w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms				
W SZTUKACH IN HEADS									
Bydło	387014	366284	373409	389352	379393	359061	365992	381921	Cattle
w tym krowy	186035	149186	139673	141771	182831	145811	136580	138742	of which cows
Trzoda chlewna	997034	574611	553917	426973	981189	546627	527955	400370	Pigs
w tym lochy	94872	51331	36569	29137	93514	45502	31090	24062	of which sows
Owce	17076	12309	18957	18305	15464	11333	17728	17272	Sheep
w tym maciorki	12349	8261	10527	11297	11089	7453	9401	10418	of which ewes
W przeliczeniowych sztukach dużych ^a (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	489688	40347	403851	397512	480138	392633	393578	387147	In terms of large heads ^a (cattle, pigs, sheep and horses)
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w szt. PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in heads									
Bydło	28,0	25,4	26,4	26,8	28,3	25,5	26,5	26,9	Cattle
w tym krowy	13,5	10,3	9,9	9,7	13,6	10,4	9,9	9,8	of which cows
Trzoda chlewna	72,1	39,8	39,2	29,4	73,1	38,9	38,2	28,2	Pigs
w tym lochy	6,9	3,6	2,6	2,0	6,9	3,2	2,3	1,7	of which sows
Owce	1,2	0,9	1,3	1,3	1,2	0,8	1,3	1,2	Sheep
w tym maciorki	0,9	0,6	0,7	0,8	0,8	0,5	0,7	0,7	of which ewes
W przeliczeniowych sztukach dużych ^a (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	35,4	27,9	28,6	27,3	35,8	27,9	28,5	27,2	In terms of large heads ^a (cattle, pigs, sheep and horses)

a W 2015 r. do przeliczeń przyjęto stan koni z 2013 r., w 2018 r. i 2019 r. – stan z 2016 r.

a In 2015 for calculations horses stocks of 2013 were adopted, in 2018 and in 2019 – as of 2016.

WYKRES 4 (60). UDZIAŁ WOJEWÓDZTWA W KRAJOWYM POGŁOWIU BYDŁA, TRZODY CHLEWNEJ I OWIEC
CHART 4 (60). THE VOIVODSHIP'S SHARE IN DOMESTIC STOCK OF CATTLE, PIGS AND SHEEP

TABL. 8 (97). **PRODUKCJA MIĘSA^a**
PRODUCTION OF MEAT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES					
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)	235,9	245,3	262,6	234,1	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze	223,4	233,0	249,2	221,8	meat and fats
wołowe	24,7	22,8	27,6	29,0	beef
cielęce	5,1	0,7	-0,1	-0,1	veal
wieprzowe	126,1	129,9	143,6	128,0	pork
baranie	0,2	0,1	0,2	0,2	mutton
końskie	1,7	1,3	0,5	0,7	horseflesh
drobiowe	64,7	76,7	76,0	63,0	poultry
kozy i królicze ^b	0,9	1,4	1,4	1,0	goat and rabbit ^b
podroby	12,5	12,4	13,4	12,3	pluck
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in kg					
OGÓŁEM	170,5	160,9	185,8	161,0	TOTAL

a W wadze poubojowej cieplej. Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywca rzeźnego na wagę poubojową ciepłą. b łącznie z dziczyzną.

a In post-slaughter warm weight. Since 2018, data have been incomparable with those for previous years due to the change of conversion rates in post-slaughter warm weight. b Including game.

TABL. 9 (98). **PRODUKCJA MLEKA KROWIEGO I JAJ KURZYCH**
PRODUCTION OF COWS' MILK AND HEN EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
Produkcja mleka:						Milk production:
w milionach litrów	742,4	782,7	777,1	807,8	789,9	in million litres
na 100 ha użytków rolnych w tys. l	53,7	54,2	55,0	55,6	55,6	per 100 ha agricultural land in thousand litres
Przeciętny roczny uódj mleka od 1 krowy w l	4078	5370	5603	5758	5754	Average annual quantity of milk per cow in litres
Produkcja jaj w mln szt.	462,4	254,6	388,7	370,2	356,5	Egg production in million pieces
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury nosici w szt.	191	179	192	202	205	Average annual number of eggs per laying hen in pieces

TABL. 10 (99). **CIĄGNIKI ROLNICZE**
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL TRACTORS
As of June

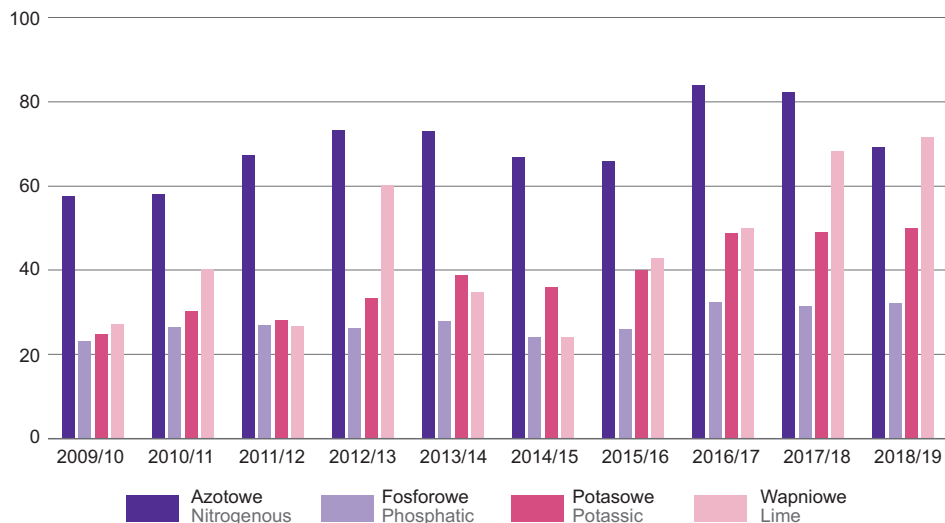
WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total	W tym gospodarstwa indywidualne Of which private farms	SPECIFICATION
W sztukach	2010	166815	165935	In units
	2013	172286	171550	
	2016	182494	181694	
Powierzchnia użytków rolnych na 1 ciągnik w ha	2010	8,3	8,1	Agricultural land area per tractor in ha
	2013	8,0	7,8	
	2016	7,8	7,6	

U w a g a. Od 2013 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.
N o t e. Since 2013, data on the basis of period survey conducted every three years.

WYKRES 5 (61). **ZUŻYCIENIA NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH^a ORAZ WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK**

CHART 5 (61). **CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL^a AND LIME FERTILISERS IN TERMS OF PURE INGREDIENT**

na 1 ha użytków rolnych w kg
per 1 ha of agricultural land in kg

a Łącznie z nawozami wieloskładnikowymi.
a Including mixed fertilizers.

WYKRES 6 (62). **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące)**

CHART 6 (62). **VALUE OF AGRICULTURE PRODUCTS PROCUREMENT (current prices)**

na 1 ha użytków rolnych w zł
per 1 ha of agricultural land in PLN

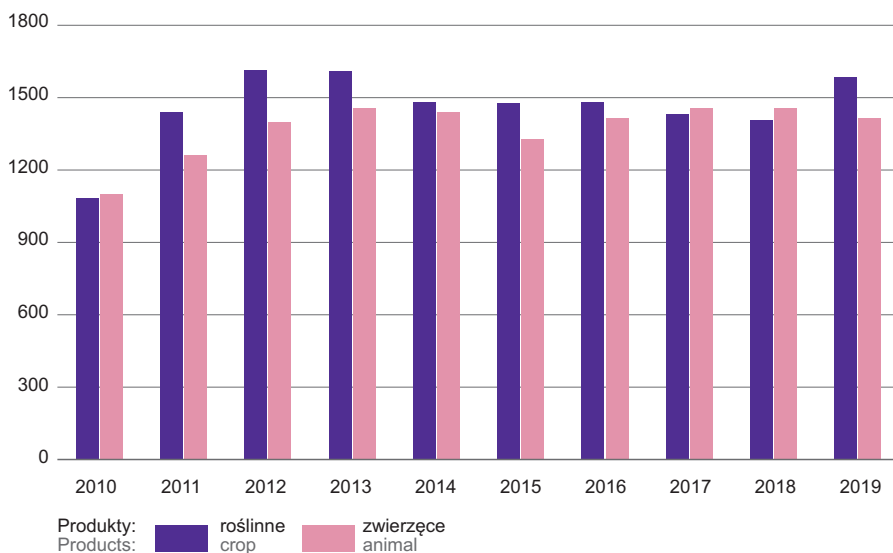

TABLE 11 (100). **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2010	2015	2018	2019		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
Zboża w t	527381	778729	810169	742778	704196	Cereals in tonnes
w tym zboża podstawowe	470249	685231	703123	632320	598115	of which basic cereals
pszenica	332129	512070	509929	464779	436554	wheat
żyto	40666	26753	23308	26023	24148	rye
jęczmień	67738	103477	120581	103019	102790	barley
owies i mieszanki zbożowe	4037	7785	6260	4102	3836	oats and cereal mixed
pszenżyto	25679	35146	43045	34397	30787	triticale
Ziemniaki w t	25369	26138	60268	47526	47043	Potatoes in tonnes
Buraki cukrowe w t	1613298	1688759	2426781	2020353	1954782	Sugar beets in tonnes
Rzepak i rzepik w t	99727	95610	133478	211759	209925	Rape and turnip rape in tonnes
Warzywa w t	166031	158249	167595	158401	146870	Vegetables in tonnes
Owoce w t	340625	547353	587735	425881	423767	Fruit in tonnes
Żywiec rzeźny ^a w t	250038	278810	257454	226182	220701	Animals for slaughter ^a in tonnes
bydło (bez cieląt)	38784	38768	51894	53111	52044	cattle (excluding calves)
cielęta	2487	2317	655	983	978	calves
trzoda chlewna	122306	131844	111627	94653	91785	pigs
owce	250	209	406	497	465	sheep
konie	1525	1649	691	709	709	horses
drób	84686	104023	92181	76229	74720	poultry
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b w t	177442	198133	184362	159651	155708	Animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^b in tonnes
Mleko krowie w tys. l	507491	544591	577631	573286	556659	Cows' milk in thousand litres
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt.	11919	3828	1466	744	744	Consumer hen eggs in thousand units

a W wadze żywej, b Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej cieplej. Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywca rzeźnego na wagę poubojową ciepłą.

a In live weight. b Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight. Since 2018, data have been incomparable with those for previous years due to the change of conversion rates in post-slaughter warm weight.

TABLE 12 (101). **DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ**
(ceny stałe)
INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices)

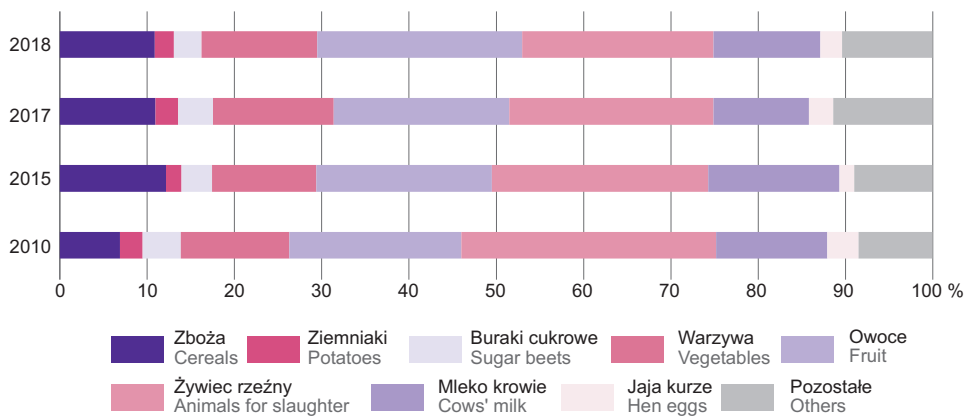
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	ogółem total				w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms				
	rok poprzedni = 100				previous year = 100				
Produkcja globalna	101,0	94,0	100,9	104,5	100,9	94,6	100,9	104,8	Gross output
roślinna	101,4	87,5	96,8	99,4	101,2	88,6	96,8	99,6	crop
zwierzęca	100,3	109,2	111,7	117,7	100,2	108,8	111,4	118,2	animal
Produkcja końcowa	103,8	92,5	96,7	100,4	103,7	93,3	96,6	100,4	Final output
roślinna	106,7	83,0	89,9	93,3	106,6	84,4	89,8	93,1	crop
zwierzęca	100,7	109,4	110,7	115,0	100,7	109,0	110,5	115,5	animal
Produkcja towarowa	101,4	95,7	98,0	103,4	101,4	96,2	97,7	103,7	Market output
roślinna	102,9	88,0	92,5	98,3	103,0	89,0	92,1	98,4	crop
zwierzęca	99,7	108,5	108,5	113,2	99,7	108,0	108,3	113,7	animal

TABL. 13 (102). **GLOBALNA PRODUKCJA ROLNICZA (ceny stałe)**
 GROSS AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	w odsetkach in percent				
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	62,9	65,3	69,2	68,7	Crop output
Zboża	15,6	21,7	21,4	18,2	Cereals
w tym zboża podstawowe	12,7	19,1	18,6	15,8	of which basic cereals
w tym: pszenica	7,1	10,8	10,4	9,9	of which: wheat
żyto	0,7	1,0	0,8	0,7	rye
jęczmień	2,2	2,6	2,7	1,6	barley
Ziemniaki	4,7	2,9	3,9	3,1	Potatoes
Przemysłowe	6,7	7,1	8,2	10,8	Industrial
w tym buraki cukrowe	2,9	2,5	3,0	2,3	of which sugar beets
Warzywa	10,3	9,3	11,0	10,7	Vegetables
Owoce	14,5	15,4	14,9	17,8	Fruit
Siano łąkowe	2,4	1,3	1,4	1,2	Meadow hay
Pozostałe	8,7	7,6	8,4	6,9	Others
Produkcja zwierzęca	37,1	34,7	30,8	31,3	Animal output
Żywiec rzeźny ^a	21,8	18,3	17,4	16,8	Animals for slaughter ^a
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt)	3,4	3,1	3,5	3,4	cattle (excluding calves)
cielęta	1,2	0,3	0,1	0,1	calves
trzoda chlewna	11,6	9,4	8,6	9,4	pigs
owce	0,0	0,0	0,0	0,0	sheep
drób	5,3	5,3	4,9	3,9	poultry
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	-0,2	-0,3	0,3	-0,2	Increase in herd (basic and working)
Mleko krowie	11,0	13,4	10,0	11,2	Cows' milk
Jaja kurze	3,0	1,5	2,4	2,2	Hen eggs
Obornik	1,1	0,7	-	0,6	Manure
Pozostałe	0,4	1,1	0,7	0,7	Others

a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.
 a Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

WYKRES 7 (63). **TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA (ceny stałe)**
 CHART 7 (63). MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices)

Dział XIV. Leśnictwo i łowiectwo Chapter XIV. Forestry and hunting

TABL. 1 (103). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**
Stan w dniu 31 grudnia
FOREST LAND
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w ha	585811	592426	596172	594068	T O T A L in ha
Lasy	577347	584034	587768	585678	Forests
Publiczne	344989	344951	346211	346273	Public
własność Skarbu Państwa	343887	343611	344794	344871	owned by the State Treasury
w tym:					of which:
w zarządzie Lasów Państwowych	323396	328338	328895	328952	managed by the State Forests
parki narodowe	12030	12170	12187	12191	national parks
własność gmin ^a	1101	1330	1379	1363	gmina ^a owned
pozostałe	1	10	38	39	other
Prywatne	232359	239083	241556	239405	Private
Grunty związane z gospodarką leśną	8464	8392	8404	8390	Land connected with forest management
LESISTOŚĆ w %	23,0	23,2	23,4	23,3	FOREST COVER in %
UDZIAŁ POWIERZCHNI GRUNTÓW LEŚNYCH W POWIERZCHNI ŁĄDOWEJ WOJEWÓDZTWA w %	23,5	23,8	23,9	23,8	SHARE OF FOREST LAND IN LAND AREA OF THE VOIVODSHIP in %

a Dotyczy także gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
a Including gminas which are also cities with powiat status.

Uwaga do wykresów 1 i 2

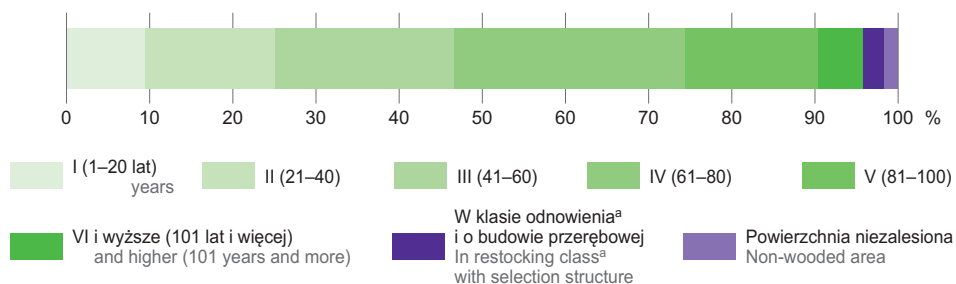
Dane opracowano na podstawie Wielkoobszarowej Inwentaryzacji Stanu Lasów przeprowadzonej w latach 2015–2019 przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej.

Note to charts 1 and 2

Data prepared on the National Forest Inventory conducted in 2015–2019 by the Bureau for Forest Management and Geodesy.

WYKRES 1 (64). STRUKTURA POWIERZCHNI LASÓW WEDŁUG KLAS WIEKU DRZEWOSTANÓW

CHART 1 (64). STRUCTURE OF FOREST AREA BY AGE CLASSES OF TREE STANDS

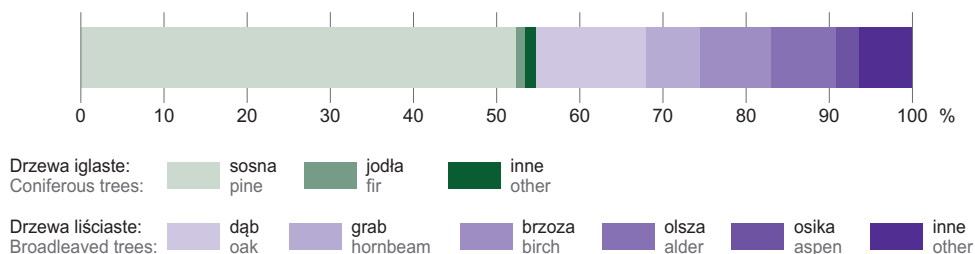

a Łącznie z klasą do odnowienia.

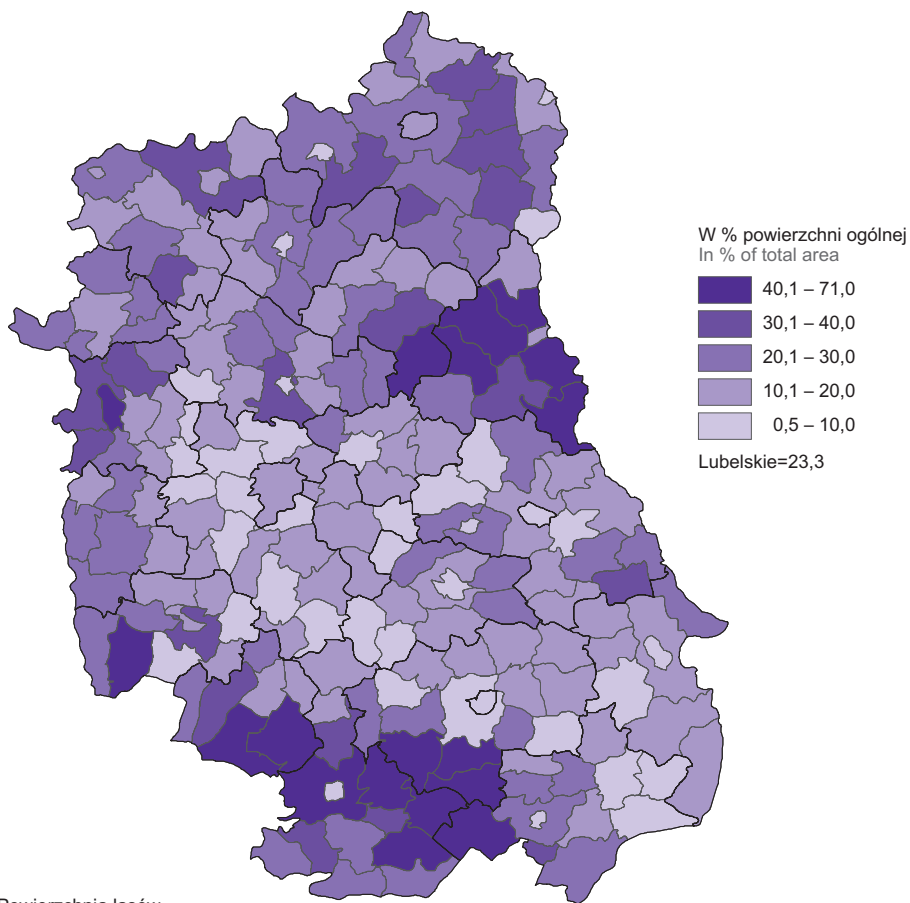
a Including class for restocking.

WYKRES 2 (65). STRUKTURA POWIERZCHNI LASÓW WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (przeważających) W DRZEWOSTANIE

CHART 2 (65). STRUCTURE OF FOREST AREA BY DOMINANT (prevailing) SPECIES IN TREE STANDS

MAPA 1 (34). **LASY W 2019 R.**
 MAP 1 (34). **FORESTS IN 2019**

Powierzchnia lasów
 Forest area

tys. ha
 thousand ha

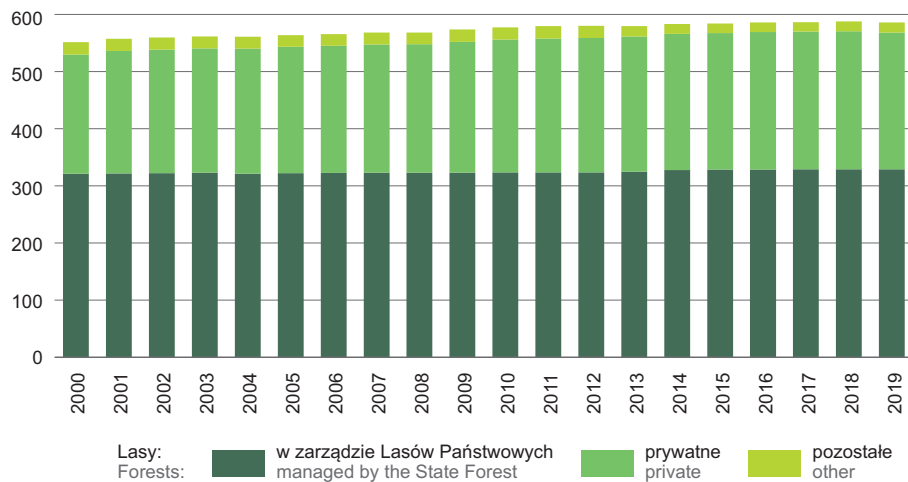

TABLE 2 (104). **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**
RENEWALS, AFFORESTATION AND OTHER SILVICULTURE
TREATMENT ACTIVITIES

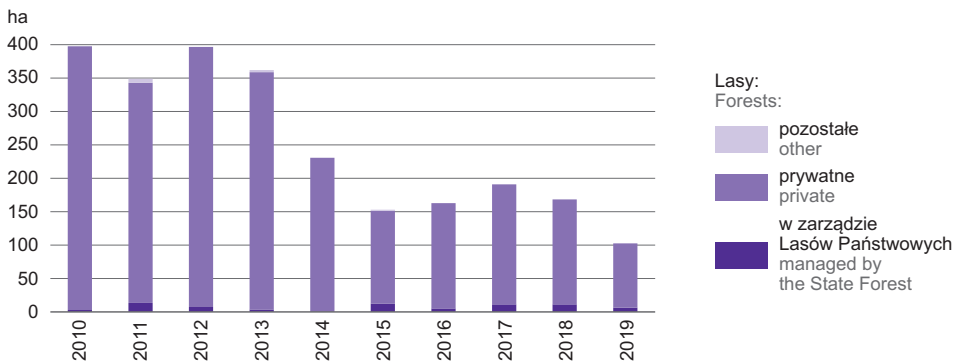
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019				SPECIFICATION
				ogółem grand total	lasy publiczne public forests		lasy prywatne ^a private forests ^a	
					razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by the State Treasury		
w ha in ha								
Odnowienia i zalesienia	2158	2678	2691	2744	2585	2585	158	Renewals and afforestation
Odnowienia	1762	2526	2523	2642	2579	2579	63	Renewals
sztuczne ^b	1547	2120	2071	2216	2189	2189	27	artificial ^b
naturalne	215	406	452	426	390	390	36	natural
Zalesienia ^c	396	153	168	102	6	6	96	Afforestation ^c
Poprawki i uzupełnienia	245	265	242	402	397	344	5	Replantings and refillings
Pielęgnowanie lasu	13073	15204	15849	16394	15732	15628	662	Forest tending
Powierzchnia objęta trzebieżami	36368	44709	40333	39698	16749	16748	22949	Area covered by thinnings

a Dane szacunkowe. b Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. c Użytków rolnych nieprzydatnych do produkcji rolnej i nieużytków określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

a Estimated data. b Including renewals under cover. c Agricultural land not suitable for agricultural production and wasteland designated for afforestation in land development plan or a decision on building conditions and site management.

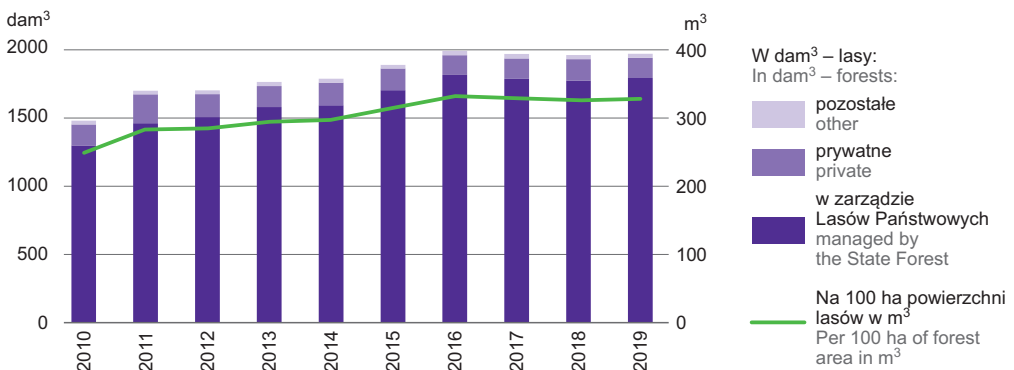
WYKRES 3 (66). ZALESIENIA GRUNTÓW NIELEŚNYCH

CHART 3 (66). AFFORESTATION OF NON-FOREST LAND

WYKRES 4 (67). POZYSKANIE DREWNA (grubizny)

CHART 4 (67). TIMBER REMOVALS

TABL. 3 (105). POZYSKANIE DREWNA^a
REMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019				SPECIFICATION
				ogółem grand total	lasy publiczne public forests		lasy prywatne private forests	
					razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by the State Treasury		
O G Ó Ł E M w dam³	1486,5	1897,3	1970,1	1979,6	1831,2	1830,8	148,3	T O T A L in dam³
Grubizna	1446,6	1842,2	1924,4	1932,1	1783,7	1783,3	148,3	Timber
Grubizna iglasta	957,1	1229,5	1332,7	1294,6	1189,2	1188,9	105,4	Coniferous
w tym drewno wielkowieściowe	532,2	669,9	717,3	703,0	625,9	625,8	77,0	of which large-size wood
Grubizna liściasta	489,5	612,7	591,7	637,5	594,6	594,4	42,9	Non-coniferous
w tym drewno wielkowieściowe	151,6	146,5	122,6	128,4	110,3	110,2	18,1	of which large-size wood
Drewno małowymirowe^b	39,9	55,0	45,7	47,5	47,5	47,5	–	Slash^b
Do przerobu przemysłowego	0,5	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	–	Slash for industrial purposes
Opałowe	39,4	54,7	45,5	47,3	47,3	47,3	–	Firewood
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m³	250,6	315,4	327,4	329,9	515,1	517,1	62,0	TIMBER PER 100 ha OF FOREST AREA in m³

a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień; z wyłączeniem karpiny. b Wyłącznie w lasach publicznych.
a Excluding (timber) removals from afforested areas; excluding stump wood. b Solely in public forests.

TABL. 4 (106). SKUP OWOCÓW I GRZYBÓW LEŚNYCH^a ORAZ ZWIERZYNY ŁOWNEJ
PROCUREMENT OF FOREST FRUITS AND MUSHROOMS^a
AS WELL AS GAME ANIMALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w t in t				
Owoce leśne	1828	2461	2374	1460	Forest fruits
Grzyby leśne	0	26	3	22	Forest mushrooms
Zwierzyzna łowna	193	232	577	431	Game animals

a Dane dotyczą owoców i grzybów leśnych świeżych.
a Data concern fresh forest fruits and mushrooms.

TABL. 5 (107). POŻARY W LASACH
FOREST FIRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Pożary	156	637	418	444	Number of fires
w tym: podpalenia	42	164	126	96	of which: arsons
nieostrożność dorosłych	97	384	193	231	negligence of adults
Powierzchnia lasów dotkniętych pożarami w ha	61,6	315,4	139,5	221,7	Area of forest burned in ha
w tym: podpalenia	24,2	79,2	49,9	60,5	of which: arsons
nieostrożność dorosłych	31,9	194,7	55,5	96,5	negligence of adults
Przeciętna powierzchnia lasu objęta jednym pożarem w ha	0,4	0,5	0,3	0,5	Average forest area burned by fire in ha

Ź r ó d ł o: dane z Krajowego Systemu Informacji o Pożarach prowadzonego przez Instytut Badawczy Leśnictwa.
S o u r c e: data of the National Forest Fire Information System held by the Forest Research Institute.

Uwaga do tablic 6–8.

Dane dotyczą łowieckiego roku gospodarczego liczonego od 1 kwietnia danego roku do 31 marca roku następnego.

Note to tables 6–8.

Data concern the hunting economic year from 1 April of a given year to 31 March of the following year.

**TABL. 6 (108). KOŁA I CZŁONKOWIE POLSKIEGO ZWIĄZKU ŁOWIECKIEGO
ORAZ OBWODY ŁOWIECKIE**
Stan w dniu 10 marca
**CLUBS AND MEMBERS OF THE POLISH HUNTING ASSOCIATION
AND HUNTING DISTRICTS**
As of 10 March

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Koła łowieckie:					Hunting clubs:
liczba ^a	120	119	122	132	number ^a
członkowie ^b	6870	7404	7904	7998	members ^b
Obwody łowieckie:					Hunting districts:
liczba	323	321	320	306	number
powierzchnia w tys. ha	2111,2	2166,1	2162,4	2015,2	area in thousand ha
w tym na gruntach leśnych	485,8	570,4	574,3	501,4	of which on forest land

a, b Dane grupowane według: a – siedziby koła łowieckiego, b – miejsca zamieszkania członka koła.

Ź r ó d ł o: dane Polskiego Związku Łowieckiego.

a, b Data grouped according to: a – the seat of a hunting club, b – a place of residence of a member of a hunting club.

S o u r c e: data of the Polish Hunting Association.

TABL. 7 (109). WAŻNIEJSZE ZWIERZĘTA ŁOWNE^a
Stan w dniu 10 marca
MAJOR GAME SPECIES^a
As of 10 March

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2010 ^b	2015	2018	2019	GAME SPECIES
W SZTUKACH IN HEADS					
Łosie	1525	3956	4298	5008	Moose
Daniele	58	382	346	399	Fallow deer
W TYSIĄCACH SZTUK IN THOUSAND HEADS					
Jelenie	4,8	8,2	9,0	9,9	Deer
Sarny	47,3	54,6	58,0	59,8	Roe deer
Dziki	13,4	16,8	3,7	2,4	Wild boars
Lisy	18,5	17,8	15,2	15,2	Foxes
Zająca	51,8	78,6	92,7	98,5	Hares
Bażanty	41,2	47,3	58,4	62,5	Pheasants
Kuropatwy	39,4	27,0	27,9	29,8	Partridges

a Dane szacunkowe. b Dane nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Ź r ó d ł o: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Polskiego Związku Łowieckiego oraz innych jednostek prowadzących ośrodki hodowli zwierzyny.

a Estimated data. b Data excluding centres of game breeding managed by the State Forests.

S o u r c e: data of the Generale Directorate of the State Forests, Polish Hunting Association and other units running game breeding centres.

TABL. 8 (110). ODSTRZAŁ^a WAŻNIEJSZYCH ZWIERZĄT
CULLING^a OF MAIN GAME SPECIES

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2010/11 ^b	2015/16	2018/19	2019/20	GAME SPECIES
	w szt.		in heads		
Daniele	–	75	64	89	Fallow deer
Jelenie	963	2728	3622	3887	Deer
Sarny	8020	12718	16133	16718	Roe deer
Dziki	11984	20670	7772	8257	Wild boars
Lisy	11475	11056	11440	11867	Foxes
Zająca	1441	1653	2260	2272	Hares
Bażanty	4113	7143	8488	8776	Pheasants
Kuropatwy	273	78	131	71	Partridges

a Dane szacunkowe. b Dane nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Ź r ó d ł o: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Polskiego Związku Łowieckiego oraz innych jednostek prowadzących ośrodki hodowli zwierzyny.

a Estimated data. b Data excluding centres of game breeding managed by the State Forests.

S o u r c e: data of the Generale Directorate of the State Forests, Polish Hunting Association and other units running game breeding centres.

Dział XV. Przemysł i budownictwo Chapter XV. Industry and construction

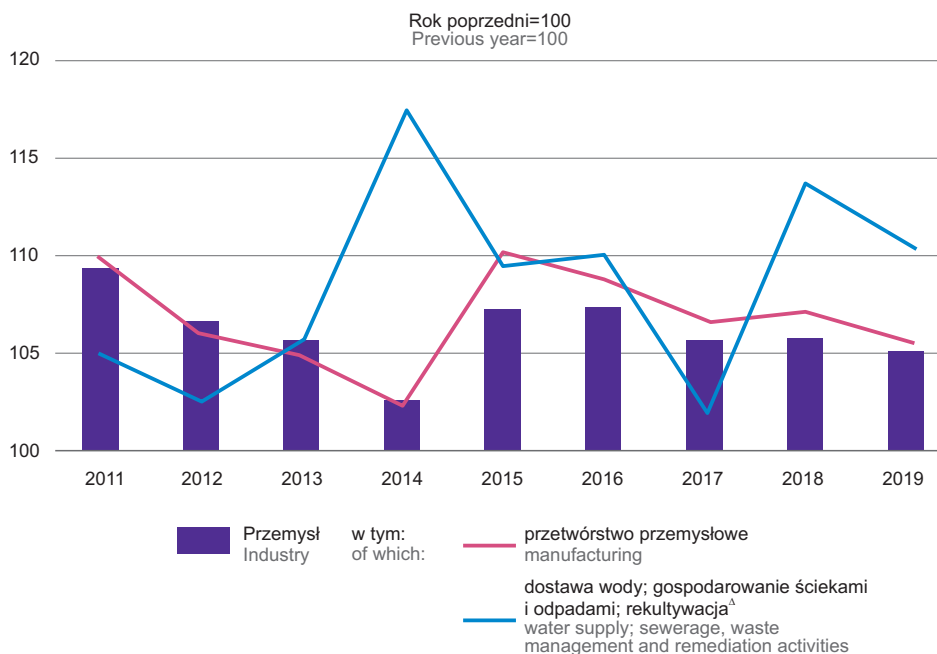
TABL. 1 (111). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2018	2019		
	w mln zł in million PLN				w odsetkach in percent	2018 = 100 (ceny stałe) (constant prices)
	ceny bieżące current prices					
O G Ó Ł E M T O T A L	22631,3	31256,9	36715,6	39101,7	100,0	105,1
w tym: of which:						
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	16351,6	22937,2	28002,6	29585,8	75,7	105,7
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	531,0	792,4	956,6	1063,8	2,7	110,4

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

WYKRES 1 (68). **DYNAMIKA PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU^a WEDŁUG SEKCJI PKD (ceny stałe^b)**

CHART 1 (68). **INDICES OF SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a BY NACE SECTIONS (constant prices^b)**

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 192.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b See general notes, item 3 on pages 192.

TABLE 2 (112). **PRODUKCJA WYBRANYCH WYROBÓW^a**
PRODUCTION OF SELECTED PRODUCTS^a

WYROBY	2010	2015	2018	2019		PRODUCTS
				ogółem total	udział w produkcyj krajowej w % share in domestic production in %	
Produkty uboju wliczane do wydajności poubojowej w tys. t:						Slaughter products included in slaughter capacity in thousand tonnes:
bydła i cieląt	28,0	14,0	15,5	15,3	7,3	cattle and calves
trzody chlewnej	70,0	73,2	77,6	76,2	5,7	pigs
Soki z owoców i warzyw w tys. hl	209	751	1185	939	8,1	Fruit and vegetable juice in thousand hectolitres
Mleko płynne przetworzone w tys. hl	864	764	537	553	1,6	Processed liquid milk in thousand hectolitres
Sery podpuszczkowe dojrzewające w tys. t	26,2	44,1	52,9	53,6	14,4	Rennet ripening cheese in thousand tonnes
Ser świeży niedojrzewający i twaróg w tys. t	20,3	16,4	16,0	16,3	3,4	Non-ripening fresh cheese and cottage in thousand tonnes
Mąka pszenna w tys. t	286	284	383	373	15,3	Wheat flour in thousand tonnes
Mąka żytnia w tys. t	17,8	11,9	15,9	19,3	7,3	Rye flour in thousand tonnes
Obuwie z wierzchami wykonanymi ze skóry ^b w tys. par	682	510	521	515	5,2	Footwear with leather uppers ^b in thousand pairs
Tarcica iglasta w dam ³	83,2	72,2	81,7	85,8	1,9	Coniferous sawnwood in dam ³
Tarcica liściasta w dam ³	20,4	39,7	40,8	43,3	8,3	Leafy sawnwood in dam ³
Okna i drzwi, ościeżnice i progi drewniane w tys. m ²	532	699	3566	3686	18,8	Wooden windows, doors, window-frames and thresholds in thousand m ²

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Bez obuwia sportowego.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b Excluding sports footwear.

TABLE 3 (113). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYŚLE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Przeciętne zatrudnienie	92481	91208	99658	101570	Average paid employment
w tym:					of which:
Przetwórstwo przemysłowe	67250	66190	74524	75990	Manufacturing
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a	5432	5911	6327	6337	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	3166,22	3868,97	4433,63	4743,26	Average monthly gross wages and salaries in PLN
w tym:					of which:
Przetwórstwo przemysłowe	2557,75	3285,47	3899,36	4176,10	Manufacturing
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a	2928,18	3539,28	3919,03	4131,79	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

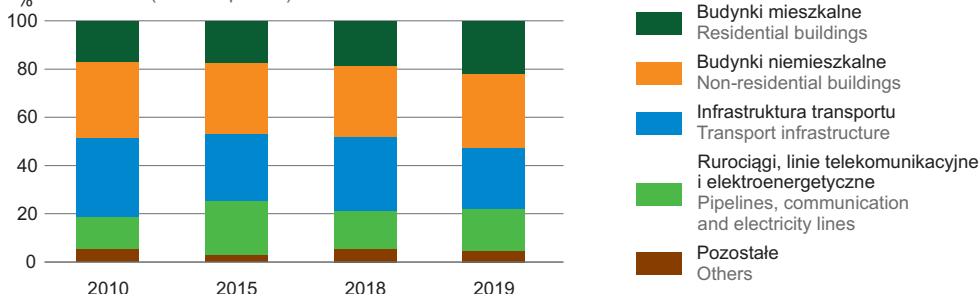
TABL. 4 (114). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł		in million PLN		
O G Ó Ł E M	5175,7	6103,5	7997,1	9123,2	T O T A L
W tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób	3044,7	2800,6	3570,7	4047,4	Of which entities employing more than 9 persons
budowa budynków ^a	1252,0	880,8	1044,1	1309,3	construction of buildings
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^a	1173,5	1109,7	1477,3	1521,0	civil engineering
roboty budowlane specjalistyczne	619,2	810,2	1049,2	1217,1	specialised construction activities

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa lubelskiego, siłami własnymi (bez podwykonawców).
^a Realised by enterprises which have a seat of board in the lubelskie voivodship, with own resources (without subcontractors participation).

WYKRES 2 (69). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**

CHART 2 (69). **CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices)**

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa lubelskiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Realised by enterprises which have a seat of board in the lubelskie voivodship, with own resources (without subcontractors participation). Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 5 (115). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Roboty o charakterze inwestycyjnym	Roboty o charakterze remontowym i pozostałe	SPECIFICATION	
		Works with an investment character	Works with a restoration character and other works		
		w mln zł	in million PLN		
O G Ó Ł E M	2010	3044,7	1951,8	1092,8	T O T A L
	2015	2800,6	2151,2	649,4	
	2018	3570,7	2910,3	660,4	
	2019	4047,4	3374,0	673,4	
Budynki		2128,8	1818,1	310,7	Buildings
budynki mieszkalne		875,9	787,7	88,2	residential buildings
budynki niemieszkalne		1253,0	1030,4	222,5	non-residential buildings
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej		1918,6	1555,9	362,7	Civil engineering works
infrastruktura transportu		1023,1	739,2	283,8	transport infrastructure
rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne		692,6	641,4	51,1	pipelines, communication and electricity lines
kompleksowe budowle na terenach przemysłowych		172,8	146,9	26,0	complex constructions on industrial sites
obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozostałe		30,2	28,4	1,8	other civil engineering works

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa lubelskiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Realised by enterprises which have a seat of board in the lubelskie voivodship, with own resources (without subcontractors participation). Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 6 (116) BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA
BUILDINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Budynki^a	4428	5225	5016	5369	Buildings^a
miasta	1326	1238	1269	1246	urban areas
wieś	3102	3987	3747	4123	rural areas
Budynki mieszkalne	3404	3749	3698	3998	Residential buildings
w tym: jednorodzinne ^b	3251	3591	3538	3859	of which: single-family ^b
wielorodzinne ^c	53	60	90	78	multi-family ^c
Budynki niemieszkalne	1024	1476	1318	1371	Non-residential buildings
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	17	42	17	20	hotels and similar buildings
budynki biurowe	20	35	21	25	office buildings
budynki handlowo-usługowe	182	217	118	148	wholesale and retail buildings
budynki transportu i łączności	196	255	207	194	traffic and communication buildings
budynki przemysłowe i magazynowe	128	175	139	150	industrial buildings and warehouses
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	65	48	39	29	buildings for public entertainment, education, hospital or institutional care buildings and sports halls
pozostałe budynki niemieszkalne	416	704	777	805	other non-residential buildings
Kubatura w dam³	6004,9	9174,1	7503,4	8049,9	Cubic volume in dam³
miasta	2818,7	4830,0	3484,8	3412,8	urban areas
wieś	3186,2	4344,1	4018,6	4637,2	rural areas
Budynki mieszkalne	2993,8	3385,3	3683,2	3700,2	Residential buildings
w tym: jednorodzinne ^b	2247,2	2555,7	2551,7	2783,7	of which: single-family ^b
wielorodzinne ^c	702,8	783,5	1106,7	891,1	multi-family ^c
Budynki niemieszkalne	3011,1	5788,8	3820,2	4349,7	Non-residential buildings
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	98,7	132,1	46,8	42,2	hotels and similar buildings
budynki biurowe	151,2	290,1	199,6	49,3	office buildings
budynki handlowo-usługowe	635,8	1490,2	486,0	410,4	wholesale and retail buildings
budynki transportu i łączności	61,3	146,3	84,8	66,1	traffic and communication buildings
budynki przemysłowe i magazynowe	1140,7	1871,3	1410,7	2201,2	industrial buildings and warehouses
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	437,6	707,1	265,8	178,1	buildings for public entertainment, education, hospital or institutional care buildings and sports halls
pozostałe budynki niemieszkalne	485,9	1151,7	1326,4	1402,4	other non-residential buildings

a Nowe. b Budynki mieszkalne o jednym lub dwóch mieszkaniach; bez domów letnich, domków wypoczynkowych i rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania. c Budynki mieszkalne o trzech lub więcej mieszkaniach.

a New. b Residential buildings with one or two dwellings; excluding summer homes, holiday cottages and rural residences not adapted for permanent residence. c Residential buildings with three or more dwellings.

TABL. 7 (117). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA
BRUTTO W BUDOWNICTWIE^a
AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES
AND SALARIES IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Przeciętne zatrudnienie	18846	14680	16923	17996	Average paid employment
Budowa budynków ^a	7512	4559	5247	5618	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^a	6467	5525	6779	6964	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	4868	4595	4897	5414	Specialised construction activities
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	2637,02	3189,29	3821,31	3972,20	Average monthly gross wages and salaries in PLN
Budowa budynków ^a	2335,77	2745,04	3050,40	3233,04	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^a	3002,99	3712,48	4640,70	4923,77	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	2615,15	3001,68	3513,02	3515,20	Specialised construction activities

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

Dział XVI. Transport Chapter XVI. Transport

TABL. 1 (118). **SIEĆ KOMUNIKACYJNA**
Stan w dniu 31 grudnia
TRANSPORT INFRASTRUCTURE
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w km in km				
Linie kolejowe eksploatowane ^a	1039	1042	1048	970	Railways lines operated ^a
w tym: zelektryfikowane	409	416	416	491	of which: electrified
jednotorowe	662	662	667	587	single track
dwu- i więcej torowe	377	380	381	383	double and more track
Na 100 km ² powierzchni ogólnej	4,1	4,1	4,2	3,9	Per 100 km ² of total area
Drogi publiczne o twardej nawierzchni	20217,1	21581,4	23516,6	22852,8	Hard surface public roads
w tym: miejskie	2435,8	2569,4	2698,7	2751,9	of which: urban
zamiejskie	17781,3	19012,0	20817,9	20100,9	non urban
ekspresowe	4,2	79,3	101,8	135,7	expressways
autostrady	-	-	-	-	motorways
Na 100 km ² powierzchni ogólnej	80,5	85,9	93,6	91,0	Per 100 km ² of total area
Drogi rowerowe	.	563,3	762,0	912,5	Roads for bicycle
Na 100 km ² powierzchni ogólnej	.	2,24	3,03	3,63	Per 100 km ² of total area

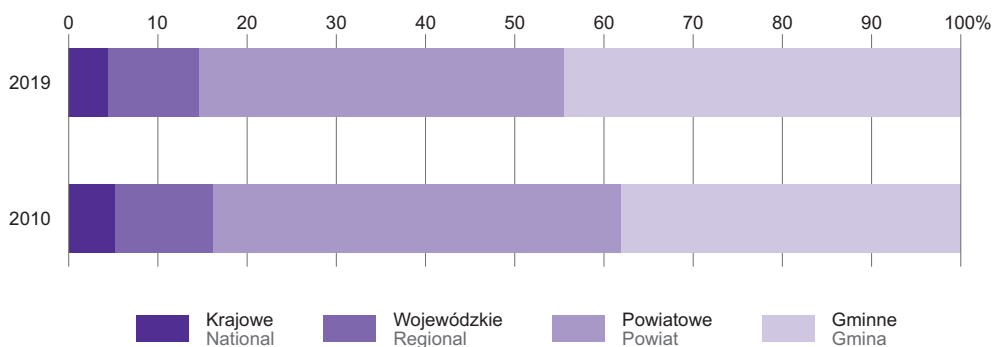
a Dane dotyczą sieci PKP oraz innych podmiotów, będących zarządcami infrastruktury kolejowej.

Źródło: w zakresie dróg publicznych – dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

a Data concern rail network of Polskie Koleje Państwowe (PKP) as well as other entities which are managers of railway infrastructure.

Source: in regard to public roads – data of the General Directorate for National Roads and Motorways.

WYKRES 1 (70). **DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI**
CHART 1 (70). **HARD SURFACE PUBLIC ROADS**

TABL. 2 (119). **POJAZDY SAMOCHODOWE^a I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE**
Stan w dniu 31 grudnia
REGISTERED ROAD VEHICLES^a AND TRACTORS
As of 31 December

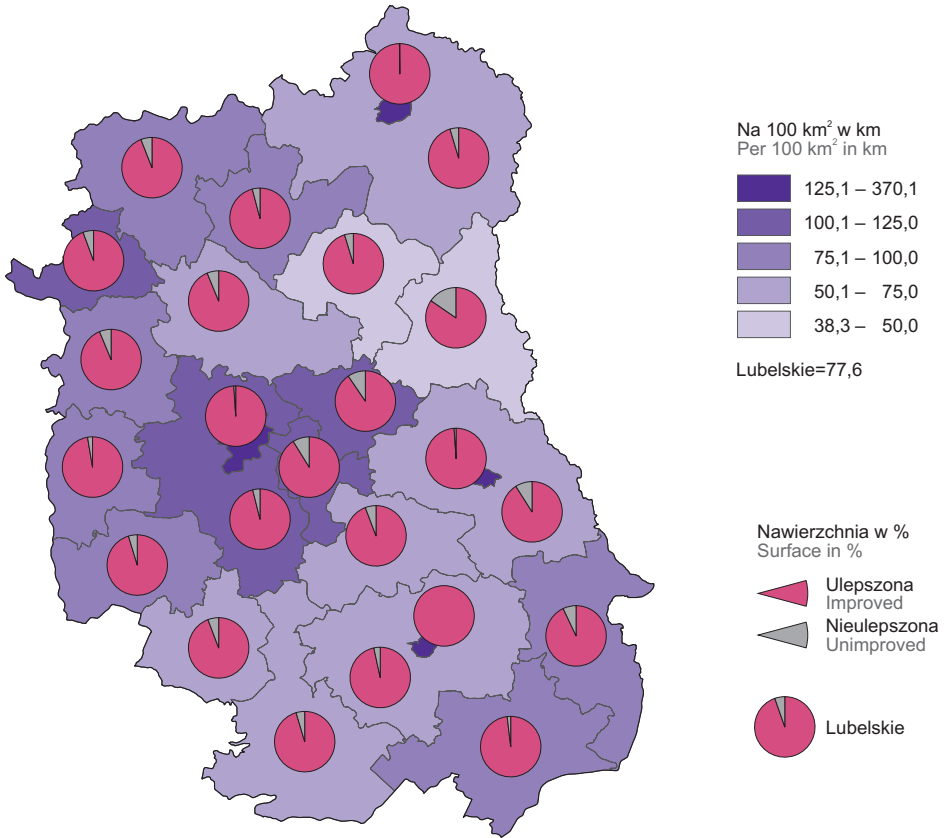
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	1322252	1576418	1773836	1837025	TOTAL
w tym:					of which:
Samochody osobowe	905627	1100685	1256265	1304051	Passenger cars
Autobusy	6198	6793	7192	7243	Buses
Samochody ciężarowe ^b	134826	155221	168930	173946	Lorries ^b
Ciągniki samochodowe i rolnicze	202159	223439	235828	240365	Road and agricultural tractors
Motocykle	65870	81065	94620	99941	Motorcycles

a Według centralnej ewidencji pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Cyfryzacji; od 2015 r. łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu danego roku. b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi.

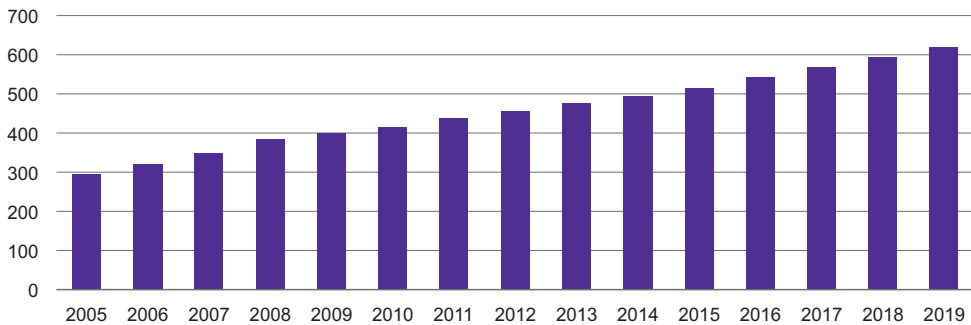
a According to central vehicle register maintained by the Ministry of Digital Affairs; since 2015 including vehicles having temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the given year. b Including vans.

MAPA 1 (35).
MAP 1 (35).

DROGI GMINNE I POWIATOWE O TWARDEJ NAWIERZCHNI W 2019 R.
GINIA AND POWIAT ROADS ON HARD SURFACE IN 2019

WYKRES 2 (71). **SAMOCHODY OSOBOWE NA 1000 LUDNOŚCI**
CHART 2 (71). **PASSENGER CARS PER 1000 POPULATION**

TABL. 3 (120). LINIE REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ^a
 Stan w dniu 31 grudnia
 REGULAR BUS TRANSPORT LINES^a
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Krajowe: liczba	1652	1172	865	772	National: number
długość w km	93689	66024	45714	41438	length in km
dalekobieżne: liczba	64	50	25	28	long distance: number
długość w km	20685	17523	8988	8991	length in km
regionalne: liczba	356	263	164	147	regional: number
długość w km	29440	17814	12130	10951	length in km
podmiejskie: liczba	1231	857	674	595	suburban: number
długość w km	43558	30667	24576	21476	length in km
miejskie: liczba	1	2	2	2	urban: number
długość w km	6	20	20	20	length in km
Międzynarodowe: liczba	73	10	4	2	International: number
długość w km	171269	8544	2503	299	length in km

a Przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 9 prowadzące regularną komunikację w ruchu krajowym i międzynarodowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

a Enterprises employing more than 9 persons, providing regular national and international traffic; excluding urban transport services.

TABL. 4 (121). TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY^a
 HIRE OR REWARD ROAD TRANSPORT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Komunikacja krajowa					National communication
Przewozy pasażerów ^b w tys. osób	29118	22701	20363	20032	Transport of passengers ^b in thousands
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	30,0	34,5	28,8	29,5	Average transport distance per passenger in km
Komunikacja międzynarodowa					International communication
Przewozy pasażerów ^b w tys. osób	138	105	39	43	Transport of passengers ^b in thousands
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	1663,8	2389,9	1843,1	700,4	Average transport distance per passenger in km

a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9. b Bez przewozów taborem komunikacji miejskiej (w tym taksówkami).

a Data concern enterprises employing more than 9 persons. b Excluding transports by urban road transport fleet (of which by taxis).

TABL. 5 (122). KOMUNIKACJA MIEJSKA^a
 Stan w dniu 31 grudnia
 URBAN TRANSPORT^a
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Sieć komunikacyjna – linie w km	1718	2138	2461	2426	Transport network – lines in km
autobusowe	1637	2012	2297	2258	bus
trolejbusowe	81	126	165	168	trolleybus
Tabor:					Fleet of:
autobusy: w sztukach	379	401	458	425	buses: in units
liczba miejsc w tys.	36,8	41,6	48,1	43,9	number of seats in thousands
trolejbusy: w sztukach	58	109	120	120	trolleybuses: in units
liczba miejsc w tys.	6,2	9,5	11,2	11,2	number of seats in thousands
Przewozy pasażerów ^b (w ciągu roku) w mln	98,9	143,5	128,8	146,7	Transport of passengers ^b (during the year) in millions

a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9. b Dane szacunkowe.

a Data concern urban transport enterprises and companies, employing more than 9 persons. b Estimated data.

TABL. 6 (123). **RUCH PASAŻERÓW W PORTACH LOTNICZYCH**
PASSENGER TRAFFIC AT AIRPORTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tys. in thousands			
Pasażerowie przybyli ^a z portów:				Passengers arrivals ^a from airports:
krajowych	0,4	3,8	18,3	domestic
zagranicznych	131,2	222,2	159,2	foreign
Pasażerowie odprawieni ^b do portów:				Passengers departures ^b to airports:
krajowych	0,3	3,8	18,9	domestic
zagranicznych	132,2	229,5	160,0	foreign

a, b Pasażerowie, dla których port Lublin jest: a — portem zakończenia podróży rozpoczętej w porcie krajowym lub zagranicznym, b — portem rozpoczęcia podróży kończącej się w porcie krajowym lub zagranicznym.

a, b Passengers for whom the airport Lublin is: a — the final destination of a journey begun at a domestic or foreign airport, b — the point of departure for a journey terminating at a domestic or foreign airport.

TABL. 7 (124). **PRZEŁADUNEK^a ŁADUNKÓW W PORTACH LOTNICZYCH**
FREIGHT/MAIL LOADED AND UNLOADED^a AT AIRPORTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tonach in tonnes			
Ładunki wyladowane z samolotów przybywających z portów:				Freight/mail unloaded from aircraft arriving from airports:
krajowych	–	0	–	domestic
zagranicznych	0	1	–	foreign
Ładunki załadowane do samolotów odlatujących do portów:				Freight/mail loaded into aircraft departing to airports:
krajowych	–	–	–	domestic
zagranicznych	15	0	–	foreign

a W handlowych usługach lotniczych (przewozach lotniczych).

a In commercial air service (air transport).

TABL. 8 (125). **WYPADKI DROGOWE^a I ICH OFIARY**
ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a AND THEIR CASUALTIES

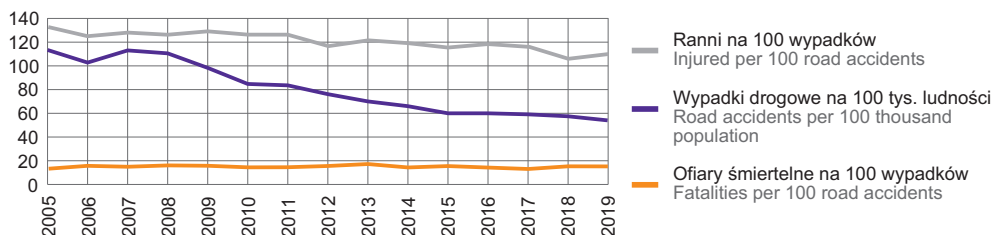
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018 ^b	2019 ^c	SPECIFICATION
Wypadki	1820	1252	1216	1139	Accidents
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^d	14	8	7	6	Per 10 thousand registered motor vehicles and tractors ^d
Ofiary wypadków	2544	1624	1465	1403	Road traffic casualties
Śmiertelne	256	188	179	170	Fatalities
na 100 tys. ludności	11,7	8,8	8,4	8,1	per 100 thousand population
Ranni	2288	1436	1286	1233	Injured
na 100 tys. ludności	104,9	67,0	60,6	58,4	per 100 thousand population

a Zarejestrowane przez Policję. b, c Dane z Systemu Ewidencji Wypadków i Kolizji (SEWIK) według stanu na: b – 25 lutego 2019 r., c – 16 lutego 2020 r. d Pojazdy według stanu w dniu 31 grudnia; w latach 2015–2019 łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

a Registered by the Police. b, c Data from Accident and Collision Register System as of: b – 25 February 2019, c – 16 February 2020. d Vehicles as of 31 December; in 2015–2018 including road vehicles having temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the year. Source: data of the National Police Headquarters.

WYKRES 3 (72). **WYPADKI DROGOWE I ICH OFIARY**
CHART 3 (72). ROAD TRAFFIC ACCIDENTS AND THEIR CASUALTIES

Dział XVII. Handel i gastronomia Chapter XVII. Trade and catering

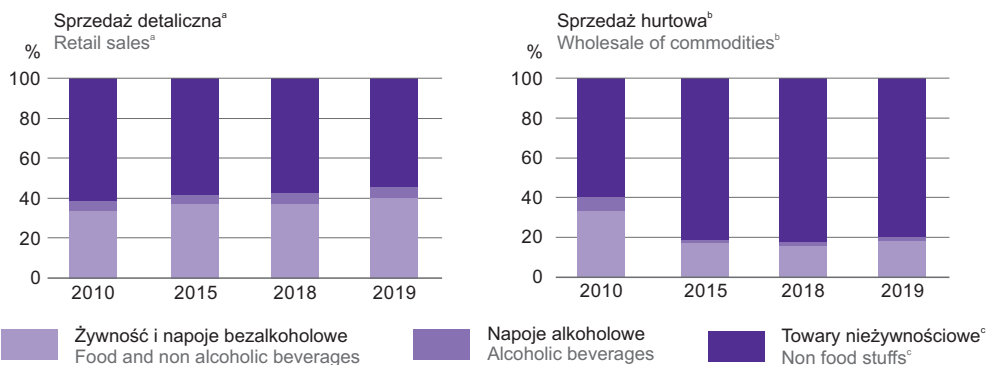
TABL. 1 (126). **SPRZEDAŻ DETALICZNA I HURTOWA TOWARÓW (ceny bieżące)**
RETAIL SALES AND WHOLESALE OF COMMODITIES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
SPRZEDAŻ DETALICZNA RETAIL SALES					
O G Ó Ł E M w mln zł	19188,7	24382,5	24942,7	28673,7	T O T A L in million PLN
W tym w przedsiębiorstwach handlowych ^a :					Of which in trade enterprises ^a :
w milionach złotych	5055,0	6100,9	6848,0	7832,8	in million PLN
w %	26,3	25,0	27,5	27,3	in %
NA 1 MIESZKAŃCA w zł	8796	11377	11756	13575	PER CAPITA in PLN
SPRZEDAŻ HURTOWA^b WHOLESALE OF COMMODITIES^b					
O G Ó Ł E M w mln zł	18743,4	21068,2	24098,3	25990,2	T O T A L in million PLN

a Przedsiębiorstwa handlowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. b Dane dotyczą przedsiębiorstw handlowych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Trade enterprises employing more than 49 persons. b Data concern trade enterprises employing more than 9 persons.

WYKRES 1 (73). **SPRZEDAŻ DETALICZNA I HURTOWA TOWARÓW WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)**
CHART 1 (73). RETAIL SALES AND WHOLESALE OF COMMODITIES BY GROUPS (current prices)

a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Dane dotyczą przedsiębiorstw handlowych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.

a Data concern enterprises conducting trade activity (excluding catering establishments) employing more than 9 persons. b Data concern trade enterprises employing more than 9 persons. c Consumer and non-consumer goods.

TABL. 2 (127). **SKLEPY WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH I STACJE PALIW^a**

Stan w dniu 31 grudnia

SHOPS BY ORGANISATIONAL FORM AND PETROL STATIONS^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Sklepy	16496	19372	17779	17736	Shops
Domy towarowe	3	2	3	3	Department stores
Domy handlowe	21	16	13	13	Trade stores
Supermarkety	213	313	325	340	Supermarkets
Hipermarkety	22	27	27	29	Hypermarkets
Sklepy powszechne	355	351	350	362	Universal stores
Sklepy wyspecjalizowane	1393	1871	2000	1924	Specialised shops
Pozostałe sklepy ^b	14489	16792	15061	15065	Other shops ^b
Stacje paliw	785	615	550	510	Petrol stations

a Dane opracowano według lokalizacji sklepu/ stacji paliw. b Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

a Data are compiled by location of shop/ petrol stations. b Data concern shops of economic entities employing up to 9 persons; including public pharmacies.

TABL. 3 (128). GASTRONOMIA^a
CATERING^a

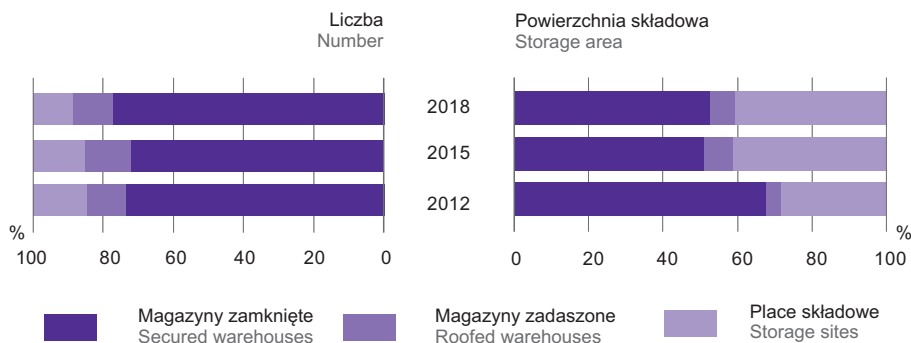
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Liczba placówek gastronomicznych (stan w dniu 31 XII)	509	507	427	464	Number of catering establishments (as of 31 XII)
w tym restauracje	123	189	197	205	of which restaurants
Sprzedaż z działalności gastronomicznej (ceny bieżące) w tys. zł	254810	364589	492520	572372	Sales from catering activity (current prices) in thousand PLN
w tym produkcja gastronomiczna	203436	284463	404642	484448	of which catering production

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern enterprises employing more than 9 persons.

TABL. 4 (129). TARGOWISKA
MARKETPLACES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Targowiska stałe (stan w dniu 31 XII):					Permanent marketplaces (as of 31 XII):
liczba	191	187	181	181	number
stałe punkty sprzedaży drobnodetalicznej	5401	4581	4859	4918	permanent small-retail sales outlets
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	57	120	246	240	Seasonal marketplaces ^a (during the year)
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	11232,5	10035,8	7657,0	7803,9	Annual receipts from marketplace fees in thousand PLN

^a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.
^a Number of marketplaces or places located on streets and squares opened seasonally.

WYKRES 2 (74). MAGAZYNY HANDLOWE^a
CHART 2 (74). TRADE WAREHOUSES^a

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność hurtową o liczbie pracujących powyżej 9 osób.
^a Data concern enterprises conducting wholesale activity employing more than 9 persons.

Dział XVIII. Finanse przedsiębiorstw Chapter XVIII. Finances of enterprises

TABL. 1 (130). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
Przychody ogółem	63507,8	71133,3	80602,5	83596,6	Total revenues
w tym:					of which:
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług)	33065,5	40740,9	46359,5	49304,5	Net revenues from sale of products (goods and services)
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	28878,9	28671,4	32407,5	32715,2	Net revenues from sale of goods and materials
Przychody finansowe	650,3	553,7	587,5	296,4	Financial revenues
Koszty ogółem	60785,3	66933,2	76455,9	78620,7	Total costs
w tym:					of which:
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług)	33499,8	39476,3	46412,2	48852,2	Cost of products sold (goods and services)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	25415,3	25014,9	27849,8	27642,7	Value of goods and materials sold
Koszty finansowe	561,3	566,7	778,7	693,1	Financial costs
Wynik finansowy brutto^a	2723,3	4200,2	4146,6	4975,9	Gross financial result^a
Zysk brutto	3085,5	4864,2	4756,2	5355,7	Gross profit
Strata brutto	362,2	664,0	609,5	379,9	Gross loss
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto^b	456,3	548,3	717,1	875,1	Obligatory encumbrances on gross financial result^b
Wynik finansowy netto	2267,0	3651,9	3429,5	4100,7	Net financial result
Zysk netto	2594,6	4247,2	4036,3	4480,3	Net profit
Strata netto	327,6	595,3	606,8	379,6	Net loss

a W latach 2010 i 2015 skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych (odpowiednio: +0,8 mln zł i +0,2 mln zł); od 2016 r. zdarzenia nadzwyczajne zaliczane są do pozostałych przychodów/kosztów operacyjnych. b Obejmują tylko podatek dochodowy.

a In 2010 and 2015 corrected by result on extraordinary events (respectively: plus PLN 0.8 millions and plus PLN 0.2 millions); since 2016 extraordinary events are classified as other operating revenues/costs. b Include only income tax.

WYKRES 1 (75). **PRZYCHODY OGÓŁEM PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI**
CHART 1 (75). **TOTAL REVENUES OF ENTERPRISES BY OWNERSHIP SECTORS**

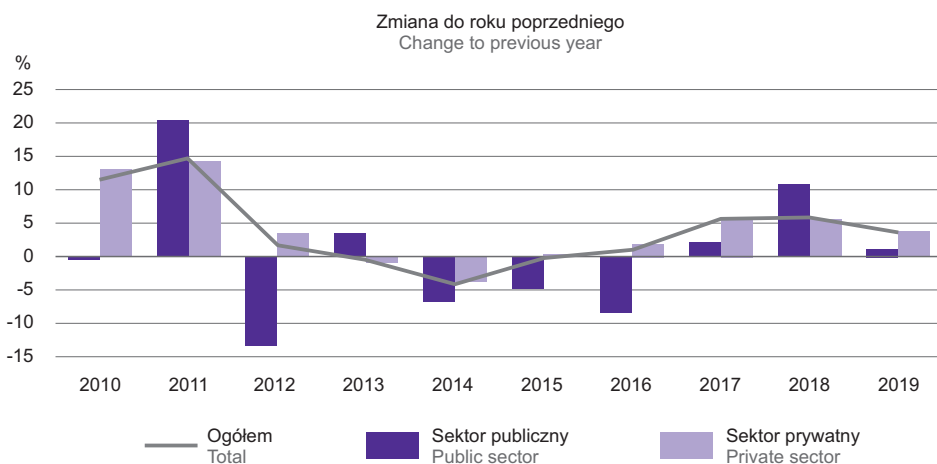

TABLE 2 (131). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKCJI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY SECTIONS

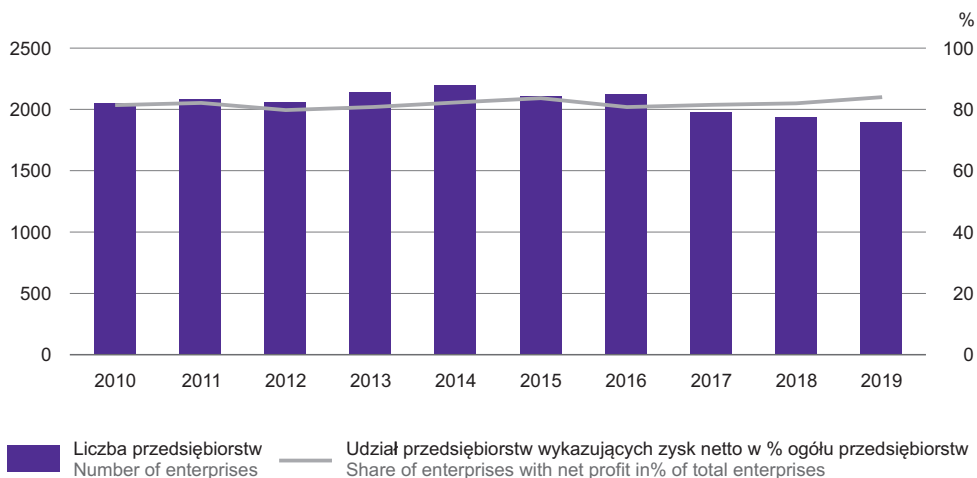
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przychody ogółem Total revenues	Koszty ogółem Total costs	Wynik finansowy brutto ^a Gross finan- cial result ^a	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto ^b Obligatory encumbran- ces on gross financial result ^b	Wynik finansowy netto Net financial result
		w mln zł		in million PLN		
OGÓŁEM	2010	63507,8	60785,3	2723,3	456,3	2267,0
TOTAL	2015	71133,3	66933,2	4200,2	548,3	3651,9
	2018	80602,5	76455,9	4146,6	717,1	3429,5
	2019	83596,6	78620,7	4975,9	875,1	4100,7
w tym: of which:						
Przemysł Industry		42431,5	38813,6	3617,9	695,6	2922,4
w tym: of which:						
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		31480,9	29369,6	2111,3	398,7	1712,6
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a water supply; sewerage, waste management and remediation activities		1133,1	1089,9	43,2	10,2	33,0
Budownictwo Construction		4068,0	3788,8	279,2	33,7	245,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		28723,2	28105,5	617,7	71,7	546,0
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		3488,2	3374,2	114,0	23,6	90,4
Zakwaterowanie i gastronomia^Δ Accommodation and catering ^Δ		217,7	201,9	15,8	0,4	15,4
Informacja i komunikacja Information and communication		683,2	556,3	126,9	23,5	103,5
Obsługa rynku nieruchomości^Δ Real estate activities		956,5	929,9	26,6	7,5	19,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		669,5	636,0	33,6	5,0	28,6
Administrowanie i działalność wspierająca^Δ Administrative and support service activities		365,8	342,6	23,3	1,2	22,0
Edukacja Education		201,3	189,9	11,4	0,9	10,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		630,6	593,1	37,5	5,4	32,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		92,4	97,1	-4,7	0,3	-4,9

a, b Notki patrz na str. 136.

a, b See footnotes on page 136.

WYKRES 2 (76). UDZIAŁ LICZBY PRZEDSIĘBIORSTW WYKAZUJĄCYCH ZYSK NETTO W OGÓLNEJ LICZBIE PRZEDSIĘBIORSTW

CHART 2 (76). SHARE OF NUMBER OF ENTERPRISES SHOWING NET PROFIT IN THE TOTAL NUMBER OF ENTERPRISES

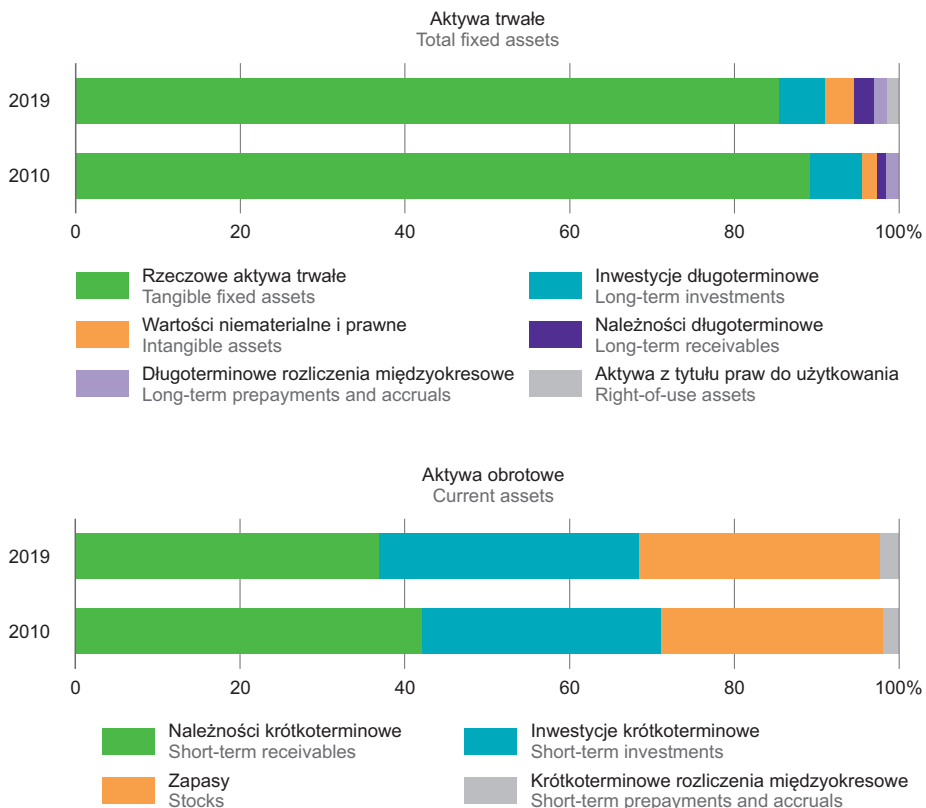
TABL. 3 (132). RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE		Wskaźnik - w % - rentowności obrotu Turnover - in % - profitability rate		SPECIFICATION
		brutto gross	netto net	
OGÓŁEM	2010	4,3	3,6	TOTAL
	2015	5,9	5,1	
	2018	5,1	4,3	
	2019	6,0	4,9	
w tym:				of which:
Przemysł		8,5	6,9	Industry
w tym:				of which:
przetwórstwo przemysłowe		6,7	5,4	manufacturing
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		3,8	2,9	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo		6,9	6,0	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		2,2	1,9	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa		3,3	2,6	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		7,3	7,1	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja		18,6	15,1	Information and communication
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		2,8	2,0	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		5,0	4,3	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		6,4	6,0	Administrative and support service activities
Edukacja		5,7	5,2	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		6,0	5,1	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		-5,0	-5,3	Arts, entertainment and recreation

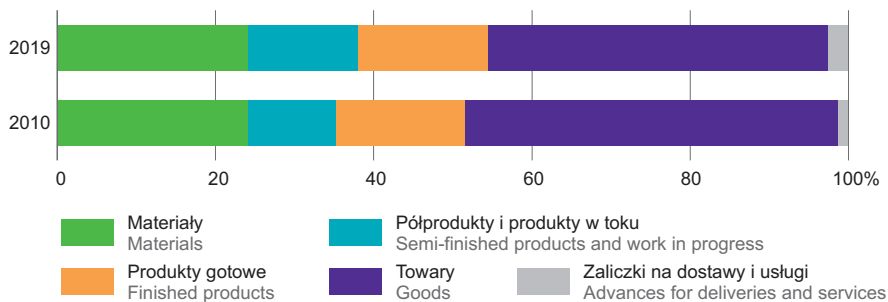
TABL. 4 (133). AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW
 Stan w dniu 31 grudnia
 CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Zapasy Stocks	Należności krótkoterminowe Short-term receivables		Inwestycje krótkoterminowe Short-term investments	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe Short-term prepayments and accruals
				razem total	w tym z tytułu dostaw i usług of which from deliveries and services		
OGÓŁEM	2010	19841,2	5368,9	8377,0	7061,0	5754,4	340,8
TOTAL	2015	24068,7	7070,0	10392,2	8003,4	6085,4	521,2
	2018	27532,6	8088,7	11506,3	9376,9	7298,4	639,2
	2019	30219,6	8811,4	11118,5	9489,3	9623,9	665,7
w tym: of which:							
Przemysł Industry		14518,5	4732,5	6311,6	5467,0	3164,0	310,4
w tym: of which:							
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		11807,6	4531,7	4715,2	4018,1	2319,0	241,8
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		382,4	27,8	163,7	132,4	182,4	8,6
Budownictwo Construction		1780,6	437,8	666,9	526,1	572,4	103,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		7041,5	3212,0	2808,5	2443,9	949,4	71,6
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		974,7	49,2	616,7	517,6	273,7	35,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		151,2	87,9	17,7	10,5	44,8	0,8
Informacja i komunikacja Information and communication		276,9	5,1	153,3	137,3	101,1	17,3
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		572,9	10,7	87,6	63,2	389,2	85,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		559,7	152,6	176,8	124,2	208,6	21,6
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		84,8	3,7	55,9	41,0	19,6	5,7
Edukacja Education		44,0	0,2	11,2	8,4	31,5	1,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		125,6	6,3	65,8	58,3	46,9	6,7
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		22,6	3,8	11,1	1,9	7,4	0,3

WYKRES 3 (77). AKTYWA TRWAŁE I OBROTOWE
 CHART 3 (77). FIXED AND CURRENT ASSETS

WYKRES 4 (78). ZAPASY
 CHART 4 (78). STOCKS

TABL. 5 (134). **KAPITAŁY (fundusze) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW^a**
 Stan w dniu 31 grudnia
 SHARE EQUITY (funds) OF ENTERPRISES^a
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which			
			kapitał (fundusz) podstawowy share capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplementary capital (fund)	niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych undistributed (unsettled) financial result from previous years	wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year
			w mln zł in million PLN			
OGÓŁEM	2010	34542,1	18606,6	6852,1	2334,6	2261,4
TOTAL	2015	41140,6	19775,3	10713,4	1837,5	3645,7
	2018	46221,4	20745,8	13662,9	2468,2	3455,2
	2019	48044,7	20804,2	14546,1	2620,6	4104,3
w tym: of which:						
Przemysł Industry		36809,9	15461,8	10709,1	3117,6	2919,2
w tym: of which:						
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		15318,6	4021,1	6970,1	-164,5	1699,9
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		1243,7	993,8	162,1	-11,8	33,0
Budownictwo Construction		1278,3	338,3	505,3	3,5	245,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		3798,1	1225,8	1532,6	-5,3	553,5
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		1355,7	775,9	461,1	-283,5	90,8
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		76,7	24,4	17,7	9,3	15,4
Informacja i komunikacja Information and communication		479,5	194,2	152,6	19,9	103,5
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		2444,5	1747,6	577,1	-34,4	19,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		542,3	372,2	157,9	-92,2	28,6
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		97,7	64,1	13,9	-4,3	22,1
Edukacja Education		40,6	4,9	25,7	-2,4	10,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		166,8	90,5	95,0	-73,2	32,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		61,0	91,1	3,4	-31,0	-4,9

a Patrz uwagi ogólne działu, ust. 10 na str. 194.

a See general notes to the chapter, item 10 on page 194.

TABL. 6 (135). ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW
 Stan w dniu 31 grudnia
 LIABILITIES OF ENTERPRISES
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Długoterminowe Long-term		Krótkoterminowe Short-term		
			razem total	w tym kredyty i pożyczki of which credits and loans	razem total	w tym of which	
						kredyty i pożyczki credits and loans	z tytułu dostaw i usług from deli- veries and services
		w mln zł		in million PLN			
OGÓŁEM	2010	17341,9	3959,6	2331,6	13382,3	2381,8	6646,9
TOTAL	2015	20914,1	5798,7	3194,1	15115,4	4230,0	6795,7
	2018	24287,2	5563,2	3268,6	18724,1	5467,2	8310,3
	2019	28385,2	9685,2	6286,7	18699,9	3645,9	8321,0
w tym: of which:							
Przemysł Industry		12855,1	3419,2	2241,8	9435,9	2041,3	3871,6
w tym: of which:							
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		9763,1	2419,9	1589,8	7343,2	1676,8	3282,7
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		486,3	247,7	159,5	238,6	50,6	86,1
Budownictwo Construction		1241,7	192,0	163,8	1049,7	211,0	429,6
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		7242,5	1933,9	720,9	5308,6	1116,9	3271,3
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		1469,1	836,9	142,4	632,1	85,9	337,7
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		168,9	78,9	78,8	90,0	18,2	16,3
Informacja i komunikacja Information and communication		166,8	55,7	7,9	111,1	4,0	43,2
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		612,9	204,1	176,7	408,8	18,3	145,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		295,5	43,0	39,9	252,5	86,0	49,7
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		68,8	7,9	4,7	60,9	7,1	16,1
Edukacja Education		47,3	20,9	20,6	26,4	5,2	7,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		177,0	85,9	52,3	91,1	12,6	43,7
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		22,6	9,5	7,7	13,1	1,8	6,7

Dział XIX. Finanse publiczne
Chapter XIX. Public finance

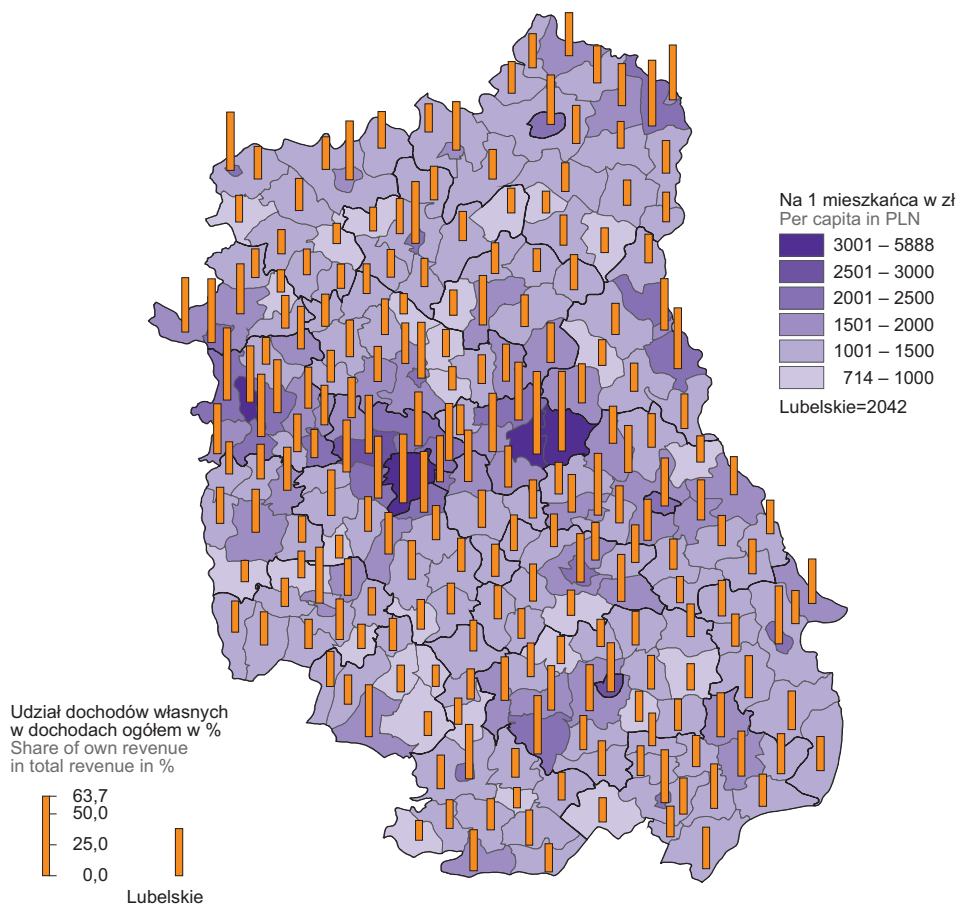
TABL. 1 (136). DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem	Gminy ^a	Miasta na	Powiaty	Wojewódz-
		Total	Gminas ^a	prawach powiatu	Powiat	two
		w tys. zł		in thousand PLN		Voivodship
OGÓŁEM	2010	8485240,6	4341496,0	1949448,9	1441825,3	752470,4
TOTAL	2015	10258360,4	5150093,2	2520607,4	1445615,1	1142044,7
	2018	13049712,1	7137228,3	3306763,4	1739678,8	866041,6
	2019	14718188,8	7889229,5	3598517,9	2021353,3	1209088,1
Dochody własne		5326160,0	2592523,4	1719843,0	714698,8	299094,8
Own revenue						
w tym:						
of which:						
Udziały w podatku dochodowym		2369159,0	1039601,0	808739,4	277897,4	242921,2
Share in income tax						
od osób prawnych		271477,5	32072,7	57002,6	6700,9	175701,3
corporate income tax						
od osób fizycznych		2097681,6	1007528,3	751736,8	271196,5	67219,9
personal income tax						
Podatek od nieruchomości		865417,7	558157,3	307260,4	.	.
Tax on real estate						
Podatek rolny		158894,6	157444,1	1450,6	.	.
Agricultural tax						
Podatek od środków transportowych		56384,6	37027,2	19357,4	.	.
Tax on means of transport						
Podatek od czynności cywilnoprawnych		93164,6	52152,1	41012,5	.	.
Tax on civil law transactions						
Opłata skarbowa		20359,0	9924,6	10434,4	.	.
Stamp duty						
Dochody z majątku		210773,2	84814,9	108720,9	11796,0	5441,4
Revenue from property						
w tym dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów						
o podobnym charakterze		104092,8	44211,3	48442,4	6480,3	4958,8
of which income from renting and tenancy as well as agreements with a similar character						
Wpływy z usług		385759,0	108209,7	119265,4	142582,8	15701,1
Services revenue						
Dotacje		5207621,7	3065290,0	995219,6	547606,1	599506,0
Grants						
Dotacje celowe		3710684,4	2469211,5	773901,9	350033,8	117537,2
Targeted grants						
z budżetu państwa		3539258,8	2418523,6	759901,1	261881,6	98952,5
from the state budget						
na zadania:						
for tasks:						
z zakresu administracji rządowej		3093860,0	2164099,6	689177,4	195350,9	45232,2
for government administration tasks						
własne		438514,5	252906,6	68321,7	64465,3	52821,0
for own tasks						
realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej		6884,2	1517,5	2402,0	2065,4	899,3
realised on the basis of agreements with government administration bodies						
na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego		54001,4	23519,1	10792,3	19690,0	-
for tasks realised on the basis of agreements between local government units						
otrzymane z państwowych funduszy celowych		38998,2	20039,1	1664,0	4294,8	13000,3
received from state appropriated funds						
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań		5657284,5	7129,7	1544,5	64167,4	5584442,9
for financial assistance between local government units for additional financing of own tasks						
Dotacje z paragrafów 200 i 620 oraz 205 i 625 ^b		1496937,3	596078,5	221317,7	197572,3	481968,8
Grants from paragraphs 200 and 620; 205 and 625 ^b						
Subwencja ogólna z budżetu państwa		4184407,1	2231416,1	883455,3	759048,4	310487,3
General subvention from the state budget						
W tym część oświatowa		2625821,7	1304269,9	804215,4	481441,0	35895,4
Of which educational part						

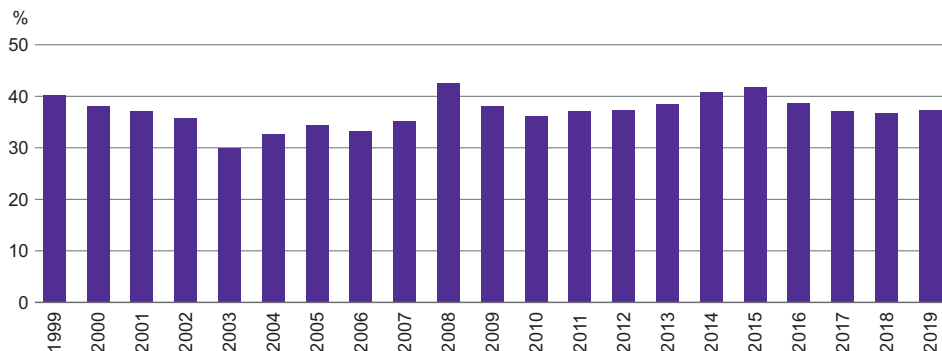
a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych.
a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status. b Of the classification of budget revenue and expenditure.

MAPA 1 (36).
MAP 1 (36).

DOCHODY WŁASNE BUDŻETÓW GMIN^a W 2019 R.
OWN REVENUE OF GMINAS^a BUDGETS IN 2019

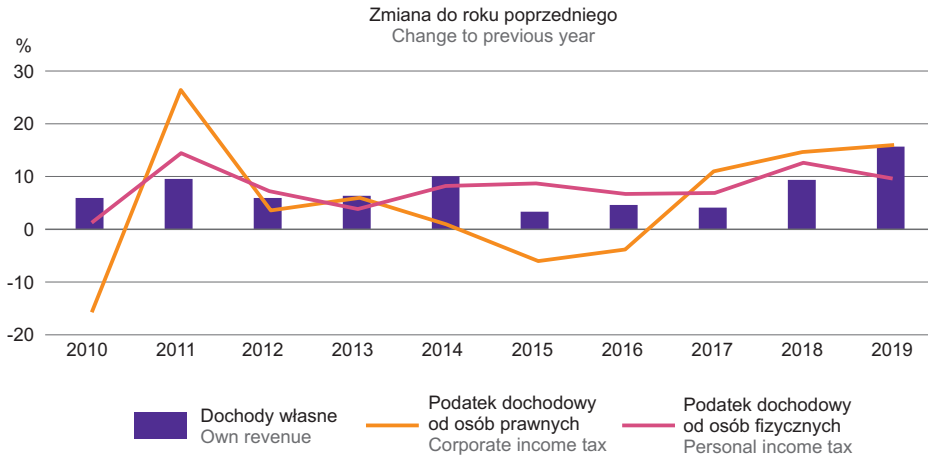
Udział dochodów własnych w dochodach ogółem
Share of own revenue in total revenue

^a Łącznie z dochodami gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
a Including revenue of gminas which are also cities with powiat status.

WYKRES 1 (79). WYBRANE RODZAJE DOCHODÓW WŁASNYCH JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
 CHART 1 (79). SELECTED TYPES OF OWN REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS

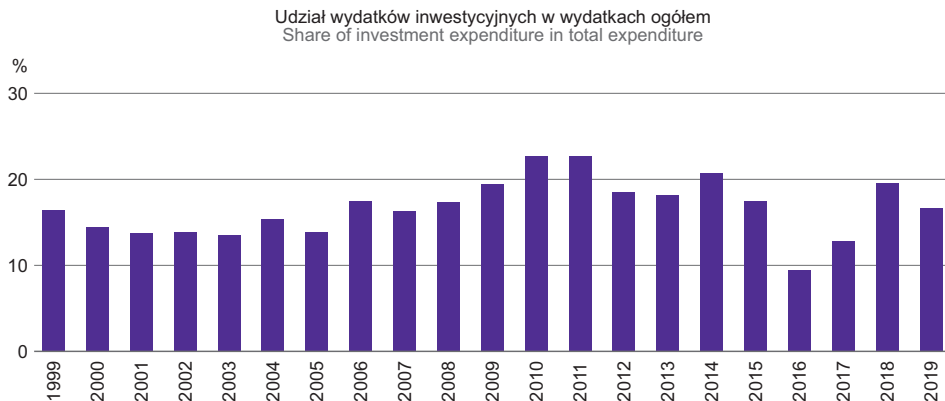
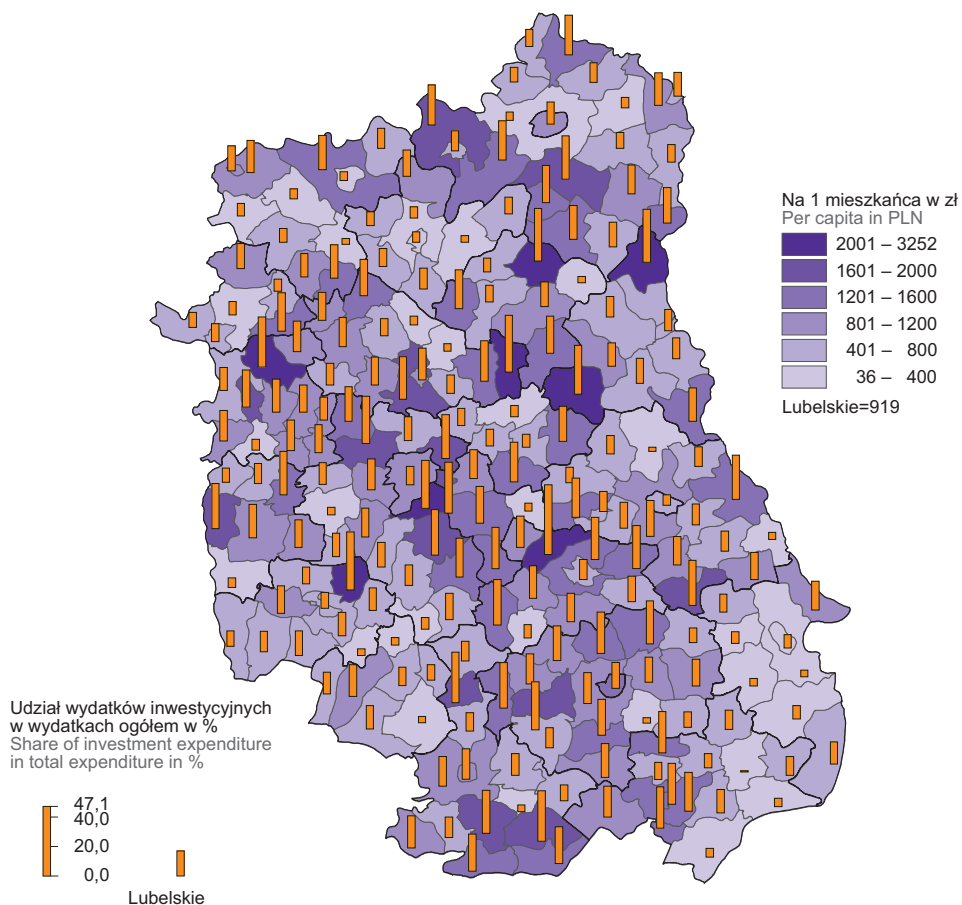
TABL. 2 (137). WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW
 EXPENDITURE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem	Gminy ^a	Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
		Total	Gminas ^a	Cities with powiat status	Powiat	Voivodship
		w tys. zł		in thousand PLN		
OGÓŁEM	2010	9338507,4	4918039,8	2130686,6	1522555,4	767225,6
TOTAL	2015	10524883,2	5135811,7	2615271,5	1433269,2	1340530,9
	2018	13609277,9	7445411,3	3426708,4	1801454,3	935703,8
	2019	14723269,3	7877302,9	3658499,9	1953309,8	1234156,7
Wydatki bieżące		11577704,9	6394417,5	3153932,2	1409886,5	619468,8
Current expenditure						
w tym:						
of which:						
Dotacje						
Grants						
w tym dla samorządowych zakładów budżetowych						
of which for local government budgetary establishments		10826,6	7468,5	2226,9	1131,3	–
Świadczenia na rzecz osób fizycznych						
Benefits for natural persons		2847591,4	2151231,6	625841,3	63681,1	6837,5
Wydatki bieżące jednostek budżetowych						
Current expenditure of budgetary units		7534466,8	3807905,5	2099733,2	1265415,7	361412,4
w tym:						
of which:						
wynagrodzenia						
wages and salaries		4166471,1	2111427,5	1108034,3	781336,7	165672,5
pochodne od wynagrodzeń ^b						
wages and salaries related expenditure ^b		767979,9	408273,5	197182,5	132526,3	29997,6
zakup materiałów i usług						
purchase of materials and services		2082161,1	1002230,4	678702,7	263832,9	137395,0
Obsługa długu publicznego						
Public debt servicing		119225,1	43923,2	45195,5	10886,0	19220,4
Wydatki majątkowe		3145564,3	1482885,5	504567,7	543423,3	614687,9
Property expenditure						
W tym inwestycyjne ^c						
Of which investment expenditure ^c		3070048,8	1469639,0	472079,0	540268,9	588061,9

a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Obejmują składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych. c Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych samorządowych zakładów budżetowych.

a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. b Include contributions to compulsory social security and the Labour Fund as well as contribution to the Bridging Pension Fund. c Including grants for financing investment tasks of local government budgetary establishments.

MAPA 2 (37). **WYDATKI INWESTYCYJNE BUDŻETÓW GMIN^a W 2019 R.**
 MAP 2 (37). **INVESTMENT EXPENDITURES OF GMINAS^a BUDGETS IN 2019**

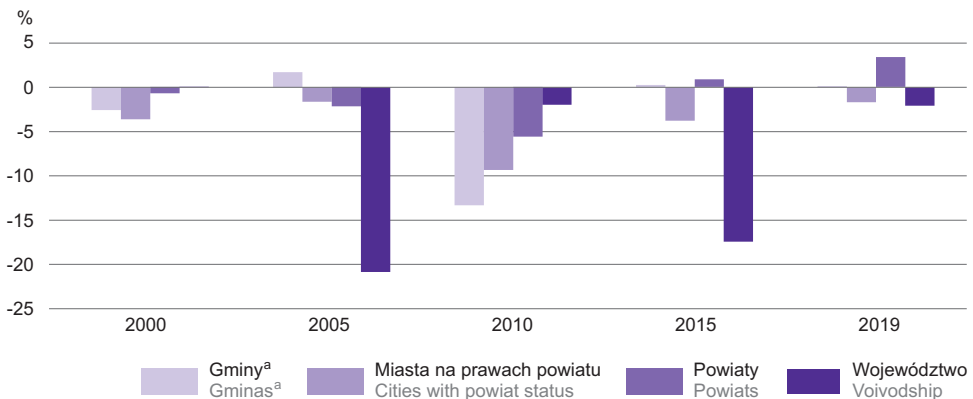
^a Łącznie z wydatkami gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
 a Including expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 3 (138). **STRUKTURA WYDATKÓW BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW W 2019 R.**
STRUCTURE OF EXPENDITURE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS BY DIVISION IN 2019

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
OGÓŁEM TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo Agriculture and hunting	2,0	3,1	0,0	1,0	1,9
Transport i łączność Transport and communication	15,3	7,1	16,4	22,2	52,5
Gospodarka mieszkaniowa Dwelling economy	1,4	1,6	1,2	1,2	0,5
Administracja publiczna Public administration	8,0	8,5	5,6	9,8	9,3
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa Public safety and fire care	1,7	0,9	2,2	5,1	0,0
Różne rozliczenia Various settlements	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0
Oświata i wychowanie Education	27,6	29,6	32,6	25,7	3,7
Ochrona zdrowia Health care	1,7	0,4	0,7	3,1	11,0
Pomoc społeczna Social assistance	5,3	4,8	5,8	9,9	0,4
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej Other tasks in sphere of social policy	1,1	0,2	0,8	3,6	4,5
Edukacyjna opieka wychowawcza Educational care	2,2	1,0	3,2	6,7	0,2
Rodzina Family	18,9	25,8	17,7	4,9	0,1
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska Municipal economy and environmental protection	6,8	9,5	6,1	0,6	1,2
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego Culture and national heritage	3,0	3,1	3,3	0,6	5,6
Kultura fizyczna Physical education	1,7	2,3	1,8	0,2	0,4

a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

WYKRES 2 (80). **RELACJA WYNIKÓW BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO DO DOCHODÓW OGÓŁEM**
CHART 2 (80). RELATION OF RESULTS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS TO TOTAL REVENUE

a Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
a Excluding gminas which are also cities with powiat status.

Dział XX. Inwestycje. Środki trwałe Chapter XX. Investment. Fixed assets

Inwestycje Investments

TABL. 1 (139). **NAKLADY INWESTYCYJNE^a (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS^a (current prices)

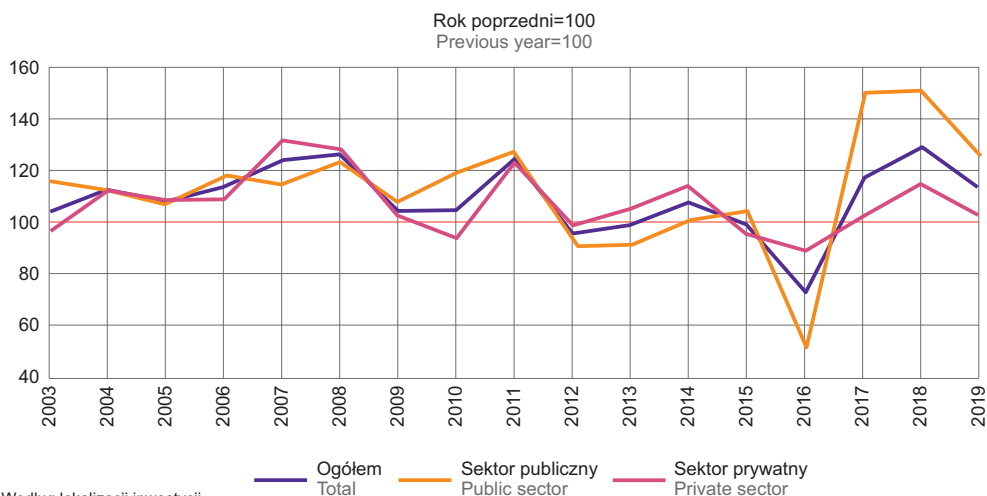
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
OGÓŁEM	8288,1	10366,3	11373,1	12756,8	TOTAL
sektor publiczny	4082,4	4613,6	5352,1	6658,7	public sector
sektor prywatny	4205,7	5752,7	6021,1	6098,1	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	326,4	434,6	516,4	515,1	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	2645,3	3177,3	4114,3	4104,3	Industry
w tym:					of which:
przetwórstwo przemysłowe	1115,7	1769,3	2057,3	2234,8	manufacturing
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	480,5	375,9	455,8	477,7	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	302,1	164,5	205,0	228,9	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	663,5	686,7	777,9	751,1	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa ^b	1371,6	1957,1	2736,5	3601,7	Transportation and storage ^b
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	103,9	94,9	40,6	58,4	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	66,5	136,5	69,1	95,8	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	61,1	101,5	37,5	32,2	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	1214,7	1494,1	1248,5	1344,3	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	113,7	89,3	140,4	143,6	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	18,9	24,4	27,1	46,5	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	355,8	939,9	442,8	376,9	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	382,2	458,9	423,2	422,4	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	298,9	346,2	333,6	684,1	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	317,7	244,0	231,6	337,3	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	45,9	16,5	28,5	14,3	Other service activities

a Według lokalizacji inwestycji. b Łącznie z nakładami inwestycyjnymi na drogi publiczne, ulice i place.

a According to investment location. b Including investment outlays on public roads, streets and squares.

WYKRES 1 (81). **DYNAMIKA NAKŁADÓW INWESTYCYJNYCH^a WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI**
(ceny bieżące)

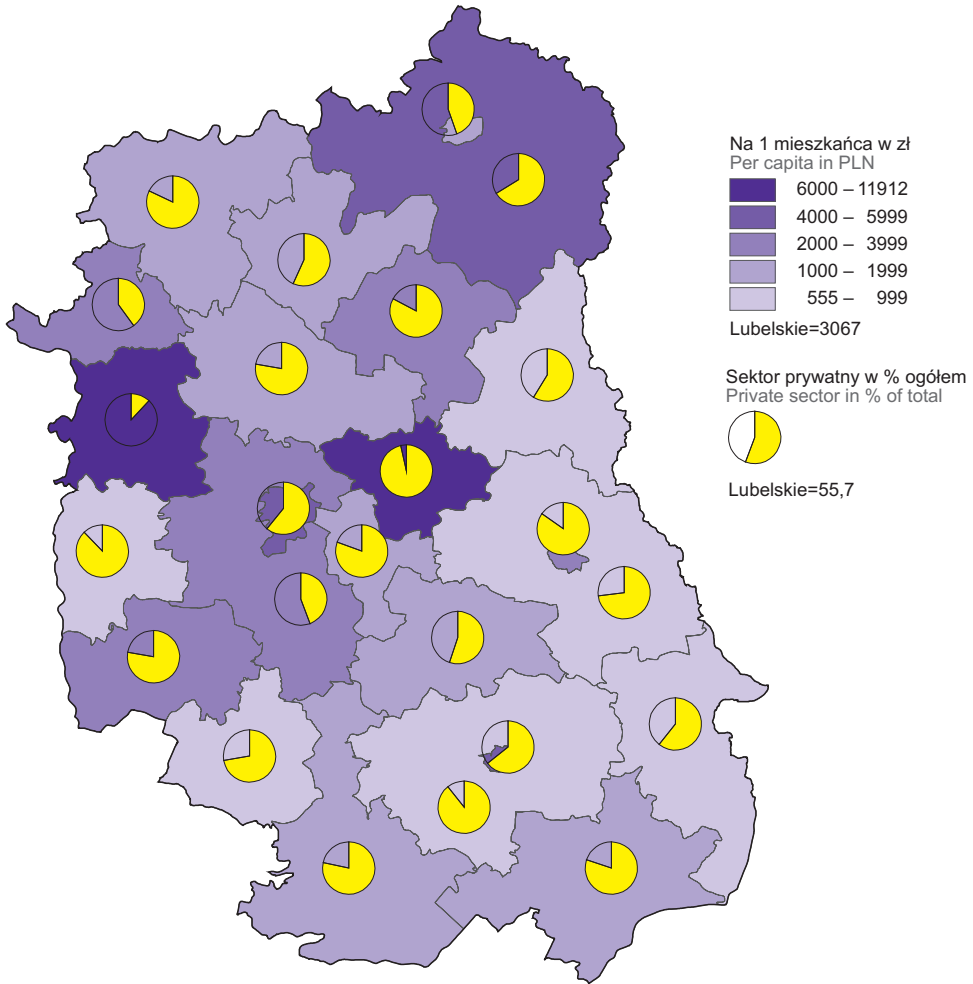
CHART 1 (81). **INDICES OF INVESTMENT OUTLAYS^a BY OWNERSHIP SECTORS** (current prices)

a Według lokalizacji inwestycji.
a According to investment location.

MAPA 1 (38).
MAP 1 (38).

NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a W 2019 R. (ceny bieżące)
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a IN 2019 (current prices)

Udział sektora prywatnego w nakładach inwestycyjnych ogółem
Share of the private sector in total investment outlays

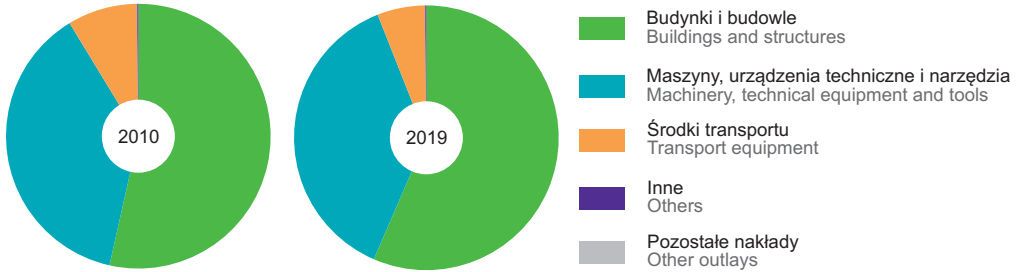

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

TABL. 2 (140). **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)**
 INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which		
			budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
			w mln zł in million PLN		
OGÓŁEM	2010	4030,6	2155,4	1523,5	342,7
TOTAL	2015	4458,9	2396,6	1694,7	350,1
	2018	5596,3	2951,2	2146,8	480,4
	2019	6042,7	3413,8	2263,7	352,9
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		75,6	50,4	15,6	6,5
Przemysł Industry		4538,7	2646,5	1740,9	145,9
w tym: of which:					
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		1700,5	511,9	1116,0	69,1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remedia- tion activities		215,2	146,4	49,1	18,4
Budownictwo Construction		92,4	32,5	37,2	22,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		377,2	149,0	161,0	65,4
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		161,5	63,3	21,3	75,7
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		19,2	13,9	4,2	1,0
Informacja i komunikacja Information and communication		19,3	0,7	10,8	7,8
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		11,6	3,0	7,6	0,9
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		108,8	100,7	6,1	1,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		41,8	9,1	29,0	3,6
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		5,7	0,3	3,3	2,1
Edukacja Education		17,9	12,7	3,2	2,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		517,6	284,7	215,3	17,3
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		55,4	47,0	8,0	0,4

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według siedziby inwestora.
 a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investor seat.

WYKRES 2 (82). NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG RODZAJÓW (ceny bieżące)
CHART 2 (82). INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY TYPE (current prices)

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według siedziby inwestora.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investor seat.

Środki trwałe
 Fixed assets

TABL. 3 (141). WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a (bieżące ceny ewidencyjne)
 Stan w dniu 31 grudnia
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a (current book-keeping prices)
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
OGÓŁEM	108425,0	151490,8	171485,8	181163,5	TOTAL
sektor publiczny	46349,2	65845,0	74600,0	79610,1	public sector
sektor prywatny	62075,8	85645,8	96885,8	101553,4	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	11249,0	12466,3	13393,1	13986,5	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	24676,3	35854,1	42412,2	44512,5	Industry
w tym:					of which:
przetwórstwo przemysłowe	12595,2	17673,1	24088,0	22342,3	manufacturing
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	4257,1	6625,7	7311,6	7736,2	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	1621,2	2673,8	2197,6	3079,7	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	5658,5	7502,1	8200,0	8631,8	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa ^b	22026,2	33481,7	37928,8	40232,3	Transportation and storage ^b
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	492,2	691,0	802,1	728,5	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	1893,7	2015,1	2501,2	2490,6	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	769,4	912,8	957,9	949,2	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	26002,1	33992,0	38160,6	39748,7	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	979,8	1518,2	1711,4	1733,4	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	275,5	467,1	1084,5	1227,2	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	4147,0	5898,8	5808,0	6522,1	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	4442,4	6976,7	7782,1	8148,2	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2837,1	4230,8	5179,3	5636,9	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1008,6	2274,9	2817,5	2983,0	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	346,0	535,4	549,4	552,9	Other service activities

^a Podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności. ^b Łącznie z wartościami dróg publicznych, ulic i placów.

^a The division of fixed assets by NACE Rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit. ^b Including value of public roads, streets and squares.

Dział XXI. Rachunki regionalne Chapter XXI. Regional accounts

TABL. 1 (142). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2016	2017	2018	2016	2017	2018
	w mln zł	in million PLN		w odsetkach	in percent	
OGÓŁEM TOTAL	71637	76402	79472	.	.	.
W tym wartość dodana brutto Of which gross value added	63287	67098	69580	100,0	100,0	100,0
w tym sektor: of which sector:						
przedsiębiorstw niefinansowych non-financial corporations	24900	26217	27537	39,3	39,1	39,6
instytucji rządowych i samorządowych general government	12991	13603	14389	20,5	20,3	20,7
gospodarstw domowych households	22768	24537	24855	36,0	36,6	35,7
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	3580	4497	3863	5,7	6,7	5,6
Przemysł Industry	13778	14084	14400	21,8	21,0	20,7
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	10605	10788	11072	16,8	16,1	15,9
Budownictwo Construction	4245	4518	5187	6,7	6,7	7,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^a ; informacja i komunikacja Trade; repair of motor vehicles ^a ; transportation and storage; accommodation and catering ^a ; information and communication	17712	19030	20124	28,0	28,4	28,9
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^a Financial and insurance activities; real estate activities	6080	6200	6323	9,6	9,2	9,1
Pozostałe usługi Other services	17891	18769	19682	28,3	28,0	28,3
NA 1 MIESZKAŃCA^a PER CAPITA^a	33542	35882	37458	.	.	.

a W złotych.

a In PLN.

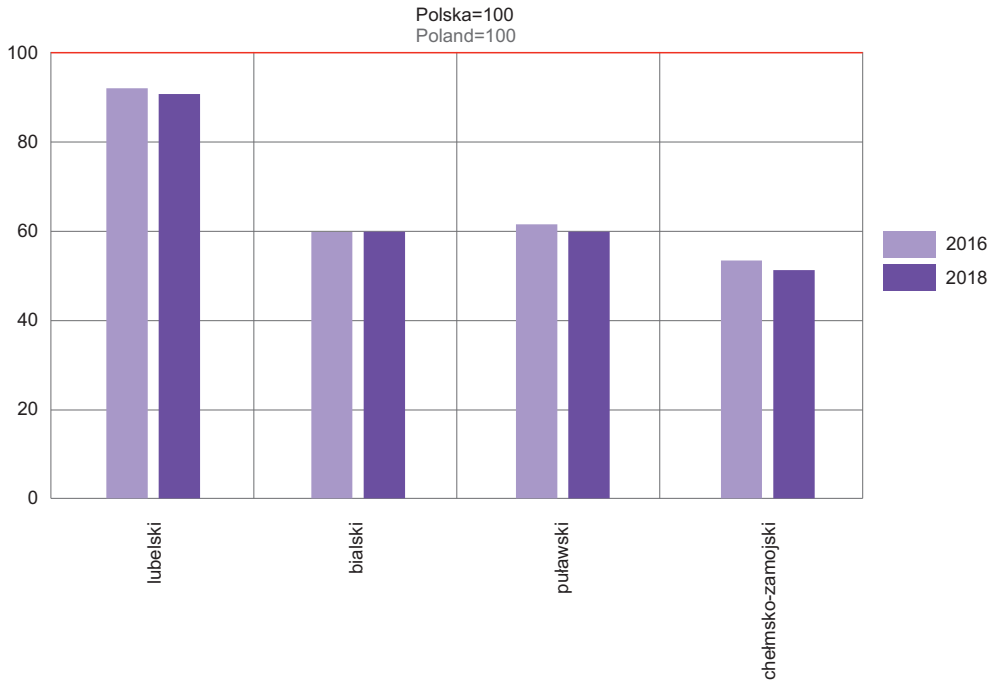
WYKRES 1 (83). **STRUKTURA WARTOŚCI DODANEJ BRUTTO WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI**
(ceny bieżące)

CHART 1 (83). **STRUCTURE OF GROSS VALUE ADDED BY KIND OF ACTIVITY** (current prices)

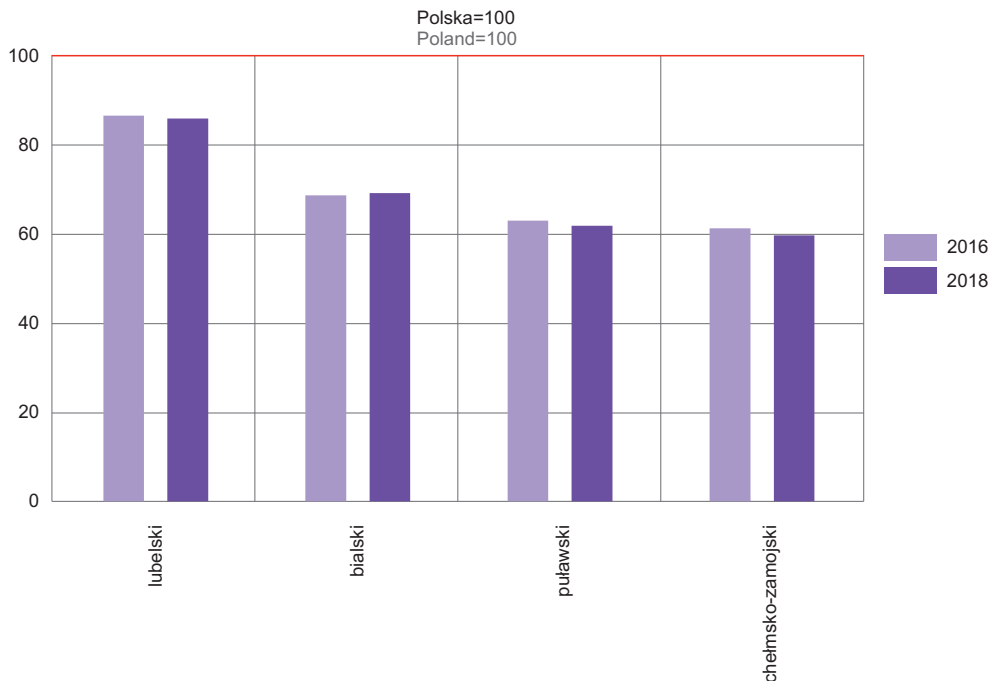

WYKRES 2 (84). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO NA 1 MIESZKAŃCA W PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (ceny bieżące)**
 CHART 2 (84). **GROSS DOMESTIC PRODUCT PER CAPITA IN SUBREGIONS OF THE VOIVODSHIP (current prices)**

TABL. 2 (143). **WARTOŚĆ DODANA BRUTTO NA 1 PRACUJĄCEGO (ceny bieżące)**
 GROSS VALUE ADDED PER EMPLOYED PERSONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016	2017	2018	SPECIFICATION
	w zł in PLN			
OGÓŁEM	82225	86001	88072	TOTAL
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	13782	17310	14868	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	130484	130633	131115	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	121937	121404	122197	of which manufacturing
Budownictwo	122042	122868	131800	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ⁴ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ⁴ ; informacja i komunikacja	119151	124651	130348	Trade; repair of motor vehicles ⁴ ; transportation and storage; accommodation and catering ⁴ ; information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ⁴	276949	285248	297217	Financial and insurance activities; real estate activities
Pozostałe usługi	89931	93184	95833	Other services

WYKRES 3 (85). WARTOŚĆ DODANA BRUTTO NA 1 PRACUJĄCEGO W PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (ceny bieżące)
CHART 3 (85). GROSS VALUE ADDED PER EMPLOYED PERSON IN SUBREGIONS OF THE VOIVODSHIP (current prices)

TABL. 3 (144). PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU TWORZENIA DOCHODÓW (ceny bieżące)
BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION OF INCOME ACCOUNT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016	2017	2018	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN			
Produkcja globalna	129284	137452	144657	Gross output
Zużycie pośrednie	65997	70354	75077	Intermediate consumption
Wartość dodana brutto	63287	67098	69580	Gross value added
w tym koszty związane z zatrudnieniem	26900	28763	30736	of which compensation of employees
Nadwyżka operacyjna brutto	37679	39070	39642	Gross operating surplus

TABL. 4 (145). NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH
NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLDS SECTOR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016	2017	2018	SPECIFICATION
Dochody pierwotne brutto:				Gross primary income:
w milionach złotych	53496	56400	59097	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	25048	26488	27855	per capita in PLN
Dochody do dyspozycji brutto:				Gross disposable income:
w milionach złotych	54459	57236	58585	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	25499	26881	27614	per capita in PLN

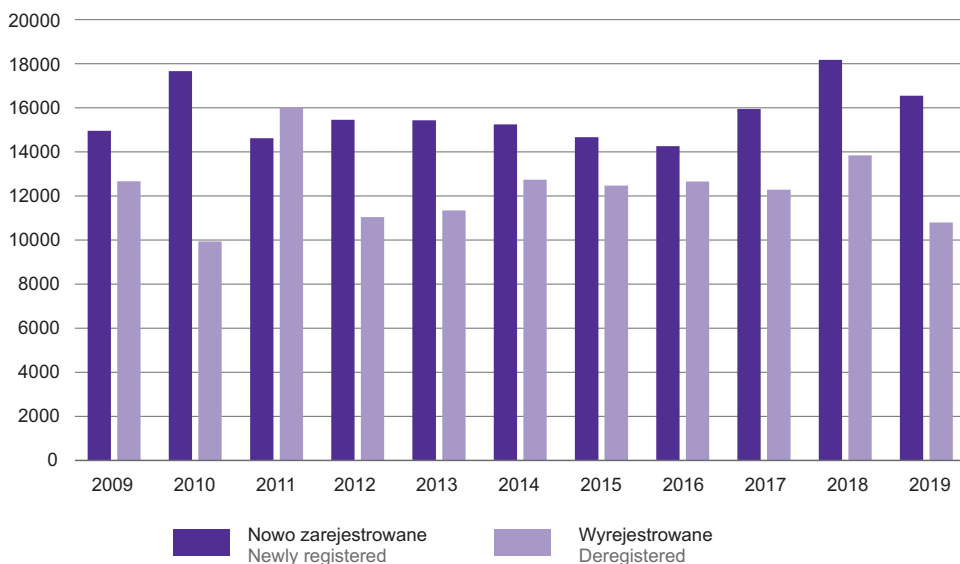
Dział XXII. Podmioty gospodarki narodowej Chapter XXII. Entities of the national economy

TABL. 1 (146). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON**
Stan w dniu 31 grudnia
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	164076	173184	180805	185315	T O T A L
sektor publiczny	5727	5750	5233	5123	public sector
sektor prywatny	158349	166363	173424	177734	private sector
w tym:					of which:
Przedsiębiorstwa państwowe	5	4	3	4	State owned enterprises
Spółki	18608	22382	23112	23741	Companies
w tym:					of which:
handlowe	8752	12448	13198	13826	commercial
cywilne	9719	9763	9725	9709	civil
Spółdzielnie	1156	1170	794	798	Cooperatives
Fundacje	498	924	1101	1177	Foundations
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	5603	6633	6697	6859	Associations and social organisations
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	127467	129484	136231	139499	Natural persons conducting economic activity

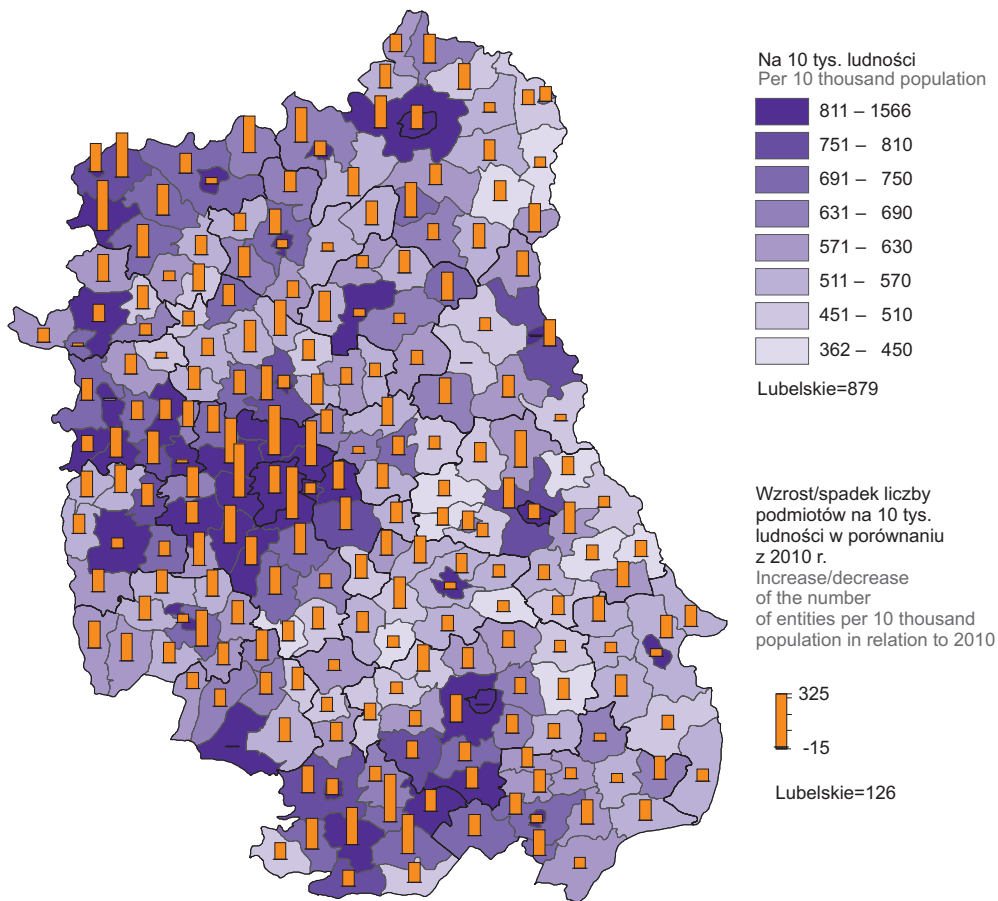
a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
a Excluding persons tending private farms in agriculture.

WYKRES 1 (86). **PODMIOTY NOWO ZAREJESTROWANE I WYREJESTROWANE Z REJESTU REGON^a**
CHART 1 (86). **NEWLY REGISTERED AND DEREGISTERED ENTITIES FROM THE REGON REGISTER^a**

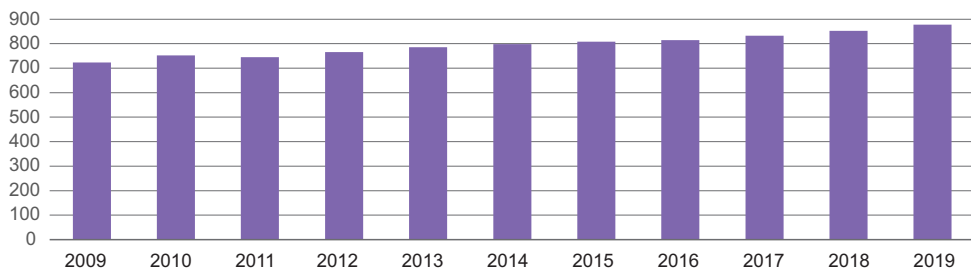

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
a Excluding persons tending private farms in agriculture.

MAPA 1 (39). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON W 2019 R.**
 Stan w dniu 31 grudnia
 MAP 1 (39). **ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER IN 2019**
 As of 31 December

Podmioty gospodarki narodowej^a w rejestrze REGON na 10 tys. ludności
 Entities of the national economy^a in the REGON register per 10 thousand population

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2019 R.

I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2019

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship	SPECIFICATION
	ogółem total	Polska=100 Poland=100	
POWIERZCHNIA. SAMORZĄD TERYTORIALNY – stan w dniu 31 grudnia AREA. LOCAL GOVERNMENT – as of 31 December			
Powierzchnia w km ²	312705	25123	8,0 Area in km ²
Powiaty	314	20	6,4 Powiats
Miasta na prawach powiatu	66	4	6,1 Cities with powiat status
Gminy	2477	213	8,6 Gminas
Miasta	940	48	5,1 Towns
Miejscowości wiejskie	52477	4034	7,7 Rural localities
Sołectwa	40789	3736	9,2 Village administrator's offices
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION			
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:			Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thousand tonnes:
pyłowych	27,1	1,3	4,9 particulate
gazowych	198440,7	4986,5	2,5 gaseous
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^a (stan w dniu 31 XII)	3278	284	8,7 Municipal wastewater treatment plants ^a (as of 31 December)
w tym: biologiczne	2454	255	10,4 of which: biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	817	28	3,4 with increased biogene removal (disposal)
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) w tys. t	114133,5	6976,9	6,1 Waste generated (during the year; excluding municipal waste) in thousand tonnes
Odpady komunalne zebrane ^b (w ciągu roku) w tys. t	12752,8	494,4	3,9 Municipal waste collected ^b (during the year) in thousand tonnes
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące):			Outlays on fixed assets (current prices):
służące ochronie środowiska:			in environmental protection:
w milionach złotych	12415,2	681,6	5,5 in million PLN
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	3,9	5,3	. in % of total investment outlays
służące gospodarce wodnej:			in water management:
w milionach złotych	3223,7	122,0	3,8 in million PLN
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	1,0	1,0	. in % of total investment outlays
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE PUBLIC SAFETY			
Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych ^c :			Ascertained crimes by the Police in completed preparatory proceedings ^c :
w liczbach bezwzględnych	796557	33596	4,2 in absolute numbers
na 10 tys. ludności	208	159	. per 10 thousand population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję ^c w %	73,1	83,0	. Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police ^c in %
LUDNOŚĆ POPULATION			
Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys.	38382,6	2108,3	5,5 Population (as of 31 December) in thousands
miasta	23033,1	979,4	4,3 urban areas
wieś	15349,5	1128,9	7,4 rural areas
w tym kobiety	19815,5	1086,4	5,5 of which females
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	123	84	. Population per 1 km ² of total area (as of 31 December)
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 XII)	66,7	66,5	. Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31 December)

a Pracujące na sieci kanalizacyjnej. b Pozycja obejmuje odpady odebrane od wszystkich właścicieli nieruchomości i uznawana jest za odpady wytworzone. c Bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

a Working on sewage network. b Estimate includes waste collected from all inhabitants and considered to be waste generated. c Excluding punishable acts committed by juveniles.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2019 R. (cd.)

I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2019 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo		SPECIFICATION
	Poland	Voivodship		
		ogółem	Polska=100	
		total	Poland=100	

LUDNOŚĆ (dok.)
POPULATION (cont.)

Przyrost naturalny na 1000 ludności	-0,9	-1,8	.	Natural increase per 1000 population
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	0,2	-2,9	.	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population

RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA
LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES

Pracujący ^{ab} (stan w dniu 31 XII) w tys.	15783,0	860,5	5,5	Employed persons ^{ab} (as of 31 December) in thousands
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł	4920,09	4358,82	88,6	Average monthly gross wages and salaries in PLN
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	866,4	69,4	8,0	Registered unemployed persons (as of 31 December) in thousands
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^b (stan w dniu 31 XII) w %	5,2	7,5	.	Registered unemployment rate ^b (as of 31 December) in %

MIESZKANIA. INFRASTRUKTURA
DWELLINGS. INFRASTRUCTURE

Zasoby mieszkaniowe ^c (stan w dniu 31 XII):				Dwelling stocks ^c (as of 31 December):
mieszkania: w tysiącach	14812,8	787,7	5,3	dwellings: in thousands
na 1000 ludności	385,9	373,6	.	per 1000 population
Mieszkania oddane do użytkowania:				Dwellings completed:
w tysiącach	207,4	7,3	3,5	in thousands
na 1000 ludności	5,4	3,5	.	per 1000 population
Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:				Network (as of 31 December) in km:
wodociągowej rozdzielczej	310897,6	21783,2	7,0	water supply distribution
kanalizacyjnej rozdzielczej ^d	165098,8	6957,7	4,2	sewage distribution ^d
gazowej	157868,5	9426,9	6,0	gas supply

EDUKACJA I WYCHOWANIE^e – stan na początku roku szkolnego
EDUCATION^e – as of beginning of the school year

Uczniowie w szkołach ^f w tys.:				Pupils and students in schools ^f in thousands:
podstawowych	3061,5	162,1	5,3	primary
branżowych I stopnia ^g	207,9	9,4	4,5	stage I sectoral vocational ^g
liceach ogólnokształcących	642,3	39,8	6,2	general secondary
technikach	648,5	38,5	5,9	technical secondary
artystycznych ogólnokształcących ^h	14,1	0,7	5,0	general art ^h
policealnych	188,4	11,4	6,1	post-secondary
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ⁱ :				Children attending pre-primary education establishments ⁱ :
w tysiącach	1401,0	70,2	5,0	in thousands
na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat	929	897	.	per 1000 children aged 3–6

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. b Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010. c Na podstawie bilansu. d Łącznie z kolektorami. e Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 184. f Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. g Łącznie z uczniami w oddziałach zasadniczych szkół zawodowych oraz uczniami szkół specjalnych przysposabiających do pracy. h Dających uprawnienia zawodowe. i Łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą.

a By actual workplace and kind of activity. b Data are compiled considering employed persons on private farms in agriculture estimated using the results of the Agricultural Census 2010. c Based of balance. d Including collectors. e See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 184. f Excluding schools for adult. g Including students of basic vocational school sections and students of special job-training schools. h Leading to professional certification. i Including the children attending for all school year in the units performing health care activities.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2019 R. (cd.)
I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2019 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo	SPECIFICATION
	Poland	Voivodship	
	ogółem		
	total	Polska=100	Poland=100

OCHRONA ZDROWIA^a – stan w dniu 31 grudnia
HEALTH CARE^a – as of 31 December

Pracownicy medyczni ^b :				Medical personnel ^b :
lekarze	90884	5322	5,9	doctors
lekarze dentyści	13509	873	6,5	dentists
pielęgniarki ^c	193132	12451	6,4	nurses ^c
Przychodnie	21839	1229	5,6	Out-patients departments
Szpitala ogólne	890	46	5,2	General hospitals
Łóżka w szpitalach ogólnych w tys.	166,8	10,0	6,0	Beds in general hospitals in thousands
Apteki ogólnodostępne ^d	12286	753	6,1	Generally available pharmacies ^d

KULTURA. TURYSTYKA
CULTURE. TOURISM

Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	7881	574	7,3	Public libraries (including branches; as of 31 December)
Wypożyczenia na 1 czytelnika w wol.	17,2	18,1	.	Loans per borrower in vol.
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 XII)	959	51	5,3	Museums with branches (as of 31 December)
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	40217,3	1217,9	3,0	Museum and exhibition visitors in thousands
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	523	33	6,3	Fixed cinemas (as of 31 December)
Widzowie w kinach stałych w tys.	61710,9	2255,0	3,7	Audience in fixed cinemas in thousands
Baza noclegowa turystyki ^e :				Tourist accommodation establishments ^e :
miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) w tys.	825,5	28,0	3,4	number of beds (as of 31 July) in thousands
korzystający z noclegów w tys.	35668,1	1146,1	3,2	tourists accommodated in thousands

ROLNICTWO
AGRICULTURE

Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej (stan w czerwcu) w tys. ha	14550,3	1443,4	9,9	Agricultural land in good agricultural condition (as of June) in thousand ha
w tym pod zasiewami	10897,7	1121,7	10,3	of which sown area
Zbiory w tys. t:				Production in thousand tonnes:
zboża	28990,3	3290,0	11,3	cereals
ziemniaki	6481,6	335,5	5,2	potatoes
warzywa gruntowe ^f	3849,8	410,2	10,7	ground vegetables ^f
Plony z 1 ha w dt:				Yields per 1 ha in dt:
zboża	36,7	39,5	107,6	cereals
ziemniaki	214	195	91,1	potatoes

a Łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej oraz spraw wewnętrznych i administracji. b Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. c Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. d Patrz uwagi ogólne do działu „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”, ust. 8 na str. 186. e Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Dane opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. f Łącznie z ogrodami przydomowymi; dane według szacunków.

a Data include health care units subordinated to the Ministry of National Defence as well as the Ministry of the Interior and Administration. b Data concern working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state or local government administration and National Health Fund. c Including master nurses. d See general notes to the chapter "Health care and social welfare", item 8 on page 186. e Concern establishments possessing 10 and more bed places. g Data were compiled with consideration imputation for units, which refused to participate in the survey. f Including kitchen gardens; data based on estimation.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2019 R. (cd.)

I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2019 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo		SPECIFICATION
	Poland	Voivodship		
	ogółem		Polska=100	
	total		Poland=100	

**LEŚNICTWO
FORESTRY**

Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	9258,8	585,7	6,3	Forest area (as of 31 December) in thousand ha
Lesistość w %	29,6	23,3	.	Forest cover in %

**PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO
INDUSTRY AND CONSTRUCTION**

Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):				Sold production of industry (current prices):
w milionach złotych	1615202,7	42715,1	2,6	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	42077	20223	48,1	per capita in PLN
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^a (ceny bieżące):				Sales of construction and assembly production ^a (current prices):
w milionach złotych	230209,3	9938,3	4,3	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	5997	4705	78,5	per capita in PLN

**TRANSPORT. TELEKOMUNIKACJA – stan w dniu 31 grudnia
TRANSPORT. TELECOMMUNICATIONS – as of 31 December**

Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km	307065,9	22852,8	7,4	Hard surface public roads (urban and non-urban) in km
Samochody osobowe zarejestrowane ^b w tys. szt.	24360,2	1304,1	5,4	Registered passenger cars ^b in thousand units
Placówki pocztowe ^c	7627	466	6,1	Postal offices ^c
Łączna abonenckie ^d :				Subscriber lines ^d :
w tysiącach	3583,5	159,1	4,4	in thousands
na 1000 ludności	93,4	75,5	.	per 1000 population

**HANDEL – stan w dniu 31 grudnia
TRADE – as of 31 December**

Sklepy	333340	17736	5,3	Shops
Targowiska stałe	2156	181	8,4	Permanent marketplaces

**FINANSE PUBLICZNE
PUBLIC FINANCE**

Budżety gmin^e				Budgets of gminas^e
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	135161,5	7889,2	5,8	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	5240	4964	94,7	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	135316,9	7877,3	5,8	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	5246	4956	94,5	per capita in PLN
Budżety miast na prawach powiatu				Budgets of cities with powiat status
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	93894,4	3598,5	3,8	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	7466	6882	92,2	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	96885,5	3658,5	3,8	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	7703	6997	90,8	per capita in PLN

a Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonania robót. b Łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku. c Dane dotyczą placówek operatora wyznaczonego. d Własne; dane częściowo szacunkowe. e Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Realised by construction units – by place of performing works. b Including having temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the year. c Data concern operators of the public telecommunication network. d Own; partly estimated data. e Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2019 R. (dok.)

I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2019 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo		SPECIFICATION
	Poland	Voivodship		
	ogółem		Polska=100	
	total		Poland=100	

FINANSE PUBLICZNE (dok.)
PUBLIC FINANCE (cont.)

Budżety powiatów				Budgets of powiats
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	30696,3	2021,4	6,6	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1189	1272	106,9	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	29630,7	1953,3	6,6	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1148	1229	107,1	per capita in PLN
Budżety województw				Budgets of voivodships
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	18755,0	1209,1	6,4	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	489	572	117,2	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	18376,0	1234,2	6,7	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	479	584	122,1	per capita in PLN

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE
INVESTMENTS. FIXED ASSETS

Nakłady inwestycyjne ^a (ceny bieżące):				Investment outlays ^a (current prices):
w milionach złotych	320937,4	12756,8	4,0	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	8361	6040	72,2	per capita in PLN
Wartość brutto środków trwałych ^b (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):				Gross value of fixed assets ^b (as of 31 XII; current book- -keeping prices):
w milionach złotych	4263508,5	181163,5	4,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	111079	85930	77,4	per capita in PLN

RACHUNKI REGIONALNE W 2018 R.
REGIONAL ACCOUNTS IN 2018

Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				Gross domestic product (current prices):
w milionach złotych	2121555	79472	3,7	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	55230	37458	67,8	per capita in PLN
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):				Gross value added (current prices):
w milionach złotych	1857482	69580	3,7	in million PLN
na 1 pracującego ^c w zł	123451	88072	71,3	per employed person ^c in PLN
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:				Gross nominal disposable income in the households sector:
w milionach złotych	1245199	58585	4,7	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	32416	27614	85,2	per capita in PLN

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON ^d (stan w dniu 31 XII)				Entities of the national economy in the REGON register ^d (as of 31 XII)
sektor publiczny	111788	5123	4,6	public sector
sektor prywatny	4325275	177734	4,1	private sector

a Według lokalizacji inwestycji. b Według siedziby jednostki lokalnej rodzaju działalności. c Do przeliczeń przyjęto przeciętną w roku liczbę pracujących. d Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; w podziale według sektorów – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

a According to investment location. b According to the abode of local kind-of-activity unit. c For calculations the average number of employed persons was applied. d Excluding persons tending private farms in agriculture; in divisions by ownership sectors – excluding entities, for which information on the ownership form does not exist in the REGON register.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
POWIERZCHNIA AREA					
Powierzchnia w km ² (stan w dniu 31 XII)	25114	25122	25122	25123	Area in km ² (as of 31 XII)
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Pobór wody – w % poboru ogółem – na cele:					Water withdrawal – in % of total withdrawal – for purposes of:
produkcyjne ^a (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)	34,1	30,6	33,8	33,8	production ^a (excluding agriculture, forestry, hunting and fishing)
eksploatacji sieci wodociągowej ^b	25,8	24,1	27,1	32,2	exploitation of water supply network ^b
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności na 1 km ² w dam ³	13,5	13,9	12,6	11,0	Consumption of water for needs of the national economy and population per 1 km ² in dam ³
w tym do produkcji przemysłowej	4,8	4,4	4,4	4,0	of which for industrial production
Ścieki przemysłowe i komunalne ^c odprowadzone do wód lub do ziemi:					Industrial and municipal ^c wastewater discharged into waters or into the ground:
oczyszczane w % wymagających oczyszczania	96,9	99,3	99,4	99,2	treated in % of requiring treatment
nieoczyszczane na 1 km ² w dam ³	0,1	0,0	0,0	0,0	untreated per 1 km ² in dam ³
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności ^d	48,4	53,0	57,2	58,0	Population connected to wastewater treatment plants in % of total population ^d
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:					Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thousand tonnes:
pyłowych	8,0	2,8	2,0	1,3	particulate
gazowych (bez dwutlenku węgla)	40,9	33,0	21,5	18,0	gaseous (excluding carbon dioxide)
Redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:					Reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in % of pollutants produced:
pyłowych	97,7	98,5	97,8	97,8	particulate
gazowych (bez dwutlenku węgla)	41,5	81,6	89,1	91,1	gaseous (excluding carbon dioxide)
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII):					Area of special nature value under legal protection (as of 31 XII):
w % powierzchni ogólnej	22,7	22,7	22,7	22,7	in % of total area
na 1 mieszkańca w m ²	2584	2616	2671	2704	per capita in m ²
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) na 1 km ² w t	168,9	193,5	272,2	277,7	Waste generated (during the year; excluding municipal waste) per 1 km ² in tonnes
Odpady komunalne zebrane ^e (w ciągu roku) na 1 mieszkańca w kg	256	155	180	234	Municipal waste collected ^e (during the year) per capita in kg
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) w % nakładów inwestycyjnych ogółem:					Outlays on fixed assets (current prices) in % of total investment outlays:
służące ochronie środowiska	4,6	4,9	4,7	5,3	in environmental protection
służące gospodarce wodnej	1,5	1,8	0,9	1,0	in water management
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE PUBLIC SAFETY					
Przestępstwa stwierdzone przez Policję ^f w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:					Ascertained crimes by the Police ^f in completed preparatory proceedings:
w liczbach bezwzględnych	54673	47783	32981	33596	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	248	219	154	159	per 10 thousand population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję w %	61,9	72,5	71,0	83,0	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police ^f in %

a Z ujęć własnych. b Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. c Od 2010 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę metodologii badania ścieków komunalnych. d Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków – dane szacunkowe, ludność ogółem – na podstawie bilansów. e Dane szacunkowe; w 2000 r. określane jako odpady stałe wywiezione; od 2015 r. pozycja obejmuje odpady odebrane od wszystkich właścicieli nieruchomości i uznawana jest za odpady wytworzone, ze względu na objęcie od 1 lipca 2013 r. przez gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi wszystkich właścicieli nieruchomości. f Do 2012 r. – łącznie z prokuraturą; od 2014 r. bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

a From own intakes. b Water withdrawal at intakes before entering the water network. c Since 2010, data are not comparable with data for previous years due to change in the methodology of municipal wastewater. d Population connected to waste water treatment plants – estimated data, total population – based on balances. e Estimated data; in 2000 defined as solid waste removed; since 2015 estimate includes waste collected from all inhabitants and is considered to be waste generated because of covering by gminas since 1 July 2013 all real-estate owners with municipal waste management system. f Until 2012 – including prosecutor's office; since 2014 excluding punishable acts committed by juveniles.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
LUDNOŚĆ POPULATION					
Ludność (stan w dniu 31 XII)	2206200	2178611	2139726	2108270	Population (as of 31 XII)
miasta	1028876	1013036	988034	979357	urban areas
wieś	1177324	1165575	1151692	1128913	rural areas
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	88	87	85	84	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)
Ludność w wieku (stan w dniu 31 XII):					Population of age (as of 31 XII):
przedprodukcyjnym	564437	419121	382720	370640	pre-working
produkcyjnym	1287529	1377527	1328014	1266445	working
poprodukcyjnym	354234	381963	428992	471185	post-working
Małżeństwa na 1000 ludności	5,7	6,1	5,0	4,7	Marriages per 1000 population
Rozwody na 1000 ludności	0,8	1,1	1,6	1,6	Divorces per 1000 population
Urodzenia żywe na 1000 ludności	10,4	10,4	9,2	9,1	Live births per 1000 population
Zgony na 1000 ludności	10,5	10,6	10,7	10,9	Deaths per 1000 population
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-0,1	-0,2	-1,5	-1,8	Natural increase per 1000 population
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	8,0	4,7	3,8	4,5	Infant deaths per 1000 live births
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-1,4	-2,3	-2,5 ^a	-2,9	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia:					Life expectancy at the moment of birth:
mężczyźni	69,1	71,2	73,3	73,9	males
kobiety	78,5	81,0	82,4	82,4	females
RYNEK PRACY LABOUR MARKET					
Pracujący ^{bc} (stan w dniu 31 XII):					Employed persons ^{bc} (as of 31 XII):
w tysiącach	979,1	794,1	817,2	860,5	in thousands
w tym kobiety	485,2	384,7	400,8	414,7	of which women
na 1000 ludności	443,8	364,5	381,9	408,2	per 1000 population
Przeciętne zatrudnienie:					Average paid employment:
w przemyśle:					in industry:
w tysiącach	.	99,5	97,8	109,3	in thousands
na 1000 ludności	.	45,6	45,6	51,8	per 1000 population
w budownictwie:					in construction:
w tysiącach	.	26,4	22,9	27,3	in thousands
na 1000 ludności	.	12,1	10,7	12,9	per 1000 population

a Do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r. b Według faktycznego miejsca pracy. c Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: w 2000 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 1996, od 2010 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

a For calculating net migration, data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014 were used. b By actual workplace. c Data are compiled considering employed persons on private farms in agriculture estimated using the results: in 2000 – of the Agricultural Census 1996, since 2010 – of the Agricultural Census 2010.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
RYNEK PRACY (dok.) LABOUR MARKET (cont.)					
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	159,7	119,7	107,9	69,4	Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thousands
2000=100	100,0	75,0	67,6	43,4	2000=100
W % bezrobotnych zarejestrowanych (stan w dniu 31 XII):					In % of registered unemployed (as of 31 XII):
kobiety	52,4	49,6	48,7	51,9	women
w wieku 24 lata i mniej	34,6	24,7	17,8	14,6	aged 24 years and less
pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	48,7	32,2	43,6	12,3	out of work for longer than 1 year
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) na 1 ofertę pracy	501	166	71	48	Registered unemployed persons (as of 31 XII) per a job offer
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (stan w dniu 31 XII) w %	14,0	13,1	11,7	7,5	Registered unemployment rate ^a (as of 31 XII) in %
WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE WAGES AND SALARIES. SOCIAL BENEFITS					
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	1678,50	2922,60	3497,98	4358,82	Average monthly gross wages and salaries in PLN
2000=100	100,0	174,1	208,4	259,7	2000=100
w tym: w przemyśle	.	3068,17	3760,83	4627,47	of which: in industry
w budownictwie	.	2356,25	2817,88	3610,19	in construction
Przeciętna liczba emerytów i rencistów w tys.	601,9	543,9	507,6	523,9	Average number of retirees and pensioners in thousands
pobierających emerytury i renty wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	353,1	360,3	349,7	379,5	receiving retirement and other pension paid by the Social Insurance Institution
rolników indywidualnych	248,8	183,6	157,9	144,4	farmers
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:					Average monthly gross retirement and other pension in PLN:
wypłacana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	726,42	1404,45	1776,99	2049,58	paid by the Social Insurance Institution
rolników indywidualnych	596,42	947,04	1175,20	1297,11	farmers
MIESZKANIA. INFRASTRUKTURA DWELLINGS. INFRASTRUCTURE					
Zasoby mieszkaniowe ^b (w 2000 r. – zamieszkane; stan w dniu 31 XII):					Dwelling stocks ^b (in 2000 – inhabited; as of 31 XII):
mieszkania:					dwellings:
w tysiącach	674,3	732,8	761,5	787,7	in thousands
na 1000 ludności	305,6	336,4	355,9	373,6	per 1000 population
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	62,9	75,8	76,9	77,5	average useful floor area of dwelling in m ²
Mieszkania oddane do użytkowania:					Dwellings completed:
mieszkania:					dwellings:
w tysiącach	3,0	5,7	6,2	7,3	in thousands
na 1000 ludności	1,4	2,6	2,9	3,5	per 1000 population
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	85,1	107,7	105,4	100,7	average useful floor area of dwelling in m ²
Długość sieci rozdzielczej (stan w dniu 31 XII) w km:					Distribution network (as of 31 XII) in km:
wodociągowej	14813,7	19402,8	21023,5	21783,2	water supply
kanalizacyjnej ^c	2380,4	4432,1	6278,9	6957,7	sewage ^c

a Do wyliczenia przyjęto liczbę pracujących uwzględniającą pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: w 2000 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 1996, od 2010 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010. b Na podstawie bilansów. c Łącznie z kolektorami.

a The number of employed persons, including estimated data of employed persons on private farms in agriculture was used for calculation, estimated using the results: in 2000 – of the Agricultural Census 1996, since 2010 – of the Agricultural Census 2010. b Based on balances. c Including collectors.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.) MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
MIESZKANIA. INFRASTRUKTURA (dok.) DWELLINGS. INFRASTRUCTURE (cont.)					
Zużycie w gospodarstwach domowych:					Consumption in households:
wody z wodociągów:					water from water supply systems:
w hektometrach sześciennych	60,0	57,2	61,1	61,2	in cubic hectometre
na 1 mieszkańca w m ³	27,2	26,2	28,5	29,0	per capita in m ³
energii elektrycznej w miastach ^a :					electricity in urban areas ^a :
w gigawatogodzinach	594,7	687,0	639,5	644,9	in gigawatt-hour
na 1 mieszkańca w kWh	577,9	676,6	645,4	657,3	per capita in kWh
EDUKACJA I WYCHOWANIE EDUCATION					
Uczniowie w szkołach ^b (stan na początku roku szkolnego) w tys.:					Pupils and students in schools ^b (as of beginning of the school year) in thousands:
podstawowych ^c	195,7	127,8	135,2	162,1	primary ^c
branżowych I stopnia ^{de}	29,1	11,6	8,8	9,4	stage I sectoral vocational ^{de}
liceach ogólnokształcących ^f	65,1	46,2	34,0	39,8	general secondary ^f
liceach profilowanych	.	3,1	–	–	specialised secondary
technikach ^g	60,2	31,5	31,1	38,5	technical secondary ^g
artystycznych ogólnokształcących ^h	.	0,8	0,7	0,7	general art ^h
policealnych	11,8	20,8	17,4	11,4	post-secondary
Absolwenci szkół zasadniczych zawodowych, liceów ogólnokształcących, techników oraz artystycznych ogólnokształcących dających uprawnienia zawodowe ^{efgik} (bez szkół dla dorosłych) na 1000 ludności	16,2	13,5	10,0	7,6	Graduates of basic vocational, general and technical secondary as well as general art leading to professional certification schools ^{efgik} (excluding schools for adults) per 1000 population
Studenci uczelni ^l (stan w dniu 31 XII; w latach 2000–2017 – stan w dniu 30 XI) w tys.	87,1	97,6	71,0	58,9	Students of higher education institutions ^l (as of 31 XII; in years 2000–2017 – as of 30 XI) in thousands
Absolwenci uczelni ^{lm} w tys.	14,5	28,6	21,7	16,3	Graduates of higher education institutions ^{lm} in thousands
Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	12,2	10,9	8,1	4,7	Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thousands
Absolwenci szkół dla dorosłych ⁱ w tys.	3,8	1,9	2,7	1,5	Graduates of schools for adults ⁱ in thousands

a W 2000 r. bez gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania był dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie. b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. c Bez dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego. d Do roku szkolnego 2016/17 zasadnicze szkoły zawodowe i od roku szkolnego 2017/18 łącznie z oddziałami zasadniczych szkół zawodowych. e–g łącznie ze szkołami: e – od roku szkolnego 2004/05 specjalnymi przysposabiającymi do pracy, f – z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi (w latach szkolnych 2004/05–2012/13 – uczniowie, 2005/06–2012/13 – absolwenci), g – z uzupełniającymi technikumami (w latach szkolnych 2004/05–2013/14 – uczniowie, 2006/07–2013/14 – absolwenci). h Dające uprawnienia zawodowe. i Z poprzedniego roku szkolnego. k łącznie z liceami profilowanymi w latach szkolnych 2004/05–2013/14. l łącznie z filiami uczelni mających siedzibę jednostki macierzyste poza województwem lubelskim; bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji; bez cudzoziemców. m Osoby, które uzyskały dyplomy ukończenia studiów wyższych w okresie od 1 grudnia 2017 r. do 31 grudnia 2019 r.; w latach 2005–2018 – z poprzedniego roku akademickiego, a w 2000 r. – z roku kalendarzowego.

a In 2000, excluding households, whose the main source of maintenance was income from a private farm in agriculture. b Excluding schools for adults, except post-secondary schools. c Excluding children aged 6 attending pre-primary education establishments. d Until the 2016/17 school year, basic vocational schools and since the 2017/18 school year, including basic vocational school sections. e–g Including schools: e – since the 2004/05 school year special job-training schools, f – supplementary general secondary schools (in the 2004/05–2012/13 school years – students, 2005/06–2012/13 – graduates), g – supplementary technical secondary schools (in the 2004/05–2013/14 school years – students, 2006/07–2013/14 – graduates). h Leading to professional certification. i From the previous school year. k Including specialised secondary schools in the 2004/05–2013/14 school years. l Including branches of higher education institutions seated outside the territory of Lubelskie Voivodship; excluding higher education institutions of the Ministry of National Defence; excluding foreigners. m Persons who obtained higher education diplomas between 1 December 2017 and 31 December 2019; 2005–2018 – from the previous academic year, and in 2000 – from the calendar year.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
EDUKACJA I WYCHOWANIE (dok.) EDUCATION (cont.)					
Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego):					Pre-primary education (as of beginning of the school year):
miejsca w przedszkolach w tys.	31,8	39,2	47,7	49,0	places in nursery schools in thousands
dzieci ^a w tys.					children ^a in thousands
w przedszkolach	32,0	38,7	42,8	49,6	in nursery schools
w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych	16,2	15,0	14,8	18,6	in pre-primary sections in primary schools
Dzieci w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat ^b	304	442	595	613	Children in nursery schools (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3–6 ^b
OCHRONA ZDROWIA^c I POMOC SPOŁECZNA HEALTH CARE^c AND SOCIAL WELFARE					
Pracownicy medyczni ^d (stan w dniu 31 XII):					Medical personnel ^d (as of 31 XII):
lekarze	5437	5148	5319	5322	doctors
lekarze dentyści	935	976	882	873	dentists
pielęgniarki ^e	13243	11641	12785	12451	nurses ^e
Łóżka w szpitalach ogólnych ^f (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności	55,4	51,8	52,8	47,4	Beds in general hospitals ^f (as of 31 XII) per 10 thousand population
Leczeni w szpitalach ogólnych (bez międzyoddziałowego ruchu chorych) na 10 tys. ludności	1683	2003	2162	2152	In-patients in general hospitals (excluding inter-ward patient transfer) per 10 thousand population
Przychodnie (stan w dniu 31 XII)	626	973	1186	1229	Out-patient departments (as of 31 XII)
Apteki ogólnodostępne (stan w dniu 31 XII)	642	793	819	753	Generally available pharmacies (as of 31 XII)
Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 aptekę ogólnodostępną	3436	2747	2613	2800	Population (as of 31 XII) per generally available pharmacy
Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca:					Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita:
lekarskie	5,5	6,6	7,5	7,9	medical
stomatologiczne	0,7	1,1	1,4	1,1	dental
Dzieci w żłobkach ^g i klubach dziecięcych (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku ^h do lat 3	13,7	18,3	45,3	92,7	Children in nurseries ^g and children's clubs (as of 31 XII) per 1000 children up to age 3 ^h
KULTURA. TURYSTYKA CULTURE. TOURISM					
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	642	597	583	574	Public libraries (including branches; as of 31 XII)
Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych ⁱ w wol.:					Public library loans ⁱ in volumes:
na 1000 ludności	3800	3430	3372	3026	per 1000 population
na 1 czytelnika	18,7	19,6	19,1	18,1	per borrower
Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	0,8	0,8	0,9	0,9	Seats in theatres and music institutions (as of 31 XII) per 1000 population
Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych ^k na 1000 ludności	125	107	105	117	Audience in theatres and music institutions ^k per 1000 population
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 XII)	39	45	53	51	Museums with branches (as of 31 XII)
Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności	361	435	528	577	Museum and exhibition visitors per 1000 population

a Od 2008 r. łącznie z – nieuwzględnionymi w podziale według rodzaju placówek – zespołami wychowania przedszkolnego i punktami przedszkolnymi. Łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą (do 2011 r. określanych jako zakłady opieki zdrowotnej). b W 2015 r. do przeliczeń wskaźnika użyto liczbę dzieci w grupie wieku 3–5 lat. c Od 2012 r. łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji oraz do 2011 r. Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. d Od 2005 r. pracujący bezpośrednio z pacjentem; od 2006 r. łącznie z osobami, dla których głównym miejscem pracy jest praktyka lekarska i pielęgniarska. e Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. f Bez miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych; od 2008 r. łącznie z łóżkami i inkubatorami dla noworodków. g Łącznie z oddziałami żłobkowymi. h Do 2010 r. bez klubów dziecięcych. i Od 2015 r. łącznie z wypożyczeniami międzybibliotecznymi. k Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.

a Since 2008, including pre-primary education groups and pre-primary points not listed in division by type of establishments. Including the children attending for all school year in the units performing health care activities (until 2011 defined as health care institution). b In 2015, the rate was calculated using the number of children aged 3–5. c Since 2012, data have included health care of: the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior and Administration as well as until 2011 the Internal Security Agency. d Since 2005, working directly with a patient; since 2006 including persons whose primary workplace is a medical and nurse practice. e Including masters of nursery. f Excluding day places in hospital wards; since 2008, including beds and incubators for newborns. g Including nursery wards. h Until 2010, excluding children's clubs. i Since 2015, including interlibrary lending. k Data concern activity performed in the voivodship, including outdoor events.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
KULTURA. TURYSTYKA (dok.) CULTURE. TOURISM (cont.)					
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	37	29	30	33	Fixed cinemas (as of 31 XII)
Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	5,0	4,5	5,4	5,5	Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population
Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	293	507	726	1068	Audience in fixed cinemas per 1000 population
Abonenci (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności:					Subscribers (as of 31 XII) per 1000 population:
radiowi	221	156	157	156	radio
telewizyjni	214	150	151	149	television
Obiekty noclegowe turystyki ^a (stan w dniu 31 VII)	359	322	369	478	Tourist accommodation establishments ^a (as of 31 VII)
w tym hotele	32	49	89	127	of which hotels
Miejsca noclegowe ^a (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności	106	93	102	132	Number of beds ^a (as of 31 VII) per 10 thousand population
Korzystający z noclegów ^a na 1000 ludności	232	305	371	543	Tourists accommodated ^a per 1000 population
ROLNICTWO AGRICULTURE					
Użytki rolne (stan w czerwcu) w tys. ha	1682,3	1383,1	1444,0	1454,1	Agricultural land (as of VI) in thousand ha
w tym w dobrej kulturze rolnej w %		97,5	99,2	99,3	of which in good agricultural condition in %
Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) w tys. ha	1257,0	1009,3	1103,7	1121,7	Sown area (as of June) in thousand ha
w tym w %:					of which in %:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	70,8	75,1	69,3	74,2	basic cereals (including cereal mixed)
ziemniaki	10,9	2,7	1,9	1,5	potatoes
buraki cukrowe	3,9	3,3	2,9	3,4	sugar beets
Zbiory w tys. t:					Crop production in thousand tonnes:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	2185,7	2405,0	2846,9	2812,6	basic cereals (including cereal mixed)
ziemniaki	2495,5	746,1	456,0	335,5	potatoes
buraki cukrowe	1883,3	1614,2	1674,6	2019,5	sugar beets
Plony z 1 ha w dt:					Yields per 1 ha in dt:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	24,6	31,7	37,2	39,6	basic cereals (including cereal mixed)
ziemniaki	182	277	214	195	potatoes
buraki cukrowe	387	479	518	534	sugar beets
Zwierzęta gospodarskie (stan w czerwcu):					Livestock (as of June):
bydło na 100 ha użytków rolnych w szt.	29,9	28,0	25,4	26,8	cattle per 100 ha of agricultural land in heads
trzoda chlewna (w 2000 r. – stan w końcu lipca) na 100 ha użytków rolnych w szt.	71,0	72,1	39,8	29,4	pigs (in 2000 – as of the end of July) per 100 ha of agricultural land in heads
Produkcja na 1 ha użytków rolnych:					Production per 1 ha of agricultural land:
żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^b w kg	97,9	170,5	169,9	161,0	of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^b in kg
mleka krowiego w l	623,4	536,8	542,1	556,0	of cows' milk in l

a Od 2011 r. dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Od 2016 r. dane opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej ciepłej. Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywca rzeźnego na wagę poubojową ciepłą.

a Since 2011, concern establishments 10 and more bed places. Since 2016, data were compiled with consideration imputation for units, which refused to participate in the survey. b Concerns meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. Since 2018, data have been incomparable with those for previous years due to the change of conversion rates in post-slaughter warm weight.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
ROLNICTWO (dok.) AGRICULTURE (cont.)					
Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych w kg:					Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land in kg:
mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi)	76,8	106,0	127,3	152,3	mineral or chemical (including mixed fertilizers)
wapniowych	68,6	27,4	24,2	71,8	lime
LEŚNICTWO FORESTRY					
Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	559,7	585,8	592,4	594,1	Forest land (as of 31 XII) in thousand ha
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII):					Forest areas (as of 31 XII):
w tysiącach hektarów	551,5	577,3	584,0	585,7	in thousand hectares
na 1 mieszkańca w ha	0,2	0,3	0,3	0,3	per capita in ha
Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %	22,0	23,0	23,2	23,3	Forest cover (as of 31 XII) in %
Pozyskanie drewna (grubizny) na 100 ha powierzchni lasów w m ³	234,1	250,6	315,4	329,9	Removals (timber) per 100 ha of forest area in m ³
PRZEMYSŁ INDUSTRY					
Produkcja sprzedana przemysłu:					Sold production of industry:
w milionach złotych (ceny bieżące)	.	24536,8	34176,3	42715,1	in million PLN (current prices)
rok poprzedni=100 (ceny stałe)	.	115,8	109,0	106,5	previous year=100 (constant prices)
2005=100 (ceny stałe)	.	131,0	179,1	225,7	2005=100 (constant prices)
na 1 zatrudnionego w zł (ceny bieżące)	.	246670	349347	390674	per employee in PLN (current prices)
na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)	.	11247	15946	20223	per capita in PLN (current prices)
BUDOWNICTWO CONSTRUCTION					
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^a (ceny bieżące):					Sales of construction and assembly production ^a (current prices):
w milionach złotych	.	5181,7	6313,4	9938,3	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	.	2375	2946	4705	per capita in PLN
TRANSPORT. TELEKOMUNIKACJA – stan w dniu 31 XII TRANSPORT. TELECOMMUNICATIONS – as of 31 XII					
Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe ^b :					Railway lines operated – standard gauge ^b :
w kilometrach	1043	1039	1042	970	in kilometres
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	4,2	4,1	4,1	3,9	per 100 km ² of total area in km
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie):					Hard surface public roads (urban and non-urban):
w kilometrach	18154	20217	21581	22853	in kilometres
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	72,3	80,5	85,9	91,0	per 100 km ² of total area in km

a Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót. b Dane dotyczą sieci kolejowej Polskich Kolei Państwowych (PKP) oraz od 2005 r. również innych podmiotów będących zarządcami infrastruktury kolejowej.

a Realised by construction units – by place of performing works. b Data concern rail network of Polskie Koleje Państwowe (PKP) as well as since 2005 of other entities which are administrators of railway infrastructure.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
TRANSPORT. TELEKOMUNIKACJA – stan w dniu 31 XII (dok.)			TRANSPORT. TELECOMMUNICATIONS – as of 31 XII (cont.)		
Samochody osobowe zarejestrowane ^a :					Registered passenger cars ^a :
w tysiącach sztuk	534,3	905,6	1100,7	1304,1	in thousand units
na 1000 ludności	242,2	415,7	514,4	618,5	per 1000 population
Placówki pocztowe ^b :	672	591	461	466	Postal service offices ^b :
na 100 tys. ludności	30,0	27,0	22,0	22,0	per 100 thousand population
Łącza abonenckie ^c :					Subscriber lines ^c :
w tysiącach	.	379,5	247,1	159,1	in thousands
na 1000 ludności	.	174,2	115,5	75,5	per 1000 population
HANDEL			TRADE		
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące):					Retail sales (current prices):
w milionach złotych	.	19188,7	24382,5	28673,7	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	.	8796	11377	13575	per capita in PLN
Sklepy (stan w dniu 31 XII)	23008 ^d	16496	19372	17736	Shops (as of 31 XII)
Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 sklep	96 ^d	132	110	119	Population (as of 31 XII) per shop
FINANSE PUBLICZNE			PUBLIC FINANCE		
Budżety gmin^e					Budgets of gminas^e
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	1785,6	4341,5	5150,1	7889,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1079	2646	3189	4964	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	1831,3	4918,0	5135,8	7877,3	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1107	2998	3181	4956	per capita in PLN
Budżety miast na prawach powiatu					Budgets of cities with powiat status
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	1008,6	1949,4	2520,6	3598,5	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1824	3603	4770	6882	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	1044,8	2130,7	2615,3	3658,5	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1889	3938	4949	6997	per capita in PLN
Budżety powiatów					Budgets of powiats
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	768,8	1441,8	1445,6	2021,4	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	465	879	895	1272	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	774,2	1522,6	1433,3	1953,3	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	468	928	888	1229	per capita in PLN
Budżet województwa					Budget of voivodship
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	235,0	752,5	1142,0	1209,1	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	107	345	533	572	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	234,9	767,2	1340,5	1234,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	106	352	625	584	per capita in PLN

a Od 2011 r. łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku. b Dane dotyczą operatora wyznaczonego (do 2012 r. operatora publicznego); w 2000 r. placówki pocztowe i placówki usług telekomunikacyjnych. c Własne; dane częściowo szacunkowe. d Dane nieporównywalne w związku ze zmianą w 2004 r. metody badania sklepów. e Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Since 2011, including having temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the year. b Data concern the appointed operator (until 2012 the public operator); in 2000 post offices and telecommunication service offices. c Own; partly estimated data. d Data are not comparable due to change in 2004 the method of shop survey. e Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE^a INVESTMENTS. FIXED ASSETS^a					
Nakłady inwestycyjne ^b (ceny bieżące):					Investment outlays ^b (current prices):
w milionach złotych	4032,9	8288,1	10366,3	12756,8	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1819	3799	4837	6040	per capita in PLN
Wartość brutto środków trwałych ^c (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):					Gross value of fixed assets ^c (as of 31 XII; current book-keeping prices):
w milionach złotych	69964,9	108425,0	151490,8	181163,5	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	31713	49768	70799	85930	per capita in PLN
RACHUNKI REGIONALNE^{de} REGIONAL ACCOUNTS^{de}					
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):					Gross domestic product (current prices):
w milionach złotych	.	.	69076	79472	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	.	.	32230	37458	per capita in PLN
Produkt krajowy brutto (ceny stałe) – rok poprzedni=100	.	.	.	102,7	Gross domestic product (constant prices) – previous year=100
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):					Gross value added (current prices):
w milionach złotych	.	.	61288	69580	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	.	.	28596	32796	per capita in PLN
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:					Gross nominal disposable income in the households sector:
w milionach złotych	.	.	50913	58585	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	.	.	23755	27614	per capita in PLN
Realne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych – rok poprzedni=100				101,0	Gross real disposable income in the households sector – previous year=100
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON^f – stan w dniu 31 XII ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY IN THE REGON REGISTER^f – as of 31 XII					
Ogółem: w tysiącach	133,9	164,1	173,2	185,3	Total: in thousands
na 10 tys. ludności	600	753	809	879	per 10 thousand population
Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej:					Legal persons and organisational entities without legal personality:
w tysiącach	28,7	36,6	43,7	45,8	in thousands
2000=100	100,0	127,4	152,0	159,4	2000=100
w tym:					of which:
spółdzielnie	1,3	1,2	1,2	0,8	cooperatives
spółki handlowe	4,9	8,8	12,4	13,8	commercial companies
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	0,7	1,1	1,6	1,8	of which with foreign capital participation
spółki cywilne	11,8	9,7	9,8	9,7	civil law partnerships
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą:					Natural persons conducting economic activity:
w tysiącach	105,1	127,5	129,5	139,5	in thousands
2000=100	100,0	121,2	123,1	132,7	2000=100
na 10 tys. ludności	471	585	605	662	per 10 thousand population

a Dane za 2000 r. nieporównywalne w związku z nowelizacją w 2002 r. ustawy o rachunkowości. b Według lokalizacji inwestycji. c Według siedziby jednostki lokalnej rodzaju działalności. d W rubryce dla 2019 r. dane dotyczą 2018 r. e Patrz uwagi ogólne do działu „Rachunki regionalne”, ust. 13 na str. 198. f Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

a Data for 2000 are not comparable due to amendments in 2002 of The Accounting Act. b According to investment location. c According to the abode of local kind-of-activity unit. d In the column for 2019, data concern 2018. e See general notes to the chapter „Regional accounts”, item 13 on page 198. f Excluding persons tending private farms in agriculture.

UWAGI OGÓLNE

1. Prezentowane w Roczniku dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

2. Dane prezentuje się:

1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 251 poz. 1885 z późn. zm.).

W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Pod pojęciem „**Pozostałe usługi**” ujęte są sekcje: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją”, „Pozostała działalność usługowa” oraz „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własną potrzebę”;

2) według **sektorów instytucjonalnych** – wyłącznie w zakresie rachunków regionalnych;

3) według **sektorów własności**:

– **sektor publiczny** – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,

– **sektor prywatny** – grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

„Własność mieszaną” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

3. Dane prezentowane są w układzie **Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS)**, opracowanej na podstawie Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS), obowiązującej w krajach Unii Europejskiej, zgodnie z Rozporządzeniem (WE) Nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. (Dz. Urz. UE L 154 z 21 czerwca 2003 r. z późn. zm.). Od 1 stycznia 2018 r. obowiązują zmiany wprowadzone Rozporządzeniem Komisji (UE) 2016/2066 z dnia 21 listopada 2016 r. (Dz. Urz. UE L 322 z 29 listopada 2016 r.), zgodnie z którym od 1 stycznia 2018 r. Polskę podzielono na 3 poziomy, w ramach których funkcjonuje 97 jednostek statystycznych NUTS:

GENERAL NOTES

1. Data presented in the Yearbook – unless otherwise indicated – concern the **entire national economy**.

2. Data are presented:

1) according to the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1st January 2008 by the decree of the Council of Ministers, dated 24 December 2007 (Journal of Laws No. 251 item 1885 with later amendments).

The item **“Industry”** was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional grouping.

The item **“Other services”** was introduced including sections: “Professional, scientific and technical activities”, “Administrative and support service activities”, “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation”, “Other service activities” as well as “Activities of households as employers; undifferentiated goods- and services-producing activities of households for own use”;

2) according to **institutional sectors** – exclusively within the scope of regional accounts;

3) according to **ownership sectors**:

– **public sector** – grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), the ownership of local government units as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of public sector entities,

– **private sector** – grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

“Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company's registration application.

3. Data are presented in accordance with the **Classification of Territorial Units for Statistics (NUTS)**, compiled on the basis of the Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS) obligatory in the countries of the European Union according to Regulation (EC) No. 1059/2003 of the European Parliament and of the Council of 26 May 2003 (Official Journal of the EU L 154, 21 June 2003 with later amendments). Since 1 January 2018 were obligatory amendments introduced by Commission Regulation (EU) 2016/2066 of 21 November 2016 (Official Journal of the EU L 322, 29 November 2016), according to which from 1 January 2018 Poland is divided into 3 levels, under which there are 97 NUTS statistical units in Poland:

- NUTS 1 – **makroregiony** (grupujące województwa) – 7 jednostek,
- NUTS 2 – **regiony** (województwa lub ich części) – 17 jednostek,
- NUTS 3 – **podregiony** (grupujące powiaty) – 73 jednostki.

4. Prezentowane informacje zostały przedstawione stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i – jeśli nie zaznaczono inaczej – obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- 50 osób i więcej.

5. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarstwa narodowej**.

6. Dane w podziale według sekcji i działów PKD 2007 opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – tzw. **metodą przedsiębiorstw**.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

7. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej (REGON).

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

8. Z ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku – obok PKD 2007 – należy wymienić:

- 1) **Klasyfikację Zawodów i Specjalności (KZiS)**, na podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego; klasyfikacja opracowana na podstawie Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Zawodów (ISCO-08) wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2015 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 227) w miejsce obowiązującej do 31 grudnia 2014 r.;
- 2) **Polską Klasyfikację Wytworów i Usług – PKWiU 2015**, na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów; PKWiU 2015, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2016 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 września 2015 r. (Dz. U. poz. 1676) w miejsce PKWiU 2008 obowiązującej do 31 grudnia 2015 r.;
- 3) **Klasyfikację Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP)**, na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw domowych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);
- 4) **Polską Klasyfikację Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania obiektów budowlanych; PKOB, opracowana na podstawie Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1316 z późn. zm.);

- NUTS 1 – **macroregions** (grouping voivodships) – 7 units,
- NUTS 2 – **regions** (województwa or their parts – 17 units,
- NUTS 3 – **subregions** (grouping powiats) – 73 units.

4. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, considering entities classified according to the criterion of the **number of persons employed**, and – unless otherwise indicated – include entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons,
- 50 persons and more.

5. Data – unless otherwise indicated – are compiled in accordance with the **respective organisational status of units of the national economy**.

6. Data according to NACE Rev. 2 sections and divisions are compiled – unless otherwise indicated – using the **enterprise method**.

In the **enterprise (entity) method**, the entire organisational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

7. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organisational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity, registered in the Country Official Register of the Units of the National Economy (REGON).

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and services) on their own account in order to earn a profit.

8. Other than NACE Rev. 2, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:

- 1) the **Occupations and Specialisations Classification (KZiS)**, on the basis of which councillors of organs of local government units are grouped; the classification, compiled on the basis of the International Standard Classification of Occupations (ISCO-08), was introduced on 1 January 2015 by the decree of the Minister of Labour and Social Policy of 7 August 2014 (uniform text Journal of Laws 2018 item 227) replacing the classification valid until 31 December 2014;
- 2) the **Polish Classification of Products and Services – PKWiU 2015**, on the basis of which products and goods are grouped; compiled on the basis of international classifications and nomenclatures, was introduced on 1 January 2016 by the decree of the Council of Ministers, dated 4 September 2015 (Journal of Laws item 1676) replacing the classification PKWiU 2008 valid until 31 December 2015;
- 3) the **Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)**, on the basis of which final consumption expenditure of products (goods and services) in the households sector as well as expenditures on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;
- 4) the **Polish Classification of Types of Construction (PKOB)**, on the basis of which type of constructions are grouped; PKOB, compiled on the basis of the Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 January 2000 by the decree of the Council of Ministers, dated 30th December 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1316 with later amendments);

5) **Klasyfikację Środków Trwałych (KŚT)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT 2016 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2017 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. (Dz. U. 2016 poz. 1864), w miejsce obowiązującej do 31 grudnia 2016 r.

9. Informacje o **województwie** oraz w podziale na **miasta i wieś** – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w każdorazowym podziale administracyjnym. Przez **miasta** rozumie się gminy miejskie oraz miasta w gminach miejsko-wiejskich, przez **wieś** – gminy wiejskie oraz obszary wiejskie w gminach miejsko-wiejskich.

10. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach i na wykresach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Do wyceny produkcji i wartości dodanej brutto przyjęto kategorię **cen bazowej**.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług – VAT (od produktów krajowych i z importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych oraz do 2010 r. zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

11. Jako **cenę stałą** przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu:
  - ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) dla lat 2006–2010,
  - ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) dla lat 2011–2015,
  - ceny stałe 2015 r. (średnie ceny bieżące 2015 r.) od 2016 r.

12. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki – w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach – obliczono w warunkach porównywalnych.

Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

13. Do przeliczeń danych według liczby ludności – jeśli nie zaznaczono inaczej – przyjęto liczbę ludności według krajowej definicji zamieszkania, opracowaną metodą bilansową.

Przy przeliczaniu na **1 mieszkańca (1000 ludności itp.)** danych według stanu w końcu roku (np. łóżka w szpitalach, środki trwałe) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 grudnia, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. produkcja, sprzedaż, nakłady inwestycyjne) – według stanu w dniu 30 czerwca.

5) the **Classification of Fixed Assets (KŚT)**, on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT 2016 was introduced on 1 January 2017 by the decree of the Council of Ministers, dated 3 October 2016 (Journal of Laws 2016 item 1864), replacing the classification valid until 31 December 2016.

9. Information on **voivodship** as well as by **urban and rural area** – unless otherwise indicated – is presented according to administrative division in a given period. The term **urban area** is understood as urban gminas and towns in urban-rural gminas, while a **rural area** is understood as rural gminas and rural area in urban-rural gminas.

10. Data in **current prices** correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables and charts in which prices are not defined, data are expressed in current prices.

In order to evaluate production and gross value added the **basic price** category was implemented.

Basic price is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Taxes on products include: value added tax – VAT (on domestic products and on imports), taxes and customs duties on imports (including excise tax) as well as other taxes on products, such as excise tax on domestic products and taxes on selected types of services (e.g., on games of chance and mutual betting and until 2010 lump sum tax on goods and services from occasional transport of passengers in buses with foreign registration).

11. **Constant prices** were adopted as follows:

- 1) agricultural output – average national current prices from the year preceding the reference year, with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in case of which average prices from two consecutive years are adopted, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;
- 2) sold production of industry:
  - 2005 constant prices (2005 average current prices) for 2006–2010,
  - 2010 constant prices (2010 average current prices) for 2011–2015,
  - 2015 constant prices (2015 average current prices) since 2016.

12. **Relative numbers (indices, percentages)** are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Indices – in case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods – are calculated in comparable conditions.

Single base indices are calculated using the chain-base index method.

13. For the purpose of calculating data by population number, unless otherwise indicated, the population number according to the national definition of residence, compiled using the balance method, was adopted.

When computing per capita data (1000 population, etc.) as of the end of a year (e.g., beds in hospitals, fixed assets), the population as of 31 December was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g., production, sales, investment outlays)

Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności opracowaną – jeśli nie zaznaczono inaczej – za lata 2000–2009 na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, przy czym dla lat 2000 i 2001 według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2002 r., od 2010 r. na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, przy czym dla 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2011 r.

14. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

15. Niektóre informacje zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

16. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

17. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami, zgodnie z zasadą, że jako źródłodawcę podaje się instytucję przekazującą informacje prezentowane w tablicy za ostatni rok.

18. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

– as of 30 June.

For calculations, it was assumed to use the number of population calculated – unless otherwise indicated – for the years 2000–2009 on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002, for 2000 and 2001 by the administrative division valid as of 31 December 2002, and since 2010 on the basis of the results of the Population and Housing Census 2011, for 2010 by the administrative division valid as of 31 December 2011.

14. Data – unless otherwise indicated – do not include the budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety.

15. Selected information presented on the basis of preliminary data and may change in subsequent publications of the Statistical Office.

16. Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item “total”.

17. Statistical information originating from sources other than the Statistical Office is indicated in the appropriate note, with the institution providing the information for the last presented year given as the source.

18. The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

skrót abbreviation	pełna nazwa full name
POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI – PKD 2007 STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES IN THE EUROPEAN COMMUNITY – NACE Rev. 2	
sekcje sections	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi Accommodation and food service activities
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
działy divisions	
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

*
* *

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowywania danych liczbowych znajdują się w uwagach ogólnych do poszczególnych działów, a bardziej szczegółowe informacje dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki w publikacjach tematycznych oraz w serii „Metodologia badań statystycznych”.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are contained in the general notes to individual chapters, while more detailed information on particular fields of statistics can be found in thematic publications as well as in the series “Statistical Research Methodology”.

UWAGI DO DZIAŁÓW

Warunki naturalne i ochrona środowiska

1. Informacje o **stanie geodezyjnym i kierunkach wykorzystania powierzchni województwa** ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o ewidencje gruntów i budynków wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. z 2016 r. poz. 1034, z późn. zm.).

2. **Zużycie wody** obejmuje ilość wody zużytej na potrzeby gospodarki narodowej i ludności, pochodzącej z ujęć własnych bądź z sieci wodociągowej lub zakupionej od innych jednostek.

3. Jako **ścieki wymagające oczyszczenia** przyjęto ścieki odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

4. Informacje o **emisji i redukcji zanieczyszczeń powietrza** z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza oraz o **stanie wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń** dotyczą jednostek ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 1986 r. w sprawie opłat za gospodarce korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40) z późn. zm.

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i ogrzewczych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeładunku, z hał produkcyjnych itp.).

5. **Ochrona przyrody** polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody.

Podstawą prawną regulującą ustanowienie form ochrony przyrody jest ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, z późn. zm.).

6. **Odpady** oznaczają każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub do pozbycia się których jest obowiązany. Dane o odpadach od 2013 r. są opracowywane w oparciu o ustawę z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2019 r. poz. 701, z późn. zm.).

7. Dane o **odpadach komunalnych** dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych (z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji), a także odpadów niezawierających odpadów niebezpiecznych pochodzących od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

8. Dane o **nakładach na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej** oraz ich **efektach rzeczowych** prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 marca 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska oraz Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

Samorząd terytorialny

1. Z dniem 1 stycznia 1999 r. na mocy ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa, (Dz. U. Nr 96 poz. 603) wprowadzono nowy zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

2. Kadencja prezydentów, burmistrzów, wójtów oraz rad gmin, rad miejskich na prawach powiatu i rad powiatów trwa 5 lata, licząc od dnia wyborów.

NOTES TO CHAPTERS

Environment and environmental protection

1. Information regarding the **geodesic status and use of voivodship land** is classified by ownership and register groups, according to the land and building register introduced by the Regulation of the Minister of Regional Development and Construction of 29 March 2001 on the registration of land and buildings (Journal of Laws 2016 item 1034, with later amendments).

2. **Water consumption** consists of the amount of water used for the needs of national economy and population, coming from either own intakes or a water supply network or purchased from other entities.

3. **Wastewater requiring treatment** is understood as wastewater discharged by means of channel or open ditch systems directly into waters, into the ground or to sewage network from production entities (including contaminated drainage water from mines and cooling water), other entities as well as households.

4. Information regarding **emission and reduction of air pollutants** from plants of significant nuisance to air quality as well as the **systems reducing such pollutants and the effects of their utilization** concerns units established by the Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the Regulation of the Council of Ministers of 13 January 1986 on payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40) with later amendments.

Data regarding emission of particulate and gaseous pollutants include organized emission (from technological and heating facilities) and unorganized emission (from waste dumps and landfills, in the course of reloading, from production halls etc.).

5. **Nature protection** consists in maintenance, sustainable use and renewal of natural resources, objects and elements of nature.

The legal basis regulating establishing forms of nature protection is the Act of 16 April 2004 on Nature Protection (Journal of Laws 2018 item 1614, with later amendments).

6. **Waste** means any substance or object which the holder discards, intends to discard, or is required to discard. Data on waste since 2013 have been compiled on the basis of the Act of 14 December 2012 on Waste (Journal of Laws 2019 item 701, with later amendments).

7. Data on **municipal waste** concern waste generated by households (excluding discarded vehicles) as well as waste not containing hazardous waste originating from other producers of waste, which, because of its character or composition, is similar to waste from households.

8. Data regarding **outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management** are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the Regulation of the Council of Ministers of 2 March 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of the ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as the European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERIEE) implemented by the European Union.

Local government

1. On 1 January 1999 a new fundamental three-tier territorial division of the country (The Act on the introduction of the basic three-tier territorial division of the state Journal of Laws No. 96 item 603, dated 24 July 1998) was introduced, the entities of which are: gminas, powiats and voivodships.

A gmina is a basic unit of the country's territorial structure. Auxiliary entities in gminas are, among others, village administrator's offices. Their organization and scope of activity is outlined by individual gmina councils in a separate statute.

2. Term of presidents, mayors, village mayors as well as gmina councils, city councils in cities with powiat status and powiat councils lasts 5 years, starting from the day of election.

3. Prezentowane informacje o **administracji publicznej** dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń w administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz samorządowych kolegiach odwoławczych i obejmują jednostki zaliczane według PKD 2007 do grupy „Administracja publiczna oraz polityka gospodarcza i społeczna” w sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”.

Do **administracji państwowej** zalicza się:

- 1) naczelne i centralne organy administracji łącznie z pracownikami zatrudnionymi w ich placówkach zagranicznych:
  - instytucje naczelne i centralne (np. kancelarie: Sejmu, Senatu i Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
  - terenowe organy administracji rządowej niezespołonej (np. izby i urzędy skarbowe i celne, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, regionalne izby obrachunkowe oraz do 2010 r. gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych);
- 2) terenowe organy administracji rządowej zespolonej: urzędy wojewódzkie, jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspektoraty: inspekcji handlowej, nadzoru budowlanego, weterynarii, farmaceutyczne, ochrony środowiska, ochrony roślin i nasiennictwa oraz urzędy ochrony zabytków i kuratoria oświaty);
- 3) niektóre agencje państwowe (np. Agencję Rezerw Materiałowych, Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości oraz od 2009 r. Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa) oraz jednostki pomocnicze administracji państwowej wraz z oddziałami regionalnymi.

Do **administracji samorządu terytorialnego** zalicza się:

- 1) gminy i miasta na prawach powiatu:
  - urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych oraz od 2009 r. zarządy dróg),
  - urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej oraz od 2009 r. zarządy dróg);
- 2) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. urzędy pracy, zarządy dróg);
- 3) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne (np. urzędy pracy, zarządy melioracji i urządzeń wodnych oraz od 2009 r. zarządy dróg).
4. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej nie uwzględniają wynagrodzeń osób zatrudnionych w placówkach zagranicznych.

Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości

1. Dane o przestępstwach stwierdzonych opracowano według klasyfikacji Kodeksu karnego (ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 1444, z późn. zm.) i Kodeksu karnego skarbowego (ustawa z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy, tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 19) lub innych ustaw szczególnych.

Artykuły kodeksu karnego dotyczące rodzajów przestępstw wymienionych w tabeli 1 (14) na str. 26:

- przeciwko życiu i zdrowiu – art. 148–162,
- przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji – art. 163–180,
- przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania – art. 189–196,
- przeciwko wolności seksualnej i obyczajności – art. 197–205,
- przeciwko rodzinie i opiece – art. 206–211,
- przeciwko czci i netykalności cielesnej – art. 212–217,
- przeciwko mieniu – art. 278–295,
- przeciwko wiarygodności dokumentów — kradzież lub przywłaszczenie dokumentu tożsamości — art. 275 § 1.

2. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo – zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. – jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego, zgodnie z Kodeksem karnym skarbowym – jest to przestępstwo skarbowe.

Przestępstwo stwierdzone w zakończonym postępowaniu przygotowawczym, w którym ustalono przynajmniej jednego podejrzanego, jest to **przestępstwo wykryte**.

U w a g a. Dane o przestępstwach stwierdzonych od 2014 r. nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

3. Information presented concerning **public administration** involves employment and wages and salaries in the state administration, local government administration and local government appeal councils and covers entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the group “Public administration and economic and social policy” in the section “Public administration and defence; compulsory social security”.

State administration comprises:

- 1) principle and central organs of administration including the personnel employed in their foreign entities:
  - principle and central institutions (e.g., chancelleries of: the Sejm, the Senate and the President, ministries, central offices),
  - territorial organs of non-combined government administration (e.g., fiscal and customs chambers and offices, district work inspectorates, statistical offices, regional chambers of audit and until 2010 auxiliary units of budgetary units);
- 2) territorial organs of combined government administration: voivodship offices, auxiliary service entities (e.g., inspectorates of: trade, construction supervision, veterinary, pharmaceutical, environmental protection, plant protection and seed production as well as monument preservation offices and school superintendent’s offices);
- 3) some state agencies (e.g., Material Reserves Agency, Polish Agency for Enterprise Development and since 2009 Agency for Restructuring and Modernisation of Agriculture) and auxiliary entities of state administration with regional units.

Local government administration comprises:

- 1) gminas and cities with powiat status:
  - gmina offices and auxiliary service units (e.g., municipal service entities and since 2009 public road boards),
  - offices of cities with powiat status and auxiliary service units (e.g., geodetic and cartographic documentation centres and since 2009 public road boards);
- 2) powiats, i.e., powiat starost offices and auxiliary service units (e.g., labour offices, municipal road boards);
- 3) voivodships, i.e., marshals’ offices and voivodship government organizational entities (e.g., labour offices, drainage and water facility boards and since 2009 public road boards).
4. Data concerning average wages and salaries in the state administration do not include wages and salaries of persons employed in foreign entities.

Public safety. Justice

1. Data concerning ascertained crimes have been prepared in accordance with the classification of the Criminal Code (Act of 6 June 1997 The Law of Criminal Code, uniform text: Journal of Laws 2020 item 1444, with later amendments) and the Penal Fiscal Code (Act of 10 September 1999 The Law of Penal Fiscal Code, unified text: Journal of Laws 2020 item 19) or other specific laws.

Articles of the Criminal Code on the types of crimes listed in the table 1 (14) on page 26:

- against life and health – Art. 148–162,
- against public safety and safety in transport – Art. 163–180,
- against freedom, freedom of conscience and religion – Art. 189–196,
- against sexual freedom and morals – Art. 197–205,
- against the family and guardianship – Art. 206–211,
- against good name and personal integrity – Art. 212–217,
- against property – Art. 278–295,
- against the reliability of documents — theft or appropriation of identification — Art. 275 § 1.

2. An **ascertained crime** is an event which after the completion of preparatory proceedings, was confirmed as a crime. In connection with the Criminal Code of 1997 crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation, in connection with the Penal Fiscal Code – is a fiscal offence.

An ascertained crime in completed preparatory proceeding, in which at least one suspect was found is a **detected crime**
 n o t e. Data about ascertained crimes since 2014 do not include punishable acts committed by juveniles.

Zgodnie z obowiązującą metodologią stwierdzenia popełnienia czynów karalnych przez nieletnich dokonywane jest w postępowaniu sądowym po uprzednim przekazaniu przez Policję akt w sprawach nieletnich do sądu rodzinnego. W związku z tym **dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie**.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw opracowano na podstawie policyjnych systemów informacyjnych.

3. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

4. Wpływ spraw do sądów oznacza liczbę spraw, które zostały wniesione do sądów powszechnych w celu rozpatrzenia w postępowaniu sądowym.

W ramach struktury organizacyjnej sądownictwa powszechnego działają sądy apelacyjne, okręgowe i rejonowe.

5. Sprawy (postępowania) załatwione lub zakończone w danym roku obejmują również sprawy niezakończony w latach poprzednich.

6. Tryb postępowania wobec **nieletnich** przed sądem wynika z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (jednolity tekst Dz. U. z 2018 poz. 969).

Zmiany dokonane w ustawie, które weszły w życie z dniem 2 stycznia 2014 r. zniosły dwuetapową procedurę postępowania sądów wobec nieletnich. Zgodnie z obowiązującą jednoetapową procedurą sąd prowadzi postępowanie i orzeka w sprawach, w których zachodzi podejrzenie demoralizacji lub popełnienia czynu karalnego przez nieletniego.

Ludność

1. Tablice działu opracowano na podstawie:

- bilansów stanu i struktury ludności zamieszkałej na terenie gminy. Bilanse ludności sporządza się dla okresów między-spisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego,
- rejestrów Ministerstwa Cyfryzacji – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały oraz czasowy,
- sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego – o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach,
- sprawozdawczości sądów – o prawomocnie orzeczonych rozwodach i separacjach.

Dane dla 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2011 r.

2. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18–64 lata, dla kobiet 18–59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku **mobilnym**, tj. w wieku 18–44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni – 45–64 lata, kobiety – 45–59 lat. Przez ludność w wieku **nieprodukcyjnym** rozumie się ludność w wieku **przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz ludność w wieku **poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

3. Mediana wieku (wiek środkowy) ludności jest parametrem wyznaczającym granicę wieku, którą połowa ludności już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

4. Dane o ruchu naturalnym ludności w podziale terytorialnym opracowano:

- małżeństwa – według miejsca zameldowania na pobyt stały męża przed ślubem (gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zameldowania żony przed ślubem);
- separacje – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron przyjmuje się miejsce zamieszkania męża);
- rozwody – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka);
- urodzenia – według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka;
- zgony – według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.

In accordance with the existing methodology, the specification of the number of juveniles committing punishable acts takes place during court proceedings after the Police provides records in juvenile cases to the family court. Thus **data are not fully comparable with the data for previous years**.

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes has been prepared on the basis of police information systems.

3. The rate of detectability of delinquents is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

4. Incoming cases are the number of cases that were filed in common courts for consideration in a court proceedings.

Appeal, regional and district courts function within the framework of the organizational structure of common courts.

5. The resolved cases and completed proceedings in the given year also include the cases unresolved from previous years.

6. Court proceedings against juveniles are based on the Law on Proceedings Involving Juveniles, dated 26 October 1982 (uniform text Journal of Laws 2018 item 969).

Amendments to the law entered into force as of 2 January 2014 abolished the two-stage court proceedings against juveniles. According to the valid single-stage procedure the court conducts the proceedings and adjudges of cases in which occur suspicion of demoralization or commitment punishable act by a juvenile.

Population

1. Chapter tables were compiled on the basis of:

- the balances of the size and structure of the population in a gmina. Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census,
- the registers of the Ministry of Digital Affairs – on internal and international migration of population for permanent and temporary residence,
- documentation of Civil Status Offices – regarding registered marriages, births and deaths,
- documentation of courts – regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.

Data for 2010 according to administrative division of the country valid in 31 December 2011

2. The **working age population** refers to males, aged 18–64, and females, aged 18–59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18–44) and **non-mobility** (i.e. 45–64 for males and 45–59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e., up to the age of 17 and the **post-working age population**, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.

3. Median age of population is a parameter determining border of age, which half of population has already exceeded and second half has not reached yet.

4. Data regarding the **vital statistics** according to territorial division were compiled as follows:

- marriages – according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in cases when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence before the marriage is used);
- separations – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken; in cases unanimous petition of both of persons – residence of husband is used);
- divorces – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken);
- births – according to the mother's place of permanent residence;
- deaths – according to the place of permanent residence of the deceased.

5. Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłyby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15–49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłaby z intensywnością obserwowaną w danym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzić z częstością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynniki płodności),
- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

6. Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Informacje o urodzeniach i zgonach prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

7. Prognoza ludności do 2050 r. opracowana została w 2014 r. na podstawie stanu wyjściowego ludności z dnia 31 grudnia 2013 r. (w podziale administracyjnym w dniu 1 stycznia 2014 r.) oraz założeń dotyczących tendencji w dzietności, umieralności i migracjach zagranicznych.

8. Dane o migracjach wewnętrznych ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na teryn miejskie i wiejskie.

9. Dane o migracjach zagranicznych opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

10. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności według stanu w dniu 30 czerwca.

Rynek pracy

1. Dane o aktywności ekonomicznej ludności obejmują osoby w wieku 15 lat i więcej będące członkami gospodarstw domowych i prezentowane są na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**. Badanie prowadzone jest metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną ludności bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału; badanie nie obejmuje osób bezdomnych oraz nieobecnych w gospodarstwie domowym 12 miesięcy i więcej. Badanie nie obejmuje ludności zamieszkałej w obiektach zbiorowego zakwaterowania. Wyniki BAEL zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności w wieku 15 lat i więcej przebywającej w gospodarstwach domowych.

2. Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo i biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

- 1) do **pracujących** zaliczono osoby, które w badanym tygodniu:
  - wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód,
  - formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały; jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące; jeżeli przerwa w pracy wynosiła ponad 3 miesiące, dodatkowym kryterium w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące pracę nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.
- 2) za **bezrobotne** uznano osoby w wieku 15–74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:
  - w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
  - w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy,
  - były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badany.

5. Reproduction rates:

- **total fertility rate** refers to the number of children which would be born to the average woman during the course of her entire reproductive period (15–49 years of age) assuming that in particular phases of this period she would give births with an intensity observed during a given year, i.e., in assuming age-specific fertility rates for this period to be constant,
- **gross reproduction rate** refers to the number of daughters which would be born to the average woman assuming that a woman during her reproductive age will give births with an intensity which is characteristic for all women giving births in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),
- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

6. Natural increase of the population accounts for the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Infant is a child under the age of 1.

Information on births and deaths is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

7. Population projection until 2050 calculated in 2014 on the basis of population number and structure as of 31 December 2013 (in administrative division valid of 1 January 2014) as well as assumption concerning fertility, mortality and international migration.

8. Data regarding internal migration of the population were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

9. Data regarding international migration were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

10. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population as of 30 June.

Labour market

1. The data on economic activity of population include persons aged 15 and more, members of households, and they are presented on the basis of the sample survey **Labour Force Survey (LFS)**. The survey has been carried out with the appliance of the continuous observation method, i.e. economic activity of population is observed in each week during the whole quarter; the survey does not cover the homeless and persons absent in a household for 12 months and more. The survey does not include the population living in the institutional households.

The LFS results have been generalised on the basis of population balances aged 15 and more living in households.

2. The main criterion in dividing the population into the economically active and inactive is work, i.e. performing, holding or looking for work.

Economically active persons include employed and unemployed persons:

- 1) **employed persons** are individuals who during the reference week:
  - performed, for at least 1 hour, any work generating pay or income,
  - formally had work but did not perform; if the break in work did not exceed 3 months; moreover, if the break in work exceeded 3 months, the additional criterion in the case of employment as paid employees (employees hired on the basis of an employment contract and outworkers) was the fact of receiving at least 50% of the hitherto remuneration.
- 2) **unemployed persons** are persons aged 15–74 who simultaneously fulfilled three conditions:
  - within the reference week were not employed,
  - within a 4 weeks (the last week being the reference week) were actively looking for work,
  - were ready (able) to take up work within 2 weeks following the reference week.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

3. Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stopec bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

4. Dane opracowano na podstawie sprawozdawczości oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie).

5. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód. Nie ujęto w nich pracujących w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

6. Dane dotyczące **pracujących według stanu w dniu 31 grudnia** podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w głównym miejscu pracy.

7. Dane dotyczące **pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie** według stanu w dniu 31 grudnia wyznaczano na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

8. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

1) **zatrudnionych według stanu w dniu 31 grudnia** osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczania na pełne etaty;

2) **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

9. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

10. Informacje o ruchu zatrudnionych obejmują pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo). Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o liczbę osób powracających do pracy z urlopów wychowawczych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o liczbę osób, które otrzymały urlopy wychowawcze) w roku badanym do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 grudnia z roku poprzedzającego rok badany.

Dane o **absolwentach podejmujących pierwszą pracę** dotyczą pełnozatrudnionych.

11. Źródłem informacji o **wolnych miejscach pracy** jest badanie popytu na pracę (sprawozdanie Z-05). Wolne miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone;
- pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy;
- w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

Nowo utworzone miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych

12. Dane o liczbie **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 czerwca 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. 2019, poz. 1482) określone są jako bezrobotne.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę, która ukończyła 18 lat i nie osiągnęła wieku emerytalnego, jest osobą niezatrudnioną i niewykonyującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest to osoba niepełnosprawna — zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru

The unemployed also include persons who had found a job and were waiting to begin work within a three-month period and were ready to take up this work.

Economically inactive persons are persons who are not classified either as employed or unemployed.

3. Activity rate is calculated as the share of the economically active persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

Employment rate is calculated as the share of the employed persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

Unemployment rate is calculated as the share of unemployed persons (total or in a given group) in the economically active population (total or in a given group).

4. Data were compiled on the basis of reports as well as estimates (i.a. in regard to private farms in agriculture).

5. Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income. Data do not include persons employed in budgetary entities conducting activity in the scope of national defence and public safety.

6. Data concerning **employment as of 31 December** are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the main workplace.

7. Data concerning **employed persons on private farms in agriculture** as of 31 December were estimated on the basis of the Agricultural Census 2010.

8. Data regarding employees hired on the basis of employment contracts concern:

1) the **employment, as of 31 December** of full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in the main job without converting them into full-time paid employees;

2) the **average paid employment** — full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

9. The data do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

10. Information regarding labour turnover concerns full-time paid employees (including seasonal and temporary employees). These data concern the number of hires and the **number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.

Hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care leaves (or the number of terminations less the number of persons granted child-care leaves) during a surveyed year to the number of full-time paid employees as of 31 December from the year preceding the surveyed year.

Data regarding **school leavers starting work for the first time** concern full-time paid employees.

11. The labour demand survey (the Z-05 report) is the source of **information on job vacancies**.

Vacancies are positions or jobs unoccupied due to labour turnover or newly created ones that simultaneously meet the following three conditions:

- positions and jobs were actually unoccupied on the survey day;
- employer made efforts to find people willing to take up the job;
- if adequate candidates were found to occupy the vacancies, the employer would be ready to hire them immediately.

Newly created jobs are the jobs created in the course of organisational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established units.

12. Data regarding **registered unemployed persons** include persons who, in accordance with the Law dated 20 April 2004 on Promoting Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 June 2004 (uniform text Journal of Laws 2019, item 1482, with later amendments), are classified as unemployed.

Unemployed person is a person aged 18 and more and has not reached the retirement age, is not employed and not performing any other kind of paid work, capable of work and ready to take full-time employment (or in case he/she is a disabled person — capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam covering this school curriculum) or tertiary schools in part-time programme, registered in the local labour office competent for his/her place of residence (permanent or temporary), and seeking employment

czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z dodatkowymi wyłączeniami dotyczącymi źródeł dochodów, zapisanymi w ustawie.

13. Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

14. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze „Statystycznej karty wypadku”.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie opracowano na podstawie sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i dotyczą tylko tych wypadków, z tytułu których przyznano w danym roku jednorazowe odszkodowania.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej w wypadku indywidualnym, jak również w wypadku zbiorowym.

15. Dane według sekcji i działań PKD 2007 opracowano metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności.

16. Za wypadek przy pracy uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- w czasie pozostawiania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnień do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- w czasie podróży służbowej;
- podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

17. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

18. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

19. Informacje o zatrudnionych w warunkach zagrożenia opracowano na podstawie rocznego sprawozdania o warunkach pracy, przy czym:

- 1) dane obejmują zatrudnionych w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób zaliczanych do wybranych sekcji PKD (szersze informacje dostępne w publikacji „Warunki pracy w 2019 r.”)
- 2) dane dotyczą zatrudnionych w warunkach zagrożenia: związanego ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, pyły, hałas, wibracje (drżania mechaniczne), gorący lub zimny mikroklimat itp.), związanego z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi;
- 3) do obliczenia wskaźnika na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 grudnia z roku badanego.

or any other income-generating work, with additional provisions concerning the sources of income, included in the law.

13. The registered unemployment rate is calculated as the ratio of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e., excluding employees of budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety

14. Information on accidents at work includes all accidents at work, as well as accidents treated equally to accidents at work, regardless of whether incapacity for work was indicated. Information on accidents at work in budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

Data on accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from “Statistical accident report”.

Accidents at work on private farms in agriculture were compiled on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) and are related only to the accidents for which one-off compensations were granted in a given year.

Each accident, regardless whether the victim was injured during a single or multiple casualty incident, is counted as one accident at work.

15. Data according to sections and divisions of the PKD 2007/NACE Rev. 2 were compiled using the **local kind-of-activity unit method.**

16. Accident at work is understood as a sudden event, caused by external reason, leading to injury or death, which occurred in connection with work:

- during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employers, even without instructions;
- when the employee remains at the disposal of the employer on the way between the seat of the employer and the place of performing the obligation arising from the employment relationship.

Every accident is treated equally to accident at work, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance against accidents at work and occupational diseases, if the employee had such an accident:

- during a business trip;
- during a training within the scope of the national self-defence;
- while performing tasks ordered by trade union organisations operating at the employer’s.

17. Serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, i.e. loss of sight, hearing, speech, ability to procreate, other bodily harm or health-related problems, which disrupts primary bodily functions or results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant incapacity for work in the occupation, or a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

18. Fatal accident at work is an accident which leads to the death of a victim at the site of the accident or within 6 months of the accident.

19. Information regarding persons exposed to risk factors at work is compiled on the basis of annual reports on working conditions, wherein:

- 1) data concern economic entities employing more than 9 persons, included in selected sections of NACE/PKD (more detailed information available in the publication “Working conditions in 2019”).
- 2) data concern persons exposed to factors arising from the work environment (chemicals, dusts, noise, vibrations, hot or cold microclimates, etc.), strenuous work (awkward postures, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors associated with particularly dangerous machinery;
- 3) the number of employees hired on the basis of an employment contract as of 31 December of the surveyed year was used to calculate the ratio per 1,000 paid employees in units covered by the survey.

Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne

Wynagrodzenia

1. **Wynagrodzenia** obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne, honoraria.

Do **wynagrodzeń osobowych** zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy (prześciele płatne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

2. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne)** przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się w **wjęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płatnymi przez ubezpieczonego pracownika.

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

1. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) oraz w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2014 r. ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (OFE).

Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

2. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych;
- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
- 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);
- 6) duchowni;
- 7) rolnicy indywidualni;
- 8) inwalidzi wojenni i wojskowi, kombataneci oraz od 1991 r. osoby represjonowane.

Wages and salaries. Social benefits

Wages and salaries

1. **Wages and salaries** include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

Components of wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in cooperatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities, impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

Personal wages and salaries include, among others: basic wages and salaries, premiums and prizes, bonuses (e.g., for working in unhealthy conditions, for seniority, for serving in management positions), wages and salaries for working overtime, wages and salaries for time off (paid lay-offs, holidays, illness) and allowances and claim benefits. Personal wages and salaries concern employees hired on the basis of an employment contract, persons engaged in outwork as well as apprentices who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training.

2. **The average monthly (nominal) wages and salaries** per paid employee were calculated assuming:

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,
- payments from profit and balance surplus in co-operatives,
- annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,
- fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television programme producers.

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees, the wages and salaries of whom have been converted into those of full-time paid employees.

3. Data regarding wages and salaries are given in **gross terms**, i.e. including deductions for personal income taxes and also employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness) paid by the insured employee.

Social security benefits

1. Information regarding **retirement and other pension benefits** (excluding farmers) concerns benefits which are paid in regard to non-agricultural social security system by the Social Insurance Institution from the source of the Social Insurance Fund, the state budget (within the scope of targeted grant as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures) as well as in the period 1 January 2009 to 30 June 2014 from the sources gathered in the open pension funds (OFE).

Information regarding **retirement and other pension benefits for farmers** concerns benefits which are paid by the Agricultural Social Insurance Fund from the sources of the Pension Fund and by the state budget (within the scope of the targeted grant as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures) and also from the sources which are paid in regard to non-agricultural social security system, in case of farmers who are authorized to receive benefits from those sources simultaneously.

2. Among others the following persons (including members of their families) are authorized to receive retirement and other pensions:

- 1) employed persons;
- 2) outworkers;
- 3) members of agricultural producers' cooperatives and cooperatives established on their basis as well as agricultural farmers' cooperatives;
- 4) persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;
- 5) persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);
- 6) clergy;
- 7) farmers;
- 8) war and military invalids, combatants as well as since 1991 repressed persons.

Emerytura oraz renty z tytułu niezdolności do pracy i renty rodzinne (wyplacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) dotyczą uprawnionych wymienionych w pkt. od 1) do 7).

3. Świadczenia emerytalne i rentowe (wyplacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują:

- 1) emerytury;
- 2) renty z tytułu niezdolności do pracy;
- 3) renty rodzinne.

4. Świadczenia emerytalne i rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

5. Świadczenia emerytalne i rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych) uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenia m.in. z tytułu osiągania przychodów z pracy.

6. Dane dotyczące przeciętnej miesięcznej emerytury i renty obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

7. Dane o przeciętnych świadczeniach emerytalno-rentowych prezentowane są w ujęciu brutto, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

8. Świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+” od 1 kwietnia 2016 r. przysługuje osobom uprawnionym na mocy ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407, z późn. zm.). Od 1 lipca 2019 r. świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko do ukończenia 18 roku życia, bez względu na dochód osiągany przez rodzinę.

Świadczenie finansowane jest z budżetu państwa.

Gospodarstwa domowe. Mieszkania

Gospodarstwa domowe

Prognoza gospodarstw domowych do 2050 r. została opracowana w 2016 r. na podstawie wyników narodowych spisów powszechnych ludności i mieszkań z lat 2002 i 2011 w zakresie liczby i struktury gospodarstw domowych oraz założeń dotyczących tendencji w kształtowaniu się procesów demograficznych, społecznych i ekonomicznych zachodzących w Polsce, szczególnie wynikających z zachowań prorodzinnych i promażeńskich osób młodych, które uczestniczą w procesie formowania się rodzin i tworzenia nowych gospodarstw domowych.

Budżety gospodarstw domowych

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków, spożycia, wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania oraz zagrożeniu ubóstwem jest reprezentacyjne **badanie budżetów gospodarstw domowych**. Badaniem objęte są wszystkie gospodarstwa domowe, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstw członków korpusu dyplomatycznego państw obcych. Od 2004 r. gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujących w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujących się językiem polskim biorą udział w badaniu.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych. W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, dane za lata 2003–2009 uzyskane z badania budżetów gospodarstw domowych zostały przeważone strukturą gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodzącą z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, a od 2010 r. – Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

2. Badaniem objęte wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące poszczególne społeczno-ekonomiczne grupy ludności, tj. gospodarstwa domowe: pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów i rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (innych niż emerytura lub renta).

3. Dochód rozporządzalny obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek – rolniczej i pozarolniczej) oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie bez zaliczek na podatek

Retirement, disability and survivors pensions (also paid due to accidents at work and occupational diseases) concern the persons mentioned in points 1) to 7).

3. Retirement and other pension benefits (also paid due to accidents at work and occupational diseases) include:

- 1) retirement pensions;
- 2) disability pensions;
- 3) survivors pensions.

4. Retirement and other pension benefits do not provide for the payments of retirement and other pension arising out of international agreements.

5. Retirement and other pension benefits include the amount of benefits due (current and compensatory) taking into account since 2007 the deductions, among others, in respect of achieving revenue from work.

6. Data regarding the **average monthly retirement and other pension** are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

7. Data concerning average retirement and other pension benefits are presented in **gross terms**, i.e., including deductions for personal income taxes.

8. Since 1 April 2016 the **child-raising benefit** "Family 500+" has been granted to persons authorised on the basis of the Law on State Aid in Raising Children dated 11 February 2016 (Journal of Laws 2019 item 2407, with later amendments). Since 1 July 2019 the child-raising benefit has been granted to every child until 18 years of age regardless of family income.

The benefit is financed from the state budget.

Households. Dwellings

Households

The **households projection** until 2050 was calculated in 2016 on the basis of the results of the population and housing censuses in 2002 and 2011 in terms of the number and composition of households and assumptions about trends in the development of demographic, social and economic processes in Poland, especially under the pro-family and pro-marriage behavior patterns of young people who participate in the formation of families and the creation of new households.

Households budgets

1. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e., the level and structure of available income, expenditures, consumption, the equipment of households with durable goods as well as risk of poverty, is a representative **household budget survey**. The survey covers all the households, with the exception of those living in institutional households as well as households of members of the diplomatic corps of foreign countries. Since 2004 the households of foreign citizens with permanent or long-lasting residence in Poland and using Polish language participate in the survey.

Survey results are based on declarations made by persons participating in the household budget survey. In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, data for 2003–2009 obtained from the household budget survey are weighted with the structure of households by number of persons and class of locality coming from the Population and Housing Census 2002, and since 2010 – Population and Housing Census 2011.

2. The survey covered all households within randomly selected dwellings representing individual socio-economic groups of the population, i.e., households of: employees, farmers, self-employed, retirees and pensioners as well as households maintained from non-earned sources (other than retirement or other pension).

3. Available income includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e., consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge) excluding prepayments on personal income tax paid (with income from hired labour, from social benefits – from social security benefits and other social benefits), excluding contribu-

dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów (z pracy najemnej, ze świadczeń społecznych – z ubezpieczeń społecznych i pozostałych świadczeń społecznych), bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płacone przez ubezpieczonego pracownika oraz bez podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Do chód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

4. Wydatki obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty dla osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości; straty pieniężne.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie z przyjętą w badaniu budżetów gospodarstw domowych od 2013 r. nomenklaturą Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP), włączając wydatki na ubezpieczenia na życie w pozycji „pozostałe wydatki na towary i usługi” oraz wydatki na usługi internetowe w pozycji „łączność”.

5. Zasięg ubóstwa – gospodarstwo domowe (a tym samym wszystkie osoby wchodzące w jego skład) zostało uznane za ubogie, jeżeli poziom jego wydatków (obejmujących także wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego) był niższy od wartości przyjętej za granicę ubóstwa. Dla wyeliminowania wpływu, jaki na koszty utrzymania gospodarstw domowych wywiera ich skład społeczno-demograficzny, zarówno przy obliczaniu poziomu wydatków w gospodarstwach domowych, jak i ustalaniu granic ubóstwa (relatywnego oraz skrajnego), zastosowano tzw. **oryginalną skalę ekwiwalentności OECD**. Według tej skali wagę 1,0 przypisuje się pierwszej osobie w gospodarstwie domowym w wieku 14 lat i więcej, wagę 0,7 – każdej następnej osobie w tym wieku oraz wagę 0,5 – każdemu dziecku w wieku poniżej 14 lat.

Relatywna granica ubóstwa to 50% średnich miesięcznych wydatków ustalonych na poziomie wszystkich gospodarstw domowych w kraju z uwzględnieniem tzw. oryginalnej skali ekwiwalentności OECD.

„**Ustawowa**” granica ubóstwa to kwota, która zgodnie z obowiązującą ustawą o pomocy społecznej uprawnia do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego z systemu pomocy społecznej.

Granica ubóstwa skrajnego ustalana jest na podstawie minimum egzystencji szacowanego przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych dla 1-osobowego gospodarstwa pracowniczego. Minimum egzystencji wyznacza poziom zaspokojenia potrzeb, poniżej którego występuje biologiczne zagrożenie życia oraz rozwoju psychofizycznego człowieka.

Mieszkania. Infrastruktura komunalna

1. Informacje o **zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotele pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nieprzeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkałych (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, stątków, wagonów i in.).

2. **Bilanse zasobów mieszkaniowych** sporządza się dla okresów międzyspisywanych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego (dla lat 2003–2009 przyjęto jako bazę wyjściową wyniki spisu 2002, od 2010 r. – wyniki spisu 2011), przyjmując od 2002 r. za podstawę mieszkania zamieszkałe i niezamieszkałe oraz uwzględniając przyrosty i ubytki zasobów mieszkaniowych.

Dane o **zasobach mieszkaniowych** opracowano na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych według stanu w dniu 31 grudnia.

3. Dane o **mieszkaniach, których budowę rozpoczęto** dotyczą mieszkań: w nowych budynkach mieszkalnych, w budynkach niemieszkalnych, uzyskanych w wyniku rozbudowy budynków (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

tions to obligatory social security (retirement, other pensions and sickness) paid by the insured employee as well as excluding taxes paid by self-employed persons.

Disposable income is understood as available income less other expenditures. Disposable income is allocated to purchasing consumer goods and services and savings increase.

4. Expenditures include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.

Other expenditures include, i.a.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; private alimony; some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate; monetary losses.

Expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with the nomenclature adopted in household budget survey since 2013 on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), including expenditures on life insurance in item "miscellaneous goods and services" and expenditures on Internet services under item "communication".

5. Poverty rates – a household and thus all its members have been regarded as poor if the expenditure level (including the value of products received free of charge as well as the value of own consumption) falls below the adopted poverty threshold. In order to eliminate the effect of the socio-demographic composition of household on the maintenance costs, the so-called **original OECD equivalence scale** has been used for the calculation of the households' expenditure level and determination of poverty thresholds (relative and extreme). According to this scale, weight 1.0 is attributed to the first person in the household at the age of 14 and over, weight 0.7 – to any other person at that age and weight 0.5 – to every child under 14.

Relative poverty threshold is 50% of the mean monthly expenditure determined at the level of all households in Poland estimated with the use of the so-called original OECD equivalence scale.

“**Legal**” **poverty threshold** is the amount which, according to the Law on Social Assistance, provides eligibility for a monetary benefit from social assistance system.

Extreme poverty threshold sets on the basis of the subsistence minimum estimated by the Institute of Labour and Social Studies for 1-person employees' household. The subsistence minimum determines the level of the satisfaction of needs below which a biological threat to life and psycho-physical human development occurs.

Dwellings. Municipal infrastructure

1. Information on **dwelling stocks and dwellings completed** concerns dwellings, rooms and useful floor area in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

2. **Balances of dwelling stocks** are estimated for the periods between censuses on the basis of results from the last census (for the years 2003–2009 the basis constituted the results of 2002 census, since 2010 – the results of 2011 census), since 2002 assuming inhabited and uninhabited dwellings as a basis and considering increase and decreases in dwelling stocks.

Data regarding dwelling stocks have been compiled on the basis of the balance of dwelling stocks, as of 31 December.

3. Data on **dwellings in which construction has begun** concern dwellings: in new residential buildings, in non-residential buildings, dwellings created as a result of enlarging building (the enlarged part), created as a result of adapting non-residential spaces.

4. Informacje o **mieszkaniach oraz powierzchni użytkowej mieszkań oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

5. W związku ze **zmianą metodologiczną**, od 2018 r. dane o efektach budownictwa „indywidualnego” realizowanego z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku, zostały włączone do formy budownictwa „przeznaczone na sprzedaż lub wynajem”. Dane o **mieszkaniach oraz powierzchni użytkowej przeliczono** zgodnie nowo obowiązującą metodologią. Dane o **mieszkaniach, których budowę rozpoczęto**, ze względu na **brak możliwości dokonania przeliczeń wstecz** zgodnie ze zmienionym zakresem form budownictwa („indywidualne” oraz „na sprzedaż lub wynajem”), dla lat 2010 i 2015 zaprezentowano według metodologii obowiązującej do 2017 r.

6. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

7. Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą sieci rozdzielczej (bez przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów) oraz sieci przesyłowej (magistralnej), tj. przewodów doprowadzających do sieci rozdzielczej wodę i od 2003 r. – gaz.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

8. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

9. Dane o **liczbie odbiorców gazu** podano łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych.

Dane o **zużyciu gazu** odnoszą się do wszystkich gospodarstw domowych.

Zużycie energii elektrycznej i gazu z sieci w gospodarstwach domowych ustala się na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

10. Informacje o **energii cieplnej** dotyczą budynków mieszkalnych oraz urzędów i instytucji.

4. Information on **dwelling and useful floor area of dwellings completed** concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged part), as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.

5. Due to **methodological change**, since 2018, data regarding effects of „private construction” realised for sale or rent in order to achieve a profit, are included into the form of construction „for sale or rent”. Data on **dwellings and useful floor area are recalculated** according to the new methodology. Data on **dwellings in which construction has begun**, due to the **impossibility of recalculating data back**, according to the revised scope of forms of construction („private” and „for sale or rent”), for the years 2010 and 2015 are presented according to methodology valid until 2017.

6. Information on municipal installations and services was compiled using the **kind-of-activity method**, i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity.

Data on municipal installations concern operative installations.

7. Information regarding the **length of the water supply and gas supply networks** concerns distribution network (excluding connections leading to residential buildings and other constructions) as well as the transmission (main) network, i.e. conduits providing water to the distribution network and since 2003 – gas.

Data regarding the **length of the sewage net-work**, apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining runoff.

8. Data regarding the **users of water supply and sewage systems** include the population living in residential buildings connected to a defined system.

Data regarding the **gas users** concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas supply system.

Data regarding the population connected to the water supply system, the sewage system and the gas supply system also include the population in collective accommodation facilities.

9. Data regarding the **number of consumers using** include consumers using collective gas-meters.

Data regarding the **consumption of gas**, concern all the households.

Consumption of electricity and gas from the gas supply system in households is established on the basis of an advance system of payments

10. Information on heating energy concern residential buildings, public authorities and institutions.

Edukacja i wychowanie

1. **System edukacji** w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, z późn. zm.), ustawą o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 1481) oraz ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.).

Od 1 września 2017 r. rozpoczęto reformę systemu edukacji, która wprowadziła 8-letnią szkołę podstawową, 4-letnie liceum ogólnokształcące, 5-letnie technikum, 3-letnią branżową szkołę I stopnia, 2-letnią branżową szkołę II stopnia oraz zlikwidowała gimnazja.

W wyniku wdrożenia nowego systemu edukacji

w roku szkolnym 2019/20 w klasie pierwszej szkół ponadpodstawowych naukę rozpoczęli absolwenci gimnazjów realizujący 3-letni program nauczania w liceach ogólnokształcących (4-letni w technikum) oraz absolwenci szkół podstawowych realizujący 4-letni program nauczania w liceach ogólnokształcących (5-letni w technikum).

2. Prezentowane dane obejmują:

- 1) placówki wychowania przedszkolnego;
- 2) szkoły dla dzieci i młodzieży oraz dla dorosłych:
  - a) podstawowe,
  - b) gimnazja,
  - c) ponadpodstawowe;
- 3) szkoły policealne;
- 4) uczelnie.

3. **Uczelnie** realizują kształcenie w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Informacje z zakresu uczelni:

Education

1. The **education system** in Poland functions according to the Act of 14 December 2016, Law on School Education (uniform text Journal of Laws 2019 item 1148, with later amendments), the Act of 7 September 1991 on the Education System (uniform text Journal of Laws 2019 item 1481) and the Act of 20 July 2018, Law on Higher Education and Sciences (uniform text Journal of Laws 2018 item 1668, with later amendments).

Since 1 September 2017, the new school system has been implemented, introducing 8-year primary school, 4-year general secondary school, 5-year technical secondary school, 3-year stage I sectoral vocational school, 2-year stage II sectoral vocational school. Lower secondary schools have been abolished.

As a result of implementing the new education system in the 2019/20 school year, the lower secondary school graduates following the 3-year curriculum in general secondary schools (4-year in technical secondary schools) and the primary school graduates following 4-year curriculum in general secondary schools (5-year in technical secondary schools) pursued their education in grade 1 of post-primary schools.

2. The presented data include:

- 1) pre-primary establishments;
- 2) schools for children and youth and for adults:
  - a) primary schools,
  - b) lower secondary schools,
  - c) post-primary schools;
- 3) post-secondary schools;
- 4) higher education institutions.

3. Higher education institutions provide full-time and part-time programmes of education. Data regarding higher education institutions:

- 1) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce (w tym studiujący w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą);
- 2) nie obejmują Polaków studiujących za granicą (z wyjątkiem osób studiujących w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą);

Studentów i absolwentów wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych uczelni łącznie z filiami i wydziałami zamiejscowymi.

4. Dane o **nauczycielach**, poza nauczycielami akademickimi, dotyczą nauczycieli (łącznie z nauczycielami religii) zatrudnionych przy realizacji obowiązujących zajęć edukacyjnych, tj. bez wychowawców świetlic, bibliotekarzy, prowadzących wyłącznie zajęcia pozalekcyjne itp.

Dane o nauczycielach dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

5. **Studia podyplomowe** – forma kształcenia, na którą są przyjmowani kandydaci posiadający kwalifikacje co najmniej pierwszego stopnia, prowadzona w uczelniach lub instytutach, kończąca się uzyskaniem kwalifikacji podyplomowych.

6. **Studia doktoranckie** (studia trzeciego stopnia), prowadzone przez uprawnioną jednostkę organizacyjną uczelni lub instytut, na które są przyjmowani kandydaci posiadający kwalifikacje drugiego stopnia, kończąca się uzyskaniem kwalifikacji trzeciego stopnia.

7. **Szkoła doktorska** - zorganizowana forma kształcenia doktorantów, prowadzona przez uprawnione uczelnie i instytuty w co najmniej 2 dyscyplinach, funkcjonująca od roku akademickiego 2019/20. Kształcenie przygotowuje do uzyskania stopnia doktora i kończy się złożeniem rozprawy doktorskiej.

8. Dane dotyczące:

- 1) wychowania przedszkolnego oraz szkół (poza uczelniami) podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach – na koniec roku szkolnego;
- 2) ucznieli – prezentuje się według stanu w dniu 31 grudnia (do roku akademickiego 2017/18 – w dniu 30 listopada).

9. Prezentowane informacje, z wyjątkiem danych o uczelniach, opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

Od roku akademickiego 2017/18 dane o uczelniach, z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły i związki wyznaniowe opracowano na podstawie Zintegrowanego Systemu Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym POL-on administrowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Ochrona zdrowia i pomoc społeczna

1. Dane w ochronie zdrowia – jeśli nie zaznaczono inaczej – podaje się łącznie z danymi

o placówkach podległych resortom zdrowia, obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji; z wyłączeniem ochrony zdrowia w zakładach karnych.

2. Informacje o **pracownikach medycznych** dotyczą pracujących w: placówkach wykonujących działalność leczniczą, praktykach zawodowych, aptekach oraz domach i zakładach pomocy społecznej, żłobkach i klubach dziecięcych.

Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej, samorządu terytorialnego lub NFZ.

3. Dane o **specjalistach** dotyczą lekarzy i lekarzy dentyistów ze specjalizacją II stopnia oraz posiadających tytuł specjalisty w odpowiedniej dziedzinie medycyny zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2019 r. w sprawie specjalizacji lekarzy i lekarzy dentyistów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1566, z późn. zm.).

4. **Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentyistów** w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej podano łącznie z badaniami profilaktycznymi (z wyjątkiem porad udzielonych przez lekarza orzecznika) oraz z poradami lekarskimi udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

5. Dane o **łóżkach w szpitalach ogólnych** nie obejmują miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych oraz do 2007 r. miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków.

Rodzaje oddziałów w szpitalach ogólnych (tabl. 3) opracowano w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 maja 2012 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 173).

1) comprise foreigners studying in Poland (including students at branch units of Polish higher education institutions operating abroad);

2) do not include Poles studying abroad (with an exception of persons at branch units of Polish higher education institutions operating abroad);

Data on students and graduates are given according to the seats of higher education institutions including their branches and branch basic organisational units.

4. Data regarding **teachers**, excluding academic teachers, concern teachers (including teachers of religion) employed to implement compulsory educational programmes, i.e. excluding day-room teachers and librarians conducting exclusively extra-curricular activities, etc.

Data regarding teachers concern full-time and part-time paid employees converted into full-time equivalents.

5. **Non-degree postgraduate programmes** – a level of education open to first cycle degree holders and provided by higher education institutions or institutes, leading to the award of postgraduate qualifications.

6. **Doctoral studies** (third-cycle programmes), conferred by an authorised academic unit of a higher education institution or an institute, leading upon successful completion to the award of a third cycle qualification

7. **Doctoral school** - an organised form of doctoral education, provided by authorised higher education institutions and institutes in at least 2 disciplines, operating from the 2019/20 academic year. The education prepares students for the doctoral degree and ends upon submitting the doctoral dissertation.

8. Data regarding:

1) pre-primary education and schools (excluding higher education institutions) are given as of the beginning of the school year; data concerning graduates – as of the end of the school year;

2) higher education institutions – are presented as of 31 December (until the 2017/18 academic year – as of 30 November).

9. The presented information, except for the data on higher education institutions, has been compiled on the basis of the Educational Information System administered by the Ministry of National Education.

Since the 2017/18 academic year, data on higher education institutions, except for the data on some higher schools run by churches and other religious associations, have been compiled on the basis of POL-on, the Integrated System of Information on Science and Higher Education, administered by the Ministry of Science and Higher Education.

Health care and social welfare

1. Data concerning health care – unless otherwise stated – are given including health care units subordinated to the Ministry of Health, the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior and Administration; excluding health care in prisons.

2. Information on **medical personnel** concerns persons employed in: units engaged in health care activities, professional practices, pharmacies as well as social welfare homes and facilities, nurseries and children's clubs.

Data concern persons working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is university, central or local government administration unit and the National Health Fund.

3. Data on doctor specialists and dental specialists concern doctors with grade II specialisation and with specialists title in proper medicine domains in accordance with the regulation of the Minister of Health, dated 29 March 2019 on Doctors and Dentist Specialisations (Journal of Laws 2020 item 1566, with later amendments).

4. **Consultations provided by doctors and dentists** in the scope of outpatient health care are presented together with preventive examinations (excluding consultations provided by medical experts), also together with consultations provided in admission rooms in general hospitals.

5. Data regarding **beds in general hospitals** do not include day-time places in hospital wards and until 2007 – places (beds and incubators) for newborns.

Types of wards in general hospitals (table 3), are compiled in accordance with the Regulation of the Minister of Health, dated 17 May 2012 (Journal of Laws 2019 item 173).

- Dane o łózkach na oddziałach:
  - chirurgicznych obejmują chirurgię ogólną, dziecięcą, szczeniową, urazowo-ortopedyczną, neurochirurgię, kardiologię, urologię oraz inne o charakterze chirurgicznym;
  - zakaźnych obejmują łóżka na oddziałach publiczno-zakaźnych;
  - gruźlicy i chorób płuc – łóżka na oddziałach pul-monologicznych.

6. Lecznictwo uzdrowiskowe obejmuje szpitale i sanatoria działające na obszarze uzdrowiska albo poza uzdrowiskiem sanatoria znajdujące się w urządzonym podziemnym wyrobisku górniczym wykorzystujące w leczeniu, rehabilitacji i profilaktyce przede wszystkim właściwości naturalnych surowców leczniczych oraz właściwości lecznicze klimatu na terenach, na których są położone.

7. Jednostkami systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne są:

- szpitalne oddziały ratunkowe;
- zespoły ratownictwa medycznego, w tym lotnicze zespoły ratownictwa medycznego, z którymi zawarto umowy o udzielenie świadczeń opieki zdrowotnej.

Z systemem współpracują centra urazowe oraz jednostki organizacyjne szpitali wyspecjalizowane w zakresie udzielenia świadczeń zdrowotnych niezbędnych dla ratownictwa medycznego.

8. Dane o aptekach ogólnodostępnych nie obejmują aptek działających w strukturze i na potrzeby szpitali.

Punkty apteczne są to placówki, które prowadzą obrót detalicznie produktami leczniczymi, głównie na wsi.

9. Dane o zachorowaniach prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019 r., poz. 1239).

Informacje o zachorowaniach na choroby zakaźne obejmują wszystkie przypadki zarejestrowane w województwie.

10. Dane o opiece nad dziećmi do lat 3 prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. (Dz. U. z 2020 r., poz. 326, z późn. zm.), na podstawie której opieka może być organizowana w formie żłobka, klubu dziecięcego albo sprawowana przez dziennego opiekuna lub nianię.

11. Dane dotyczące wspierania rodziny oraz pieczy zastępczej, począwszy od danych za 2012 r., prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny oraz systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r., poz. 821).

Wspieranie rodziny może być prowadzone w formie usług asystenta rodziny, udzielającego pomocy rodzinom m.in. w poprawie ich sytuacji życiowej, w rozwiązywaniu problemów społecznych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi i w poszukiwaniu pracy zarobkowej, przez rodzinę wspierającą, placówkę wsparcia dziennego lub w formie poradnictwa specjalistycznego.

12. Dane o placówkach i świadczeniach pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876.).

Kultura. Turystyka. Sport

Kultura

1. Do księgozbioru bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Czytelnik (użytkownik aktywnie wypożyczający) to użytkownik zarejestrowany, który wypożyczył za zewnątrz co najmniej jedną pozycję w ciągu roku.

2. Informacje o teatrach i instytucjach muzycznych oraz przedsiębiorstwach estradowych dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

3. Informacje o kinach dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo, nośnik cyfrowy). Wśród kin stałych wyróżnia się: minipleksy – posiadające od 3 do 7 sal i multipleksy – posiadające 8 sal i więcej.

Data regarding beds in:

- surgical wards include general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, urology, maxillo-facial and cardiosurgery as well as other surgical wards;
- communicable diseases wards include beds in observation communicable diseases wards;
- tubercular and pulmonary wards – beds in pulmonology wards.

6. Health resort treatment includes hospitals and sanatoria, conducted on the area of health resort or outside the health resort area, located in an underground mining excavation, using in the rehabilitation and preventive therapy primarily natural materials and healing properties of the climate in the areas where they are situated.

7. Units of the State Emergency Medical Services are:

- hospital emergency wards;
- emergency medical teams, including medical air rescue teams with which health care service contracts have been concluded.

Trauma centres and hospital organisational units specializing in providing health services necessary for medical rescue cooperate with the system.

8. Generally available pharmacies do not include pharmacies, which operate in the structure and for needs of hospitals.

Pharmaceutical outlets are created for selling prepared medicines and they can be located only in rural areas without generally available pharmacy.

9. Data regarding disease incidence are presented according to the Law dated 5 December 2008 on the Prevention and Control of Infections and Communicable Diseases in Humans (Journal of Laws 2019 item 1239).

Information concerning incidents of infectious diseases includes all cases registered in the voivodship.

10. Data on childcare for children up to the age of 3 are presented according to the law dated 4 February 2011 (Journal of Laws 2020 item 326, with later amendments). Childcare can be organised in the form of nurseries, children's clubs or provided by day carer or nanny.

11. Data concerning family support and foster care, from data for 2012, are presented according to the Law of Family Support and Foster Care System, dated 9 June 2011 (Journal of Laws 2019 item 821).

Family support shall also be provided in the form of family assistant's services, who assists in: improvement of family life situation, resolution of psychological and social issues and problems with upbringing children and searching for a job, as a supporting family day – support centre or a specialists guidance.

12. Data concerning social welfare facilities and social assistance benefits are presented according to the Law on Social Assistance, dated 12 March 2004 (Journal of Laws 2020 item 1876).

Culture. Tourism. Sport

Culture

1. Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the **collection** of public libraries.

Reader/borrower (user actively borrowing books) a person registered in the library, who borrowed at least one volume in reported year.

2. Information regarding theatres and music institutions as well as **entertainment** enterprises concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.

Theatres include entities, independent in regard to their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

3. Information regarding cinemas concerns the activity of public cinemas, i.e., established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive, magnetic tape and digital). Among fixed cinemas one can distinguish miniplekses – equipped with 3 to 7 screens and multiplexes – equipped with 8 screens and more.

Turystyka

1. Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 692/2011 obowiązującym od 2012 r. termin „**turystyka**” oznacza czynności odwiedzających, którzy podejmują podróż do głównego miejsca docelowego położonego poza ich zwykłym otoczeniem, na okres krótszy niż rok, w dowolnym głównym celu, w tym w celu służbowym, wypoczynkowym lub innym celu osobistym, innym niż zatrudnienie przez podmiot miejscowy dla odwiedzanego miejsca.

Powyższa definicja nie wpływa na dotychczas prezentowane dane.

2. **Baza noclegowa turystyki** dotyczy turystycznych obiektów noclegowych, tj. obejmuje obiekty hotelowe i pozostałe obiekty (do 2010 r. bez pokoi gościnnych i kwatery agroturystycznych).

Do obiektów hotelowych zaliczamy hotele, motele, pensjonaty i inne obiekty hotelowe (np. zajazdy, gościnice).

3. W informacjach o **obiektach i miejscach noclegowych turystyki** nie uwzględnia się obiektów i miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

4. **Stopień wykorzystania miejsc noclegowych lub pokoi** jest to stosunek liczby udzielonych noclegów lub wynajętych pokoi w danym roku do nominalnej liczby miejsc noclegowych lub pokoi w danym roku. Przez nominalną liczbę miejsc noclegowych lub pokoi rozumie się sumę miejsc noclegowych lub pokoi przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu.

Sport

1. Dane o **organizacjach kultury fizycznej** obejmują wybrane organizacje o ogólnopolskim zasięgu działania (Akademicki Związek Sportowy, Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych „Start”, Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej, Zrzeszenie „Ludowe Zespoły Sportowe”) i dotyczą głównie rekreacji ruchowej, a w przypadku PZSN „Start” – rehabilitacji ruchowej w środowisku niepełnosprawnych.

2. W kategoriach: ćwiczący w organizacjach kultury fizycznej (tabl. 7) oraz ćwiczący, trenerzy i instruktorzy sportowi według dziedziny i rodzaju sportu w klubach sportowych (tabl. 8) jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli uprawia, bądź prowadzi zajęcia w kilku rodzajach sportu.

W zależności od wieku osoby ćwiczące zaliczane są do kategorii juniorów lub seniorów; dla poszczególnych rodzajów sportu stosuje się różne granice wieku.

Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne

Nauka i technika

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) to ogół działań polegających na prowadzeniu i wspieraniu badań naukowych i prac rozwojowych. Jest to praca twórcza, prowadzona w sposób metodyczny, podejmowana w celu zwiększenia zasobów wiedzy, w tym wiedzy o człowieku, kulturze i społeczeństwie oraz w celu tworzenia nowych zastosowań dla wiedzy istniejącej.

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) obejmuje:

- **badania podstawowe**, tj. oryginalne prace badawcze, eksperymentalne lub teoretyczne podejmowane przede wszystkim w celu zdobywania nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjne;
- **badania stosowane** (aplikacyjne), tj. prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy, zorientowane przede wszystkim na zastosowanie w praktyce;
- **prace rozwojowe**, tj. nabywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności z dziedziny nauki, technologii i działalności gospodarczej oraz innej wiedzy i umiejętności do planowania produkcji oraz tworzenia i projektowania nowych, zmienionych lub ulepszonych produktów, procesów i usług.

Dane dotyczące działalności badawczej i rozwojowej na poziomie regionalnym od roku 2012 zostały opracowane na podstawie danych jednostek lokalnych. Dane dotyczące podmiotów w tabl. 1 opracowano metodą przedsiębiorstw.

Tourism

1. **Tourism**, in accordance with the Regulation (EU) No 692/2011 of the European Parliament and of the Council in force since 2012, means the activity of visitors taking a trip to a main destination outside their usual environment, for less than a year, for any main purpose, including business, leisure or other personal purpose, other than to be employed by a resident entity in the place visited.

The above definition does not affect the previously presented data.

2. **Tourist accommodation establishments** include hotels and similar facilities and other facilities (until 2010 excluding rooms for rent and agro tourism lodgings).

Hotels and similar facilities cover: hotels, motels, boarding houses and other hotel facilities (e.g. road houses, inns).

3. Facilities and places temporarily unavailable due to expansion, renovation, etc., are not included in data regarding **facilities and the number of bed places for tourists**.

4. **Occupancy rate of bed places or rooms** is a relation of the number of overnight stays or rooms rented in a given year to the nominal number of bed places or rooms in a given year. The nominal number of bed places or rooms shall mean total bed places or rooms prepared for tourists each day of a facility's operation.

Sport

1. Data regarding **physical education organizations** include selected organizations with a national scope of activity (the University Sports Association AZS, the Polish Sports Association for the Disabled "Start", the Society for Promotion of Physical Education, the "Rural Sports Teams" Association) and primarily concern recreational activity, and in the case of the Polish Sports Association for the Disabled "Start" – rehabilitation activity for the persons with disabilities.

2. In the categories: persons practising sports in physical education organizations (table 7) as well as persons practising sports, coaches and sports instructors according to sports field and kind of sport in sports clubs (table 8) one person may be shown multiple times if he/she practises or runs classes in several kinds of sport.

Persons practising sports are classified as either juniors or seniors depending on age; various age groups are applied for individual sports.

Science and technology. Information society

Science and technology

Research and experimental development (R&D) comprise all activities consisting in conducting and supporting scientific research and experimental development. It is a creative work, conducted in methodological manner, undertaken to increase the stock of knowledge, including knowledge of humankind, culture and society, and to devise new applications of available knowledge.

Research and experimental development (R&D) includes:

- **basic research**, i.e. original experimental or theoretical work undertaken primarily to acquire new knowledge of the underlying foundation of phenomena and observable facts, without any direct commercial application or use in view;
- **applied research**, i.e. research undertaken in order to acquire new knowledge, directed primarily towards application or use in practice;
- **experimental development**, i.e. acquiring, combining, shaping and using existing scientific, technological, business and other relevant knowledge and skills for the purpose of producing plans and arrangements or designs for new, altered or improved products, processes and services.

Data on research and development at regional level since 2012 have been compiled on the basis of local units data. Data on entities in table 1 were compiled using an enterprise method.

1. Dane z zakresu działalności badawczej i rozwojowej (B+R) prezentuje się zgodnie z metodologią stosowaną przez Eurostat w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007)**.

Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej (B+R) obejmują:

1) **podmioty wyspecjalizowane badawczo**, tj. podmioty, których głównym (statutowym) celem działalności jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych bądź ich bezpośrednie wsparcie; są to:

a) **instytuty**, do których zalicza się **instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk**, działające na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. z 2019 r. poz. 1183, z późn. zm.), **instytuty badawcze**, działające na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1383) oraz **instytuty działające w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz**, działającej na podstawie ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicz (Dz. U. poz. 534, z późn. zm.),

b) **uczelnie**, działające zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85, z późn. zm.),

c) **pozostałe**, tj. pozostałe podmioty zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe” oraz inne powiązane z nimi instytucjonalnie jednostki pomocnicze lub nadzorujące, zaklasyfikowane bądź niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”;

2) **podmioty gospodarcze** (niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”), które obok swojej podstawowej działalności prowadzą lub finansują prace badawczo-rozwojowe.

2. Do pracujących w działalności B+R zaliczono:

1) **badaczy**, tj. osoby prowadzące badania naukowe oraz ulepszające lub rozwijające koncepcje, teorie, modele, techniki, oprzyrządowanie, oprogramowanie lub metody operacyjne;

2) **techników i pracowników równorzędnych**, tj. pracowników, którzy uczestniczą w działalności B+R wykonując zadania naukowe i techniczne związane z zastosowaniem pojęć i metod operacyjnych oraz wykorzystaniem sprzętu badawczego, zazwyczaj pod kierunkiem badaczy;

3) **pozostały personel pomocniczy**, do którego należą wykwalifikowani i niewykwalifikowani pracownicy na stanowiskach robotniczych oraz pracownicy administracji, sekretariatów i biur, zaangażowani w projekty B+R lub bezpośrednio związani z takimi projektami.

3. Dane o personelu B+R dotyczą osób bezpośrednio zaangażowanych w prace B+R.

Dane o **pracujących** w działalności B+R — **personelu wewnętrznym** — obejmują zatrudnionych w danej jednostce na podstawie stosunku pracy lub stosunku służbowego (tj. umowy o pracę, powołania, wyboru lub mianowania) oraz pracodawców i pracujących na własny rachunek, agentów pracujących na podstawie umów agencyjnych, osoby wykonujące pracę nakładczą i członków spółdzielni produkcji rolnej. Dane te prezentowane są w dwóch ujęciach, tj. w osobach (wykres 3, tabl. 3) oraz w ekwiwalentach pełnego czasu pracy (tabl. 4).

Ekwiwalenty pełnego czasu pracy (EPC) są to jednostki przeliczeniowe służące do ustalenia liczby osób faktycznie zaangażowanych w działalność B+R. Jeden EPC oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność B+R.

Osoby niezaliczone do pracujących w danej jednostce, a zaangażowane w jej projekty B+R zaliczane są do **personelu zewnętrznego**.

4. Nakłady na działalność badawczą i rozwojową obejmują **nakłady wewnętrzne**, tj. wartość prac badawczych i rozwojowych danej jednostki wykonanych przez własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródła ich finansowania

Nakłady inwestycyjne na działalność B+R obejmują nakłady poniesione na środki trwałe łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych.

5. W tablicach działu wyodrębniono, zgodnie z klasyfikacją badań naukowych i prac rozwojowych OECD, sześć podstawowych **dziedzin B+R**, tj. nauki przyrodnicze, nauki inżynierskie i techniczne, nauki medyczne i o zdrowiu, nauki rolnicze i weterynaryjne, nauki społeczne oraz nauki humanistyczne i sztuka.

1. Data on research and experimental development (R&D) are presented, in accordance with methodology applied by Eurostat, in a breakdown by **Statistical Classification of Economic Activities in the European Community (NACE Rev. 2)**.

Information regarding research and experimental development (R&D) covers:

1) **dedicated research entities**, i.e. entities whose main (statutory) aim is conducting scientific research and experimental development or its direct support; they include:

a) **institutes**, including **scientific institutes of the Polish Academy of Sciences**, operating on the basis of the Law on the Polish Academy of Sciences, dated 30 April 2010 (Journal of Laws 2019 item 1183, with later amendments), **research institutes**, operating on the basis of the Law on the Research Institutes, dated 30 April 2010 (Journal of Laws 2020 item 1383) and **institutes operating within the Łukasiewicz Research Network**, operating on the basis of the Law on the Łukasiewicz Research Network, dated 21 February 2019 (Journal of Laws item 534, with later amendments),

b) **higher education institutions**, operating under the Law on Higher Education and Science (Journal of Laws 2020 item 85, with later amendments),

c) **others**, i.e. other entities classified into NACE Rev. 2 division 72 “Scientific research and development” or other institutionally linked auxiliary or supervising units, classified or unclassified into NACE Rev. 2 division 72 “Scientific research and development”;

2) **economic entities** (not classified into NACE Rev. 2 division 72 “Scientific research and development”) which apart from their main activity perform or fund research and development.

2. Employed persons in R&D include:

1) **researchers (RSE)**, i.e. persons conducting research and improving or developing concepts, theories, models, techniques, instrumentation, software or operational methods;

2) **technicians and equivalent staff**, i.e. persons who participate in R&D by performing scientific and technical tasks involving the application of concepts and operational methods and the use of research equipment, normally under the supervision of researchers;

3) **other supporting staff**, including skilled and unskilled craftsmen, as well as administrative, secretarial and clerical staff participating in R&D projects or directly associated with such projects.

3. Data on R&D personnel cover personnel directly engaged in R&D.

Data on **employed persons in R&D — internal personnel** — cover persons employed in a given entity under employment relationship (i.e. under a contract of employment, election or appointment) as well as employers and self-employed, agents employed under agency contracts, home workers (outwork) and members of agricultural production cooperatives. Data are presented in two approaches, i.e. in persons (chart 3, table 3) and in full-time equivalents (table 4).

Full-time equivalent (FTE) is a conversion unit used to determine the number of person actually engaged in research and development. One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D.

Persons not employed in a given entity but engaged in its R&D projects are included in **external personnel**.

4. Expenditures on research and development include intramural expenditures, i.e. the value of research and development works of a given entity carried out by their own research facilities, regardless of their sources of financing.

Capital R&D expenditures include expenditures on fixed assets together with costs of purchasing or manufacturing research equipment necessary for performing particular R&D projects, meeting the criteria for inclusion in fixed assets, but not included in records of fixed assets until completion of the project.

5. In the chapter tables, according to the classification of fields of research and development by OECD, six main **fields of R&D** were listed: natural sciences, engineering and technology, medical and health sciences, agricultural and veterinary sciences, social sciences as well as humanities and the arts.

6. Działalność innowacyjna obejmuje wszystkie działania rozwojowe, finansowe i komercyjne podejmowane przez przedsiębiorstwo, mające na celu doprowadzenie do powstania innowacji dla przedsiębiorstwa. Prezentowane w dziale dane obejmują działalność innowacyjną w przemyśle i dotyczą opracowania i wprowadzania na rynek nowych lub ulepszonych produktów (wyrobów, usług) – innowacja produktowa oraz wprowadzenia nowych lub ulepszenia procesów biznesowych w przedsiębiorstwie – innowacja w procesie biznesowym.

Innowacja produktowa to wprowadzenie na rynek nowego lub ulepszanego produktu (wyrobu lub usługi), znacznie różniących się od poprzednio oferowanych przez przedsiębiorstwo wyrobów lub usług.

Innowacja w procesie biznesowym to wprowadzenie nowego lub ulepszenie procesu biznesowego w przedsiębiorstwie, w ramach jednej lub wielu funkcji biznesowych, który znacząco zmienia dotychczas stosowane procesy biznesowe.

7. Nakłady na działalność innowacyjną obejmują nakłady na: działalność badawczą i rozwojową (B+R), własny personel pracujący nad innowacjami, materiały oraz usługi obce zakupione w celu realizacji działalności innowacyjnej, nakłady inwestycyjne na środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne (w tym na zakup i rozwój oprogramowania oraz własności intelektualnej) oraz pozostałe przygotowania (w tym projektowanie produktu, definiowanie sposobu świadczenia usług, przygotowanie produkcji/dystrybucji dla realizacji innowacji, szkolenie i rozwój zawodowy personelu, marketing) do wdrożenia innowacji.

8. Produkt nowy lub ulepszony to wyrob lub usługa, który znacząco różni się od poprzednich produktów przedsiębiorstwa jedną lub wieloma cechami lub parametrami technicznymi. Zmiany te obejmują dodanie nowych lub ulepszenie istniejących funkcji bądź użyteczności. Istotne cechy funkcjonalne obejmują jakość, parametry techniczne, niezawodność, trwałość, wydajność w użytkowaniu, przystępność, wygodę, użyteczność oraz łatwość obsługi.

9. Wynalazek podlegający opatentowaniu – bez względu na dziedzinę techniki – jest to nowe rozwiązanie, posiadające poziom wynalazczy, tzn. niewynikające dla znawcy w sposób oczywisty ze stanu techniki, nadające się do przemysłowego stosowania.

10. Wzór użytkowy podlegający ochronie jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

Spółeczeństwo informacyjne

1. Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych, przeprowadzonych metodą reprezentacyjną według zharmonizowanej metodologii stosowanej w krajach Unii Europejskiej.

2. Dane o przedsiębiorstwach dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i zaliczanych, według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), do wybranych sekcji: „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”, „Budownictwo”, „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”, „Transport i gospodarka magazynowa”, „Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi”, „Informacja i komunikacja”, „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”, „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” (z wyłączeniem działalności weterynaryjnej), „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”, „Pozostała działalność usługowa” (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i sprzętu komunikacyjnego).

3. **Handel elektroniczny** prowadzony przez przedsiębiorstwa polega na składaniu zamówienia (zakup) lub przyjmowaniu przez przedsiębiorstwo zamówienia (sprzedaż) za pośrednictwem sklepu internetowego, formularzy elektronicznych na stronie internetowej przedsiębiorstwa, sieci extranet innego przedsiębiorstwa lub wiadomości typu EDI (wiadomości w uzgodnionej formie, np. EDIFACT, XML posiadające strukturę umożliwiającą ich automatyczne przetwarzanie). Nie uwzględnia się zamówień przyjmowanych lub składanych za pośrednictwem poczty elektronicznej.

6. Innovation activity include all developmental, financial and commercial activities undertaken by the enterprise that are intended to result in an innovation. Data presented in the chapter include innovation activity in industry and concern the development and introduction on the market of new or improved products (goods, services) – product innovation and bringing into use in the enterprise new or improved business process – business process innovation.

Product innovation is the introduction of a new or improved good or service that that differs significantly from the enterprise's previous goods or services.

Business process innovation is a new or improved business process for one or more business functions that differs significantly from the firm's previous business processes and that has been brought into use in the enterprise.

7. Expenditures on innovation activity include expenditures on: R&D, own personnel working on innovation, services, materials and supplies purchased from other parties for innovation, capital expenditures on tangible and intangible assets (including acquisition and development of software and intellectual property rights) and other preparations for introducing innovation (including product/service design, preparation of production/distribution for innovation activities, training and professional development for innovation activities, marketing of innovations).

8. New or improved product is a new or improved good or service that differs significantly from the enterprise's previous goods or services with one or more characteristics or performance specifications. This includes the addition of new functions, or improvements to existing functions or user utility. Relevant functional characteristics include quality, technical specifications, reliability, durability, economic efficiency during use, affordability, convenience, usability, and user friendliness.

9. A patentable invention – regardless of the field of technology – is any new solution which involves an inventive step, i.e. which for an expert does not obviously result from the state of the art and which is capable of industrial application.

10. An utility model eligible for protection – a new and useful solution of a technical character related to the shape, structure or assembly of an object permanent form.

Information society

1. The information presented has been compiled on the basis of the generalized results of representative surveys on the ICT (Information and Communication Technologies) usage conducted in the European Union according to a harmonized methodology.

2. Data on **enterprises** concern economic entities employing more than 9 persons and included in the selected sections according to the NACE Rev. 2: “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply”, “Water supply; sewerage and waste management and remediation activities”, “Construction”, “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles”, “Transportation and storage”, “Accommodation and food service activities”, “Information and communication”, “Real estate activities”, “Professional, scientific and technical activities” (excluding veterinary activities), “Administrative and support service activities”, “Other service activities” (repair of computers and communication equipment).

3. **E-commerce conducted by enterprise** type of trade where orders are received or sent via web shop, web forms on a enterprises website, an extranet of another enterprise or via EDI-type messages (which means messages in an agreed format, e.g. EDIFACT, XML allowing their automatic processing), without the e-mail messages typed manually.

Ceny

1. Podstawę do opracowania **wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych** stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług (ok. 1500 w 2019 r.).

Wskaźniki cen obliczono przy przyjęciu systemu wag opracowanego na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego i wydatków na ubezpieczenie na życie) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych z roku poprzedzającego rok badany, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych.

Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP, do 2013 r. – COICOP/HICP).

2. Dane o **cenach skupu** dotyczą cen produktów rolnych skupowanych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od ich producentów. Przeciętne ceny roczne obliczono jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług – VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

3. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** są miesięczne notowania cen dokonane przez stałych ankierów na celowo wytypowanych 11 targowiskach. Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

Rolnictwo

1. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji PKD 2007, do której są zaliczane.

Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – prezentuje się według siedziby użytkownika gospodarstwa.

2. **Gospodarstwo rolne** to jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i prowadząca działalność rolniczą.

Gospodarstwo indywidualne to gospodarstwo rolne użytkowane przez osobę fizyczną.

Od 2010 r. w badaniach rolniczych nie ujmuje się posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów).

3. **Powierzchnia użytków rolnych** obejmuje powierzchnię użytków rolnych w dobrej kulturze i użytków rolnych pozostałych.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem od 2010 r. powierzchni upraw zaliczonych do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych i upraw na przyszarpieniu uprawianych jako plon główny.

Dane o powierzchni i produkcji warzyw oraz truskawek uwzględniają ich uprawę w ogrodach przydomowych. Od 2013 r. dane dotyczące truskawek obejmują także uprawy ekologiczne.

Od 2014 r. powierzchnie upraw warzywniczych, sadowniczych oraz truskawek dla poziomu województwa są szacowane wyłącznie według położenia gruntów.

4. **Globalna produkcja rolnicza** obejmuje **produkcję roślinną i produkcję zwierzęcą**.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

W produkcji rolniczej (globalnej, końcowej i towarowej) prezentowane dane nie uwzględniają płatności uzupełniających do powierzchni upraw (m.in. chmielu, tytoniu, zbóż, oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na nasiona oraz na paszę).

Prices

1. The basis for compiling the **price indices of consumer goods and services** is price observation of representatives of goods and services (about 1500 in 2019).

The consumer price indices have been calculated applying the weights system based on the structure of households' expenditure (excluding own consumption and expenditures on life insurance) on purchasing consumer goods and services from the year preceding the surveyed year, derived from the household budgets survey.

The grouping of consumer goods and services is presented on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP, until 2013 – COICOP/HICP).

2. Data on **procurement prices** concern agricultural products purchased by economic entities directly from their producers. Average annual prices were calculated as a quotient of value (without value added tax – VAT) and quantity of each agricultural product.

3. The information on **prices of agricultural products and livestock received by farmers on marketplaces** comes from price quotations of agricultural products, provided every month by a network of interviewers collecting it on selected 11 marketplaces. Average annual prices were calculated as arithmetic mean of average monthly prices.

Agriculture

1. The presented information was compiled using the **kind-of-activity method** and concerns agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the section of the NACE Rev. 2 in which they are included.

Data – unless otherwise stated – are presented by the official residence of the land user.

2. **Agricultural holding** is a single unit, both technically and economically, which has a single management (holder or manager) and conducts agricultural activity.

Private farm is an agricultural holding used by a natural person.

Since 2010, agricultural surveys have not included owners of agricultural land who do not conduct agricultural activity, and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activity on a small scale (below the specified thresholds).

3. **Agricultural land area** includes the area of agricultural land in good agricultural condition and other agricultural land.

Sown area is the area of all crops sown and planted in the agricultural holding, excluding since 2010 the area of crops classified as permanent crops, as well as the area of kitchen gardens and crop area intended for ploughing, cultivated as major crops.

Data on the area and production of vegetables and strawberries include their cultivation in kitchen gardens. Since 2013, data on strawberries have also included organic cultivation of this species.

Since 2014, data on the area under vegetables, fruit trees and bushes and strawberries have been estimated for the Voivodship level only according to the location of the land.

4. **Gross agricultural output** includes **crop output** and **animal output**.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, self-consumption of own agricultural production, the increase in inventories of plant and animal products and the increase in the value of the livestock population (livestock – breeding and non-breeding herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those own products that were utilised for production purposes, e.g. feed, seeds, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales in procurement centres and marketplaces.

In agricultural output (gross, final and market), the presented data do not include supplementary payments for particular crop areas (including: hop, tobacco, cereals, oilseeds crops, pulses and plants intended for seeds and feed).

5. Przy ustalaniu produkcji rolniczej w cenach stałych przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

6. Dane o produkcji **żywca rzeźnego** obejmują: skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), ubój przemysłowy oraz ubój z przeznaczeniem na sprzedaż i samozaopatrzenie. Produkcja żywca rzeźnego zbilansowana jest importem i eksportem zwierząt żywych.

7. Dane o **ciągnikach rolniczych** dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

8. **Skup produktów rolnych** dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

9. Prezentowane dane opracowano na podstawie sprawozdań, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolniczych i szacunków.

10. Dane za 2010 r. w zakresie użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, pogłowa zwierząt gospodarskich, ciągników i zużycia nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych opracowano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego. Powszechny Spis Rolny przeprowadzony został we wrześniu 2010 r. według stanu w dniu 30 czerwca.

11. Do wyliczeń wskaźników natężenia przyjęto – jeśli nie zaznaczono inaczej – użytki rolne, powierzchnię zasiewów i zwierzęta gospodarskie według stanu w czerwcu, a w 2010 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego we wrześniu 2010 r. według stanu w dniu 30 czerwca.

12. **Lata gospodarcze** obejmują okres od 1 lipca do 30 czerwca (np. rok gospodarczy 2018/19 oznacza okres od 1 lipca 2018 r. do 30 czerwca 2019 r.).

Leśnictwo i łowiectwo

1. **Powierzchnia gruntów leśnych** obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,10 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (powierzchnia niezalesiona).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestru zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

2. **Lesistość** (wskaźnik lesistości) obliczono jako udział powierzchni lasów w ogólnej powierzchni województwa, powiatu, gminy.

3. Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną, tj. gruntach nieleśnych.

4. **Obwód łowiecki** stanowi obszar gruntów o ciągłej powierzchni, zamkniętej jego granicami, nie mniejszy niż 3 tys. ha, na którego obszarze istnieją warunki do prowadzenia łowiectwa (w szczególnych przypadkach mogą być tworzone obwody łowieckie o mniejszej powierzchni).

Przemysł i budownictwo

Przemysł

1. Informacje w zakresie przemysłu dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności – PKD 2007, do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

5. The current prices for the year preceding the surveyed year were adopted to calculate agricultural output in constant prices (for marketplace sales – prices received by farmers in marketplaces, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year.

6. Data regarding the production of **animals for slaughter** concern the purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), livestock slaughter in slaughterhouses and slaughter intended for sales and own consumption. The production of animals for slaughter is balanced by import and export of live animals.

7. Data regarding **agricultural tractors** concern 4-wheeled and tracked tractors.

8. **Procurement of agricultural products** concerns the quantity and value of agricultural products (crop and animal) purchased by economic entities directly from producers.

9. Presented data were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, agricultural census results and estimates.

10. Data for 2010 on land use, sown area, livestock, tractors, consumption of mineral or chemical and lime fertilisers were compiled on the basis of the results of the Agricultural Census. The Agricultural Census was conducted in September 2010 – as of 30 June.

11. Intensity ratios were calculated on the basis of agricultural land, sown area, and livestock as of June – unless otherwise indicated, in 2010 on the basis of the Agricultural Census conducted in September 2010 – as of 30 June.

12. **Farming years** cover the period from 1 July to 30 June (e.g. the 2018/19 farming year covers the period from 1 July 2018 to 30 June 2019).

Forestry and hunting

1. **Forest land** includes forest area as well as land connected with forest management.

Forest area includes land with a contiguous area of at least 0.10 ha:

- covered with forest vegetation (wooded area),
  - temporarily devoid of forest vegetation (non-wooded area).
- These areas are designated for forest production, comprising parts of nature reserves and national parks or registered as nature monuments.

Land connected with forest management includes land used for purposes of silviculture: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, depot areas etc.

2. **Forest cover** (forest cover indicator) has been calculated as the percentage ratio of forest area to the total area of voivodship, poviat, gmina.

3. **Renewals** are understood as new tree stands formed in place of removed stands.

Afforestation consists in establishing for-est cultures on land previously outside forest management, i.e. on non-forest land.

4. **Hunting district** is an area of land of at least 3 thousand ha on the territory with conditions for hunting (in special cases hunting districts can cover a smaller area).

Industry and construction

Industry

1. Information within the scope of industry concerns economic entities included, in accordance with NACE rev. 2, in the sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

Ponadto w tabl. 2 dane o produkcji wyrobów dotyczą podmiotów produkujących wyroby przemysłowe, niezależnie od rodzaju prowadzonej działalności sklasyfikowanej według PKD 2007. Wyroby prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług — PKWiU 2015 oraz nomenklaturą PRODPOL.

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem informacji o ilości produkcji wyrobów, które opracowano metodą zakładową, tj. według rzeczywistej lokalizacji produkcji. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 6 na str. 172.

3. **Produkcja sprzedana** dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje wartość sprzedanych wyrobów gotowych, półfabrykatów i części własnej produkcji, wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych, zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej, wartość produktów w formie rozliczeń w naturze oraz produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **cen bazowej** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 10 na str. 173.

Jako ceny stałe przyjęto:

—ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) dla lat 2011—2015,

—ceny stałe 2015 r. (średnie ceny bieżące 2015 r.) od 2016 r.

4. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość **pracy nakładczej**.

5. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych — na terenie kraju — w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Budownictwo

1. Informacje w dziale dotyczą działalności podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007) do sekcji „Budownictwo”.

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 6 na str. 172.

3. **Produkcja budowlano-montażowa** dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów — wykonane siłami własnymi systemem zleceńowym (tj. na rzecz obcych zleceniodawców) przez podmioty budowlane.

4. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytku według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

5. Informacje o **budynkach oddanych do użytkowania** (przez wszystkich inwestorów):

—w zakresie liczby budynków obejmują tylko budynki nowo budowane,

—w zakresie kubatury budynków obejmują budynki nowo wybudowane i rozbudowane (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

6. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych — na terenie kraju — w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Transport

1. Dane dotyczące ogólnej długości **linii kolejowych eksploatowanych** w dniu 31 grudnia ustalono jako sumę długości linii kolejowych normalnotorowych, wąskotorowych i szerokotorowych (dane o długości tych linii ujęto w długości linii normalnotorowych) czynnych w tym dniu.

Linia kolejowa jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

Moreover, data in table 2 show industrial products manufactured by entities irrespective of the kind of their activity as classified according to NACE Rev. 2. Products are presented according to the Polish Classification of Goods and Services — PKWiU 2015 and PRODPOL nomenclature.

2. Data were compiled using the **enterprise method**, excluding information concerning the quantity of production of goods, which were compiled using the company method, i.e. by the real location of production. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 6 on page 172.

3. **Sold production** concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production.

Sold production of industry includes the value of finished products sold, semi-finished products and parts of own production, the value of paid work and services rendered, i.e. both industrial and non-industrial, flat agent's fee in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent's fee in the case of concluding an agency agreement, the value of products in the form of settlements in kind as well as products designated for increasing the value of own fixed assets.

Sold production of industry is presented in basic prices. The definition of **basic price** is given in the general notes to the Yearbook, item 10 on page 173.

As constant prices, the following prices were adopted:

—2010 constant prices (2010 average current prices) for 2011—2015,

—2015 constant prices (2015 average current prices) since 2016.

4. Data concerning production include the value of **outwork**.

5. Data regarding **average employment and average monthly gross wages and salaries** concern hired employees, i.e. persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, appointment, promotion, selection or service relation) and include full-time and part-time paid employees, within the country, calculated as full-time employment.

Construction

1. Information in the chapter concerns activity of economic entities included, in accordance with NACE rev. 2, in the section “Construction”.

2. Data were compiled using the **enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 6 on page 172.

3. **Construction and assembly** production concerns activity realized domestically and includes construction works with an investment, restoration and maintenance character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities with their own resources on the basis of the contract system (i.e. for outside clients).

4. The division of construction and assembly production by type of construction as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classification of Types of Construction (PKOB).

5. Information on **buildings completed** (by all investors):

—within the scope of the number of buildings includes only newly built buildings,

—within the scope of the cubic volume of buildings includes newly built and expanded buildings (only concerning the expanded part).

6. Data regarding **average employment and average monthly gross wages and salaries** concern hired employees, i.e. persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, appointment, promotion, selection or service relation) and include full-time and part-time paid employees, within the country, calculated as full-time employment.

Transport

1. Data concerning the total length of **railway lines operated** on 31 December was established as the sum of the length of standard gauge, narrow gauge and wide gauge railway lines (data concerning the length of these lines is given in terms of standard gauge lines) operating on that day.

The **railway line** is an element of the rail net-work between two junction stations (or terminal stations).

2. **Drogi publiczne** ze względu na funkcje w sieci drogowej dzielą się według przepisów ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 470) na następujące kategorie: drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

3. Informacje o **pojazdach samochodowych i ciągnikach zarejestrowanych** od 2009 r. prezentowane są według centralnej ewidencji pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Cyfryzacji.

4. **Linia autobusowa** jest stałym połączeniem drogowym dwóch krańcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według ogłoszonego rozkładu.

Długość linii autobusowej jest to długość trasy w km pomiędzy dwiema krańcowymi miejscowościami niezależnie od ilości kursów autobusów odbywających się na tej linii.

5. **Transport samochodowy zarobkowy**, zarówno w zakresie przewozu ładunków, jak i pasażerów, obejmuje usługi świadczące odpłatnie przez podmioty, w których transport samochodowy stanowi podstawową działalność gospodarczą; ponadto w zakresie przewozu pasażerów obejmuje również usługi wykonywane odpłatnie przez podmioty prowadzące podstawową działalność gospodarczą inną niż transport samochodowy.

6. Informacje o **komunikacji miejskiej naziemnej** dotyczą komunikacji **autobusowej** (łącznie z autobusami pospieszonymi), **tramwajowej** i **troleibusowej** – łącznie z obsługą ruchu podmiejskiego i międzymiastowego pozostającego w gestii zakładów komunikacji miejskiej oraz zakładów prywatnych obsługujących niektóre miasta lub określone linie.

Dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw Państwowej Komunikacji Autobusowej.

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych, tramwajowych, troleibusowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

7. Dane dotyczące **transportu lotniczego** obejmują przewoźników transportu lotniczego rozkładowego (transport pasażerów lub ładunków na stałych trasach i według stałych rozkładów lotów).

8. Dane o **wypadkach drogowych** obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Handel i gastronomia

1. Informacje w dziale dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową lub gastronomiczną.

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których przeważającym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana według PKD 2007 do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”.

2. Dane o **sprzedaży detalicznej** obejmują:

- 1) sprzedaż towarów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;
- 2) sprzedaż towarów handlowych i produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej nie uwzględniono sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP), wydzielając sprzedaż w placówkach gastronomicznych. W odróżnieniu od grupowań występujących w klasyfikacji COICOP wyodrębnia się „towary żywnościowe”.

Podziału towarów na żywność i napoje bezalkoholowe, napoje alkoholowe oraz towary żywnościowe dokonano szacunkowo.

2. On account of functions in a road network **public roads** are divided, according to the Law on Public Roads dated 21 March 1985 (uniform text Journal of Laws 2020 item 470), into following categories: national, regional, district and communal roads.

3. Information on **registered vehicles and tractors** since 2009 has been presented according to central vehicle register maintained by the Ministry of Digital Affairs.

4. **A bus line** is a permanent road link between two terminal locations as well as between selected intermediate locations which involves using one or several buses travelling between these locations on a regular basis according to a defined schedule.

The **length of a bus line** is the length of the route in km between the two terminal locations regardless of the number of trips made by buses on that line.

5. **Road transport for hire or reward** with respect to transport of goods as well as transport of passengers includes services for remuneration carried out by entities, for which road transport services are the basic economic activity; moreover, in regard to transport of passengers includes also services for remuneration carried out by entities with basic economic other than road transport.

6. Information from **urban ground transport** concerns **bus** (including express buses), **tram** and **trolley-bus** communication – including the handling suburban and inter-city service under the responsibility of public and private urban transport enterprises and companies serving some cities and specific lines.

Data do not include the activity of the Państwowa Komunikacja Samochodowa.

Transport line is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles designated with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus, tram and trolley-bus lines over which vehicles designated with separate numbers or letters travel.

7. Data concerning **air transport** include carriers of scheduled air transport (the transport of passengers or freight on permanent routes and according to established flight schedules).

8. Data regarding **road traffic accidents** cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.

Trade and catering

1. Information in this chapter concerns all entities of the national economy conducting trade or catering activity.

Trade enterprises are understood as economic entities, the principal activity of which is the sale of commodities, classified according to NACE Rev. 2 in the section “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles”.

2. Data concerning **retail sales** include:

- 1) sales of goods in quantities indicating purchases for the individual needs of consumers;
- 2) sales of trade commodities and catering production in catering establishments.

The marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g. sales of agricultural products conducted by farmer producers, sales at automobile markets) are not included in the value of retail sales.

Data concerning retail sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), separating sales in catering establishments. As opposed to groupings in the COICOP classification “non-foodstuff goods” are presented separately.

The division of goods into food and non-alcoholic beverages, alcoholic beverages as well as non-foodstuff goods was made by estimation.

3. Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych bądź użytkowanych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agenci, aukcjonerzy), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

4. Podziału **sklepów według form organizacyjnych** dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

Finanse przedsiębiorstw

1. **Wyniki finansowe przedsiębiorstw** prezentuje się w dosłownianiu do ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351).

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Dane nie obejmują podmiotów prowadzących działalność bankową, maklerską, ubezpieczeniową oraz towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, szkół wyższych, a także samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. **Przychody ogółem (kwoty otrzymane i należne)** obejmują: przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług), przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, pozostałe przychody operacyjne (od 2016 r. łącznie z przychodami związanymi ze zdarzeniami losowymi) oraz przychody finansowe.

3. **Koszty ogółem** obejmują: koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług), wartość sprzedanych towarów i materiałów, pozostałe koszty operacyjne (od 2016 r. łącznie ze stratami związanymi ze zdarzeniami losowymi) oraz koszty finansowe.

4. **Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży** produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży, z uwzględnieniem opustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług (VAT).

5. **Wynik finansowy brutto** (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej; do 2015 r. był korygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych.

6. **Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto** obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanych ulg.

7. **Wynik finansowy netto** (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

8. **Wskaźnik rentowności obrotu** obliczono następująco:

– **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów ogółem,

– **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów ogółem.

9. **Aktywa obrotowe** obejmują zapasy oraz krótkoterminowe: należności, inwestycje (środki pieniężne i papiery wartościowe), rozliczenia międzyokresowe.

Należności z tytułu dostaw i usług są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

10. **Kapitały (fundusze) własne** ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych, wynik finansowy netto roku obrotowego oraz odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego.

Do 2015 r. obejmowały również należne wpłaty na kapitał podstawowy oraz udziały (akcje) własne.

3. Data regarding the **wholesale sale of commodities** include sales from warehouses, in which the commodities stored account for the property of a trade enterprise. The value of wholesale sales also includes the value of sales realized on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sales realized by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, by-passing the warehouses which realize the delivery.

4. The division of **stores by organizational form** was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.

Finances of enterprises

1. **Financial results of enterprises** are adjusted to the Accounting Act of 29 September 1994 (Journal of Laws 2019 item 351).

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

Data do not include banks, brokerage houses, insurance companies, investment and pension societies, national investment funds, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in the agriculture.

2. **Total revenues (sums received and due)** include: net revenues from sale of products (goods and services), net revenues from sale of goods and materials, other operating revenues (since 2016 including revenues from extraordinary events) and financial revenues.

3. **Total costs** include: cost of products sold (goods and services), value of goods and materials sold, other operating costs (since 2016 including losses from extraordinary events) and financial costs.

4. **Revenues and costs of obtaining revenues** from the sale of products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices including discounts, rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. **The gross financial result** (profit or loss) is the result on economic activity; until 2015, it was corrected by result on extraordinary events.

6. **Obligatory encumbrances on gross financial result** include corporate income tax and personal income tax as well as other payments under separate regulations. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obliged to pay after considering abatements granted.

7. **The net financial result** (profit or loss) is derived after reducing the gross financial result by obligatory encumbrances.

8. **Turnover profitability indicator** was calculated as follows:

– **gross** as the relation of the gross financial result to total revenues,

– **net** as the relation of the net financial result to total revenues.

9. **Current assets** include stocks and short-term: receivables, investments (cash equivalents, short-term securities), prepayments and accruals.

Receivables from deliveries and services are included in short-term receivables (irrespective of their due date).

10. **Share equity (funds)** is recorded in accounting ledgers according to type and principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: share capital (fund), supplementary capital (fund), revaluation reserve capital (fund), other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years, net financial result of the turnover year and write-offs from net profit for the turnover year.

Until 2015, it also included share capital (fund) not paid up and entity's shares (stock).

11. Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce) obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe – gdy termin ich płatności na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok i krótkoterminowe – gdy termin ich płatności na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

12. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu).

Finanse publiczne

1. **Finanse publiczne** obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów publicznych, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego, zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi, zarządzanie długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej. Podstawę prawną określającą te procesy od 1 stycznia 2010 r. stanowi ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, z późn. zm.) i przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. poz. 1241, z późn. zm.). W przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego również ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506, z późn. zm.), ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 511, z późn. zm.), ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 512, z późn. zm.) oraz ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1530, z późn. zm.).

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące dochodów, wydatków i wyniku budżetów jednostek samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem dotacji celowych z budżetu państwa oraz subwencji ogólnej z budżetu państwa.

3. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego są określane w uchwale budżetowej przez właściwe organy stanowiące na rok kalendarzowy (budżetowy), w terminach i na zasadach określonych w ustawach ustrojowych oraz ustawie o finansach publicznych.

Miasto na prawach powiatu realizuje równocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat.

4. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych, tj. w podziale na działy – określające rodzaj działalności oraz paragrafy – określające rodzaj dochodu, przychodu lub wydatku. Dane opracowano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053, z późn. zm.).

Prezentowane dane w zakresie wydatków według działów obejmują wszystkie paragrafy wydatkowe zrealizowane w danym dziale.

5. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego zaprezentowano na podstawie sprawozdawczości Ministerstwa Finansów.

Inwestycje. Środki trwałe

Inwestycje

1. **Nakłady inwestycyjne** to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzieli się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

11. Liabilities of enterprises (outside capital) include all liabilities, including liabilities from credits and loans. They are divided into: long-term liabilities – when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities – when their repayment period on the balance day is not longer than one year.

Liabilities from deliveries and services are included in short-term liabilities (irrespective of their due date).

12. Data concerning finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification).

Public finance

1. **Public finance** include the processes connected with accumulation and allocation of public funds, and particularly: collecting and accumulating revenue, spending public funds, financing of loan needs of the state budget and of the budgets of local government units, incurring liabilities involving public funds, managing public funds and public debt, as well as settlements with the European Union budget. The legal basis defining such processes since 1 January 2010 is the Act of 27 August 2009 on Public Finances (Journal of Laws 2019 item 869, with later amendments) and regulations introducing the Act on Public Finances (Journal of Laws 2009 item 1241, with later amendments). With respect to the financial management of local government units, the legal basis is additionally provided by the Act of 8 March 1990 on Gmina Local Government (Journal of Laws 2019 item 506, with later amendments), the Act of 5 June 1998 on Powiat Local Government (Journal of Laws 2019 item 511, with later amendments), the Act of 5 June 1998 on Voivodship Local Government (Journal of Laws 2019 item 512, with later amendments) as well as the Act of 13 November 2003 on Incomes of Local Government Units (Journal of Laws 2018 item 1530, with later amendments).

2. The presented data include information regarding revenue, expenditure and budgets result of local government units, taking into account the targeted grants from the state budget and general subvention from the state budget.

3. Revenue and expenditure of the budgets of local government units are determined in the budgetary law passed by relevant councils for a period of one calendar year (a budgetary year) within the periods and in accordance with the principles set forth in statutory acts and in the Act on Public Finances.

City with powiat status fulfils the tasks of a gmina as well as of a powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received by both the gmina and the powiat) as well as expenditure realized jointly by the gmina and the powiat.

4. Revenue and expenditure of the budgets of local government units are grouped in accordance with the provisions set forth in the Act on Public Finances, i.e. they are grouped into divisions – defining types of activity, and into paragraphs – defining types of revenue, income or expenditure. The data were compiled in accordance with the Regulation of the Minister of Finance of 2 March 2010 on Detailed Classification of Incomes, Expenses, Revenues and Expenditures, and Funds from Foreign Resources (Journal of Laws 2014 item 1053, with later amendments).

The presented data on expenditure by divisions cover all the paragraphs of expenditure realized in that division.

5. Information concerning the budgets of local government units is presented on the basis of reporting by the Ministry of Finance.

Investments. Fixed assets

Investments

1. **Investment outlays** are financial or material expenditures, aimed at creating new fixed assets or improving (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernisation) existing fixed capital items as well as outlays on so-called initial equipment for the investment.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Nakłady na środki trwałe to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje wodne, poprawę walorów (ulepszenie) gruntów, inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie oraz odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji.

Pozostałe nakłady to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji PKD 2007 zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

Środki trwałe

1. Do **środków trwałych** zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie użytkowania dłuższym niż rok, w tym również: drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty, inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 stycznia 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują:

- wartości gruntów, uznanych od 1 stycznia 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 1990 r. (Dz. U. poz. 529),
- prawa użytkowania wieczystego gruntu, uznanego od 1 stycznia 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 351, z późn. zm.).

2. **Wartość brutto środków trwałych** jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez wartość brutto środków trwałych w bieżących cenach ewidencyjnych według stanu w dniu 31 grudnia należy rozumieć:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
  - przed 1 stycznia 1995 r. – wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
  - po 1 stycznia 1995 r. – wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia;
- w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 stycznia 2005 r. – również wycenę według wartości godziwej.

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 stycznia 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 stycznia 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz. U. poz. 34).

Rachunki regionalne

1. **Rachunki regionalne** opracowano zgodnie z zasadami „Europejskiego Systemu Rachunków 2010 (ESA 2010)”, wprowadzonego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 174 z 26 czerwca 2013 r., z późniejszymi zmianami).

2. W systemie rachunków regionalnych dla każdego województwa zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych. Dla podregionów obliczane są: produkt krajowy brutto (PKB) i wartość dodana brutto (WDB) według grup rodzajów działalności.

Outlays on fixed assets include expenditures on:

- buildings and structures (include buildings and premises as well as civil and water engineering structures), including, among others, construction and assembly works, design-cost-estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, movables and equipment),
- transport equipment,
- others, i.e. irrigation and drainage, land quality improvements, livestock (basic herd), long-term plantings and interest on investment credits and loans for the period of investment implementation.

Other outlays are expenditures on so-called initial equipment for the investment and other costs related to the implementation of the investment. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays are included into the appropriate sections of the NACE Rev. 2 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning e.g.: residential buildings and premises, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

Fixed assets

1. **Fixed assets** include asset components and other objects completed and ready for usage with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also: public roads, streets and squares together with shoulders and foundations, development of land tracts, long-term plantings, irrigation and drainage, water structures, land, livestock (basic herd) as well as since 1 January 2002 cooperative ownership right to residential premises and cooperative right to non-residential (of utility character) premises.

Data regarding fixed assets do not include:

- value of land recognised, since 1 January 1991, as fixed assets, in accordance with the Regulation of the Council of Ministers of 12 December 1990 (Journal of Laws item 529),
- right of perpetual usufruct of land, regarded as fixed assets since 1 January 2002, in accordance with Accounting Act of 29 September 1994 (Journal of Laws 2019 item 351, with later amendments).

2. The **gross value of fixed assets** is the value equal to the outlays incurred on their purchase or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The gross value of fixed assets at current book-keeping prices is understood, as of 31 December:

- within the scope of fixed assets designated for exploitation:
  - before 1 January 1995 – as the value at replacement prices of September 1994,
  - after 1 January 1995 – as the purchase or manufacturing value at current prices;
- in units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 January 2005 – also revaluation according to fair value.

The **gross value at replacement prices** was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy as of 1 January 1995, in accordance with the decisions of the Regulation of the Minister of Finance, dated 20 January 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets (Journal of Laws item 34).

Regional accounts

1. **Regional accounts** were compiled according to the principles of the “European System of Accounts 2010 (the ESA 2010)”, introduced by Regulation (EU) No 549/2013 of the European Parliament and of the Council of 21 May 2013 on the European system of national and regional accounts in the European Union (Official Journal of the EU L 174, 26 June 2013, with later amendments).

2. The following accounts are compiled in the regional accounts system for each voivodship: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kind of activity as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector. The following categories are calculated for subregions: gross domestic product (GDP) and gross value added (GVA) by kind-of-activity groups.

3. Produkt krajowy brutto (PKB) przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

W obliczeniach dynamiki wolumenu produktu krajowego brutto jako ceny stałe przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.

4. Wartość dodana brutto (WDB) mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

5. Produkcja globalna obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

6. Zużycie pośrednie obejmuje wartość zużytych materiałów (łącznie z paliwami) netto (po odjęciu wartości odpadów użytkowych), surowców (łącznie z opakowaniami), energii, gazów technicznych, usług obcych (obróbka obca, usługi transportowe, najem sprzętu, usługi telekomunikacyjne i obliczeniowe, prowizje płacone za usługi bankowe), usługi pośrednictwa finansowego mierzone pośrednio (FISIM), koszty podróży służbowych (bez diet) oraz inne koszty (np. koszty reklamy, reprezentacji, dzierżawy i najmu, koszty biletów służbowych, koszty ryczałtów za używanie własnych pojazdów do celów służbowych, opłaty giełdowe i opłaty z tytułu uczestnictwa w Krajowym Depozyście Papierów Wartościowych). Zużycie pośrednie jest wyceniane w cenach nabycia.

7. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem **obrotów wewnętrznych**, to jest łącznie z wartością produktów wytworzonych przez jedną jednostkę lokalną i przeznaczonych do dalszego przetwarzania w innych jednostkach lokalnych tej samej jednostki instytucjonalnej.

8. Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych składają się z nadwyżki operacyjnej brutto łącznie z dochodem mieszanym brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płaconymi przez pracowników, składki na ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców powiększone o składki na Fundusz Pracy i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności.

9. Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki bieżące od dochodów, majątku itp., składki netto na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery społeczne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniądze, pozostałe świadczenia z ubezpieczeń społecznych, świadczenia z pomocy społecznej pieniądze) oraz pozostałe transfery bieżące.

Dynamikę realnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych w przekroju województw obliczono metodą uproszczoną przy zastosowaniu wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według województw.

10. Grupowanie danych z rachunków regionalnych w przekroju województw i podregionów w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) zostało dokonane metodą **jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. zgodnie z siedzibą i podstawowym rodzajem działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

11. Kryteriami zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego **sektora instytucjonalnego** są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

- 1) sektor przedsiębiorstw niefinansowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wyroby i usługi niefinansowe),
- 2) sektor instytucji finansowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym i pomocniczą działalnością finansową, z wyłączeniem Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, podmioty zajmujące się ubezpieczeniami oraz jednostki niekomercyjne, spełniające kryteria ESA 2010 w zakresie klasyfikacji do sektora instytucji finansowych,

3. Gross domestic product (GDP) presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all domestic institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

Current prices from the year preceding the reference year were adopted as constant prices in the calculations of gross domestic product volume indices.

4. Gross value added (GVA) measures the newly generated value as a result of the production activity of domestic institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented at basic prices.

5. Gross output includes the value of goods and services produced by all domestic institutional units. Gross output is valued at basic prices or according to the production costs.

6. Intermediate consumption includes the value of consumed materials (including fuels) in net terms (after subtracting the value of recyclable wastes), raw materials (including packaging), energy, technological gases, outside services (outside processing, transport services, equipment rental, telecommunication and accounting services, commissions paid for banking services), financial intermediation services indirectly measured (FISIM), costs of business trips (excluding travelling allowances) as well as other costs (e.g. advertising, representation, rental and leasing costs, ticket costs for official business, costs of lump-sum payments for using personal vehicles for official business, stock exchange payments as well as payments from participating in the National Depository for Securities). Intermediate consumption is valued at purchaser's prices.

7. In the regional accounts system the principle of recording gross output as well as intermediate consumption including **internal turnover** is accepted, i.e. jointly with value of products produced by one local unit and destined for further processing in other local units of the same institutional units.

8. Gross primary income in the households sector is comprised of the gross operating surplus jointly with the gross mixed income, income connected with hired work (including total compensation of employees, i.e. wages and salaries jointly with contributions to social security and health security paid by employees, contributions to social security paid by employers increased by the Labour Fund and other costs connected with employment) as well as property income.

9. Gross disposable income in the households sector is obtained as a result of correcting gross primary income by: current taxes on income, wealth, etc., net social contributions, social benefits other than social transfers in kind (social security benefits in cash, other social insurance benefits, social assistance benefits in cash) and other current transfers.

Indices of gross real disposable income in the households sector by voivodships are calculated applying simplified method using price indices of consumer goods and services by voivodships.

10. Grouping regional accounts data by voivodships and sub-regions according to kind of activity of the Polish Classification of Activities (PKD 2007) was accomplished applying the **local kind-of-activity** unit method, i.e. in accordance with the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.

11. Criteria for classifying a given unit of the national economy into specific **institutional sector** are: functions fulfilled in the national economy, kind of activity in the creation of new economic values as well as the way of participation in the distribution of income. The five following institutional sectors are defined:

- 1) non-financial corporations sector which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services),
- 2) financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial intermediation and auxiliary financial activity, excluding the Bank Guarantee Fund, entities engaged in insurance activity as well as non-profit units that meet the ESA 2010 classification criteria to financial corporations sector,

- 3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono jednostki będące producentami nierynkowymi, których produkcja przeznaczona jest na spożycie indywidualne i ogólnospołeczne, finansowane z obowiązkowych płatności dokonywanych przez jednostki należące do pozostałych sektorów, a także jednostki, których podstawową działalnością jest redystrybucja dochodu i bogactwa narodowego oraz jednostki kontrolowane przez sektor, które zgodnie z metodologią ESA 2010 spełniają kryteria zaliczania do sektora,
- 4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób i prowadzące uproszczoną ewidencję księgową, a także osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł,
- 5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, organizacje związków zawodowych, stowarzyszenia, fundacje oraz jednostki organizacji wyznaniowych.

12. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek szarej gospodarki oraz działalności nielegalnej. **Szara gospodarka** obejmuje legalną produkcję ukrytą szacowaną dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych sektora prywatnego z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od formy prawnej), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierjestrowanej, głównie w działalności usługowej (w tym osób świadczących usługi seksualne).

W ramach działalności nielegalnej ujęto szacunki dotyczące działalności osób czerpiących korzyści z tytułu świadczenia usług seksualnych przez inne osoby, produkcji i handlu narkotykami przemytu papierosów oraz nielegalnej produkcji i handlu alkoholem.

13. Dane z rachunków regionalnych za lata 2015-2018 zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych w ślad za rewizją benchmarkingową dokonaną w rocznych rachunkach narodowych, zgodnie z zasadami Zharmonizowanej Europejskiej Polityki Rewizji (HERP), rekomendowanej przez Komisję Europejską wszystkim krajom Unii Europejskiej.

- Zmiana danych wynikała z tytułu:
- wykorzystania nowych i aktualizacji istniejących źródeł danych,
  - doskonalenia metod kompilacji danych,
  - wdrożenia wytycznych zawartych w zaktualizowanym Podręczniku ds. deficytu i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych (MGDD).

14. Opis zmian wprowadzonych do rachunków narodowych został zawarty w „Informacji Głównego Urzędu Statystycznego na temat rewizji rachunków narodowych w latach 1995–2018” z dnia 6 października 2020 r., dostępnej na stronie

<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rachunki-narodowe/roczne-rachunki-narodowe/informacja-glownego-urzedu-statystycznego-na-temat-rewizji-rachunkow-narodowych-w-latach-19952018,13,1.html>.

15. Informacje dotyczące rachunków regionalnych zamieszczono w publikacji „Kompedium wiedzy o rachunkach regionalnych”.

Podmioty gospodarki narodowej

Krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej, zwany dalej rejestrem **REGON**, jest rejestrem administracyjnym prowadzonym przez Prezesa GUS. Zasady prowadzenia rejestru określają przepisy ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. 2020, poz. 443, z późniejszymi zmianami) oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 listopada 2015 r. (Dz. U. poz. 2009 z późniejszymi zmianami) w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń.

Do rejestru **REGON** wpisywane są podmioty gospodarki narodowej (zwane dalej jednostkami prawnymi), czyli osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Podstawową funkcją rejestru **REGON** jest identyfikowanie podmiotów gospodarki narodowej co jest realizowane poprzez nadawanie im unikatowych numerów identyfikacyjnych.

- 3) general government sector, which consists of institutional units which are non-market producers whose output is intended for individual and collective consumption, and are financed by compulsory payments made by units belonging to other sectors, and institutional units principally engaged in the redistribution of national income and wealth as well as units which are controlled by the sector and accordingly to the ESA 2010 meet criteria for including in the sector,
- 4) households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working on own-account out-side private farms in agriculture, employing up to 9 persons and keeping simplified accounting books as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources,
- 5) non-profit institutions serving households sector which includes: social organizations, political parties, trade unions, associations, foundations and units of religious organizations.

12. The estimation of hidden economy and illegal activities is included in regional accounts. **Hidden economy** covers the legal concealed production estimated for registered economic entities of private sector employing up to 9 persons (irrespective of the legal form), employing from 10 to 49 persons (excluding cooperatives) as well as natural persons engaged in non-registered work, primarily within the service activity (including persons providing sexual services).

Within illegal activities there were included estimations concerning activity of persons deriving profits from exploiting sexual services, production and trafficking in narcotics, smuggling of cigarettes and illegal production and trade of alcohol.

13. Data from regional accounts for the years 2015-2018 were changed in relation to those previously published, following benchmarking revision in annual national accounts, in accordance with the requirements of the Harmonized European Revision Policy (HERP), recommended by the European Commission to all countries of the European Union.

The change in data was due to:

- using new and updating existing data sources,
- improvement of data compilation methods,
- implementation of the guidelines contained in the updated Manual on Government Deficit and Debt (MGDD).

14. Description of changes introduced in national accounts was included in the note “Informacja Głównego Urzędu Statystycznego na temat rewizji rachunków narodowych w latach 1995–2018” of 6 October 2020, available on website

<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rachunki-narodowe/roczne-rachunki-narodowe/informacja-glownego-urzedu-statystycznego-na-temat-rewizji-rachunkow-narodowych-w-latach-19952018,13,1.html>.

15. Information concerning regional accounts are placed in the publication “Kompedium wiedzy o rachunkach regionalnych”.

Entities of the national economy

The **National Official Business Register** hereinafter referred to as **REGON**, is an administrative register held by the President of Statistics Poland. The rules for running the register are defined by the Law on Official Statistics of 29 June 1995 on public statistics (Journal of Laws 2020 item 443 with later amendments) and the provisions of the Regulation of the Council of Ministers of 30 November 2015 (Journal of Laws item 2009 with later amendments) on the manner and methodology of running and updating the national register of business entities, design application, questionnaires and certificates.

In the **REGON** register are registered entities of the national economy (called legal units), that is legal persons, organizational units without legal personality and natural persons conducting economic activity.

The basic function of the **REGON** register is identification of entities of the national economy, which is accomplished by assigning unique identification numbers to them.

Rejestr REGON jest na bieżąco aktualizowany na podstawie danych o podmiotach gospodarki narodowej, przekazywanych drogą elektroniczną z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, Krajowego Rejestru Sądowego, Systemu Informacji Oświatowej oraz Centralnego Rejestru Podmiotów Krajowej Ewidencji Podatników, oraz – w przypadku pozostałych podmiotów – na podstawie wniosków zgłaszanych do właściwych urzędów statystycznych. Kompletność i aktualność rejestru uzależniona jest od terminowej realizacji ww. obowiązku. Ponadto od 2011 r. do aktualizacji rejestru wykorzystywane są informacje z Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) dotyczące zgonów osób fizycznych, które były wpisane do rejestru REGON.

W latach 2014–2019 r. liczba podmiotów w podziale według sektorów własności i sekcji może wystąpić bez jednostek, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

The REGON register is updated on a current basis with the use of data on entities of the national economy transferred through the electronic system from the Central Registration and Information on Business, the National Court Register, the Educational Information System as well as the Central Business Entity Register of the National Taxpayer Register, and – for the remaining entities – on the basis of applications submitted to the relevant statistical offices. The completeness and correctness of the register is contingent on the timely compliance with the above mentioned obligation. In addition, since 2011 the register has been updated with information from the Common Electronic System of Population (PESEL) on the deaths of natural persons, which were registered in the REGON.

In 2014–2019 the number of entities according to ownership sectors and sections can occur without units for which the information on the kind of ownership does not occur in the REGON register.